

- rozhodnutí České národní banky č.j. 2026/51908/650 ze dne 16. dubna 2026, sp.zn. Sp/2024/132/658

sekce dohledu nad finančním trhem II

V Praze dne 16. dubna 2026  
Č. j. 2026 / 51908 / 650  
Ke sp. zn. Sp/2024/132/658  
Počet stran: 85

## ROZHODNUTÍ

Česká národní banka (dále též „správní orgán“) jako orgán dohledu nad finančním trhem podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o České národní bance“) a podle zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSÚ“) rozhodla v řízení vedeném podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“) ve spojení se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zahájeném dne 1. 9. 2025 doručením oznámení o zahájení řízení z moci úřední č.j. 2025/105942/650 se společností **EC Financial Services, a.s., IČO 242 43 744, se sídlem Pražská 636, 252 41 Dolní Břežany**, právně zastoupenou JUDr. Liborem Němcem, Ph.D., advokátem, ev. č. ČAK 13166, Glatzová & Co., s.r.o., se sídlem Husova 240/5, 110 00 Praha 1, takto:

### I.

**Společnost EC Financial Services, a.s., IČO 242 43 744, se sídlem Pražská 636, 252 41 Dolní Břežany, jako nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru, byla shledána vinnou tím, že**

- (i) **nesplnila v období od 1. 7. 2022 do 27. 4. 2023 požadavek na zavedení a udržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele vhodných z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru, když jí zavedené postupy a pravidla umožňovaly**
- **bez zohledňování konkrétních výdajů spotřebitele či jeho domácnosti akceptovat příjmy z výživného na děti, z dávek státní sociální podpory, z dávek ze systému pomoci v hmotné nouzi, z příspěvku na péči a z dávek osob se zdravotním postižením;**
  - **nesprávné vyhodnocení udržitelnosti příjmů v těch případech, kdy byl sjednán úvěrový vztah na dobu delší, než byla platnost, resp. doba trvání pracovní smlouvy, a v případech kdy byl pobírán rodičovský příspěvek, neboť nestanovily povinnost zjišťovat/zohledňovat období, po které byl pobírán;**
  - **porovnávat neověřenou souhrnnou částku výdajů na bydlení a osobních výdajů tvrzenou spotřebitelem se souhrnnou výší minimálních výdajů stanovenou v produktových tabulkách, kdy do hodnocení úvěruschopnosti vstupoval buď součet minimálních výdajů dle produktových tabulek, nebo součet prohlášených výdajů podle toho, který z nich byl vyšší;**

- nezohledňovat všechny relevantní údaje o závazcích z úvěrových registrů v rámci vyhodnocení úvěruschopnosti žadatelů o úvěr, resp. ve výpočtu disponibilního příjmu;
- neověřovat existenci závazků jiné osoby v domácnosti za situace, kdy z důvodu nedostatečného příjmu žadatele o úvěr byl zohledněn také její příjem;
- neověřovat informaci, zda úvěry na základě podané žádosti o úvěr u jiného poskytovatele zjištěné z úvěrových registrů byly/nebyly načerpány;
- nezjišťovat a neověřovat všechny relevantní údaje o rozsahu a povaze probíhajících exekučních řízeních, které by mohly ovlivnit schopnost spotřebitelů spotřebitelský úvěr splácet;

(ii) v období od 1. 7. 2022 do 27. 4. 2023 ve všech 60 úvěrových případech ze zkoumaného vzorku ( [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 1. 7. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 7. 7. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 13. 7. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 14. 7. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 19. 7. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 25. 7. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 25. 7. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 30. 7. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 1. 8. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 3. 8. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 9. 8. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 10. 8. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 10. 8. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 13. 8. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 17. 8. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 23. 8. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 28. 8. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 31. 8. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 5. 9. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 19. 9. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 22. 9. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 22. 9. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 12. 10. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 13. 10. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 14. 10. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 29. 10. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 2. 11. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 21. 11. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 24. 11. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 25. 11. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 26. 11. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 27. 11. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 28. 11. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 29. 11. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 29. 11. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 6. 12. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 9. 12. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 12. 12. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 22. 12. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 3. 1. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 4. 1. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 13. 1. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 19. 1. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 24. 1. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 16. 2. 2023 [redacted]

– č. smlouvy [redacted] ze dne 17. 2. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 4. 3. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 15. 3. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 15. 3. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 21. 3. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 22. 3. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 22. 3. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 4. 4. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 7. 4. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 8. 4. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 17. 4. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 18. 4. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 19. 4. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 26. 4. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 27. 4. 2023) poskytla spotřebitelské úvěry, aniž by před tím řádně posoudila úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když v/ve

- 15 úvěrových případech ([redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted]) ze vzorku 60 úvěrových případů zohlednila při vyhodnocení úvěruschopnosti buď již neexistující rodičovský příspěvek, příspěvek na živobytí a/nebo doplatek na bydlení, a/nebo sociální dávku a/nebo výživné na děti, aniž by tento příjem započítala proti výdaji, pro který byla dávka či příspěvek přiznán;
- 11 úvěrových případech ([redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted]) ze vzorku 60 úvěrových případů nevyhodnotila předpoklady udržitelnosti příjmu žadatele (či jiné osoby v domácnosti) po celou předpokládanou dobu splatnosti úvěru;
- 2 úvěrových případech ([redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted]) ze vzorku 60 úvěrových případů nedostatečně ověřila výši příjmu u osoby samostatně výdělečně činné;
- všech 60 případech ze vzorku neověřovala výdaje prohlášené spotřebitelem z dokladů od něj získaných nebo i z jiných zdrojů, ale pouze porovnávala součet výdajů prohlášených v žádosti, v polích *Bydlení*, *energie* a *Doprava, jídlo, osobní náklady* se součtem minimálních výdajů dle produktových tabulek a do hodnocení úvěruschopnosti zahrnula ten součet, který byl vyšší;
- 8 úvěrových případech ([redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted])



u jiných poskytovatelů spotřebitelského úvěru, byly či nebyly realizovány;

- 24 úvěrových případech ( [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
a [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted]  
[redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] –  
č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
[redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted]  
[redacted] – č. smlouvy [redacted] [redacted] –  
č. smlouvy [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
– č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
a [redacted] ze vzorku 60 úvěrových případů nedoložila, že při posuzování  
úvěruschopnosti zohlednila všechny důležité skutečnosti související  
s exekucemi spotřebitelů;

- (iii) ve 12 úvěrových případech ( [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne  
1. 7. 2022 a [redacted] ze dne 9. 12. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
[redacted] ze dne 13. 7. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 3. 1. 2023,  
[redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 13. 8. 2022, [redacted] –  
č. smlouvy [redacted] ze dne 30. 7. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
[redacted] ze dne 22. 9. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne  
31. 8. 2022 a [redacted] ze dne 4. 4. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
ze dne 25. 7. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 25. 11. 2022,  
[redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 2. 11. 2022) ze vzorku  
60 úvěrových případů nepořídila a neuchovala dokumenty nebo jiné záznamy  
osvědčující, jaké údaje z úvěrových registrů a v jakém rozsahu byly  
zohledňovány a také jaký byl výsledný disponibilní příjem spotřebitele, pokud  
jej na základě údajů v úvěrových registrech ponížila;

**t e d y p o r u š i l a**

- ad (i) ustanovení § 15 odst. 1 a 2 písm. c) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023;
- ad (ii) ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023;
- ad (iii) ustanovení § 78 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 78 odst. 2 písm. b) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023;

**č í m ž s e d o p u s t i l a**

- ad (i) přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023;
- ad (ii) přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023;
- ad (iii) 12 přestupků podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023;

## a z a t o s e j í

ukládá podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 pokuta ve výši 8 000 000 Kč (slovy osm milionů korun českých). Pokutu je společnost EC Financial Services, a.s., IČO 242 43 744, se sídlem Pražská 636, 252 41 Dolní Břežany, povinna zaplatit do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Celního úřadu pro Středočeský kraj, který je vedený u České národní banky, č. 3754-77724111/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol identifikační číslo plátce.

## II.

Společnosti EC Financial Services, a.s., IČO 242 43 744, se sídlem Pražská 636, 252 41 Dolní Břežany, se podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve vazbě na ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění vyhlášky č. 145/2024 Sb., ukládá náhrada nákladů řízení, které vyvolala porušením své právní povinnosti, ve výši 2 500 Kč (slovy dva tisíce pět set korun českých). Paušální náhradu nákladů řízení je společnost EC Financial Services, a.s., IČO 242 43 744, se sídlem Pražská 636, 252 41 Dolní Břežany, povinna zaplatit do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České národní banky, č. 115-69193891/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol identifikační číslo plátce.

## O D Ů V O D N Ě N Í

### Identifikace účastníka řízení

1. Společnost EC Financial Services, a.s., IČO 242 43 744, se sídlem Pražská 636, 252 41 Dolní Břežany (dále také „účastník řízení“ nebo „ECFS“), je zapsána v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 18353, kde jejím předmětem podnikání je pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor, poskytování spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení, zprostředkování spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení, zprostředkování spotřebitelského úvěru na bydlení. Česká národní banka udělila účastníku řízení oprávnění k činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru s účinností ode dne 30. 11. 2017.

### Postup správního orgánu před zahájením řízení a průběh správního řízení

2. Kontrola byla zahájena dne 28. 4. 2023 doručením oznámení o zahájení kontroly č. j. 2023/050189/CNB/650.
3. Předmětem Kontroly bylo prověření dodržování povinností podle ZSÚ při výkonu činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru.
4. O zjištěních, k nimž správní orgán dospěl v rámci kontroly, byl pořízen protokol o kontrole ze dne 30. 11. 2023, č. j. 2023/151910/CNB/650 (dále jen „protokol o kontrole“). Účastník řízení dne 27. 12. 2023 podal proti zjištěním v protokolu o kontrole blanketní námitky, které doplnil o odůvodnění dne 11. 1. 2024 a 2. 2. 2024.

Správní orgán vyřídil námitky účastníka řízení v rozhodnutí o námitkách ze dne 1. 3. 2024, č. j. 2024/019782/CNB/650.<sup>1</sup>

5. Přestupkové řízení bylo zahájeno Oznámením o zahájení řízení z moci úřední č. j. 2025/105942/650 (dále jen „oznámení“), které bylo doručeno do datové schránky účastníka řízení dne 1. 9. 2025. Správní orgán v oznámení poučil účastníka řízení o jeho právu vyjádřit se ke skutkovým okolnostem, když pro tento účel stanovil lhůtu 20 pracovních dní ode dne doručení oznámení.<sup>2</sup>
6. Dne 5. 9. 2025 správní orgán obdržel sdělení k nahlížení do spisu, které bylo domluveno na 8. 9. 2025 včetně plné moci udělené advokátovi JUDr. Liborovi Němcovi, Ph.D.<sup>3</sup>
7. Dne 8. 9. 2025 účastník řízení nahlédl do spisu.<sup>4</sup>
8. Dne 10. 9. 2025 správní orgán obdržel žádost o zpřístupnění obsahu datového nosiče, který je uložen ve spise pod listem 3., prostřednictvím sdíleného uložiště. Kopie dat z datového nosiče byla dne 10. 9. 2025 zpřístupněna prostřednictvím uložiště CKS.<sup>5</sup>
9. Dne 16. 9. 2025 správní orgán obdržel žádost o prodloužení stanovené lhůty pro vyjádření se k oznámení o dalších 20 pracovních dní ode dne doručení oznámení, čemuž správní orgán sdělením č. j. 2025/114202/650 vyhověl.<sup>6</sup>
10. Dne 27. 10. 2025 správní orgán obdržel vyjádření se účastníka řízení k oznámení.<sup>7</sup>
11. Dne 6. 1. 2026 správní orgán seznámil účastníka řízení s písemností pod č. j. 2026/14974/650 s tím, že před vydáním rozhodnutí shromáždil dostatečné podklady. Správní orgán zároveň účastníka řízení poučil, že se může s těmito podklady seznámit a ve lhůtě 10 pracovních dnů ode dne doručení tohoto přípisu se k nim vyjádřit.<sup>8</sup>
12. Dne 7. 1. 2026 účastník řízení nahlédl do spisu. Účastníku řízení byla předána kopie datového nosiče, který je uložen ve spise na listu č. 3.<sup>9</sup>
13. Dne 20. 1. 2026 správní orgán obdržel vyjádření se účastníka řízení k podkladům rozhodnutí.<sup>10</sup>
14. Dne 16. 2. 2026 správní orgán seznámil účastníka řízení s písemností pod č. j. 2026/22162/650 s tím, že spis byl doplněn o další podklady. Správní orgán zároveň účastníka řízení poučil, že se může s těmito podklady seznámit a ve lhůtě 5 pracovních dnů ode dne doručení tohoto přípisu se k nim vyjádřit.<sup>11</sup>
15. Dne 25. 2. 2026 správní orgán obdržel vyjádření se účastníka řízení k doplněným

---

<sup>1</sup> Viz soubory 2023\_151910\_CNB\_650\_Protokol\_o\_kontrol\_e\_EC\_Financial\_Services.pdf a 2024\_019782\_CNB\_650\_Rozhodnuti\_o\_namitkach\_EC\_Financial\_Services.pdf.

<sup>2</sup> Viz spis sp. zn. Sp/2024/132/658 listy č. 4 – 40.

<sup>3</sup> Viz spis sp. zn. Sp/2024/132/658 listy č. 41 – 45.

<sup>4</sup> Viz spis sp. zn. Sp/2024/132/658 listy č. 46 – 50.

<sup>5</sup> Viz spis sp. zn. Sp/2024/132/658 listy č. 51 – 53.

<sup>6</sup> Viz spis sp. zn. Sp/2024/132/658 listy č. 55 – 59.

<sup>7</sup> Viz spis sp. zn. Sp/2024/132/658 listy č. 60 – 88.

<sup>8</sup> Viz spis sp. zn. Sp/2024/132/658 listy č. 89 – 91.

<sup>9</sup> Viz spis sp. zn. Sp/2024/132/658 listy č. 92 – 96.

<sup>10</sup> Viz spis sp. zn. Sp/2024/132/658 listy č. 97 – 125.

<sup>11</sup> Viz spis sp. zn. Sp/2024/132/658 listy č. 127 – 130.

podkladům.<sup>12</sup>

16. Dne 7. 3. 2026 správní orgán obdržel další vyjádření se účastníka řízení k podkladům rozhodnutí.<sup>13</sup>

## I.

### **Právní úprava, skutková zjištění a jejich právní kvalifikace**

17. Ve stanoveném kontrolovaném období od 1. 7. 2022 do 30. 4. 2023 poskytoval účastník řízení dle svého vyjádření<sup>14</sup> pouze hotovostní<sup>15</sup> úvěr. Jednalo se o nezajištěný spotřebitelský úvěr ve výši 5 000 až 70 000 Kč, splácený anuitně. Každá splátka se skládala z poměrných částí jistiny, úroku, poplatku „Úhrada za poskytnutí úvěru“, poplatku „Náklady na vyhodnocení úvěru“ a Inkasního poplatku. Z přehledu smluv doručeného<sup>16</sup> správnímu orgánu vyplývá, že v kontrolovaném období byly spotřebitelské úvěry účastníkem řízení poskytovány s úrokovou sazbou 8 % p.a. a dobou splácení 14, 17 nebo 20 měsíců.
18. Účastník řízení v kontrolovaném období se spotřebiteli (dále též „žadatel o úvěr“ nebo „žadatel“) při poskytování úvěrů sjednával poplatky. Kolika procentům jistiny v případě úvěrů do 50 000 Kč včetně odpovídaly výše uvedené poplatky, ukazuje následující tabulka, kde se se zvyšující dobou splácení úvěru zvyšují i požadované poplatky (viz tabulka č. 1).

Tabulka č. 1 – Procentní podíl poplatků na jistině úvěru

| Doba splácení úvěru | Úhrada za poskytnutí úvěru | Náklady na vyhodnocení úvěru | Inkasní poplatek | Poplatky celkem |
|---------------------|----------------------------|------------------------------|------------------|-----------------|
| 14 měsíců           | 49 %                       | 13,85 %                      | 18 %             | 80,85 %         |
| 17 měsíců           | 67 %                       | 15,99 %                      | 20 %             | 102,99 %        |
| 20 měsíců           | 71 %                       | 26,65 %                      | 21 %             | 118,65 %        |

19. Účastník řízení v kontrolovaném období rozlišoval čtyři typy úvěru - nový úvěr, tzv. refinancovaný úvěr, a to dvojího druhu: i) úvěr, kterým bylo možno splatit předem definovanou část předchozího, doposud aktivního úvěru, který byl i po splatnosti nebo ii) úvěr navazující na dříve poskytnutý, již splacený úvěr, a to ve lhůtě do 14 dnů od splacení předchozího úvěru, dále obnovený úvěr poskytnutý po splacení dříve poskytnutého úvěru, a to v období od 15 do 90 dnů od jeho splacení a souběžný úvěr poskytnutý spotřebiteli, který měl u účastníka řízení nejvýše 2 aktivní a řádně splácené spotřebitelské úvěry.<sup>17</sup>

<sup>12</sup> Viz spis sp. zn. Sp/2024/132/658 listy č. 131 – 134.

<sup>13</sup> Viz spis sp. zn. Sp/2024/132/658 listy č. 135. – 163.

<sup>14</sup> Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065704/CNB/650, soubor *0\_Reakce\_ECFS\_na\_vyzvu\_CNB\_-\_S-NP-2023-00211-CNB-651.docx*.

<sup>15</sup> Hotovostním způsobem prostřednictvím obchodních zástupců probíhá v domácnosti spotřebitele jak vyplacení úvěru spotřebiteli, tak splácení úvěru.

<sup>16</sup> Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065704/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_1\_k\_vyzve\_-\_reakce\_ECFS.xlsx*.

<sup>17</sup> Přijato ČNB dne 12. 6. 2023, č. j. 2023/072980/CNB/650, soubor *ECFS\_-\_predstaveni\_spolecnosti\_prezentace.pdf*

## (i) Postupy a pravidla pro posouzení úvěruschopnosti spotřebitele

### Právní úprava

20. Podle § 15 odst. 1 ZSÚ<sup>18</sup> nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru zavede a udržuje postupy a pravidla, která jsou vhodná mj. z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru. Postupy a pravidla musí být přiměřená povaze, rozsahu a složitosti činností nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru a musí zajišťovat řádné a plynulé poskytování spotřebitelského úvěru. Podle § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ postupy a pravidla podle odstavce 1 zahrnují postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele. Požadavky pro nastavení postupů a pravidel pro posouzení úvěruschopnosti jsou dále rozpracovány v dohledovém benchmarku č. 3/2016<sup>19</sup>.
21. Podle ustanovení § 15 odst. 3 ZSÚ<sup>20</sup> je nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru povinen průběžně ověřovat a pravidelně hodnotit přiměřenost a účinnost zavedených postupů a pravidel.
22. Podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ se nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru dopustí přestupku tím, že nesplní některý z požadavků na výkon činnosti podle ustanovení § 15 téhož zákona.

### Skutková zjištění

23. Účastník řízení měl problematiku posuzování úvěruschopnosti v kontrolovaném období upravenou v následujících vnitřních předpisech<sup>21</sup>: Vnitřní předpis C-001 NZ Úvěry – pravidla pro schvalování spotřebitelských úvěrů; Vnitřní předpis C-014 NZ Poskytování úvěrů fyzickým osobám; Vnitřní předpis E-004 NZ Manuál obchodního zástupce společnosti EC Financial Services, a. s.; Vnitřní předpis E-016 NZ Manuál ověřování dokumentace předložené k posouzení úvěruschopnosti žadatele<sup>22</sup> (dále jen „*manuál ověřování*“); Vnitřní předpis E-017 NZ Manuál pro práci s aplikací Saspo Credit Risk; Vnitřní předpis Manuál mSASPO; Vnitřní předpis C-044 NZ Úvěry – pravidla pro udělování výjimek při schvalování spotřebitelských úvěrů, verze 1.00 (dále též „*VP C – 044*“). Souhrnně pro výše uvedené předpisy bude užíván pojem „*vnitřní předpisy upravující postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti*“. Vzhledem ke skutečnosti, že v kontrolovaném období byly poskytovány pouze hotovostní úvěry, vztahují se zjištění uvedená dále k nastavení posuzování úvěruschopnosti ve vnitřních předpisech právě k těmto typům úvěrů.
24. Účastník řízení k procesu poskytování spotřebitelských úvěrů uvedl, že jeho obchodní

---

<sup>18</sup> ZSÚ byl několikrát novelizován, avšak na základě porovnání znění účinného v kontrolovaném období s aktuálním zněním správní orgán konstatuje, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, taktéž jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Rovněž otázka typové závažnosti nahlížení na porušení právní povinnosti nedoznala změny ve prospěch účastníka řízení. V textu proto správní orgán vychází ze znění ZSÚ účinného do 31. 12. 2023.

<sup>19</sup> Ke dni vydání tohoto přípisu k dispozici na [https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/galleries/vykon\\_dohledu/dohledove\\_benchmarky/download/dohledovy\\_benchmark\\_2016\\_03.pdf](https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/galleries/vykon_dohledu/dohledove_benchmarky/download/dohledovy_benchmark_2016_03.pdf).

<sup>20</sup> V průběhu kontrolovaného období byla tato povinnost upravena v ustanovení § 15 odst. 3 ZSÚ, od 1. 5. 2024, čili od účinnosti změnového zákona č. 85/2024 Sb., je upravena v ustanovení § 15 odst. 4 ZSÚ.

<sup>21</sup> Informace předložil v dokumentu, kterým reagoval na výzvu ČNB k předložení informací viz datová zpráva přijatá ČNB dne 25. 5. 2023, č.j. 2023/065704/CNB/650, soubor 0. *Reakce ECFS na výzvu ČNB - S-NP-2023-00211-CNB-651.docx*.

<sup>22</sup> Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065708/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_6D\_-\_vnitri\_predpis\_-\_E-016\_NZ\_Manual\_overni\_dokumentace\_predlozene\_k\_posouzeni\_uveruschopn.pdf*.

zástupce po úspěšném výsledku pre-scoringu<sup>23</sup> vyplňuje se spotřebitelem při tzv. posuzovací návštěvě v jeho domácnosti žádost o úvěr. Zjišťuje např. sociální status spotřebitele, tedy, zda je zaměstnaný, pobírá starobní či invalidní důchod, peněžitou pomoc v mateřství či rodičovský příspěvek, zda je fyzickou osobou podnikatelem/OSVČ apod. V rámci této návštěvy obchodní zástupce mimo jiné provede kontrolu originálů požadovaných/předložených dokumentů a naskenuje dokumentaci předloženou spotřebitelem s tím, že veškeré získané informace a dokumenty jsou zasílány do systému účastníka řízení prostřednictvím aplikace mSASPO.<sup>24</sup>

#### A. Příjmy spotřebitele

##### a) Sociální dávky, výživné a jiné dávky

25. Správní orgán z vnitřních předpisů upravujících postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti zjistil, že účastník řízení uznává jako zdroj příjmu „sociální dávky ostatní - např. příspěvek na bydlení, na péči o svěřenou osobu, na dopravu apod.“, u kterých vyžaduje doložení „dokladu o přiznání příslušné dávky úřadem Státní sociální podpory a bankovní výpisy/složenkou dokládající výplatu dávky za období posledních 3 měsíců před podáním žádosti o úvěr“.
26. V rámci kontrolního pohovoru dne 5. 10. 2023 se správní orgán proto dotázal účastníka řízení, v jakém vnitřním předpisu je upraveno, jaké konkrétní zdroje příjmu označené v manuálu ověřování jako „sociální dávky ostatní“ účastník řízení akceptuje. Účastník řízení připustil<sup>25</sup>, že do 6. 3. 2023<sup>26</sup> neměl jednoznačně stanoveno, které konkrétní sociální dávky jsou pro něj akceptovatelné a které nikoliv, a že do té doby záviselo na každém ověřovateli dokumentů, jak daný případ vyhodnotí – někteří ověřovatelé dokumentů některé sociální dávky automaticky vyřazovali, jiní tyto dávky uznávali.<sup>27</sup>
27. Od 6. 3. 2023 akceptuje účastník řízení jako zdroj příjmu nejen rodičovský příspěvek či odměnu pěstouna, ale i další účelově určené dávky jako je příspěvek na bydlení, přídavky na dítě, příspěvek na péči, dávky pěstounské péče (příspěvek na úhradu potřeb dítěte, příspěvek při pěstounské péči), dávka pro osoby se zdravotním postižením (příspěvek na mobilitu), a to i v případech, kdy jde o hlavní zdroj příjmu žadatele o úvěr. Uvedené „příjmy“ musí být doložené aktuálním dokladem o přiznání příslušné dávky nebo bankovním výpisem/složenkou dokládající výplatu dávky za období posledních 3 měsíců před podáním žádosti. Ze všech uvedených dokumentů musí být patrné, že jsou vystaveny na jméno spotřebitele a období, za které jsou vystaveny.
28. Správní orgán dále zjistil z úvěrové žádosti, že účastník řízení akceptuje jako zdroj

---

<sup>23</sup> Pre-scoringem se rozumí „systémové ověření parametrů žadatele před osobní návštěvou OZ (vyhodnocení objektivně získaných kvalitativních a kvantitativních údajů o osobě žadatele a jeho případnou úvěrovou historií). Získané informace jsou zasílány do systému ECFS prostřednictvím aplikace mSASPO“. Přijato ČNB dne 12. 6. 2023, č. j. 2023/072980/CNB/650, soubor *ECFS - představení společnosti prezentace.pdf*.

<sup>24</sup> Přijato ČNB dne 12. 6. 2023, č. j. 2023/072980/CNB/650, soubor *ECFS - představení společnosti prezentace.pdf* a dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065710/CNB/650, soubor *Priloha c. 10A - popis - Skoringové a pre-skoringové modely*.

<sup>25</sup> Záznám o poskytnutí informací ze dne 5. 10. 2023, č. j. 2023/130250/CNB/650 soubor *Kontrolní pohovor 05102023 VN870226*, čas od 03:07:20 do 03:08:50.

<sup>26</sup> Dle účastníka řízení informovala [redacted] zaměstnankyně účastníka řízení na pozici Risk manažer (dále též „Risk manažer“) emailem své podřízené zaměstnance (risk specialisty a ověřovatele dokumentů) o nových pravidlech týkajících se dokládání zdroje příjmu ve formě sociálních dávek, resp. jaké dávky lze akceptovat jako zdroj příjmu a jaké nikoliv (dále též „instrukce“). Pozn.: Z emailu [redacted] plyne, že byl odeslán dne 3. 3. 2023 s platností ode dne 6. 3. 2023.

<sup>27</sup> Záznám o poskytnutí informací ze dne 5. 10. 2023, č. j. 2023/130250/CNB/650, soubor *Kontrolní pohovor 05102023 VN870226*, čas od 03:11:30 do 03:11:58.

příjmu také výživné na dítě<sup>28</sup>. Zdroje příjmu ve formě některých sociálních dávek – příspěvek na bydlení, přídavek na dítě, příspěvek na péči<sup>29</sup>, dávky pro osobu se zdravotním postižením (příspěvek na mobilitu), dávky pěstounské péče (příspěvek na úhradu potřeb dítěte, příspěvek při pěstounské péči) jsou příslušnými zákony<sup>30</sup> účelově určeny ke krytí předem definovaných konkrétních potřeb spotřebitele a/nebo jeho rodinných příslušníků, a proto je nelze využít pro úhradu splátek spotřebitelského úvěru.

29. Výživné na dítě je pak určeno na pravidelnou výživu a zajištění potřeb dítěte, nejedná se tedy o příjem rodiče, resp. žadatele o úvěr. Rodič s tímto příjmem nemůže libovolně nakládat, nýbrž jej musí použít na krytí odůvodněných potřeb dítěte (tj. nezbytnosti jako je jídlo a ošacení atd.) a nelze jej tedy využít pro úhradu splátek spotřebitelského úvěru.
  30. Nastavené postupy a pravidla zároveň minimálně do 6. 3. 2023 umožňovala jako zdroj příjmů využít i jednorázově vyplacené sociální dávky nebo dávky v hmotné nouzi.
  31. Z výše uvedeného tak vyplynulo, že účastníkem řízení zavedené postupy a pravidla umožňovala bez dalšího jako zdroj příjmu akceptovat dávky v hmotné nouzi, jednorázově vyplacené sociální dávky, výživné na dítě a některé sociální dávky (příspěvek na bydlení, přídavek na dítě, příspěvek na péči, dávky pro osobu se zdravotním postižením (příspěvek na mobilitu)) určené ke krytí konkrétních potřeb spotřebitele a/nebo členů jeho domácnosti, tedy účelově určené „příjmy“, které nelze využít pro splácení úvěru, resp. které lze při posuzování úvěruschopnosti zohledňovat pouze v souvislosti s konkrétními výdaji.
  32. **Účastník řízení tedy nezavedl a neudržoval vhodné postupy a pravidla pro ověření příjmů při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, když zavedené postupy a pravidla umožňovaly bez zohledňování konkrétních výdajů spotřebitele či jeho domácnosti akceptovat příjmy z výživného na děti, z dávek státní sociální podpory, z dávek ze systému pomoci v hmotné nouzi, z příspěvku na péči a z dávek osob se zdravotním postižením.**
- b) Ověření udržitelnosti příjmu
- (i) Pracovní smlouva na dobu určitou
33. Správní orgán při ověřování předpokladů udržitelnosti příjmu spotřebitele zjistil, že účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele akceptuje pracovní smlouvy sjednané na dobu určitou. Účastník řízení uvedl<sup>31</sup>, že přitom přihlíží k předchozím pracovním smlouvám spotřebitele.
  34. Dle čl. 2.1.2 manuálu ověřování musí pracovní smlouva na dobu určitou platit minimálně po dobu 3 měsíců od schválení úvěru, přičemž jakoukoliv výjimku z tohoto pravidla

---

<sup>28</sup> Viz Žádost o úvěr, oddíl Měsíční příjmy Žadatele a oddíl týkající se příjmů jiné osoby v domácnosti, pole *Rodičovský příspěvek, výživné* na úvěrové žádosti, dle protokolu o kontrole ze dne 30. 11. 2023, č. j. 2023/151910/CNB/650, str. 10,11.

<sup>29</sup> U příspěvku na péči bude záležet na tom, kdo je jeho příjemcem, neboť pokud je příjemcem přímo pečovateli, tak je to akceptovatelný zdroj příjmu.

<sup>30</sup> Např. zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>31</sup> Záznam o poskytnutí informací ze dne 5. 10. 2023, č. j. 2023/130250/CNB/650, soubor *Kontrolní pohovor 05102023 VN870226*, čas od 04:00:45 do 04:02:17.

schvaluje vždy risk manažer (toto pravidlo je stanoveno pro spotřebitele, kteří jsou občany ČR). Dle VP C – 044 platí, že pokud je platnost, resp. doba trvání pracovní smlouvy kratší než 3 měsíce, je možné na výjimku schválit žádost o úvěr u spotřebitelů s úvěrovou historií.

35. Účastník řízení nicméně nemá upraven postup pro případy, kdy má spotřebitel uzavřenou pracovní smlouvu na dobu určitou a jeho příjem z této pracovní smlouvy nepokryje předpokládanou dobu splatnosti úvěru, a to i přesto, že účastník řízení uzavírá smlouvy o spotřebitelském úvěru na 14, 17 nebo 20 měsíců.<sup>32</sup>

(ii) Rodičovský příspěvek

36. Dle manuálu ověřování platí, že v případě zdroje příjmu ve formě rodičovského příspěvku vyžaduje účastník řízení doložení těchto dokladů: doklad o přiznání rodičovských dávek nebo bankovní výpisy/složenky dokládající příjmy obdržené za období posledních 3 měsíců (před podáním žádosti o úvěr), kdy ze všech těchto dokumentů musí být patrné, že jsou vystaveny na jméno spotřebitele a období, za které jsou vystaveny. Účastník řízení však uvedl, že neověřuje předpoklady pro udržitelnost zdroje příjmu ve formě rodičovského příspěvku a dodal, že spoléhá na to, že daný příjemce, poté, co přestane pobírat rodičovský příspěvek, si začne hledat zaměstnání a bude mít příjem. Účastník řízení dále uvedl, že si je vědom toho, že spotřebitelky pobírající rodičovský příspěvek mohou měnit výši čerpání příspěvku a vyčerpat jej i jednorázově, ale připustil, že tyto skutečnosti nekontroluje a doklad o přiznání rodičovského příspěvku (výměr) požaduje spíše individuálně.<sup>33</sup>
37. Z výše uvedeného tak vyplynulo, že účastníkem řízení zavedené postupy a pravidla umožňovala akceptovat doložení příjmu pouze pracovní smlouvou na dobu určitou i v případech, kdy úvěrový vztah je sjednán na dobu delší, než je platnost, resp. doba trvání takové pracovní smlouvy, a nezjišťovat/nezohledňovat období, po které bude pobírán rodičovský příspěvek.
38. **Účastník řízení tedy nezavedl a neudržoval vhodné postupy a pravidla pro ověření příjmů při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, když zavedené postupy a pravidla umožňovaly nesprávné vyhodnocení udržitelnosti příjmů v těch případech, kdy byl sjednán úvěrový vztah na dobu delší, než byla platnost, resp. doba trvání pracovní smlouvy, a v případech kdy byl pobírán rodičovský příspěvek, neboť nestanovily povinnost zjišťovat/zohledňovat období, po které byl pobírán.**

---

<sup>32</sup> Záznam o poskytnutí informací ze dne 5. 10. 2023, č. j. 2023/130250/CNB/650, soubor *Kontrolní pohovor 05102023 VN870226*, čas od 04:03:06 do 04:03:20.

<sup>33</sup> Záznam o poskytnutí informací ze dne 5. 10. 2023, č. j. 2023/130250/CNB/650 soubor *Kontrolní pohovor 05102023 VN870226*, čas od 04:07:25 do 04:10:30.

B. Výdaje spotřebitele<sup>34,35</sup>

a) Zjištění výdajů spotřebitele

39. Účastník řízení zjišťuje informace o výdajích spotřebitele (případně domácnosti) prostřednictvím úvěrové žádosti<sup>36</sup>. Úvěrová žádost obsahuje čtyři pole, do kterých spotřebitel prohlašuje své výdaje (případně výdaje domácnosti), a to pole *Bydlení, energie* (dále také „výdaje na bydlení“), *Doprava, jídlo, osobní náklady* (dále také „osobní výdaje“), *Spoření, pojištění* a pole *Jiné*, viz obrázek níže.

**Obrázek č. 1 - Výdaje zjišťované účastníkem řízení v úvěrové žádosti**<sup>37</sup>

| Měsíční výdaje                     | Hrazené Žadatelem | Domácnosti |
|------------------------------------|-------------------|------------|
| Bydlení, energie                   | 500 Kč            | 3500 Kč    |
| Doprava, jídlo, osobní náklady     | 3250 Kč           | 13250 Kč   |
| Srážky ze mzdy, výživné            |                   |            |
| Měsíční splátky stávajících půjček | 5522 Kč           | 5522 Kč    |
| Spoření, pojištění                 |                   |            |
| Jiné:                              |                   |            |
| Celkové měsíční výdaje             | 9322 Kč           | 22322 Kč   |

Dostatečný ANO ☐ NE ☒

40. Účastník řízení v žádosti o úvěr zjišťuje od spotřebitele i typ bydlení, rodinný stav a počet vyživovaných dětí do 26 let. Typ bydlení se promítá také do pole *Typ domácnosti*, a to písmenem na třetí pozici kódu: bydlení u rodičů či rodinných příslušníků – X, vlastní či družstevní bydlení – Y a poslední variantou je bydlení v nájmu – Z. Informace o rodinném stavu, resp. počtu dospělých osob v domácnosti a počtu vyživovaných dětí do 26 let jsou pak určující pro stanovení prvního písmena a číslice kódu v poli s názvem *Typ domácnosti*, na základě kterého je určena hodnota minimálních osobních výdajů dle životního minima a počtu členů domácnosti.

b) Ověření výdajů spotřebitele

41. Účastník řízení uvedl<sup>38</sup>, že po celé kontrolované období neověřoval prohlášené výdaje spotřebitele nebo jeho domácnosti prostřednictvím dokladů od spotřebitele, a to ani v případech, kdy měl od spotřebitele k dispozici doklad<sup>39</sup>, ze kterého byla patrná výše

<sup>34</sup> V manuálu ověřování v kapitole 2.1.6. Výdaje žadatele je uvedeno cit.: *Mezi výdaje žadatele jsou zařazeny veškeré platby, které slouží k pokrytí životních nákladů a dalších závazků žadatele, resp. jeho domácnosti. Minimální měsíční výdaje žadatele, resp. jeho domácnosti, dle počtu jejích členů a způsobu bydlení, jsou uvedeny v tzv. Produktových tabulkách. Ověřovatel/ka porovná údaj o výdajích uvedených v elektronickém podání oproti údajům uvedeným na formuláři „Žádost o úvěr“*

<sup>35</sup> Předmětem této kapitoly jsou postupy a pravidla účastníka řízení pro zjištění a ověření pravidelných měsíčních výdajů spotřebitele ve smyslu výdajů na bydlení, osobních výdajů a popř. dalších výdajů, s výjimkou výdajů na splácení dosavadních dluhů (finančních závazků), jsou dále rozvedeny v kapitole Závazky spotřebitele.

<sup>36</sup> V případě, že příjem spotřebitele není pro získání spotřebitelského úvěru od účastníka řízení dostatečný, může jiná osoba, žijící se spotřebitelem ve společné domácnosti a podílející se na výdajích domácnosti, přistoupit k žádosti, pokud se tak stane, jsou v žádosti o úvěr vyplňovány i výdaje za domácnost, které vstupují do hodnocení úvěruschopnosti místo výdajů hrazených spotřebitelem (viz Záznam o poskytnutí informací ze dne 13. 6. 2023, č. j. 2023/073872/CNB/650, soubor *Kontrolní pohovor 13062023 2 VN870225*, čas od 00:45:59 do 00:47:06).

<sup>37</sup> Pořízeno ČNB dne 9. 8. 2023, č. j. 2023/103162/CNB/650, soubor *Žádost.jpg*

<sup>38</sup> Záznam o poskytnutí informací ze dne 13. 6. 2023, č. j. 2023/073872/CNB/650 soubor *Kontrolní pohovor 13062023 2 VN870225*, čas od 02:11:50 do 02:15:53.

<sup>39</sup> Pozn.: Jedná se např. o Oznámení o změně výše dávky státní sociální podpory, které spotřebitel doložil k ověření svého příjmu, přičemž z dokumentu je současně patrná výše jeho výdajů na bydlení.

výdajů, zejména pak výdajů na bydlení. Výdaje uvedené spotřebitelem v úvěrové žádosti v poli *Bydlení, energie* a také výdaje v poli *Doprava, jídlo, osobní náklady* tak ověřoval pouze porovnáním s tzv. minimálními výdaji stanovenými v produktových tabulkách.

42. Ke způsobu porovnávání účastník řízení sdělil<sup>40</sup> cit.: „že součet výdajů klienta, které jsou v žádosti o úvěr uváděny do kategorie „bydlení a energie“ a „doprava, jídlo, osobní náklady“ je porovnáván se součtem výdajů z kategorie „minimální náklady na bydlení a energie“ a „životní minimum domácnosti“ vypočteným účastníkem řízení dle produktových tabulek, přičemž pro účely posouzení úvěruschopnosti klienta je vždy zohledňována ta částka, která je vyšší.“

**Obrázek č. 2 – Porovnání součtu prohlášených výdajů se součtem minimálních výdajů podle produktových tabulek**

| kategorie nákladů uvedené v žádosti o úvěr | částka výdajů vyplněná žadatelem v žádosti o úvěr | kategorie nákladů uvedené v Produktových tabulkách ECFS | částka výdajů vypočtená ECFS |
|--------------------------------------------|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|------------------------------|
| Bydlení, energie                           | xx                                                | Minimální náklady na bydlení a energie                  | yy                           |
| Doprava, jídlo, osobní náklady             | xx                                                | Životní minimum domácnosti                              | yy                           |
| součet položek                             | <b>X</b>                                          | součet položek                                          | <b>Y</b>                     |

porovnáme X a Y, vyšší součet vstupuje do další fáze výpočtu výdajů

43. K výše uvedeným nákladům se dále připočítávají další výdaje klienta – tedy náklady z kategorie „srážky ze mzdy, výživné“, „měsíční výdaje stávajících splátek“, případně „spoření, pojištění“ a „jiné“ a takto spočtené celkové měsíční výdaje klienta vstupují do výpočtu disponibilního příjmu.“
44. Do hodnocení úvěruschopnosti tak účastník řízení zahrnuje buď součet prohlášených výdajů (*Bydlení, energie a Doprava, jídlo, osobní náklady*) spotřebitele/domácnosti, nebo součet minimálních výdajů dle produktových tabulek (*minimální náklady na bydlení a energie a životní minimum domácnosti*) podle toho, který součet je vyšší a případně další prohlášené výdaje spotřebitele (*Spoření, pojištění a Jiné*) jsou k celkovým výdajům připočteny.<sup>41</sup>
45. Proces porovnávání prohlášených a stanovených minimálních výdajů probíhá v systému automaticky.
- (i) Minimální výdaje na bydlení a energie
46. Účastník řízení měl v kontrolovaném období následující vlastní produktové tabulky, kde stanovil minimální výdaje pro konkrétní období:

<sup>40</sup> Přijato ČNB dne 17. 10. 2023, č. j. 2023/134673/CNB/650, soubor *Reakce\_ECFS\_na\_Vyzvu\_c\_6\_k\_predlozeni\_podkladu.pdf*.

<sup>41</sup> Pozn.: výdaje uvedené v polích „Srážky ze mzdy, výživné“ a „Měsíční splátky stávajících půjček“ jsou předmětem kapitoly Závazky spotřebitele.

**Tabulka č. 2 - Minimální výdaje na bydlení a energie za období od 1. 5. 2022 do 31. 12. 2022<sup>42</sup>**

|                                        |          | Typ bydlení                |                    |       |
|----------------------------------------|----------|----------------------------|--------------------|-------|
|                                        |          | U rodičů/ rod. příslušníků | Vlastní/družstevní | Nájem |
| Počet dospělých s příjmem v domácnosti | 1        | 1 000                      | 2 000              | 3 000 |
|                                        | 2        | 1 500                      | 3 000              | 4 000 |
|                                        | 3 a více | 2 000                      | 3 500              | 4 500 |
| Kód Bydlení                            |          | X                          | Y                  | Z     |

**Tabulka č. 3 - Minimální výdaje na bydlení a energie za období od 1. 1. 2023 do 30. 4. 2023<sup>43</sup>**

|                                        |          | Typ bydlení               |                    |          |
|----------------------------------------|----------|---------------------------|--------------------|----------|
|                                        |          | U rodičů/rod. příslušníků | Vlastní/Družstevní | Nájem    |
| Počet dospělých s příjmem v domácnosti | 1        | 1 500 Kč                  | 2 500 Kč           | 3 500 Kč |
|                                        | 2        | 2 000 Kč                  | 3 500 Kč           | 4 500 Kč |
|                                        | 3 a více | 2 500 Kč                  | 4 000 Kč           | 5 000 Kč |
| Kód bydlení                            |          | X                         | Y                  | Z        |

47. Částky minimálních nákladů na bydlení a energie v produktových tabulkách byly stanoveny na základě historických dat o výši výdajů na bydlení, které spotřebitelé prohlašovali do úvěrové žádosti. Účastník řízení uvedl, že je vyhodnotil a porovnal s reálnými nabídkami nájmu na trhu v různých regionech. **Své tvrzení však nepodložil žádnými relevantními podklady<sup>44</sup>.**

(ii) Minimální osobní výdaje

48. Pro účely porovnávání prohlášených a minimálních osobních výdajů spotřebitelé používal účastník řízení v kontrolovaném období níže uvedené hodnoty minimálních osobních výdajů, a to v období od 1. 5. 2022 do 31. 12. 2022 hodnoty uvedené v tabulce č. 4 a v období od 1. 1. 2023 do 30. 4. 2023 hodnoty uvedené v tabulce č. 5.

<sup>42</sup> Zdroj: Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065710/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_10A\_-\_popis\_-\_Skoringove\_a\_pre-skoringove\_modely.pdf*.

<sup>43</sup> Zdroj: Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065709/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_7J\_-\_Produktove\_tabulky\_6\_2023\_1\_-\_od\_leden\_2023.pdf*.

<sup>44</sup> Záznam o poskytnutí informací ze dne 13. 6. 2023, č. j. 2023/073872/CNB/650 soubor *Kontrolní pohovor 13062023 2 VN870225*, čas od 02:15:57 do 02:18:44.

**Tabulka č. 4 - Minimální osobní výdaje<sup>45</sup> od 1. 5. 2022 do 31. 12. 2022<sup>46, 47</sup>**

|            |   | Počet dospělých |              |              |              |              |              |
|------------|---|-----------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
|            |   | 1               | 2            | 3            | 4            | 5            | 6            |
| Počet dětí | 0 | 4 250<br>A0     | 7 440<br>B0  | 10 970<br>C0 | 14 500<br>D0 | 18 030<br>E0 | 21 560<br>F0 |
|            | 1 | 6 960<br>A1     | 10 490<br>B1 | 14 020<br>C1 | 17 550<br>D1 | 21 080<br>E1 | 24 610<br>F1 |
|            | 2 | 10 010<br>A2    | 13 540<br>B2 | 17 070<br>C2 | 20 600<br>D2 | 24 130<br>E2 | 27 660<br>F2 |
|            | 3 | 13 060<br>A3    | 16 590<br>B3 | 20 120<br>C3 | 23 650<br>D3 | 27 180<br>E3 | 30 710<br>F3 |
|            | 4 | 16 110<br>A4    | 19 640<br>B4 | 23 170<br>C4 | 26 700<br>D4 | 30 230<br>E4 | 33 760<br>F4 |
|            | 5 | 19 160<br>A5    | 22 690<br>B5 | 26 220<br>C5 | 29 750<br>D5 | 33 280<br>E5 | 36 810<br>F5 |
|            | 6 | 22 210<br>A6    | 25 740<br>B6 | 29 270<br>C6 | 32 800<br>D6 | 36 330<br>E6 | 39 860<br>F6 |
|            |   |                 |              |              |              |              |              |
|            |   |                 |              |              |              |              |              |
|            |   |                 |              |              |              |              |              |
|            |   |                 |              |              |              |              |              |
|            |   |                 |              |              |              |              |              |
|            |   |                 |              |              |              |              |              |
|            |   |                 |              |              |              |              |              |
|            |   |                 |              |              |              |              |              |

**Tabulka č. 5 - Minimální osobní výdaje od 1. 1. 2023 do 30. 4. 2023<sup>48, 49</sup>**

|            |    | Počet dospělých |                 |                 |                 |                 |                 |
|------------|----|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
|            |    | 1               | 2               | 3               | 4               | 5               | 6+              |
| Počet dětí | 0  | 4 860 Kč<br>A0  | 8 510 Kč<br>B0  | 12 550 Kč<br>C0 | 16 590 Kč<br>D0 | 20 630 Kč<br>E0 | 24 670 Kč<br>F0 |
|            | 1  | 7 960 Kč<br>A1  | 12 000 Kč<br>B1 | 16 040 Kč<br>C1 | 20 080 Kč<br>D1 | 24 120 Kč<br>E1 | 28 160 Kč<br>F1 |
|            | 2  | 11 450 Kč<br>A2 | 15 490 Kč<br>B2 | 19 530 Kč<br>C2 | 23 570 Kč<br>D2 | 27 610 Kč<br>E2 | 31 650 Kč<br>F2 |
|            | 3  | 14 940 Kč<br>A3 | 18 980 Kč<br>B3 | 23 020 Kč<br>C3 | 27 060 Kč<br>D3 | 31 100 Kč<br>E3 | 35 140 Kč<br>F3 |
|            | 4  | 18 430 Kč<br>A4 | 22 470 Kč<br>B4 | 26 510 Kč<br>C4 | 30 550 Kč<br>D4 | 34 590 Kč<br>E4 | 38 630 Kč<br>F4 |
|            | 5  | 21 920 Kč<br>A5 | 25 960 Kč<br>B5 | 30 000 Kč<br>C5 | 34 040 Kč<br>D5 | 38 080 Kč<br>E5 | 42 120 Kč<br>F5 |
|            | 6+ | 25 410 Kč<br>A6 | 29 450 Kč<br>B6 | 33 490 Kč<br>C6 | 37 530 Kč<br>D6 | 41 570 Kč<br>E6 | 45 610 Kč<br>F6 |
|            |    |                 |                 |                 |                 |                 |                 |
|            |    |                 |                 |                 |                 |                 |                 |
|            |    |                 |                 |                 |                 |                 |                 |
|            |    |                 |                 |                 |                 |                 |                 |
|            |    |                 |                 |                 |                 |                 |                 |
|            |    |                 |                 |                 |                 |                 |                 |
|            |    |                 |                 |                 |                 |                 |                 |
|            |    |                 |                 |                 |                 |                 |                 |

(iii) Výdaje osobní a jiné

49. Stanovení částky minimálních osobních výdajů<sup>50</sup> v produktových tabulkách vychází z informace od spotřebitelů uvedené v úvěrové žádosti v poli *Typ domácnosti* a její výše je určena počtem dospělých osob v domácnosti a dále počtem dětí, přičemž „V případě dětí společnost používá pro stanovení výše životního minima z opatrnostních důvodů vždy částky životních minim pro děti ve věku od 15 do 26 let, které jsou nejvyšší.“<sup>51</sup>
50. K další výdajové položce v úvěrové žádosti s názvem *Spoření, pojištění* uvedl<sup>52</sup> účastník řízení, že takový prohlášený výdaj nevstupuje do systému porovnávání prohlášených

<sup>45</sup> Dle zákona č. 110/2006 Sb. o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>46</sup> Zdroj: Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065710/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_10A\_-\_popis\_-\_Skoringove\_a\_pre-skoringove\_modely.pdf*.

<sup>47</sup> Podle § 1 nařízení vlády č. 75/2022 Sb. činila s účinností od 1. dubna 2022 částka životního minima jednotlivce měsíčně 4 250 Kč; s účinností od 1. července 2022 částka životního minima jednotlivce měsíčně 4 620 Kč.

<sup>48</sup> Zdroj: Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065709/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_7J\_-\_Produktove\_tabulky\_6\_2023\_1\_-\_od\_leden\_2023.pdf*.

<sup>49</sup> Podle § 1 nařízení vlády č. 436/2022 Sb. činí s účinností od 1. ledna 2023 částka životního minima jednotlivce měsíčně 4 860 Kč.

<sup>50</sup> Částky vycházejí ze zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů, resp. jednotlivých nařízení vlády

<sup>51</sup> Přijato ČNB dne 12. 6. 2023, č. j. 2023/072980/CNB/650, soubor *ECFS\_-\_predstaveni\_spolecnosti\_prezentace.pdf*.

<sup>52</sup> Záznam o poskytnutí informací ze dne 5. 10. 2023, 2023/130250/CNB/650 soubor *Kontrolni\_pohovor\_05102023\_VN870226*, čas od 03:02:10 do 03:03:55.

a minimálních výdajů, není ověřován doklady získanými od spotřebitele či jiným způsobem, nicméně účastník řízení jej zahrne v deklarované podobě do hodnocení úvěruschopnosti.

51. V úvěrové žádosti se v části výdaje spotřebitele či jeho domácnosti nachází také pole s názvem *Jiné* a dle vyjádření<sup>53</sup> účastníka řízení do tohoto pole může spotřebitel uvést výdaje (např. výdaje za telefon), ale i finanční závazky, které v úvěrové žádosti jinde neuvedl. Tento typ výdaje či případně závazku účastník řízení neověřuje doklady od spotřebitele ani jiným způsobem, nicméně zahrne jej v deklarované podobě do hodnocení úvěruschopnosti.
52. Účastník řízení v kontrolovaném období využíval produktové tabulky, obsahující minimální výdaje na bydlení a minimální osobní výdaje, které nicméně vycházely z nedostatečných dat, neboť
- (i) výše minimálních výdajů na bydlení nebyla stanovena na základě relevantních ekonomických či jiných dat reflektujících reálnou výši výdajů na bydlení v daném čase a místě, nadto minimálně od 1. 5. 2019 do 31. 12. 2022 nebyly hodnoty minimálních výdajů na bydlení aktualizovány;
  - (ii) výše minimálních osobních výdajů vycházela toliko z částek životního minima dle počtu dospělých osob v domácnosti a dětí, nikoliv z údajů vycházejících z dat reflektujících reálnou výši osobních výdajů.
53. K ověření výše prohlášených výdajů na bydlení spotřebitele/domácnosti a výše prohlášených osobních výdajů spotřebitele/domácnosti, přistupoval účastník řízení tak, že souhrnnou prohlášenou výši obou těchto typů výdajů pouze porovnával se souhrnnou výší minimálních výdajů stanovenou účastníkem řízení v produktových tabulkách, které neobsahovaly dostatečně ověřené a kvalitní data. Do hodnocení úvěruschopnosti účastník řízení pak zahrnoval buď součet minimálních výdajů dle produktových tabulek, nebo součet prohlášených výdajů podle toho, který z nich byl vyšší.
54. **Účastník řízení tedy nezavedl a neudržoval vhodné postupy a pravidla pro ověření výdajů při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, když zavedené postupy a pravidla umožňovaly porovnávat neověřenou souhrnnou částku výdajů na bydlení a osobních výdajů tvrzenou spotřebitelem se souhrnnou výší minimálních výdajů stanovenou v produktových tabulkách, kdy do hodnocení úvěruschopnosti vstupoval buď součet minimálních výdajů dle produktových tabulek, nebo součet prohlášených výdajů podle toho, který z nich byl vyšší.**

C. Závazky spotřebitele

a) Zjišťování a ověřování finančních závazků

55. V případě finančních závazků<sup>54</sup> žadatel v žádosti o úvěr vyplňuje informace na bázi měsíčních plateb, a to do pole *Měsíční splátky stávajících půjček* a pole *Srážky ze mzdy, výživné, případně pak jde o pole Jiné* (viz obrázek č. 2).

---

<sup>53</sup> Záznam o poskytnutí informací ze dne 5. 10. 2023, 2023/130250/CNB/650 soubor *Kontrolní pohovor 05102023 VN870226*, čas od 03:03:53 do 03:05:58.

<sup>54</sup> Tato kapitola se zabývá pouze finančními závazky spotřebitele, jako jsou splátky stávajících úvěrů, půjček, leasingu atd., včetně závazků plynoucích z exekučních řízení spotřebitele.

**Obrázek č. 3 - Závazky zjišťované účastníkem řízení z úvěrové žádosti<sup>55</sup>**

| Měsíční výdaje                                                                 | Hrazené Žadatelem | Domácnosti |
|--------------------------------------------------------------------------------|-------------------|------------|
| Bydlení, energie                                                               | 2500 Kč           |            |
| Doprava, jídlo, osobní náklady                                                 | 4860 Kč           |            |
| Srážky ze mzdy, výživné                                                        |                   |            |
| Měsíční splátky stávajících půjček                                             | 500 Kč            |            |
| Spoření, pojištění                                                             |                   |            |
| Jiné:                                                                          |                   |            |
| <b>Celkové měsíční výdaje</b>                                                  | <b>7860 Kč</b>    |            |
| Dostatečný ANO <input checked="" type="checkbox"/> NE <input type="checkbox"/> |                   |            |

56. Do žádosti o úvěr dále žadatel uvádí seznam dluhů, a to s uvedením věřitele, výše dluhu, kolik zbývá doplatit, zda je či není dluh splatný a případně kolik dnů. Vedle toho účastník řízení v žádosti o úvěr dále zjišťuje, zda žadatel má či nemá sjednaný úvěr zajištěný nemovitostí určenou k bydlení (tzv. rezidenční úvěr). Pokud rezidenční úvěr žadatel sjednaný má, je zjišťována celková výše nesplacených zůstatků všech úvěrů (tedy rezidenčního a dalších úvěrů). Zároveň se zjišťuje i souhrnná výše exekučně vymáhaných nebo žalovaných dluhů žadatele ke dni podání žádosti.
57. Stran závazků, které jsou zohledňovány při vyhodnocení úvěruschopnosti, účastník řízení uvedl<sup>56</sup>, že „Výdaje na splátky úvěrů (VSU) stanoví alternativně podle údaje deklarovaného žadatelem o úvěr ve formuláři „Žádost o úvěr“, nebo součtem aktuálně splácených řádných splátek u ECFS. Pro výpočet se bere v úvahu vyšší z hodnot. V případě, kdy se jedná o žádosti na refinancování nebo konsolidaci stávajících úvěrů ECFS, ukazatel VSU se snižuje o sumu měsíčních řádných splátek, které REF nebo KON úvěrem zaniknou.“ K otázce výše výdajů na závazky, které spotřebitel uvedl do žádosti o úvěr, účastník řízení doplnil systém, který automaticky dorovná částku minimálně na aktuální sumu měsíčních splátek úvěrů klienta ve správě účastníka řízení.<sup>57</sup>
58. K otázce závazků účastník řízení dále uvedl<sup>58</sup>, že „zkoumá, zda klient (i) v žádosti o úvěr uvedl všechny své finanční závazky, které má vůči ECFS (případně další závazky evidované v systému ECFS by byly zohledněny v rámci korekce...), (ii) zda uvedl všechny své finanční závazky, které mu plynou z exekucí... a (iii) dále zkoumá finanční závazky, které má klient vedeny v některém z úvěrových registrů REPI/NRKI...“.
59. K úvěrovým registrům účastník řízení upřesnil, že „v každém případě, kdy pracovník risk oddělení rozhoduje o poskytnutí úvěru, musí stáhnout úvěrovou zprávu alespoň z jednoho z uvedených registrů.“<sup>59</sup> „Úvěrovou zprávu z registru NRKI ECFS stahuje vždy v případě

<sup>55</sup> Pozn. Jedná se o část úvěrové žádosti ze vzorku k úvěrovému případu [redacted] (č. smlouvy [redacted]), pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102434/CNB/650, soubor *žádost o úvěr str. 1.jpg*.

<sup>56</sup> Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065710/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_10A\_-\_popis\_-\_Skoringove\_a\_pre-skoringove\_modely.pdf*.

<sup>57</sup> Přijato ČNB dne 13. 9. 2023, č. j. 2023/119895/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_1\_Prijmy\_a\_vydaje\_-\_rozsireno\_o\_jmeno\_klienta.xlsx*, komentář k buňce AK1.

<sup>58</sup> Přijato ČNB dne 13. 9. 2023, č. j. 2023/119753/CNB/650, soubor *Reakce\_ECFS\_na\_Vyzvu\_c\_5\_k\_predlozeni\_podkladu.pdf*.

<sup>59</sup> Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065704/CNB/650, soubor *0\_Reakce\_ECFS\_na\_vyzvu\_CNB\_-\_S-NP-2023-00211-CNB-651.docx*.

zcela nového žadatele (bez jakékoli úvěrové historie u ECFS). V případě, kdy ECFS již u žadatele eviduje úvěrovou historii, stahuje úvěrovou zprávu z registru REPI a v případě potřeby si odpovědný pracovník může stáhnout i úvěrovou zprávu z registru NRKI.<sup>60</sup> Výstup z Registru platebních informací (dále jen „REPI“) a z Nebankovního registru klientských informací (dále jen „NRKI“<sup>61</sup>) je získáván pracovníky účastníka řízení na pozici risk manažer/risk specialista (dále také „nositelé úvěrové kompetence“).

60. K tomu účastník řízení upřesnil<sup>62</sup>, že „teprve na úrovni těchto pracovníků jsou prověřovány finanční závazky klienta registrované v REPI/NRKI. Zjištěné údaje z úvěrových registrů zpravidla obsahují závazky klienta vůči ECFS. O ty se následně zjištěné finanční závazky ze strany nositele úvěrové kompetence sníží s ohledem na fakt, že závazky vůči účastníku řízení jsou již zohledněny ve výdajích uvedených ve sl. AK ...“.
61. Správní orgán uvádí, že z vnitřních předpisů není zřejmé<sup>63</sup>, jaké konkrétní informace o zjištěných závazcích, které jsou uvedeny v úvěrových registrech, má účastník řízení zohlednit při vyhodnocení úvěruschopnosti žadatele. Uvedený nedostatek vyplynul i z kontrolních pohovorů, kdy zaměstnankyně [REDAKCE]<sup>64</sup> a [REDAKCE], člen představenstva a finanční ředitel účastníka řízení, uvedli, že účastník řízení nemá nastavené postupy a pravidla, jakým způsobem vyhodnocovat jednotlivé záznamy o závazcích v úvěrových registrech, a to zejména těch nesplátkových, když závisí v podstatě na osobním uvážení každého nositele úvěrové kompetence, které záznamy z úvěrových registrů zohlední a v jakém rozsahu a jakým způsobem tak učiní.<sup>65</sup>
62. Z výše uvedeného vyplývá, že účastník řízení prohlášené závazky uvedené v žádosti neověřuje prostřednictvím dokladů získaných od žadatele o úvěr, nýbrž je ověřuje prostřednictvím výstupů z úvěrového registru NRKI a/nebo REPI. **Účastník řízení tedy nezavedl a neudržel vhodné postupy a pravidla pro ověření závazků při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, když zavedené postupy a pravidla umožňovaly nezohledňovat všechny relevantní údaje o závazcích z úvěrových registrů v rámci vyhodnocení úvěruschopnosti žadatelů o úvěr, resp. ve výpočtu disponibilního příjmu.**
- b) Závazky jiné osoby v domácnosti
63. Pokud spotřebitel nedosahuje takových příjmů ve vztahu k výdajům a závazkům, aby mu mohl být účastníkem řízení poskytnut spotřebitelský úvěr, zohlední účastník řízení na straně příjmů i příjem jiné osoby v domácnosti, je-li v daném případě k dispozici.<sup>66</sup>

<sup>60</sup> Přijato ČNB dne 13. 9. 2023, č. j. 2023/119753/CNB/650, soubor *Reakce\_ECFS\_na\_Vyzvu\_c.\_5\_k\_predlozeni\_podkladu.pdf*.

<sup>61</sup> Z výstupu z registru NRKI lze ověřit i případné finanční závazky u úvěrových institucí (bank)

<sup>62</sup> Přijato ČNB dne 13. 9. 2023, č. j. 2023/119753/CNB/650, soubor *Reakce\_ECFS\_na\_Vyzvu\_c.\_5\_k\_predlozeni\_podkladu.pdf*.

<sup>63</sup> Např. vnitřní předpis přijatý ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065708/CNB/650, soubor *Priloha\_c.\_6E - vnitřni\_predpis\_-\_E-017\_NZ\_Manual\_pro\_praci\_s\_aplikaci\_SaspoCreditRisk\_v1\_1.10.2021.pdf*, který nabyl účinnosti 1. 10. 2021 a ve kterém je detailně popsáno, co je obsahem jednotlivých výstupů z úvěrových registrů, nikoliv už jaké hodnoty/informace má nositel úvěrové kompetence při posuzování úvěruschopnosti zohlednit.

<sup>64</sup> Na pozici risk specialisty, za celé kontrolované období provedla posouzení úvěruschopnosti v 8 009 úvěrových případech z celkového počtu 20 330 úvěrových případů. Přijato ČNB dne 22. 6. 2023, č. j. 2023/082673/CNB/650, soubor *Priloha\_c.\_1\_Seznam\_spotrebitelskych\_uveru\_-\_k\_vyzve\_CNB\_c.\_3.xlsx*.

<sup>65</sup> Záznam o poskytnutí informací ze dne 5. 10. 2023, č. j. 2022/130250/CNB/650, soubor *Kontrolni\_pohovor\_05102023\_VN870226.MP3*, čas od 02:07:15 do 02:09:30 a Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065707/CNB/650, *Priloha\_c.\_6B\_-\_vnitřni\_predpis\_-\_C-014\_NZ\_Poskytovani\_uveru\_fyzickym\_osobam\_v5\_4.4.2022*.

<sup>66</sup> Záznam o poskytnutí informací ze dne 13. 6. 2023, č. j. 2022/073872/CNB/650, soubor *Kontrolni\_pohovor\_13062023\_2*

Výlučné závazky osoby žijící s žadatelem ve společné domácnosti však za této situace účastník řízení neověřuje a při posouzení úvěruschopnosti vychází z prohlášení o závazcích této osoby.<sup>67</sup> **Účastník řízení tedy nezavedl a neudržoval vhodné postupy a pravidla pro ověření závazků osoby žijící s žadatelem ve společné domácnosti při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, když zavedené postupy a pravidla umožňovaly neověřovat existenci závazků jiné osoby v domácnosti za situace, kdy z důvodu nedostatečného příjmu žadatele o úvěr byl zohledněn také její příjem.**

c) Ověřování žádostí podaných u jiných poskytovatelů spotřebitelského úvěru

64. K ověřování dosud nerozhodnutých žádostí podaných u jiných poskytovatelů spotřebitelského úvěru, které měl žadatel v době podání žádosti o úvěr u účastníka řízení, účastník řízení uvedl, že pouze u velkého množství otevřených žádostí je to pro něho indicie o rizikovitosti žadatele, která může znamenat zvážení, zda úvěr poskytnout či nikoli.<sup>68,69</sup> Zároveň účastník řízení sdělil, že nemá interně nastavené, jak k otevřeným žádostem o poskytnutí úvěru přistupovat a jak je při posuzování úvěruschopnosti žadatele zohledňovat.<sup>70</sup> **Účastník řízení tedy nezavedl a neudržoval vhodné postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, když zavedené postupy a pravidla umožňovaly neověřovat informaci, zda úvěry na základě podané žádosti o úvěr u jiného poskytovatele zjištěné z úvěrových registrů byly/nebyly načerpány.**

d) Exekuční řízení spotřebitele

65. Účastník řízení poskytuje za určitých podmínek spotřebitelský úvěr rovněž spotřebitelům, se kterými je vedeno exekuční řízení jako s povinnými<sup>71</sup>. Proto má účastník řízení ve svých vnitřních předpisech upravujících posuzování úvěruschopnosti zavedena tzv. k.o. kritéria<sup>72</sup>, která stanoví, kdy úvěr neposkytne<sup>73</sup>. Obecným východiskem u spotřebitele, občana ČR, je záznam o více jak 10 exekučních řízeních v Centrální evidenci exekucí (u cizích státních příslušníků pak jediný záznam o exekučním řízení<sup>74</sup>).<sup>75</sup> Bližší vymezení k.o. kritérií pak stanoví další požadavky, kdy limit 10 exekučních řízení se vztahuje pouze na spotřebitele s trvalým pobytem evidovaným nikoli na obecním úřadě (dále jen „OÚ“), pokud u něho účastník řízení

---

VN870225.MP3, čas od 00:45:56 do 00:47:04.

<sup>67</sup> Záznam o poskytnutí informací ze dne 13. 6. 2023, č. j. 2022/073872/CNB/650, soubor *Kontrolní pohovor 13062023 2 VN870225.MP3*, čas od 02:24:51 do 02:26:20. V záznamu se hovoří o ověřování hodnot z pole v žádosti *Měsíční splátky stávajících půjček*, ve spojení s úvěrovými registry, nicméně správní orgán má za prokázané, že závěr o neověřování se vztahuje na všechny výlučné závazky jiné osoby žijící se žadatelem ve společné domácnosti.

<sup>68</sup> Záznam o poskytnutí informací ze dne 13. 6. 2023, č. j. 2022/073872/CNB/650, soubor *Kontrolní pohovor 13062023 2 VN870225.MP3*, čas od 02:35:38 do 02:36:36.

<sup>69</sup> Dosud nerozhodnuté žádosti spotřebitele o úvěr u jiných poskytovatelů spotřebitelského úvěru je možné zjistit např. z výstupu z úvěrového registru NRKI.

<sup>70</sup> Záznam o poskytnutí informací ze dne 5. 10. 2023, č. j. 2022/130250/CNB/650, soubor *Kontrolní pohovor 05102023 VN870226.MP3*, čas od 02:09:32 do 02:10:43.

<sup>71</sup> V rámci kontrolovaného období sjednal účastník řízení 5 843 úvěrových případů (z celkového počtu 20 330 úvěrových případů), kdy měl žadatel alespoň jednu exekuci (tři a více exekucí evidoval u 3 275 úvěrových případů z celkového počtu úvěrových případů) – přijato ČNB dne 22. 6. 2023, č. j. 2023/082673/CNB/650, soubor *Priloha c. 1 Seznam spotřebitelských uveru - k vyzve CNB c. 3.xlsx*.

<sup>72</sup> Jedná se o výčet negativních skutečností, přičemž v případě potvrzení alespoň jedné z nich je žadatel o úvěr z dalšího jednání diskvalifikován (Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065710/CNB/650, soubor *Priloha c. 10A - popis - Skoringove a pre-skoringove modely.pdf*).

<sup>73</sup> Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065710/CNB/650, soubor *Priloha c. 6A - vnitřní predpis - C -001\_NZ\_Uvery - pravidla pro schvalování spotřebitelských uveru v6 1.12.pdf*.

<sup>74</sup> S výjimkou občana Slovenské republiky, který má limit 4 exekuční řízení, na výjimku 6 exekučních řízení.

<sup>75</sup> Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065707/CNB/650, soubor *Priloha c. 6A - vnitřní predpis - C -001\_NZ\_Uvery - pravidla pro schvalování spotřebitelských uveru v6 1.12.pdf*.

eviduje úvěrovou historii, bez úvěrové historie činí limit 6 exekučních řízení. Naproti tomu spotřebitel s trvalým pobytem evidovaným na OÚ a s úvěrovou historií u účastníka řízení má limit 6 exekučních řízení, bez úvěrové historie činí limit 4 exekuční řízení. Účastník řízení umožňuje dále schválení výjimky, když pro takové případy se výše uvedené limity počtu exekučních řízení za uvedených podmínek zvyšují o 4, kromě spotřebitele bez trvalého pobytu evidovaného na OÚ a s úvěrovou historií u účastníka řízení, kdy v této situaci je maximálním limitem 12 exekučních řízení.<sup>76,77</sup>

66. Informace o existenci exekučních řízení se žadatelem jsou získávány z Centrální evidence exekucí v rámci tzv. pre-scoringu,<sup>78</sup> přičemž se zjišťuje: počet exekučních řízení, jejich spisová značka a datum poslední aktualizace.<sup>79</sup> K tomu účastník řízení uvedl cit.: „V případě žadatele o hotovostní úvěr, u něhož bude zjištěn jakýkoliv záznam v Centrální evidenci exekucí, je nutné důslednější individuální posouzení disponibilního příjmu žadatele. Pokud žadatel neprokáže, že exekuce doplatil, bude na něj nahlíženo jako na klienta s existující exekucí (žadatel tak může v případě hotovostního úvěru dosáhnout pouze na snížené finanční limity, s ohledem na zdroj příjmu a typ požadovaného úvěru – viz Příloha č. 1).<sup>80</sup> V případě, že je vůči Klientovi vedeno exekuční řízení, je o této skutečnosti OZ informován poté, co byl proveden pre-scoring Klienta, a to prostřednictvím SMS zprávy příp. mSaspo. Součástí tohoto oznámení je rovněž informace o celkovém počtu exekučních řízení vedených vůči Klientovi. ... V případě, že byly na straně Žadatele zjištěny probíhající exekuce, může s ním být smlouva o úvěru uzavřena pouze za předpokladu, že Žadatel doloží, že své povinnosti plynoucí mu z probíhajících exekucí řádně plní, zejména své peněžité dluhy.“<sup>81</sup>
67. Podklady, které by měly potvrzovat proklamované řádné splácení, jsou dle účastníka řízení „zejména výplatní pásky, výpisy z bankovního účtu Klienta, potvrzení příslušného exekučního úřadu o splátce exekuce (kvitance), jiné doklady o zaplacení (např. poštovní poukázky).“<sup>82</sup> Z informací, které účastník řízení předložil správnímu orgánu, vyplývá, že za „řádne plnění povinností plynoucích spotřebiteli z probíhajících exekucí“<sup>83</sup> je ve skutečnosti považováno jakékoli splácení, a to i v rámci jen jednoho exekučního řízení.<sup>84,85</sup>

---

<sup>76</sup> Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065710/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_10B\_-\_popis\_-\_Pre-skoringovy\_model\_-\_k.o.\_kriteria.xlsx*

<sup>77</sup> V rámci kontrolovaného období sjednal účastník řízení 5 843 úvěrových případů (z celkového počtu 20 330 úvěrových případů), kdy měl žadatel alespoň jednu exekuci (tři a více exekucí evidoval účastník řízení u 3 275 úvěrových případů z celkového počtu úvěrových případů). Přijato ČNB dne 22. 6. 2023, č. j. 2023/082673/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_1\_Seznam\_spotrebitelskych\_uveru\_-\_k\_vyzve\_CNB\_c\_3.xlsx*.

<sup>78</sup> Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065707/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_6C\_-\_vnitri\_predpis\_-\_E-004\_NZ\_Manual\_obchodniho\_zastupce\_spolecnosti\_ECFS\_v5\_1.7.2019.pdf*.

<sup>79</sup> Přijato ČNB dne 13. 9. 2023, č. j. 2023/119753/CNB/650, soubor *Reakce\_ECFS\_na\_Vyzvu\_c\_5\_k\_predlozeni\_podkladu.pdf*.

<sup>80</sup> Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065707/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_6A\_-\_vnitri\_predpis\_-\_C\_-\_001\_NZ\_Uvery\_-\_pravidla\_pro\_schvalovani\_spotrebitelskych\_uveru\_v6\_1.12.pdf*.

<sup>81</sup> Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065707/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_6C\_-\_vnitri\_predpis\_-\_E-004\_NZ\_Manual\_obchodniho\_zastupce\_spolecnosti\_ECFS\_v5\_1.7.2019.pdf*.

<sup>82</sup> Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065707/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_6A\_-\_vnitri\_predpis\_-\_C\_-\_001\_NZ\_Uvery\_-\_pravidla\_pro\_schvalovani\_spotrebitelskych\_uveru\_v6\_1.12.pdf*.

<sup>83</sup> Na tom nemění nic interní pokyn účastníka řízení ke splácení exekucí, který byl rozeslán e-mailem dne 3. 3. 2023 v rámci účastníka řízení. Přijato ČNB dne 17. 10. 2023, č. j. 2023/134673/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_1A\_-\_E-mail\_ - akceptace\_socialnich\_davek\_-\_odd.\_credit\_risk.htm*.

<sup>84</sup> Záznam o poskytnutí informací ze dne 13. 6. 2023, č. j. 2022/073872/CNB/650, soubor *Kontrolni\_pohovor\_13062023\_2\_VN870225.MP3*, čas od 01:11:56 do 01:13:25 a od 01:15:09 do 01:15:45.

<sup>85</sup> Navíc z tohoto pravidla existuje výjimka: „U exekucí starších 5 let, které jsou stále evidovány v centrálním rejstříku exekucí a je zřejmé, že nikdo nestrhává srážky, nemusí být splácení doloženo. Tato výjimka se však nevztahuje na nízkopříjmové

68. Účastník řízení nezavedl a neudržoval řádné postupy a pravidla, neboť ve vztahu k žadatelům, kteří jsou povinnými ve smyslu zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), ve znění pozdějších předpisů, nezjišťoval a neověřoval všechny relevantní údaje o rozsahu a povaze probíhajících exekučních řízeních<sup>86</sup>, které by mohly ovlivnit schopnost spotřebitelů spotřebitelský úvěr splácet.

D. Výpočet disponibilního příjmu

69. Zavedení nedostatečných postupů a pravidel pro zjišťování příjmů, výdajů a závazků pak mělo bezprostřední dopad na stanovení tzv. disponibilního příjmu. Přičemž právě s disponibilním příjmem zaznamenaným v systému následně pracují nositelé úvěrové kompetence (s udělenou kompetencí schvalovat/zamítat žádosti o úvěr). V případě, že nositel úvěrové kompetence následně zjistí informace o závazcích žadatele z úvěrového registru, výše disponibilního příjmu se nemění, pouze tento pracovník (s udělenou kompetencí schvalovat/zamítat žádosti o úvěr) může, ale nemusí, zaznamenat ve „formě komentáře k rozhodnutí, vzhledem k možnému ponížení disponibilního příjmu klienta“<sup>87,88</sup> následně zjištěné informace o závazcích žadatele z úvěrového registru a zároveň by je měl promítnout do rozhodování o žádosti, a to tak, že sníží požadovanou částku úvěru<sup>89</sup>. Účastník řízení nicméně uvedl, že „uvedení komentáře nositele úvěrové kompetence k jednotlivým případům však není standardně zaznamenáváno v systému“<sup>90</sup>.
70. Účastník řízení pro stanovení výše disponibilního příjmu žadatele využívá vzorec: disponibilní příjem = (ověřená výše celkového měsíčního příjmu žadatele, příp. žadatele a jiné osoby v domácnosti mínus celkové výdaje včetně finančních závazků<sup>91</sup>) krát korekční koeficient<sup>92</sup>, resp.  $PD = (PC - VC) * KK$ .
71. Správní orgán v souvislosti s hodnotami vstupujícími do výše uvedeného výpočtu disponibilního příjmu zjistil, že účastník řízení nepořizuje a nemá tedy k dispozici záznamy o tom, jaké údaje z úvěrových registrů a v jakém rozsahu byly při výpočtu

---

žadatele, kteří závazky nesplácejí z důvodu nízkého příjmu.“ Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065708/CNB/650, soubor *Priloha c. 6D - vnitřní předpis - E-016\_NZ\_Manual\_overovani\_dokumentace\_predlozene\_k\_posouzeni\_uveruschopn.pdf*.

<sup>86</sup> Např. vymáhané exekuční tituly, výše vymáhaných peněžitých plnění, způsoby provedení exekuce, zda probíhá zároveň soudní výkon rozhodnutí atd.

<sup>87</sup> Přijato ČNB dne 13. 9. 2023, č. j. 2023/119753/CNB/650, soubor *Reakce\_ECFS\_na\_Vyzvu\_c.5\_k\_predlozeni\_podkladu.pdf*.

<sup>88</sup> Nicméně tento komentář není standardně zaznamenáván v systému

<sup>89</sup> Záznam o poskytnutí informací ze dne 5. 10. 2023, č. j. 2022/130250/CNB/650, soubor *Kontrolní pohovor 05102023 VN870226.MP3*, čas od 02:00:58 do 02:02:02.

<sup>90</sup> Přijato ČNB dne 13. 9. 2023, č. j. 2023/119753/CNB/650, soubor *Reakce\_ECFS\_na\_Vyzvu\_c.5\_k\_predlozeni\_podkladu.pdf*.

<sup>91</sup> Jedná se o součet těchto hodnot:

- vyšší z hodnot součtu prohlášených výdajů spotřebitele/domácnosti (v úvěrové žádosti pole s názvem *Bydlení, energie* a pole *Doprava, jídlo, osobní náklady*) / součtu minimálních výdajů dle produktových tabulek (minimální výdaje na bydlení a energie a minimální osobní výdaje odpovídající životnímu minimu dle počtu osob v domácnosti),
- vyšší z hodnot součtu měsíčních splátek finančních závazků dle žádosti o úvěr/součtu aktuálně splácených řádných splátek u účastníka řízení,
- soudně nařízené platby (srážky, výživné atd.), v případě, že je na žadatele uvalena jedna nebo více exekucí, tak do výpočtu vstupuje údaj o výši srážky, který je uveden v žádosti v poli *Srážky ze mzdy, výživné*,
- prohlášená výše výdajů na spoření a pojištění,
- prohlášená výše jiných pravidelných výdajů.

<sup>92</sup> Korekční koeficient je ve výši 0,9. V případě, kdy je u žadatele evidováno exekuční řízení, žadatel má úvěr na bydlení, či je v důchodovém věku nebo v průběhu splácení dovrší důchodový věk, snižuje se korekční koeficient na hodnotu 0,875

zohledňovány, ani záznamy o tom, jaký je výsledný disponibilní příjem spotřebitele, pokud jej v důsledku údajů zjištěných v úvěrových registrech nositel úvěrové kompetence (s udělenou kompetencí schvalovat/zamítat žádosti o úvěr) poníží, tak aby odpovídal poskytnuté výši úvěru, respektive jeho měsíční splátce.

72. **Účastník řízení nezavedl a neudržoval takové postupy a pravidla, která by umožnila řádné posouzení úvěruschopnosti, neboť do výpočtu disponibilního příjmu vstupovaly na straně příjmů, výdajů i finančních závazků nedostatečně zjištěné a ověřené hodnoty<sup>93</sup> a neměl stanovena ani jednoznačné postupy a pravidla, jak zohledňovat a zaznamenávat informace o následně zjištěných záznamech z úvěrových registrů.**

#### Vyjádření se účastníka řízení

73. Účastník řízení na úvod vyjádření se k podkladům před vydáním rozhodnutí uvedl, že nesouhlasí se závěry správního orgánu, ke kterým na základě shromážděných podkladů dospěl, a s hodnocením těchto podkladů ze strany správního orgánu, když účastník řízení setrvává na svých dosavadních stanoviscích a argumentaci uplatněné v předchozím vyjádření k oznámení.

#### K nezohlednění principu proporcionality

74. Podle názoru účastníka řízení správní orgán nezohlednil princip proporcionality, když podle jeho názoru výklad zastávaný správním orgánem vede k povinnosti poskytovatele před poskytnutím spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení systematicky ověřovat příjmy a výdaje spotřebitele. Účastník řízení v této souvislosti upozornil na to, že takový výklad je v rozporu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“)<sup>94</sup>, pokyny EBA/GL/2020/06 ze dne 29. 5. 2020 (dále jen „Pokyny EBA“), s výsledky veřejné konzultace, a s rozhodovací praxí Nejvyššího soudu České republiky (dále jen „NS“), když účastník řízení odkázal na rozhodnutí sp. zn. 33 Cdo 2178/2018 ze dne 25. 7. 2018, sp. zn. 33 Cdo 201/2018 ze dne 20. 3. 2019, sp. zn. 33 Cdo 1819/2023 ze dne 27. 9. 2023, sp. zn. 20 Cdo 1522/2020 ze dne 1. 7. 2020, sp. zn. 20 Cdo 1704/2019 ze dne 14. 6. 2019 a sp. zn. 4 Tdo 238/2019 ze dne 20. 3. 2019. Účastník řízení v této věci odkázal též na usnesení Ústavního soudu (dále jen „ÚS“) sp. zn. I. ÚS 1543/21 ze dne 22. 6. 2021 a sp. zn. III. ÚS 1972/19 ze dne 28. 1. 2020.
75. Účastník řízení upozornil na to, že správní orgán se rozhodl Pokyny EBA řídit a neučinil ve vztahu k žádnému z ustanovení Pokynů EBA jakoukoli výhradu. V této souvislosti je účastník řízení přesvědčen, že svědomitě dodržuje Pokyny EBA, a proto nemůže být postižen za jednání, které je s Pokyny EBA v souladu. Dle názoru účastníka řízení napomáhá správnému výkladu čl. 8 směrnice 2008/48/ES, o smlouvách

---

<sup>93</sup> Účastník řízení nastavil postupy a pravidla pro hodnoty vstupující do výpočtu disponibilního příjmu na straně příjmů, výdajů i finančních závazků tak, že:

- do něj může vstupovat neakceptovatelný zdroj příjmu, pokud jej žadatel uplatní,
- do něj vstupují výdaje, které nebyly řádně ověřeny,
- do něj nevstupují žádné informace o závazcích žadatele zjištěných z úvěrového registru,
- do něj může bez dalšího vstupovat pouze výše srážky plynoucí z exekučního řízení, uvedená v žádosti o úvěr, pokud má žadatel exekuci,
- do něj může vstupovat neověřená výše výdajů na spoření a pojištění a jiných pravidelných výdajů, pokud je žadatel uvedl v žádosti o úvěr,
- do něj nevstupují případné ověřené závazky jiné osoby v domácnosti, jejíž příjem byl započten do celkového měsíčního příjmu.

<sup>94</sup> Zejména s rozsudkem ve věci C-449/13, CA Consumer Finance SA.

o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS (dále jen „směrnice 2008/48/ES“) také výsledek veřejné konzultace, kterou EBA k Pokynům uspořádala, když výsledkům veřejné konzultace k Pokynům EBA proto nelze přikládat menší roli, než například Single Rulebook Q&A vydávaných EBA nebo zveřejněným odpovědím správního orgánu na dotazy účastníků trhu. Účastník řízení je přesvědčen, že názory EBA publikované ve výsledku veřejné konzultace k Pokynům EBA proto nelze paušálně odmítnout s pouhým poukazem na to, že se nepromítly do Pokynů EBA. V opačném případě by ostatně nebylo zřejmé, proč by vůbec EBA výsledek veřejné konzultace k Pokynům EBA zveřejňovala.

76. Účastník řízení dále odkázal na stanovisko generálního advokáta Nilse Wahla, podle kterého vyplývá, že čl. 8 směrnice 2008/48/ES neukládá poskytovatelům úvěru povinnost provádět systematicky kontrolu pravdivosti informací poskytnutých spotřebitelem. A na rozsudek SDEU ve věci C-449/13, CA Consumer Finance SA, který podle účastníka řízení nelze vykládat tak, že by každý příjem a výdaj měl být ověřen poskytovatelem spotřebitelského úvěru. Naopak podle názoru účastníka řízení z něj pro oblast spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení vyplývá, že poskytovatel se zpravidla může při posouzení úvěruschopnosti spolehnout na informace poskytnuté spotřebitelem, ledaže má důvod pochybovat o správnosti jím uvedených informací.
77. S odkazem na rozhodovací praxi soudů účastník řízení poukázal na to, že je vždy nutné vážit okolnosti jednotlivého případu, když jednou z rozhodných okolností pro posouzení, zda poskytovatel nashromáždil dostatek informací, je celková výše úvěru sjednaná ve smlouvě o spotřebitelském úvěru. Podle účastníka řízení závěr o tom, že hloubka prověřování úvěruschopnosti závisí především na výši jistiny poskytovaného úvěru, se prosazuje nejen v české i zahraniční literatuře<sup>95</sup> a Pokynech EBA,<sup>96</sup> ale také judikatuře vysokých soudů.
78. Účastník řízení v souvislosti s odkazem na rozhodovací praxi soudů odkázal na rozhodnutí NS sp. zn. 33 Cdo 2178/2018 ze dne 25. 7. 2018, sp. zn. 33 Cdo 201/2018 ze dne 20. 3. 2019, sp. zn. 33 Cdo 1819/2023 ze dne 27. 9. 2023, sp. zn. 20 Cdo 1522/2020 ze dne 1. 7. 2020, sp. zn. 20 Cdo 1704/2019 ze dne 14. 6. 2019 a sp. zn. 4 Tdo 238/2019 ze dne 20. 3. 2019 a na usnesení ÚS sp. zn. I. ÚS 1543/21 ze dne 22. 6. 2021 a sp. zn. III. ÚS 1972/19 ze dne 28. 1. 2020 se zdůrazněním, že ačkoli v několika případech poskytovatelé příjmy ani výdaje uváděné spotřebitelem neověřovali, tak soudy dospěly k závěru, že dostáli povinnosti posoudit úvěruschopnost spotřebitele.
79. Účastník řízení dále poukázal na to, že finanční arbitr a některé soudy nižších stupňů princip proporcionality nereflektovali, a proto se rozhodl zákonodárce zákonem č. 462/2023 Sb. novelizovat znění § 86 odst. 1 ZSÚ a princip proporcionality v něm

---

<sup>95</sup> Srov. ŘEZNIČKOVÁ, I. Š. K otázce posouzení schopnosti spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr. *Jurisprudence*, 2015, č. 3, str. 39. PODANÝ, J. KAJZAROVÁ, J. K posuzování úvěruschopnosti spotřebitele. *Advokátní deník* [on-line]. Dostupný z [www: https://advokatnidenik.cz/2020/06/26/k-posuzovani-uveruschopnosti-spotrebitele/](https://advokatnidenik.cz/2020/06/26/k-posuzovani-uveruschopnosti-spotrebitele/). Ze zahraniční literatury srov. PESEK, R. in FENYVES, A. KERSCHNER, F., VONKILCH, A. *Verbraucher kreditgesetz*. 3. vydání. Vídeň: Verlag Österreich, 2016, komentář k § 7, marg. č. 30. FOGLAR-DEINHARDSTEIN, S. *Die Bonitätsprüfung beim Verbraucherkredit (§ 7 VKrG)*. Vídeň, 2013, Wirtschaftsuniversität. Wien Disertační práce. Vídeň: 2013, str. 133. HEINRICH, E. *Anforderungen an die Kreditwürdigkeitsprüfung im Verbraucherrecht*. *Juristische Blätter*, 2014, č. 4, str. 376. KASPAR, A., KRONTHALER, C. *Prüfung der Kreditwürdigkeit nach § 7 Abs. 1 VKrG*. *Verbraucherrecht*, 2021, č. 5, str. 165.

<sup>96</sup> Srov. odstavec 101 Pokynů EBA: „Za účelem posouzení schopnosti dlužníka plnit závazky vyplývající z úvěrové smlouvy by instituce a věřitelé měli uplatňovat vhodné metody a přístupy, což může zahrnovat modely, pokud jsou splněny tyto obecné pokyny. Výběr vhodné a přiměřené metody by měl záviset na úrovni rizika a na výši a druhu úvěru“. Srov. rovněž str. 56, 67, 70 a 71 nebo 85 Výsledku veřejné konzultace k návrhu Pokynů EBA.

zdůraznit nad rámec dosavadního textu. Účastník řízení zdůraznil, že novela doplnila, že posouzení úvěruschopnosti má být učiněno na základě informací „*přiměřených k povaze, délce, výši a rizikovosti úvěru pro spotřebitele*“, když důvodová zpráva k novele vysvětluje, že novela „*zpřesňuje rozsah údajů, na základě kterých má poskytovatel úvěruschopnost spotřebitele posuzovat. Zdůrazňuje zde princip proporcionality, podle něhož by rozsah požadovaných údajů měl odpovídat základním vlastnostem spotřebitelského úvěru, jako jsou jeho povaha, délka, výše a rizikovost pro spotřebitele*“ a uzavírá, že „*to v praxi znamená, že kvalita a kvantita způsobu zjišťování a ověřování údajů se může lišit...*“.<sup>97</sup>

80. Účastník řízení je toho názoru, že výtky uvedené v protokolu na str. 57 až 62 vychází z toho, že musí poskytovatel spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení takové systematické ověření příjmů a výdajů provádět vždy, což je v rozporu s výše uvedenou rozhodovací praxí SDEU, NS i Pokyny EBA. Účastník řízení má také za to, že požadavky kladené na posouzení úvěruschopnosti uváděné v protokolu jsou shodné s těmi, které správní orgán klade na poskytovatele spotřebitelských úvěrů na bydlení poskytujících úvěry v mnohonásobně vyšší výši. Takový paušalizující přístup je podle účastníka řízení však opět v rozporu s rozhodovací praxí SDEU, NS i Pokyny EBA. Účastník řízení je přesvědčen, že posouzení úvěruschopnosti u úvěru ve výši jistiny 5 000 Kč musí být odlišné od požadavků u úvěru ve výši jistiny 70 000 Kč, když správní orgán přesto v protokolu klade na celou škálu úvěrů shodné požadavky. Účastník řízení je proto přesvědčen, že závěry obsažené v oznámení a protokolu jsou nesprávné, jelikož nezohledňují princip proporcionality. Účastník řízení proto požádal, aby závěry obsažené v oznámení byly upraveny tak, aby principu proporcionality vyhovovaly.
81. Závěrem účastník řízení poukázal na to, že nelze ignorovat skutečnost, že spotřebitel je povinen při sjednávání úvěrové smlouvy nebo při čerpání úvěru uvést pouze pravdivé a nezkreslené údaje a žádné podstatné údaje není oprávněn zamlčet. Pokud spotřebitel tuto svou povinnost poruší, dopustí se trestného činu úvěrového podvodu podle ustanovení § 211 trestního zákoníku. Poskytovatel pak rozhodně není povinen presumovat kriminální jednání spotřebitele žádajícího o úvěr a veškeré jím uváděné skutečnosti a údaje detailně ověřovat.

#### K zohledňování některých sociálních dávek v rámci posouzení úvěruschopnosti

82. Účastník řízení podotkl, že při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele za účelem porovnání jeho příjmů a výdajů a zjištění jeho disponibilního příjmu je zcela na místě zohledňovat též spotřebitelovy příjmy ze sociálních dávek. Tyto příjmy totiž spotřebitel pravidelně využívá k úhradě svých výdajů. Pokud by účastník řízení neměl příjmy ze sociálních dávek zohledňovat, pak by na výdajové straně neměl zohledňovat ani částku odpovídající nezohledňovaným příjmům ze sociálních dávek. K tomu účastník řízení dodal, že takový postup nezavedl, protože k tomu nebyl a není povinen. V opačném případě by nutně docházelo k bezdůvodnému snižování disponibilního příjmu spotřebitele a posouzení úvěruschopnosti by neodpovídalo realitě.
83. Účastník řízení nesouhlasí s názorem správního orgánu, podle kterého příjmy získané formou dotčených sociálních dávek nelze použít k úhradě spotřebitelského úvěru, když právní úprava dotčených sociálních dávek nejenže oprávněné osobě nezakazuje využít příjmy z těchto sociálních dávek na úhradu spotřebitelských úvěrů, ale dokonce

---

<sup>97</sup> Důvodová zpráva je dostupná na [www: https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=232238](https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=232238).

oprávněnou osobu ani nezavazuje k využití byt' části těchto příjmů ke „*ke krytí konkrétních potřeb spotřebitele*“.

84. Účastník řízení odkázal na čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, podle kterého „*každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá*“, když uzavřel, že příjmy z dotčených sociálních dávek na úhradu spotřebitelského úvěru použít lze, a není proto důvod tyto příjmy v rámci porovnání příjmů a výdajů spotřebitele nezohledňovat.
85. K přídavku na dítě účastník řízení sdělil, že zákon č. 117/1995 Sb., zákon o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSSP“) nestanovuje žádnou povinnost vynakládat peněžní prostředky vyplacené jako přídavek na dítě na úhradu předem určených nákladů ani jiné podobné omezení. Příjemce této dávky ani není povinen orgánu státní sociální podpory žádným způsobem prokazovat, zda nebo jak vyplacené peněžní prostředky využil. V této souvislosti účastník řízení zdůraznil, že k výplatě přídavku na dítě dochází zpětně, a to až po uplynutí kalendářního měsíce, za který přídavek na dítě náležel. Účastník řízení poukázal na to, že navíc, v době výplaty přídavku na dítě nepříznivá finanční situace příjemce dávky již nemusí trvat, a příjemce tak dokonce ani v této době nemusí být k přídavku na dítě oprávněn, a tudíž by ani nedávalo smysl, povinnost k využití příjmu ke „*krytí předem definovaných konkrétních potřeb*“ ukládat.
86. Podle účastníka řízení z výše uvedeného vyplývá, že využití peněžních prostředků vyplacených jako přídavek na dítě není omezeno na konkrétní výdaj, a k úhradě spotřebitelského úvěru je proto lze užít. Nic tedy podle účastníka řízení nebrání ani zohledňování tohoto typu sociální dávky při porovnání příjmů a výdajů spotřebitele za účelem posouzení jeho úvěruschopnosti podle ZSÚ. Účastník řízení současně poukázal na to, že v některých případech správní orgán zohledňování tohoto typu dávky v rámci posuzování úvěruschopnosti nepovažuje za odporující ZSÚ, nýbrž takový postup implicitně připouští (např. u společnosti Fair Credit Czech s.r.o., IČO: 044 55 835).
87. K příspěvku na bydlení účastník řízení sdělil, že ani v tomto případě ZSSP nestanovuje žádnou povinnost vynakládat peněžní prostředky vyplacené jako příspěvek na bydlení na úhradu předem určených nákladů ani jiné podobné omezení. Opět účastník řízení poukázal na to, že je tato dávka vyplácena zpětně. Podle účastníka řízení opět nic nebrání ani zohledňování tohoto typu sociální dávky při porovnání příjmů a výdajů spotřebitele za účelem posouzení jeho úvěruschopnosti podle ZSÚ.
88. K příspěvku na mobilitu účastník řízení sdělil, že je upraven v zákoně č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením („ZPDOZP“). Účastník řízení zdůraznil, že vznik nároku na tuto dávku není závislý na výši příjmů žadatele o dávku ani na jeho celkové finanční situaci, a že ZPDOZP příjemci tohoto příspěvku nestanoví povinnost použít peněžní prostředky přijaté ve formě této dávky na úhradu konkrétních výdajů. Opět účastník řízení poukázal na to, že je tento příspěvek vyplácen zpětně. Podle účastníka řízení opět nic nebrání ani zohledňování tohoto typu sociální dávky při porovnání příjmů a výdajů spotřebitele za účelem posouzení jeho úvěruschopnosti podle ZSÚ.
89. K příspěvku na péči účastník řízení sdělil, že je upraven v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách („ZSS“). Účastník řízení opět zdůraznil, že vznik nároku na tuto dávku není závislý na výši příjmů žadatele o dávku ani na jeho celkové finanční situaci, když ZSS stanoví povinnost využívat příspěvek na zajištění potřebné pomoci osobou

blízkou nebo asistentem sociální péče, současně však ZSS na žádném místě nestanoví povinnost vyčerpat tímto způsobem příjmy z této dávky v plném rozsahu. Podle účastníka řízení si lze představit, že příjemci příspěvku na péči část vyplacených peněžních příspěvků zbyde, když tuto část pak jistě bude moci využít podle svého uvážení. A poukázal na to, že zjistí-li tedy osoba, která posuzuje úvěruschopnost spotřebitele, že jeho výdaje na zajištění potřebné pomoci ve smyslu ZSS jsou nižší než příjem plynoucí z výplaty *příspěvku na péči*, může případný rozdíl obou částek v rámci porovnání příjmů a výdajů na příjmové straně zohlednit. Podle názoru účastníka řízení je závěr správního orgánu, že peněžní prostředky vyplacené jako příspěvek na péči, nelze v žádném případě využít na úhradu spotřebitelského úvěru, nesprávný.

90. K příspěvku na živobytí účastník řízení sdělil, že je upraven v zákoně č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi („ZPHN“). Účastník řízení zdůraznil, že ZPHN nestanoví žádnou povinnost vynakládat peněžní prostředky vyplacené jako příspěvek na živobytí na úhradu předem určených nákladů ani jiné podobné omezení. Podle účastníka řízení opět nic nebrání zohledňování tohoto typu příspěvku při porovnání příjmů a výdajů spotřebitele za účelem posouzení jeho úvěruschopnosti podle ZSÚ.
91. K doplatku na bydlení účastník řízení sdělil, že je upraven ZPHN. Účastník řízení opět zdůraznil, že ZPHN nestanoví žádnou povinnost vynakládat peněžní prostředky vyplacené jako doplatek na bydlení na úhradu předem určených nákladů ani jiné podobné omezení. Podle účastníka řízení opět nic nebrání zohledňování tohoto typu příspěvku při porovnání příjmů a výdajů spotřebitele za účelem posouzení jeho úvěruschopnosti podle ZSÚ.
92. Účastník řízení nesouhlasí, že by uvedené dávky mohly být při posuzování úvěruschopnosti zohledňovány pouze v souvislosti s konkrétními výdaji, a to z následujících důvodů:
- předně příjemce dávek není povinen tyto dávky využít ke krytí konkrétních výdajů; a
  - spotřebitel není povinen jakoukoli nevyužitou dávku vracet zpět, a proto nic nebrání jejímu využití ke splacení spotřebitelského úvěru (nebo jakémukoli jinému využití).
93. Vzhledem k výše uvedenému je účastník řízení přesvědčen, že nemohl pochybit tím, že porovnával spotřebitelovy příjmy z dotčených sociálních dávek souhrnně s ostatními příjmy vůči souhrnné výši spotřebitelových výdajů.

#### K zohledňování jednorázově vyplacených sociálních dávek

94. Účastník řízení upozornil, že správní orgán neuvedl žádný důvod, proč by jednorázově vyplacená sociální dávka nemohla být při v rámci posouzení úvěruschopnosti zohledněna. Účastník řízení dále zdůraznil, že v rámci kontrolního vzorku nebyl zjištěn jediný případ, ve kterém by k zohlednění jednorázově vyplacené sociální dávky pro účely posouzení úvěruschopnosti skutečně došlo.
95. Podle názoru účastníka řízení je bez relevance, zda má být sociální dávka vyplacena spotřebiteli jednorázově či nikoli. V každém případě jde o příjem, který následně může sloužit k úhradě spotřebitelského úvěru. Skutečnost, že tento příjem je jednorázový, na tomto závěru nic nemění.

96. Účastník řízení je proto toho názoru, že v rámci posouzení úvěruschopnosti lze zohledňovat i ty příjmy ze sociálních dávek, které budou vyplaceny jednorázově.

K zohledňování výživného v rámci posouzení úvěruschopnosti

97. Účastník řízení upozornil, že do posuzování úvěruschopnosti vstupují též výdaje týkající se spotřebitelových dětí, a proto je logické, že na straně příjmů spotřebitele účastník řízení zohledňuje výživné na děti. Účastník řízení je přesvědčen, že by v opačném případě docházelo k nedůvodnému ponížení disponibilního příjmu spotřebitele, neboť by byl zohledněn pouze výdaj na děti, a nikoli též souvztažný příjem (výživné na děti), který k uhrazení výdaje na děti může (a má) být použit.
98. Účastník řízení též poukázal na to, že správní orgán opomíjí tu skutečnost, že prostředky načerpané formou spotřebitelského úvěru mohou být užity ke krytí odůvodněných potřeb dítěte (např. nákup nezbytné zdravotní pomůcky jako jsou brýle, rekonstrukce dětského pokoje atd.). Podle názoru účastníka řízení tedy lze použít výživné na úhradu spotřebitelského úvěru, a proto je závěr správního orgánu nesprávný.

K ověřování udržitelnosti příjmů

99. Účastník řízení zdůraznil, že požadavek na ověření udržitelnosti příjmu nevyplyvá ze směrnice 2008/48/ES a ani pokynů EBA.
100. Účastník řízení poukázal na to, že pokyny EBA staví u spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení na předpokladu, že poskytovatelé při posouzení úvěruschopnosti vycházejí ze současných majetkových poměrů žadatele o úvěr při předpokladu jejich zachování do budoucna.
101. Podle názoru účastníka řízení se EBA záměrně rozhodl neukládat poskytovateli spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení požadavek posoudit udržitelnost příjmu spotřebitele. Pokyny EBA na řadě míst ukládají věřitelům povinnost posoudit udržitelnost příjmů dlužníků. Činí tak však pouze u jiných úvěrů, než je spotřebitelský úvěr jiný než na bydlení (viz odst. 120, 131, 143, 156 a 171 Pokynů EBA).<sup>98</sup> Účastník řízení je toho názoru, že pokud by měl EBA za to, že udržitelnost příjmu je třeba ověřovat také u spotřebitelských úvěrů jiných než na bydlení, byl by požadavek na posouzení udržitelnosti příjmu upraven v části věnované společným pravidlům pro poskytování úvěrů (tj. v části 5.1), což ovšem EBA neučinil.
102. Účastník řízení též poukázal na to, že záměrné rozhodnutí EBA nepožadovat po poskytovatelích spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení, aby ověřovali udržitelnost příjmů, se podává také z výsledků veřejné konzultace k Pokynům EBA. V nich EBA uvedl, že tvrzení žadatele o existenci zaměstnání postačuje pro závěr o udržitelnosti spotřebitelových příjmů.<sup>99</sup>
103. Účastník řízení též odkázal na usnesení NS sp. zn. 33 Cdo 1316/2024 ze dne 25. 8. 2024, ve kterém soud uvedl, že kladný závěr o úvěruschopnosti spotřebitele lze dovodit

---

<sup>98</sup> Například odst. 131 Pokynů EBA pro potřeby ověření úvěruschopnosti mikropodniků stanoví: „Při posuzování dlužnickovy finanční situace by instituce měly posoudit udržitelnost a proveditelnost schopnosti budoucího splácení za případných nepříznivých podmínek, které odpovídají druhu a účelu daného úvěru a mohou nastat během trvání úvěrové smlouvy“.

<sup>99</sup> Srov. str. 65 Výsledků veřejné konzultace k Pokynům EBA, kde účastníci konzultace navrhovali: „Stakeholders suggested clarifying (for the employment parameter in paragraph 91) that the purpose of this parameter is to ask ‘whether’ there is employment in order to verify the sustainability of the income.“ S tímto návrhem EBA souhlasil (viz tamtéž).

i na základě pracovní smlouvy uzavřené na dobu určitou, neboť „záruku trvání pracovního poměru po dobu splácení úvěru nemají ani zaměstnanci s pracovním poměrem na dobu neurčitou (i v těchto případech může být za splnění zákonných předpokladů pracovní poměr rozváznán bezprostředně po uzavření úvěrové smlouvy). Účastník řízení je přesvědčen, že totožný názor se musí uplatnit i u dalších příjmů, v jejichž vztahu správní orgán účastníkovi řízení vytýká nesprávné ověření udržitelnosti příjmu.

104. Účastník řízení namítl, že mu správní orgán vytýká jednání, které u jiných poskytovatelů spotřebitelského úvěru za pochybení nepovažuje. Účastník řízení v tomto odkázal na rozhodnutí ze dne 27. dubna 2023, č. j. 2023/50294/570, sp. zn. S-Sp-2021/00111/CNB/573, kde správní orgán u společnosti Fair Credit Czech s.r.o. totožný postup dokládání příjmu za nedostatečný nepovažoval a pokutu za něj neudělil.
105. Účastník řízení nerozumí tomu, proč právě v jeho případě je postup považován za nedostatečný, zatímco v případě společnosti Fair Credit Czech s.r.o. tomu tak není. Účastník řízení tento rozdílný přístup správního orgánu považuje za diskriminační a zdvořile požádal, aby správní orgán od takového přístupu upustil.

#### K ověřování výdajů pomocí produktových tabulek

106. Účastník řízení poukázal na to, co již uvedl výše, že dle Pokynů EBA se poskytovatel spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení zásadně může spolehnout na tvrzení žadatele o úvěr, a proto modelový výpočet není podle názoru účastníka řízení v rozporu s právní úpravou.
107. Účastník řízení dodal, že možnost ověřit výdaje spotřebitele pomocí produktových tabulek (automatizovaných modelů) se předně podává z Pokynů EBA. Podle názoru účastníka řízení Pokyny EBA u spotřebitelského úvěru na bydlení vyžadují, aby poskytovatel zohlednil závazky, ke kterým se spotřebitel dříve zavázal a jiné mandatorní výdaje, včetně „odpovídajícího doložení a zohlednění“ životních nákladů, u spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení takový požadavek uváděn není. Účastník řízení poukázal na to, že ještě v původním návrhu Pokynů EBA se přitom takový požadavek u spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení vyskytoval.<sup>100</sup> Avšak po veřejné konzultaci EBA uznal, že u spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení mohou být životní náklady sdělené spotřebitelem srovnány se statistickými údaji a pomocí nich posouzena věrohodnost informací sdělených spotřebitelem. Proto bylo původně navrhované pravidlo vypuštěno.<sup>101</sup>
108. Účastník řízení poukázal též na to, že použití automatizovaných modelů při ověřování výdajů spotřebitele připouští nejen česká literatura<sup>102</sup>, ale také rozhodovací praxe NS.

---

<sup>100</sup> Viz odst. 118 návrhu Pokynů EBA: „When assessing the borrower's prospect to repay the loan, the institutions and creditors should take into account relevant factors that could influence the borrower's ability to meet obligations and without inducing undue hardship and over-indebtedness. The factors should include living expenses, other debt obligations, the interest rates, and the outstanding principal on other loan obligations; evidence of any missed payments; as well as any outstanding cost of relevant taxes and insurance, where known.“

<sup>101</sup> Str. 84 a 85 výsledku veřejné konzultace k návrhu Pokynů EBA. K možnosti automatizovaného posouzení úvěruschopnosti srov. přílohu č. 2 Pokynů EBA.

<sup>102</sup> BEZOUŠKA, P. Zkoumání úvěruschopnosti dle zákona o spotřebitelském úvěru. *Právní rozhledy*, 2017, č. 11, str. 385: „Můžeme uzavřít, že v případě úvěrů regulovaných CCD se může poskytovatel spolehnout na informace získané od spotřebitele, nejsou-li (s ohledem na dané měřítko odborné péče) zjevně neúplné, neaktuální či nepřesné. K posouzení přitom může využít obecně dostupné statistické údaje.“ SLANINA, J. in SLANINA, J., JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P.,

109. Účastník řízení zdůraznil, že posouzení úvěruschopnosti nemá za cíl chránit spotřebitele před snížením jeho životního standardu. Z tohoto důvodu nemusí poskytovatel ověřovat, jak vysoké nemandatorní (zbytné) výdaje konkrétní spotřebitel vynakládá. Na místo toho je podle názoru účastníka řízení třeba hledat částku, kterou musí mít spotřebitel vždy k dispozici k zajištění jeho základních potřeb (zejména náklady na jídlo, ošacení a hygienické potřeby), aby pro jejich zajištění nemusel čerpat (další) úvěr a nebyl vystaven riziku „nadměrného zadlužení a platební neschopnosti“. Český právní řád označuje jako částku nezbytnou k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb částku životního minima. Účastník řízení je proto přesvědčen, že je tedy správné, že účastník řízení v produktových tabulkách užívá k ověření osobních výdajů spotřebitele právě částku životního minima.
110. Účastník řízení poukázal na usnesení NS sp. zn. 33 ICdo 159/2022 ze dne 29. 6. 2023, ze kterého vyplývá, že Raiffeisenbank a. s. pracovala v automatizovaném systému s podstatně nižšími vstupními údaji než účastník řízení, a přesto NS, v souladu s výše uvedeným, uzavřel, že poskytovatel řádně posoudil spotřebitelovu úvěruschopnost. Na usnesení NS sp. zn. 33 ICdo 27/2021 ze dne 18. 1. 2022, kde poskytovatel se spokojil s konstatováním, že životní výdaje spotřebitele činí 4 500 Kč, a přesto NS opět shledal způsob posouzení úvěruschopnosti souladný se zákonem. Účastník řízení též odkázal na výše uvedený rozsudek NS sp. zn. 33 Cdo 1819/2023 ze dne 27. 9. 2023, podle něhož byly jeho produktové tabulky předmětem přezkumu NS, kde soud shledal způsob posouzení úvěruschopnosti účastníkem řízení souladným se zákonem.
111. Účastník řízení je proto přesvědčen, že neporušil povinnost posoudit úvěruschopnost, když zavedl a udržoval produktové tabulky.

#### K ověřování dalších výdajů

112. V této souvislosti účastník řízení opět poukázal na to, že povinnost posoudit úvěruschopnost neslouží k ochraně před snížením standardu spotřebitele. Poskytovatel spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení proto nemusí ověřovat spotřebitelovy nemandatorní výdaje, tj. výdaje, které spotřebitel sice pravidelně vynakládá, avšak činí tak dobrovolně.<sup>103</sup>
113. Účastník řízení zdůraznil, že zjišťuje tyto výdaje spotřebitele dobrovolně, nad rámec požadavků zákona. Nesouhlasí proto s tím, že je mu nedostatečné ověřování těchto výdajů vytykáno.

#### K nezavedení a neudržování pravidel a postupů pro vyhodnocení záznamů v úvěrových registrech

114. Účastník řízení poukázal na to, že z judikatury SDEU a českých soudů vyplývá, že poskytovatelé nemají paušální povinnost ověřovat úvěruschopnost spotřebitele v úvěrovém registru.<sup>104</sup> Shodný závěr dle účastníka řízení vyplývá též z Pokynů EBA.

---

WACHTLOVÁ, L., FLÍDR, J. *Zákon o spotřebitelském úvěru*. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2017, komentář k § 86 m. č. 10: „Nežli spoléhat na údaje sdělené spotřebitelem a ty případně korigovat podle statisticky podložených modelů, považujeme za účelnější využít statisticky podložený model, jehož výstup je korigován v případě, že spotřebitel informuje poskytovatele, že má nějaké neobvyklé výdaje (například nadstandardně vysoké výdaje na životně důležité léky).“ FLÍDR, J. Ověření příjmů a výdajů při posouzení úvěruschopnosti u smlouvy o spotřebitelském úvěru jiném než na bydlení. *Právní rozhledy*, 2022, č. 10.

<sup>103</sup> Viz FLÍDR, J. Ověření příjmů a výdajů při posouzení úvěruschopnosti u smlouvy o spotřebitelském úvěru jiném než na bydlení. *Právní rozhledy*, 2022, č. 10, část V.3.

<sup>104</sup> Srov. usnesení NS z 1. 7. 2020, sp. zn. 20 Cdo 1522/2020, usnesení z 14. 6. 2019, sp. zn. 20 Cdo 1704/2019, nebo rozsudek NSS z 19. 4. 2018, 2 As 107/2017-72, rozsudek Soudního dvora z 10. 6. 2021, C-303/20, *Ultimo Portfolio Investment*.

Účastník řízení proto v interních pravidlech stanovil ověření výdajů v úvěrových registrech nad rámec požadavků zákona. V takovém případě však není povinen dále upravovat, jakým způsobem budou data z úvěrových registrů vyhodnocena. Účastník řízení proto rozhodně nesouhlasí s výtkou, že nezavedl a neudržoval postupy a pravidla týkající se vyhodnocování záznamů z úvěrových registrů.

#### K ověřování příjmů a závazků jiné osoby v domácnosti

115. Účastník řízení se domnívá, že správní orgán vychází ze závěru, že účastník řízení je vždy povinen ověřit závazky spotřebitele, když účastník řízení poukázal na to, že takový závěr správního orgánu není správný. Účastník řízení proto nebyl povinen ověřovat závazky jiné osoby v domácnosti.
116. Účastník řízení proto nesouhlasí s výtkou neověřování závazků jiné osoby v domácnosti za situace, kdy z důvodu nedostatečného příjmu žadatele zohledňuje také její příjem.
117. Účastník řízení opět poukázal na Pokyny EBA, ze kterých vyplývá, že musí poskytovatel posuzovat úvěruschopnost pouze žadatele o úvěr. Úvěruschopnost více osob musí posuzovat pouze tehdy, pokud se mají stát spoludlužníky ze smlouvy o úvěru (viz str. 16 Pokynů EBA a str. 59 a 60 Výsledků veřejné konzultace k Pokynům EBA).

#### K ověření načerpaných úvěrů na základě podaných žádostí

118. Účastník řízení poukázal na to, že z oznámení a protokolu není zřejmé, jakým způsobem by měl účastník řízení ověřit stav žádostí o úvěr evidovaných v databázi umožňující posouzení úvěruschopnosti. Z úvěrového registru NRKI nelze identifikovat ani poskytovatele úvěru, u něhož měl žadatel o úvěr požádat. Řada poskytovatelů rovněž nevyhotovuje doklad o neposkytnutí úvěru či ukončení kontraktačního procesu, a proto žadatel o úvěr zásadně nedisponuje dokumentem, který by mohl účastníkovi řízení předložit.
119. Podle účastníka řízení by byl rovněž požadavek, aby se účastník řízení dotazoval žadatele o úvěr, u jakých poskytovatelů o úvěr požádal, a na základě jeho zmocnění sám kontaktoval ostatní poskytovatele úvěru s žádostí o informaci, zda byl úvěr poskytnut. Tento požadavek byl diskutován při přípravě Pokynů EBA a EBA jej výslovně odmítl jako nepřiměřený, když uvedl: „*The guidelines do not ask institutions to seek out data from other lenders.*“ (str. 61 Výsledku veřejné konzultace k Pokynům EBA). Tento závěr EBA explicitně nevtělil do Pokynů EBA, neboť se podává již z obecného pravidla, dle něhož není poskytovatel spotřebitelského úvěru zásadně povinen ověřovat informace sdělené spotřebitelem.

#### K ověření stavu exekučních řízení

120. Podle názoru účastníka řízení je požadavek na ověřování průběhu exekučního řízení v rozporu s principem proporcionality. Účastník řízení poukázal na to, že mu není známo, že by některý z poskytovatelů spotřebitelského úvěru na českém trhu, včetně bankovních poskytovatelů, ověřoval průběh exekučního řízení (soudního výkonu rozhodnutí) způsobem popsáním v oznámení o zahájení řízení a protokole. Účastník řízení proto má pochybnosti, zda tento požadavek nebyl vznesen selektivně toliko vůči němu.
121. Účastníkovi řízení není rovněž známo rozhodnutí NS, z něhož by se požadavek na takto detailní kontrolu exekučního řízení (soudního výkonu rozhodnutí) podával. Naopak, v usnesení z 1. 7. 2020, sp. zn. 20 Cdo 1522/2020, nebo usnesení z 14. 6. 2019, sp. zn.

20 Cdo 1704/2019, se NS spokojil s tím, že poskytovatel při posouzení úvěruschopnosti ověřil počet exekučních řízení z Centrální evidence exekucí, třebaže na majetek spotřebitele bylo vedeno exekuční řízení.

122. Účastník řízení proto nesouhlasí s výtkou o nezavedení a neudržování pravidel a postupů týkajících se exekučních řízení (výkonu soudního rozhodnutí).
123. Ve svém vyjádření ze dne 7. 3. 2026 účastník řízení dále odkázal na nález finančního arbitra č. j. FA/SR/SU/4677/2024-26 ze dne 31. 7. 2025 (dále jen „rozhodnutí finančního arbitra“) a rozhodnutí finančního arbitra o námitkách č. j. FA/SR/SU/4677/2024-35 ze dne 16. 12. 2025 („rozhodnutí finančního arbitra o námitkách“), když podle názoru účastníka řízení z těchto rozhodnutí finančního arbitra vyplývají následující závěry:
- (i) po poskytovateli spotřebitelských úvěrů nelze požadovat „*doložení provedení každého dílčího výpočtu nebo mezikroku v rámci celého procesu posouzení úvěruschopnosti žadatelů o úvěr*“, neboť takový požadavek by na poskytovatele spotřebitelských úvěrů vytvářelo nepřiměřené a procesně nespravedlivé nároky;<sup>105</sup>
  - (ii) ověřování spotřebitelových výdajů prostřednictvím porovnání spotřebitelem deklarované výše výdajů proti normativním výdajům na bydlení a životnímu minimu je zcela v souladu s § 86 ZSÚ;<sup>106</sup>
  - (iii) poskytovatel spotřebitelských úvěrů není povinen detailně procházet spotřebitelovy výpisy z účtů a každý výdaj uvedený na takovém výpisu přiřazovat do spotřebitelem prohlášené výše jeho výdajů; naopak, poskytovatel se zpravidla může na prohlášení spotřebitele ohledně výše jeho údajů spolehnout.<sup>107</sup>
124. Účastník řízení k bodu (i) dále rozvedl, že poskytovatel úvěru nemusí podle finančního arbitra prokazovat každý dílčí krok či mezivýpočet v posouzení úvěruschopnosti, protože by šlo o nepřiměřený požadavek. Avšak správní orgán např. na bodech 98. a 114. oznámení účastníkovi řízení vytýká, že relevantní dokumentace „*neobsahuje žádné záznamy o tom, jaké údaje z úvěrového registru NRKI u spotřebitelů účastník řízení zohlednil a v jakém rozsahu.*“ Účastník řízení toto chápe tak, že správní orgán požaduje provést detailní popis veškerých kroků učiněných v rámci posuzování úvěruschopnosti v každém konkrétním případě (bez jakéhokoli ohledu na relativně nízkou průměrnou výši jistiny úvěrů poskytovaných účastníkem), a to navzdory tomu, že finanční arbitr výslovně uvedl, že takový postup nelze po poskytovateli spotřebitelských úvěrů požadovat.
125. Účastník řízení k bodu (ii) dále rozvedl, že podle finančního arbitra porovnání spotřebitelem tvrzených výdajů s normativními náklady na bydlení a životním minimem je zcela legitimní metoda ověřování výdajů. A proto účastník řízení nerozumí právnímu závěru správního orgánu uvedenému v bodě 83. oznámení, kde je mu vytýkáno právě to, že „*porovnával součet výdajů prohlášených v žádosti, v polích Bydlení, energie a Doprava, jídlo, osobní náklady se součtem minimálních výdajů dle produktových tabulek a do hodnocení úvěruschopnosti zahrnul ten součet, který byl vyšší*“.
126. Účastník řízení k bodu (iii) dále rozvedl, že podle finančního arbitra není nutné

<sup>105</sup> K tomu vizte str. 9 Rozhodnutí o námitkách č. j. FA/SR/SU/4677/2024-35 ze dne 16. 12. 2025.

<sup>106</sup> K tomu vizte např. odst. 1 a 2 na str. 17 Rozhodnutí a rovněž předposlední odstavec na str. 21 Rozhodnutí o námitkách č. j. FA/SR/SU/4677/2024-35 ze dne 16. 12. 2025.

<sup>107</sup> K tomu vizte např. str. 13 a 14 Rozhodnutí o námitkách č. j. FA/SR/SU/4677/2024-35 ze dne 16. 12. 2025.

„procházet každý výpis a každý výdaj“, ale poskytovatel se může spolehnout na údaje sdělené spotřebitelem, pokud nejsou důvodné pochybnosti. Z oznámení podle účastníka řízení totiž vyplývá, že správní orgán na rozdíl od výše uvedeného závěru finančního arbitra účastníkovi řízení vytýká právě to, že se v některých případech spolehl na spotřebitelem prohlášené skutečnosti o jeho výdajích.

#### Stanovisko správního orgánu vč. právní kvalifikace

127. Správní orgán souhlasí s účastníkem řízení v tom, že směrnice 2008/48/ES je založena na maximální harmonizaci, takže členské státy nesmí ukládat přísnější povinnosti, než stanoví směrnice.<sup>108</sup> Správní orgán se shoduje s účastníkem řízení i v tom, že je nezbytná aplikace principu proporcionality.
128. Avšak správní orgán výklad proporcionality nastíněný účastníkem řízení považuje za zcela nesprávný, jelikož aplikací účastníkem řízení nastíněného výkladu by nebyl dosažen cíl článku 8 směrnice 2008/48/ES, který spočívá v ochraně spotřebitele před riziky nadměrného zadlužení a platební neschopnosti.<sup>109</sup> Nastíněný výklad účastníka řízení dále ani neodpovídá závěrům uvedených v Pokynech EBA a ani závěrům uvedených v rozsudku SDEU ve věci C-449/13 ze dne 18. 12. 2014.
129. Účastník řízení účelově vytrhává dílčí závěr uvedený v rozsudku SDEU ve věci C-449/13, aby obhájil svůj nesprávný právní názor, že nemusí systematicky ověřovat příjmy a výdaje spotřebitele a postačuje mu v rámci proporcionality u úvěrů jiných než na bydlení spolehnout se na spotřebitelem tvrzené údaje o příjmech a výdajích. Účastník řízení ve své argumentaci účelově pomíjí odst. 37 rozsudku SDEU ve věci C-449/13, kde je uvedeno: *„Z toho vyplývá, že poskytovatel úvěru musí zaprvé v každém jednotlivém případě s přihlédnutím k jeho konkrétním okolnostem zvážit, zda se jedná o příslušné informace a zda jsou tyto informace dostatečné pro posouzení úvěruschopnosti spotřebitele. V tomto ohledu se dostatečnost uvedených informací může lišit podle okolností, za nichž dojde k uzavření úvěrové smlouvy, podle osobní situace spotřebitele nebo podle částky úvěru uvedené v této smlouvě. Toto posouzení lze provést s pomocí dokladů o finanční situaci spotřebitele, ale nelze vyloučit možnost, aby poskytovatel úvěru zohlednil případné dříve získané znalosti o finanční situaci zájemce o úvěr. Avšak pouhá ničím nepodložená prohlášení spotřebitele nemohou být sama o sobě kvalifikována jako dostatečná, nejsou-li podepřena žádnými doklady.“*
130. Z odst. 37 rozsudku SDEU ve věci C-449/13 vyplývá závěr, který je v souladu i se závěrem Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) v rozsudku sp. zn. 1 As 30/2015 – 39 ze dne 1. 4. 2015, kde soud uvedl: *„Pro nyní projednávaný případ je podstatný závěr Soudního dvora, že posouzení úvěruschopnosti spotřebitele může být provedeno pouze na základě informací uvedených spotřebitelem, pokud budou tyto informace dostatečné a jeho pouhá prohlášení budou podepřena doklady.“*
131. K totožným závěrům týkajících se rozsudku SDEU ve věci C-449/13 došel i ÚS, který v nálezu sp. zn. III. ÚS 4129/18 ze dne 26. 2. 2019 uvedl: *„Nedostatečné zjištění poměrů dlužníka má i veřejnoprávní souvislosti. Nejvyšší správní soud posuzoval kasační stížnost obchodní společnosti [srov. jeho rozsudek z 1. 4. 2015 č. j. 1 As 30/2015-39] poskytující spotřebitelské úvěry a při výkladu § 9 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, účinného do 30. 11. 2016 (když obsahově obdobná úprava*

<sup>108</sup> Viz např. odst. 33. rozsudku SDEU ve věci C-755/22 ze dne 11. ledna 2024.

<sup>109</sup> Srovnej např. odst. 31. až 36. rozsudku SDEU ve věci C-755/22 ze dne 11. ledna 2024.

je zakotvena i v § 86 zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů, tedy pro účely tohoto výkladu lze vycházet z toho, že se právní úprava nezměnila) dovodil, že součástí odborné péče poskytovatele úvěru je i taková obezřetnost, že poskytovatel nespohlá na údaje o schopnosti splácat úvř tvrzené samotným žadatelem, ale sám tyto údaje prověří (případně si je nechá od žadatele doložit). Výklad přijatý Nejvyšším správním soudem přitom konvenuje interpretaci zaujaté Soudním dvorem Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) v rozsudku ze dne 18. 12. 2014 ve věci C-449/13 (CA Consumer Finance SA v. Ingrid Bakkaus a další). V citovaném rozsudku Soudní dvůr vyložil čl. 8 směrnice 2008/48/ES, o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS (dále jen „směrnice“), a bod 26 její preambule tak, že poskytovatel úvěru má povinnost (nese v tomto ohledu důkazní břemeno – v orig. „the burden of proving“) posoudit úvěruschopnost dlužníka (spotřebitele) na základě dostatečných informací (na informace podané jen spotřebitelem může poskytovatel úvěru spoléhat jen tehdy, jsou-li dostatečné a podložené doklady); tím má být podle Soudního dvora zabráněno, aby věřitelé neposkytovali úvěry nezodpovědně.“

132. Správní orgán dále odkazuje na rozsudek NSS sp. zn. 9 As 127/2024 – 34 ze dne 13. 8. 2024, proti kterému byla podána ústavní stížnost, která byla usnesením ÚS sp. zn. III. ÚS 2819/24 ze dne 19. 2. 2025 zamítnuta, přičemž NSS uvedl: „Nejvyšší správní soud se rovněž neztotožňuje s argumentací stěžovatelky ohledně údajného posunu názorů na posuzování úvěruschopnosti a neaktuálnosti judikatury, na niž městský soud odkazuje. Dle názoru kasačního soudu neexistuje žádná pochybnost o tom, že přílehlavou judikaturu Soudního dvora – zejména rozsudek ve věci CA Consumer Finance – je stále třeba považovat za aktuální a nepřekonanou. To ostatně potvrzuje i nedávný (a výše rovněž citovaný) rozsudek ve věci Nárokuj, který klíčové závěry rozsudku ve věci CA Consumer Finance vztahující se k výkladu čl. 8 směrnice CCD přebírá (viz zejména jeho body 21 a 31, 32 a 34).“
133. Správní orgán zdůrazňuje, že při výkladu proporcionality či přiměřenosti ve vztahu k posuzování úvěruschopnosti nelze zaměňovat dostatečnost informací a jejich spolehlivost. Správní orgán je toho názoru, že pouhá tvrzení spotřebitele o příjmech a výdajích, která nejsou doložena, nemohou být spolehlivá. V této věci odkazuje správní orgán na rozsudek NSS sp. zn. 6 As 8/2023 – 61 ze dne 31. 1. 2024, kde soud uvedl: „Nejvyšší správní soud souhlasí, že dostatečnost informací se může lišit podle okolností. Nelze však zaměňovat dostatečnost informací a jejich spolehlivost. Zákon poskytovateli úvěru sice dává prostor pro určitou samostatnou úvahu, tato úvaha je však omezena jednak požadovanou kvalitou informací, jednak požadavkem odborné péče poskytovatele. Informace o příjmech a výdajích spotřebitele, které nejsou doloženy, mohou jen stěží být spolehlivé.“
134. Správní orgán zdůrazňuje, že na spolehlivost informací nemá vliv ani výše poskytovaného úvěru. Skutečnost, že účastník řízení poskytuje spotřebitelské úvěry v nižší výši (od 5 000 Kč) nemění nic na tom, že je povinen posoudit úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací. Správní orgán v této věci odkazuje na rozsudek NSS sp. zn. 4 As 57/2024-63 ze dne 29. 1. 2025, kde soud uvedl: „Závěr městského soudu uvedený v bodu 98 napadeného rozsudku, že stěžovatel se při posouzení úvěruschopnosti spotřebitelů **nemůže spoléhat pouze na úvěrovou historii žadatelů o úvř a jejich ničím nedoložená tvrzení o příjmech a výdajích, ale musí tyto informace s odbornou péčí ověřit, je tedy správný. Nejvyšší správní soud se rovněž ztotožňuje se závěrem městského soudu v bodu 97 napadeného rozsudku, že stěžovatel byl povinen posoudit úvěruschopnost žadatele o úvř bez ohledu**

na výši požadovaného úvěru. Skutečnost, že stěžovatel poskytuje krátkodobé úvěry v nízké výši, nemění nic na tom, že je povinen posoudit úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací. Zvláště za situace, kdy krátkodobé úvěry poskytované v nízké výši jsou často mnohem rizikovější než dlouhodobé úvěry poskytované na vyšší finanční částky.“

135. Na základě výše uvedeného správní orgán považuje za irelevantní argumentaci účastníka řízení Pokyny EBA<sup>110</sup> ve spojení se zveřejněným výsledkem veřejné konzultace. Správní orgán se dne 25. 8. 2020 přihlásil k vydaným Pokynům EBA, nikoliv k výsledkům veřejné konzultace, které nebyly podle tvrzení účastníka řízení do Pokynů EBA promítnuty.<sup>111</sup> Podstatné je, že pro vyvození jakéhokoliv legitimního očekávání je zásadní zavedená rozhodovací praxe správního orgánu, která spočívá ve shodě se soudními rozhodnutími v tom, že při posuzování úvěruschopnosti ničím nepodložená prohlášení spotřebitele nemohou být sama o sobě kvalifikována jako dostatečná, nejsou-li podepřena žádnými doklady.<sup>112</sup> Ve spojení s rozsudkem NSS sp. zn. 1 As 30/2015 – 39 ze dne 1. 4. 2015 se v kontrolovaném období ze strany správního orgánu nejedná o žádný neočekávaný a překvapující požadavek na spolehlivost účastníkem řízení shromažďovaných informací pro účely posuzování úvěruschopnosti.
136. Správní orgán též poukazuje na to, že účastník řízení obecně napříč svým vyjádřením z Pokynů EBA a veřejné konzultace vytrhává účelově jednotlivé pasáže, které dezinterpretuje, aby podložil svůj nesprávný právní názor, že není povinen tvrzené informace o příjmech a výdajích spotřebitelem ověřovat.
137. Již ve veřejném prohlášení ze dne 25. 8. 2020<sup>113</sup>, ve kterém se správní orgán k Pokynům EBA veřejně přihlásil, správní orgán upozornil: „Obecné pokyny neobsahují taxativní výčet všech vhodných postupů ke splnění povinností dotčených subjektů. Na ověřování informací při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, které pokyny blíže nerozvádí, se vztahuje povinnost ověřovat informace poskytnuté spotřebitelem v souladu s požadavky uvedenými v § 84 odst. 2 zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, čl. 20 odst. 1 MCD a stávající judikatuře. Ověření informací poskytnutých spotřebitelem musí spočívat v proaktivní činnosti finanční instituce, a to způsobem přiměřeným situaci. Rozhodnutí finanční instituce o technice nebo hloubce ověření informací od spotřebitele musí být vůči ČNB obhajitelné a zpětně ověřitelné (a to i včetně výjimečných případů předpokládaných obecnými pokyny, kdy není nutné informace ověřovat z toho důvodu, že na základě objektivních okolností lze mít o správnosti informací poskytnutých spotřebitelem jistotu).“ Správní orgán současně odkázal na bod 27 a 28 rozsudku NSS sp. zn. 1 As 30/2015-39 ze dne 1. 4. 2015 a na rozsudek NS sp. zn. 33 Cdo 2178/2018 ze dne 25. 7. 2018.
138. Již z tohoto veřejného přihlášení se správního orgánu k Pokynům EBA jednoznačně vyplývá, že Pokyny EBA nerozvádí ověřování informací sdělených spotřebiteli, a tudíž

<sup>110</sup> Správní orgán v této souvislosti poznamenává, že tyto pokyny vydává Evropský orgán pro bankovníctví (EBA).

<sup>111</sup> Viz vyjádření účastníka řízení k oznámení v bodě 2.8 na str. 4. Spis sp. zn. 2024/132/658 list č. 63.

<sup>112</sup> Viz veřejně zpřístupněna rozhodnutí na webových stránkách správního orgánu, která nabyla právní moci od 1.7. 2022 (začátek kontrolního období) sp. zn. S-Sp-2019/00204/CNB/573 - Český Triangl, a.s., S-Sp-2019/00330/CNB/573 - Creditstar Czech s.r.o., S-Sp-2019/00589/CNB/573 - Creamfinance Czech, s.r.o., S-Sp-2019/00329/CNB/573 - Rerum Finance, s.r.o., S-Sp-2019/00590/CNB/573 - LeaderFin s.r.o., S-Sp-2020/00100/CNB/573 - ACEMA Credit Czech, a.s., S-Sp-2020/00384/CNB/573 - CreditPortal, a.s., S-Sp-2021/00180/CNB/573 - CentroFinance, s.r.o.

<sup>113</sup> Veřejně dostupné na webových stránkách správního orgánu: <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/legislativni-zakladna/obecne-pokyny-evropskych-organu-dohledu/Sdeleni-CNB-o-obecných-pokynech-EBA-k-poskytovani-a-sledovani-uveru/>.

z Pokynů EBA nelze účelově vyvozovat, že se informace tvrzené spotřebitelem nemusí ověřovat. Naopak správní orgán upozornil na to, že nebankovní poskytovatelé spotřebitelských úvěrů musí nadále ověřovat informace poskytnuté spotřebitelem v souladu s požadavky ZSÚ, směrnice 2008/48/ES a judikaturou. Při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele tedy nelze pouze vycházet z ničím nedoložených prohlášení, jelikož takový postup by byl v rozporu s požadavkem na zjištění schopnosti spotřebitele splácet úvěr s odbornou péčí.

139. Obecně k judikatuře soukromoprávních soudů správní orgán upozorňuje na skutečnost, že nelze vycházet pouze z výsledků řízení, jak činí účastník řízení, jelikož soukromoprávní soudy se požadavkem na posouzení úvěruschopnosti spotřebitele zabývají optikou neplatnosti smlouvy o spotřebitelském úvěru, k níž nepostačuje jen samo zjištění, že poskytovatel řádně neposoudil úvěruschopnost spotřebitele, ale musí současně nastat škodlivý důsledek v podobě důvodných pochybností o schopnosti spotřebitele úvěr splácet. Soukromoprávní judikatura se přiklonila k materiálnímu na úkor formálního pojetí, kdy se neplatnosti smlouvy nemůže domáhat spotřebitel, který v době uzavření smlouvy úvěruschopný byl. Zatímco u přestupkové odpovědnosti je přestupek spočívající v porušení povinnosti poskytovatele úvěru zkoumat před uzavřením úvěrové smlouvy úvěruschopnost spotřebitele koncipován jako přestupek ohrožovací a pro odpovědnost za něj tak není vyžadováno nastoupení poruchového následku (ve formě faktické platební neschopnosti spotřebitele v důsledku uzavření smlouvy o úvěru). K tomu se vyjádřil například ÚS v usnesení sp. zn. I.ÚS 2636/25 ze dne 5. 1. 2026, kde uvedl: „*Nejvyšší soud se totiž v rozsudku sp. zn. 33 Cdo 1819/2023, na nějž stěžovatelka poukazuje, požadavkem na posouzení úvěruschopnosti spotřebitele zabýval optikou neplatnosti smlouvy o spotřebitelském úvěru. Podle Nejvyššího soudu pro závěr o neplatnosti smlouvy podle § 87 "nepostačuje jen samo zjištění, že poskytovatel řádně neposoudil úvěruschopnost spotřebitele. Je to proto, že samo zjištění, že poskytovatel v procesu posouzení úvěruschopnosti pochybil, nemusí vždy nutně znamenat, že spotřebitel není schopen úvěr splácet. Pokud tedy například spotřebitel úvěr splatí a vyjde-li následně najevo, že věřitel při procesu posouzení úvěruschopnosti pochybil, může se důsledek v podobě uvedené zákonné sankce (neplatnosti smlouvy) projevit pouze tehdy, bude-li postaveno najisto, že zde byly důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele úvěr splácet."* Nejvyšší soud se tedy při posuzování podmínek pro neplatnost smlouvy přiklonil k materiálnímu na úkor formálního pojetí - neplatnosti smlouvy podle § 87 odst. 1 se tak nemůže domáhat spotřebitel, který v době uzavření smlouvy úvěruschopný byl. Správní soudy se však v nynějším případě zabývaly výkladem zákona o spotřebitelském úvěru ve vztahu k přestupkové odpovědnosti. To je významný rozdíl. Jak plyne z prvního napadeného rozsudku NSS č. j. 6 As 175/2024-36, přestupek spočívající v porušení povinnosti poskytovatele úvěru zkoumat před uzavřením úvěrové smlouvy úvěruschopnost spotřebitele je ze své podstaty koncipován jako přestupek ohrožovací; nastoupení poruchového následku (ve formě faktické platební neschopnosti spotřebitele v důsledku uzavření smlouvy o úvěru) proto není pro odpovědnost za něj vyžadováno.“
140. K odkazu účastníka řízení na rozsudek NS sp. zn. 4 Tdo 238/2019 ze dne 20. 3. 2019 správní orgán sděluje, že obecné závěry týkající se posuzování úvěruschopnosti uvedené v tomto rozsudku nekolidují s výše uvedenými obecnými závěry. Správní orgán současně poukazuje i na to, že trestní soud v tomto rozsudku též uvedl, že k posouzení platnosti smluv a výše plnění je nezbytné se obrátit v rámci soukromoprávního řízení na příslušný soud, aby posoudil zákonnost uzavíraných smluv z pohledu ne/platnosti smluvního vztahu, když platnost úvěrových smluv na posouzení viny obviněného nemá žádný vliv.

141. Z usnesení NS sp. zn. 20 Cdo 1522/2020 ze dne 1. 7. 2020 vyplývá, že se soud při posuzování sporu ztotožnil se závěry Krajského soudu v Plzni, že oprávněné lze sice vytknout, že při posouzení věrohodnosti údajů o výši příjmů povinných, nepostupovala s odbornou péčí, neboť mohla a měla požadovat jejich doložení, nicméně povinní svou solventnost a schopnost půjčku splácet nerozporovali.<sup>114</sup> Podle správního orgánu soud došel k závěru, že toto pochybení oprávněné v projednávaném konkrétním případě nebylo tak závažné, aby nastal důsledek v podobě neplatnosti smlouvy.<sup>115</sup> Soud tedy neučinil žádný obecný závěr o tom, že by při posuzování úvěruschopnosti postačovaly pouze spotřebitelem sdělené údaje bez ničeho. Obdobně je tomu i v případě usnesení NS sp. zn. 20 Cdo 1704/2019 ze dne 14. 6. 2019.
142. Z rozhodnutí NS sp. zn. 33 Cdo 1819/2023 ze dne 27. 9. 2023 vyplývá, že se soud zabýval též soukromoprávní sankcí v podobě neplatnosti smlouvy za poskytnutí úvěru v případě, že byly důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele úvěr splácet. Soud došel k závěru, že nelze smlouvu považovat za neplatnou jen proto, že nebyla řádně posouzena úvěruschopnost spotřebitele; musí být postaveno najisto, že spotřebitel nebyl schopen úvěr splácet (resp. že mu úvěr neměl být poskytnut). A proto NS Krajskému soudu v Praze vytkl, že neučinil odpovídající skutková zjištění, z nichž by vyplynulo, zda tyto údaje (jež uvedl předchůdce žalobkyně v žádosti o úvěr) byly skutečně nesprávné, čímž by existovaly pochybnosti o schopnosti spotřebitele úvěr splácet. Soud tedy ani v tomto konkrétním případě neučinil žádný obecný závěr o tom, že by při posuzování úvěruschopnosti postačovaly pouze spotřebitelem sdělené údaje bez dalšího.<sup>116</sup> Stejně problematiky se týká i usnesení ÚS sp. zn. I.ÚS 1543/21 ze dne 22. 6. 2021, když soud došel k závěru, že ve vztahu k absolutní neplatnosti smlouvy nelze dojít k závěru o nedostatečném posuzování úvěruschopnosti v situaci, kdy stěžovatelka splátky úvěrů řádně hradila. Ani z této judikatury uvedené účastníkem řízení nevyplynávají obecné závěry o tom, že by účastník řízení nebyl povinen, v případě, že vychází z tvrzených informací spotřebitelem, tyto informace ověřovat.
143. Závěr o tom, že by účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti nebyl povinen ověřovat tvrzené informace spotřebitelem, nevyplyná ani z důvodové zprávy k novele ZSÚ účinné od 1. 1. 2024. Novela ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ pouze upřesnila dříve užívaný pojem „z jiných zdrojů“ na pojem „získaných z relevantních vnitřních nebo vnějších zdrojů“. Upřesnění povinnosti posuzovat úvěruschopnost novelou ZSÚ reflektovalo pouze již zmíněný zpřesňující výklad z rozsudku SDEU ve věci C-449/13, s ohledem na to, že není vyloučeno, že poskytovatel spotřebitelského úvěru zná například z dosavadního obchodního vztahu finanční situaci žadatele o úvěr. K výkladu novely ZSÚ účinné od 1. 1. 2024 se vyjádřil již i NSS, který v rozsudku sp. zn. 6 As 175/2024 – 39 ze dne 10. 7. 2025 uvedl: „Na tom nic nemění ani nové znění § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru. Ve znění účinném do 31. 12. 2023 i ve znění účinném od 1. 1. 2024 je zakotvena povinnost poskytovatele před uzavřením smlouvy

---

<sup>114</sup> Viz odst. 1. a 10. usnesení.

<sup>115</sup> Viz odst. 5. usnesení.

<sup>116</sup> V rozsudku NSS sp. zn. 9 As 127/2024 – 38 ze dne 13. 8. 2024 soud směřem k odpovědnosti za přešůpek v souvislosti s rozsudkem NS sp. zn. 33 Cdo 1819/2023 ze dne 27. 9. 2023 uvedl: „Kasační soud nepřítakal ani námitce stěžovatelky, že dle judikatury Nejvyššího soudu je nutné zkoumat, zda spotřebitel skutečně nebyl schopen úvěr splácet. Tento závěr totiž Nejvyšší soud v rozsudku sp. zn. 33 Cdo 1819/2023 dovodil ve vztahu k posuzování neplatnosti úvěrové smlouvy. V případě projednávaného přešůpku tento závěr nemá místo. Tento přešůpek, spočívající v porušení povinnosti poskytovatele úvěru zkoumat před uzavřením úvěrové smlouvy úvěruschopnost spotřebitele, je totiž ze své podstaty koncipován jako přešůpek ohrožovací; nastoupení poruchového následku (ve formě faktické platební neschopnosti spotřebitele v důsledku uzavření smlouvy o úvěru) proto není pro odpovědnost za něj vyžadováno.“

*o spotřebitelském úvěru posoudit úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací. Konkretizace kategorií, vůči kterým je přiměřenost posuzována, může poskytovatelům napomoci, na samotné povinnosti však nic nemění. Ostatně před i po 1. 1. 2024 zákon o spotřebitelském úvěru v § 84 odst. 2 výslovně stanovoval poskytovateli povinnost získané informace ověřit způsobem přiměřeným dané situaci. Právní úprava účinná od 1. 1. 2024 proto pro stěžovatelku není nikterak příznivější a nebylo třeba ji zohlednit. Informace o příjmech a výdajích spotřebitele, které nejsou doloženy, stále nemohou naplňovat kritéria § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2025, č. j. 4 As 57/2024-57, ve kterém se Nejvyšší správní soud zabýval posouzením úvěruschopnosti spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací ve smyslu § 86 odst. 1 zákona ve znění účinném od 1. 1. 2024).“ Na tomto závěru NSS neshledal nic protiústavního ani ÚS, tak jak uvedl v bodě 14. usnesení sp. zn. I.ÚS 2636/25 ze dne 5. 1. 2026.*

144. Správní orgán na základě výše uvedeného odmítá tvrzení účastníka řízení, že závěry uvedené v protokolu jsou nesprávné, a že nebyl zohledněn princip proporcionality. Správní orgán zdůrazňuje, že účastník řízení účelově zaměňuje nezbytnost, resp. dostatečnost informací a jejich spolehlivost. Správní orgán v oznámení a protokolu v žádném případě nepožaduje rozsahem systematické posuzování úvěruschopnosti shodně jako v případě úvěrů na bydlení. Naopak správní orgán považuje za zcela logické, že v rámci posuzování úvěruschopnosti bude dostačující rozsah požadovaných informací v případě poskytování úvěrů jiných než na bydlení od 5 000 Kč do 70 000 Kč výrazně nižší (tj. že nebude účastník řízení například zkoumat příjmy a výdaje spotřebitele za 12 posledních měsíců, ale bude stačit podle jednotlivých okolností zkoumat příjmy a výdaje spotřebitele například za 2-5 měsíců). Tato skutečnost však nemění nic na tom, že sdělené údaje o příjmech a výdajích spotřebitelem musí být spolehlivé, čili i doložené (např. ověřené doklady nebo jiným způsobem – např. z interní znalosti o majetkové situaci spotřebitele, která je známá z aktivního obchodního vztahu<sup>117</sup>). Tato povinnost je zakotvena i přímo v ZSÚ, a to v ustanovení § 78 odst. 1 ZSÚ, které jednoznačně stanoví, že poskytovatel musí pořídit dokumenty nebo jiné záznamy v rozsahu, který je nezbytný pro hodnověrné osvědčení řádného splnění povinností stanovených tímto zákonem, tedy mimo jiné i povinnosti důkladně posoudit úvěruschopnost spotřebitele (§ 86 ZSÚ). Zákon jednoznačně stanoví, že účastník řízení může poskytnout spotřebitelský úvěr jen tehdy, pokud z výsledku posouzení úvěruschopnosti spotřebitele vyplývá, že nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet.
145. Správní orgán nijak nezpochybňuje, že spotřebitel je povinen při sjednávání úvěrové smlouvy nebo při čerpání úvěru uvést pouze pravdivé a nezkreslené údaje, ani to, že vědomé zamlčení či zkreslení údajů je jedním ze znaků trestného činu úvěrového podvodu podle ustanovení § 211 trestního zákoníku, uvedené však nic nemění na tom, že účastník řízení musí plnit povinnosti stanovené v ZSÚ, tedy mimo jiné zavést

---

<sup>117</sup> Tato skutečnost vychází i z rozsudku SDEU ve věci C-449-13, když například úvěrová instituce vede bankovní účet (tj. aktivní obchodní vztah) a z této skutečnosti úvěrová instituce má znalost o příjmech a výdajích spotřebitele, tak nemusí v případě neexistujících pochybností v rámci proporcionality po spotřebiteli požadovat doložení dokladů o příjmech a výdajích. Uvedené však nemění nic na tom, že úvěrová instituce musí uchovat doklady, na základě kterých dospěla k závěru, že nebyly důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet. Nepostačují tedy pouhá tvrzení spotřebitele o příjmech a výdajích, ale i úvěrová instituce tato tvrzení spotřebitele musí mít podložené dokladem (např. výpisem k bankovnímu účtu, který spotřebitel vede), čímž je zajištěna spolehlivost informací, které vstoupily do posuzování úvěruschopnosti.

a udržovat postupy a pravidla pro řádné posuzování úvěruschopnosti. Skutečnost, že spotřebitel je povinen při sjednávání úvěrové smlouvy nebo při čerpání úvěru uvést pouze pravdivé a nezkreslené údaje, je tedy ve vztahu k projednávané věci zcela irelevantní.

146. Z výše uvedeného vyplývá, že účastník řízení byl povinen zavést a udržovat podle ustanovení § 15 odst. 1 ZSÚ postupy a pravidla, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru. Podle ustanovení § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ postupy a pravidla podle odstavce 1 zahrnují pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, která měla jednoznačně mimo jiného zajistit ověřování spotřebitelem tvrzených informací o jeho příjmech a výdajích.
147. K zohledňování sociálních dávek a výživného na děti v rámci posuzování úvěruschopnosti se správní orgán ztotožňuje s účastníkem řízení v tom, že ZSÚ nestanovuje konkrétní příjmy, které lze či nelze zahrnout do posuzování úvěruschopnosti. Avšak pokud žadatel o úvěr pobírá určité sociální dávky, tak by tato skutečnost měla poskytovatele spotřebitelského úvěru vést k větší obezřetnosti, jelikož takovému žadateli o úvěr pro životní náklady buď nepostačují jeho vlastní příjmy, nebo může mít vyšší osobní výdaje například z důvodu zdravotního handicapu. Z tohoto důvodu je nezbytné, pokud se rozhodne poskytovatel takový příjem akceptovat pro posuzování úvěruhodnosti, aby zavedl a udržoval vhodné postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti, resp. aby při posuzování úvěruschopnosti tyto příjmy zohledňoval pouze v souvislosti s konkrétními výdaji. Pokud poskytovatel jako příjmy akceptuje sociální dávky určené na krytí potřeb jiných členů domácnosti či výživné pro děti, tak je nezbytné, aby zavedl a udržoval vhodné postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti, která budou řádně porovnávat příjmy a výdaje celé domácnosti. Účastník řízení však zavedl a udržoval postupy a pravidla, která umožňovala bez zohledňování konkrétních výdajů spotřebitele či jeho domácnosti jako zdroj příjmu akceptovat dávky v hmotné nouzi, jednorázově vyplacené sociální dávky, výživné na dítě a některé sociální dávky (příspěvek na bydlení, přídavek na dítě, příspěvek na péči, dávky pro osobu se zdravotním postižením (příspěvek na mobilitu)) určené ke krytí konkrétních potřeb spotřebitele a/nebo členů jeho domácnosti. V této souvislosti je na místě též poukázat na zmatečnou argumentaci účastníka řízení. Na jedné straně ve vztahu například k příspěvku na péči účastník řízení argumentoval tím, že si lze představit, že část peněžního příspěvku zbude, když tuto část může použít spotřebitel podle svého uvážení, a proto lze případný rozdíl obou částek v rámci porovnání příjmů a výdajů na příjmové straně zohlednit. Aby posléze nesouhlasil se závěrem správního orgánu, že výše uvedené dávky mohly být při posuzování úvěruschopnosti zohledňovány pouze v souvislosti s konkrétními výdaji. Správní orgán tento nesouhlas účastníka řízení důrazně odmítá, jelikož takovým postupem by účastník řízení pouze účelově pro kladné posouzení úvěruschopnosti nadhodnocoval příjem spotřebitele.
148. Účastník řízení ve svém vyjádření mimo jiné uvedl, že nesouhlasí s názorem správního orgánu, podle kterého příjmy získané formou dotčených sociálních dávek nelze použít k úhradě spotřebitelského úvěru, když právní úprava dotčených sociálních dávek nejenže oprávněné osobě nezakazuje využít příjmy z těchto sociálních dávek na úhradu spotřebitelských úvěrů, ale dokonce oprávněnou osobu ani nezavazuje k využití byť části těchto příjmů „ke krytí konkrétních potřeb spotřebitele“. Správní orgán považuje toto prohlášení účastníka řízení za naprosto nepřijatelné, a naopak v naprostém rozporu s právní úpravou, která jednotlivé dávky upravuje.

149. V této souvislosti odkazuje přímo na konkrétní i účastníkem řízení zmiňované zákonné úpravy s tím, že např. v ustanovení § 1 „ZSSP<sup>118</sup>“ je stanoveno, že státní sociální podporou se stát podílí **na krytí nákladů na výživu a ostatní základní osobní potřeby dětí<sup>119</sup>** a rodin a poskytuje ji i při některých dalších sociálních situacích. Výplata jednotlivých dávek je tak navázána na splnění konkrétních podmínek a vychází z předpokladu, že příjemce dávky, resp. osoby žijící ve společné domácnosti, jsou v takové životní situaci, ve které potřebují pomoc státu s tím, že příjemce dávky je povinen jejich splnění doložit a v případě, že dojde ke změně v předpokladech pro výplatu dávky, tak to musí příslušnému orgánu nahlásit a pokud jsou mu dávky vyplaceny neoprávněně, tak je vrátit. Porušení těchto povinností je pak přestupkem dle ustanovení § 65a a násl. ZSSP.
150. Podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči upravuje „ZSS<sup>120</sup>“. Podle § 7 odst. 1 ZSS se příspěvek na péči (dále jen „příspěvek“) poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na **zajištění sociálních služeb** nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona **při zvládání základních životních potřeb osob**. Podle § 29 ZSS Krajská pobočka Úřadu práce mimo jiné kontroluje, **zda byl příspěvek využit k zajištění pomoci**.
151. Právní úprava v „ZPDOZP<sup>121</sup>“ pak upravuje poskytování peněžitých dávek osobám se **zdravotním postižením určených ke zmírnění sociálních důsledků** jejich zdravotního postižení a k podpoře jejich sociálního začleňování (§1). Podle tohoto zákona má nárok na příspěvek např. na mobilitu osoba se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP“ nebo „ZTP/P“, která se **opakovaně** v kalendářním měsíci **za úhradu dopravuje** nebo je dopravována blíže viz ustanovení § 6 a násl. ZPDOZP. Nárok na **příspěvek na zvláštní pomůcku** má osoba se zdravotním postižením charakteru **dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu** blíže viz ustanovení § 9 a násl. ZPDOZP. V ustanovení § 12 tohoto zákona je pak stanoveno, kdy jsou osoby povinny tento příspěvek, nebo jeho část **vrátit** (např. nevyužit ve stanovené lhůtě atd.). Ustanovení § 15 pak upravuje mimo jiné odejmutí, snížení či zastavení výplaty dávek.
152. Pokud jde o „ZPHN<sup>122</sup>“ ten pak upravuje poskytování pomoci **k zajištění základních životních podmínek** fyzickým osobám, které se nacházejí v **hmotné nouzi<sup>123</sup>**, prostřednictvím dávek pomoci v hmotné nouzi (příspěvek na živobytí; doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc). Podle ustanovení § 2 odst. 2 ZPHN se osoba nachází v hmotné nouzi, jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob **po odečtení přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje částky živobytí**, nebo nepostačuje k zabezpečení **odůvodněných nákladů na bydlení** a služeb s bydlením bezprostředně spojených, přičemž si **nemůže tento příjem zvýšit** vzhledem ke svému

---

<sup>118</sup> Zákon 117/1995 Sb. o státní sociální podpoře. Pro účely tohoto rozhodnutí je využito znění účinné do 31.12.2023.

<sup>119</sup> Např. nárok na přídavek na dítě má nezaopatřené dítě (viz § 17 ZSSP) a je tak určen na jeho výživu a základní potřeby, a proto v případě, že je nezletilé dítě umístěno v ústavu, je příspěvek vyplácen tomuto ústavu (viz § 19 odst. 3 ZSSP).

<sup>120</sup> Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Pro účely tohoto rozhodnutí je využito znění účinné do 31.12.2023.

<sup>121</sup> Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů. Pro účely tohoto rozhodnutí je využito znění účinné do 31.12.2023.

<sup>122</sup> Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi. Pro účely tohoto rozhodnutí je využito znění účinné do 31.12.2023.

<sup>123</sup> Pro účely posuzování stavu hmotné nouze se příjmy a sociální a majetkové poměry osoby, která žádá o dávku, posuzují společně s příjmy a sociálními a majetkovými poměry dalších osob. Okruh těchto společně posuzovaných osob se posuzuje podle zákona o životním a existenčním minimu, ten pak stanoví životní minimum jako minimální hranici peněžních příjmů fyzických osob k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb a existenční minimum jako minimální hranici příjmů osob, která se považuje za nezbytnou k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb na úrovni umožňující přežití.

**věku, zdravotnímu stavu nebo z jiných vážných důvodů** vlastním přičiněním a zabezpečení jejích základních životních podmínek je tak vážně ohroženo. Pokud je dávka neprávem přiznaná/vyplácená/ve špatné výši tak se odejme nebo se její výplata zastaví nebo sníží (blíže viz § 45 ZPHN). Orgán pomoci v hmotné nouzi, který o dávce rozhoduje nebo ji vyplácí, může žadateli, příjemci nebo společně posuzované osobě **uložit pořádkovou pokutu** za porušení povinností např. nahlásit změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku, její výši nebo výplatu (blíže viz § 49 ZPHN). Správní orgán konstatuje, že pomoc v hmotné nouzi přináleží pouze osobám, které nemají dostatek prostředků, ani k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb, natož pak na splácení jakýchkoliv splátek úvěrů.

153. Nad rámec výše uvedeného správní orgán doplňuje, že stejně jako je vědomé zamlčení či zkreslení údajů předložených žadateli o úvěr jedním ze znaků trestného činu podvodu, tak uvedené stejně platí i pro zneužití dávek či pomoci vyplacených státem k zákonem určeným účelům.
154. Správní orgán má za prokázané, že účastník řízení nezavedl a neudržoval vhodné postupy a pravidla pro ověření příjmů, neboť jím zavedené postupy a pravidla umožňovala bez zohledňování konkrétních výdajů spotřebitele či jeho domácnosti jako zdroj příjmu akceptovat dávky v hmotné nouzi, jednorázově vyplacené sociální dávky, výživné na dítě a některé sociální dávky (příspěvek na bydlení, přídavek na dítě, příspěvek na péči, dávky pro osobu se zdravotním postižením (příspěvek na mobilitu)) určené ke krytí konkrétních potřeb spotřebitele a/nebo členů jeho domácnosti.
155. Argumentaci účastníka řízení týkající se udržitelnosti příjmů a odlišného postupu v případě rozhodnutí správního orgánu ze dne 27. 4. 2023, č. j. 2023/50294/570, sp. zn. S-Sp-2021/00111/CNB/573, považuje správní orgán za účelovou. Ve stručnosti správní orgán odkazuje na odst. 127. až 146. tohoto rozhodnutí, když byl účastník řízení povinen zavést a udržovat postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti s požadavky odborné péče, což beze sporu zahrnuje vycházet z prokazatelných pravidelných příjmů žadatele a z pravděpodobnosti jejich udržitelnosti po celou dobu trvání úvěru. K příkazu ze dne 27. 4. 2023, č. j. 2023/50294/570, sp. zn. S-Sp-2021/00111/CNB/573 správní orgán odkazuje na odst. 18., 94., 103. a 195., ze kterých jednoznačně vyplývá, že správní orgán společnosti Fair Credit s.r.o. vytknul, že se nezabývala vyhodnocením udržitelnosti příjmů. Závěr účastníka řízení nelze vyvozovat ani z výroku příkazu, když správní orgán ve výroku mimo jiného uvedl, že společnost Fair Credit s.r.o. u produktu Fajnpůjčka a Fajnpůjčka MAX neudržovala zavedené postupy a pravidla pro zjištění a ověření příjmů, výdajů a závazků žadatelů o úvěr, když vyhodnocení udržitelnosti příjmů bezesporu souvisí se zjištěním a ověřením příjmů. Námitka účastníka řízení diskriminačním a rozdílným přístupem je tedy zcela nedůvodná. K další praxi správního orgánu lze například odkázat na rozsudky Městského soudu v Praze sp. zn. 14 A 107/2023 - 46 ze dne 16. 10. 2023 či sp. zn. 11 A 45/2025 – 88 ze dne 6. 11. 2025, ze kterých vyplývá, že správní orgán se při kontrole posuzování úvěruschopnosti zabývá mimo jiného i vyhodnocováním udržitelnosti příjmů zcela běžně. Městský soud v Praze v rozsudku sp. zn. 14 A 107/2023 - 46 ze dne 16. 10. 2023 k této praxi správního orgánu uvedl: „Soud souhlasí se žalovanou, že při posuzování schopnosti žadatele splácet úvěr měl žalobce jako poskytovatel úvěru vycházet z prokazatelných pravidelných příjmů žadatele a z pravděpodobnosti jejich udržitelnosti po celou dobu trvání úvěru a současně měl zkoumat výši nezbytných životních nákladů spotřebitelů (tj. nákladů spojených s bydlením, vyvolaných zdravotním stavem, nezbytné životní výdaje atd.), jakož i jejich dalších finančních závazků (splátky dalších úvěrů a půjček, srážky ze mzdy,

*odpovědnostní plnění apod.).“*

156. K usnesení NS sp. zn. 33 Cdo 1316/2024 ze dne 13. 8. 2024 (účastník řízení uvedl 25. 8. 2024) správní orgán uvádí, že soud uvedl mimo účastníkem řízení uvedené citace i následující: „*Skutečnost, že měla v době uzavření smlouvy o úvěru sjednán pracovní poměr na dobu určitou, jehož přesná doba trvání z pracovní smlouvy nevyplývá (doba trvání pracovního poměru je vázána na dobu ukončení dočasného přidělení), nemůže vést bez dalšího k závěru o její neschopnosti úvěr splácet...*“ Správní orgán je toho názoru, že NS ani směrem k určení neplatnosti smlouvy v žádném případě nedošel k závěru, že poskytovatel spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení není povinen ověřovat udržitelnost spotřebitelova příjmu, jak se snaží účastník řízení nastínit. NS pouze konstatoval, a to ve vztahu k neplatnosti smlouvy, že pracovní poměr na dobu určitou nemůže vést bez dalšího k závěru o neschopnosti žadatele úvěr splácet. Správní orgán v této věci opět odkazuje na odst. 139. tohoto rozhodnutí, a zdůrazňuje, že v případě přestupku nastoupení poruchového následku (ve formě faktické platební neschopnosti spotřebitele v důsledku uzavření smlouvy o úvěru) není pro odpovědnost za něj vyžadováno.
157. Správní orgán má za prokázané, že účastník řízení nezavedl a neudržoval vhodné postupy a pravidla, když nevyhodnocoval udržitelnost příjmů v případech, kdy byl sjednán úvěrový vztah na dobu delší, než byla platnost, resp. doba trvání pracovní smlouvy, a když nezjišťoval/nezohledňoval období, po které byl pobírán rodičovský příspěvek.
158. S argumentací účastníka řízení k ověřování výdajů pomocí produktových tabulek se správní orgán ztotožňuje pouze do té míry, že Pokyny EBA a judikatura NS připouští ověření výdajů pomocí automatizovaných modelů. Koneckonců tuto skutečnost ve své zavedené správní praxi nepopírá ani správní orgán.<sup>124</sup> Správní orgán má nicméně za prokázané, a skutková zjištění uvedená v tomto rozhodnutí to jednoznačně potvrzují, že účastníkem řízení používaný výdajový model v podobě produktových tabulek založený na minimálních výdajích na bydlení a minimálních osobních výdajích, není dostatečně robustní a kvalitní na to, aby pro účely posuzování úvěruschopnosti nahradil ověřování výdajů prostřednictvím dokladů předložených žadatelem o úvěr. Produktové tabulky týkající se minimálních výdajů na bydlení nezohledňují dostatečně typ bydlení a regionální rozdíly. Produktové tabulky založené na minimálních osobních výdajích vycházejících pouze ze životního minima jsou zcela nedostatečné. Takové porovnání lze užít pouze podpůrně, nikoliv tímto nahradit povinnost ověřovat konkrétní skutečné výdaje spotřebitele.
159. Tvrzení účastníka řízení, že posouzení úvěruschopnosti nemá za cíl chránit spotřebitele před snížením jeho životního standardu a je tedy potřeba hledat částku, kterou musí mít spotřebitel vždycky k dispozici – v podobě životního minima, a proto nemusí ověřovat nemandatorní (zbytné) výdaje spotřebitele, není v souladu se ZSÚ. Správní orgán zdůrazňuje, že účelem regulace je ochrana spotřebitelů před rizikovými úvěry a řešení problému s rostoucí zadlužeností domácností<sup>125</sup>, když životní minimum nereflektuje všechny individuální osobní výdaje žadatele o úvěr, které se mohou případ od případu lišit. Správní orgán zdůrazňuje, že ZSÚ vyžaduje, aby výdaje byly spolehlivě zjištěny a ověřeny, nikoliv pouze odvozeny z normativní částky (životního minima), která slouží pro posuzování nároku na dávky. Proto je potřeba trvat na požadavku

<sup>124</sup> Srovnej např. rozhodnutí sp. zn. S-Sp-2023/00281/CNB/573 - Provident Financial s.r.o.

<sup>125</sup> Viz např. rozsudek NSS sp. zn. 4 As 57/2024-63 ze dne 29. 1. 2025 a nálezy ÚS sp. zn. III.ÚS 4129/18 ze dne 26. 2. 2019.

individualizovaného posuzování úvěruschopnosti, při kterém poskytovatel musí brát zřetel na konkrétní situaci konkrétního spotřebitele.

160. K usnesení NS sp. zn. 33 ICdo 159/2022 ze dne 29. 6. 2023 správní orgán opět musí uvést, že účastník řízení opět vytrhává z kontextu dílčí závěry, když z tohoto usnesení rozhodně nevyplývá, že by předchůdkyně Raiffeisenbank a. s. (Equa bank a. s.) vycházela z automatizovaného systému, který by zahrnul do posuzování úvěruschopnosti nižší vstupní údaje než účastník řízení. Soud v usnesení přímo uvedl: „Právní předchůdkyně žalobkyně se nespolehla jen na informace sdělené dlužníci, ale její schopnost úvěr ve sjednaných splátkách splácet prověřila jak z (interních) údajů vyplývajících z vedení běžných účtů, jejichž majitelkou byla dlužnice, tak z externí databáze. Výstupem ekonomického modelu zohledňujícího náklady a výdaje dlužnice byla absence důvodných pochybností o její schopnosti úvěr splácet (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2022, sp. zn. 33 ICdo 27/2021, a ze dne 24. 3. 2023, sp. zn. 33 ICdo 126/2022).“ Totožně je tomu i v usnesení NS sp. zn. 33 ICdo 27/2021-82 ze dne 18. 1. 2022, ze kterého vyplývá, že schopnost úvěr splácet Česká spořitelna a.s. prověřila jak z (interních) údajů vyplývajících z vedení běžného účtu, jehož majitelkou byla dlužnice, tak z externí databáze. K rozsudku NS sp. zn. 33 Cdo 1819/2023 ze dne 27. 9. 2023 správní orgán odkazuje na vyjádření v odst. 139. a 142. tohoto rozhodnutí s tím, že soud neshledal posouzení úvěruschopnosti za souladný se ZSÚ, ale konstatoval ve vztahu k posouzení neplatnosti smlouvy, že není zřejmé, proč je neproověření údaje uvedeného v žádosti o úvěr natolik závažným pochybením, že to mohlo mít vliv na jeho schopnost úvěr splatit.
161. Správní orgán souhlasí s účastníkem řízení, že výše uvedená judikatura připouští užití automatizovaných modelů, avšak z usnesení NS sp. zn. 33 ICdo 159/2022 ze dne 29. 6. 2023 a sp. zn. 33 ICdo 27/2021-82 ze dne 18. 1. 2022 rozhodně nevyplývají žádné závěry o tom, že ověření výdajů prostřednictvím produktových tabulek založených na minimálních výdajích na bydlení a minimálních osobních výdajích by bylo dostačující, když banky při využití automatizovaných modelů na rozdíl od účastníka řízení mimo jiného disponovaly interními informacemi o majetkových poměrech spotřebitelů z probíhajícího obchodního vztahu (vedly spotřebitelům bankovní účty).<sup>126</sup>
162. Správní orgán má za prokázané, že účastník řízení nezavedl a neudržel vhodné postupy a pravidla, když neověřenou souhrnnou částku výdajů na bydlení a osobních výdajů tvrzenou spotřebitelem účastník řízení porovnával se souhrnnou výší minimálních výdajů stanovenou v produktových tabulkách, přičemž do hodnocení úvěruschopnosti zahrnul buď součet minimálních výdajů dle produktových tabulek, nebo součet prohlášených výdajů podle toho, který z nich byl vyšší.
163. V argumentaci účastníka řízení k úvěrovým registrům lze souhlasit s účastníkem řízení v tom, že judikatura SDEU, českých soudů a Pokyny EBA nestanovují paušální povinnost ověřovat úvěruschopnost spotřebitele v úvěrovém registru. ZSÚ nicméně v ustanovení § 86 odst. 2 mimo jiné stanoví, že cit.: „poskytovatel při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele posuzuje schopnost spotřebitele plnit povinnosti sjednané ve smlouvě, zejména splácet sjednané splátky spotřebitelského úvěru, a to na základě

---

<sup>126</sup> Viz rozsudek SDEU ve věci C-449-13 ze dne 18. prosince 2014, který v odst. 37 připustil v souladu se stanoviskem generálního advokáta Van der Wahla, že lze namísto dokladů či dokumentů pro ověření použít dříve získané znalosti o finanční situaci zájemce o úvěr. A toto je právě tento případ, kdy v případech, na které účastník řízení odkazuje, banky disponovaly z vedených účtů informacemi o finanční situaci zájemce o úvěr, a tudíž nebylo potřeba, aby si tyto informace vyžadovaly znovu po zájemci o úvěr.

*porovnání příjmů a výdajů a dalších údajů o finanční a ekonomické situaci spotřebitele, jako jsou údaje o jeho majetku a závazcích a o způsobu plnění dosavadních dluhů*“. Účastník řízení se rozhodl závazky žadatele o úvěr ověřovat pomocí registrů, přičemž tuto povinnost si stanovil sám<sup>127</sup>, proto měl nesporně zavést a udržovat taková pravidla týkající se zjišťování a ověřování závazků prostřednictvím jím používaných registrů NRKI a REPI, aby z nich bylo zřejmé, jaké konkrétní informace o zjištěných závazcích, které jsou uvedeny v úvěrových registrech, má účastník řízení zohlednit při vyhodnocení úvěruschopnosti žadatele. Z konkrétních zjištění a i z kontrolních pohovorů nicméně vyplynulo, že bylo v podstatě na osobním uvážení každého pracovníka účastníka řízení, který byl tzv. nositelem úvěrové kompetence, které záznamy z úvěrových registrů zohlední a v jakém rozsahu a jakým způsobem tak učiní. Správní orgán takto nastavené postupy a pravidla nepovažuje za dostatečná pro řádné posouzení úvěruschopnosti žadatele o úvěr.

164. Polemika účastníka řízení o tom, že pokud stanovil ověření výdajů v úvěrových registrech nad rámec požadavků zákona, není povinen dále upravovat, jakým způsobem budou data z úvěrových registrů vyhodnocena, za situace, kdy nedoložil zavedení a udržování jiného způsobu ověřování závazků, je účelová. Z usnesení NS sp. zn. 20 Cdo 1522/2020 ze dne 1. 7. 2020, kterým argumentuje ve svém vyjádření účastník řízení, je určité účastníku řízení z odst. 9. známo, že použití databází není obligatorní, pokud je věřitel schopen doložit, že úvěruschopnost prověřil jinak, což se v tomto konkrétním projednávaném případě nestalo.
165. Správní orgán má za prokázané, že účastník řízení nezavedl a neudržoval vhodné postupy a pravidla, když nebylo zřejmé, jakým způsobem byly vyhodnocovány jednotlivé záznamy o závazcích v úvěrových registrech pro zohlednění těchto informací v rámci vyhodnocení úvěruschopnosti žadatelů o úvěr, resp. ve výpočtu disponibilního příjmu;
166. Argumentace účastníka řízení, že nemusí ověřovat závazky jiné osoby v domácnosti, je rovněž nepřipadná. Pokud účastník řízení v rámci posuzování úvěruschopnosti zohlední příjmy jiného člena domácnosti, tak aby porovnání příjmů a výdajů dávalo smysl, musí na straně výdajů při posuzování úvěruschopnosti zohlednit též výdaje včetně závazků této další osoby v domácnosti.<sup>128</sup> V opačném případě by jinak účastník řízení nadhodnocoval disponibilní příjem žadatele o úvěr, což bezesporu je v rozporu s odbornou péčí.
167. Správní orgán má za prokázané, že účastník řízení nezavedl a neudržoval vhodné postupy a pravidla, když neověřoval existenci závazků jiné osoby v domácnosti, za situace, kdy z důvodu nedostatečného příjmu žadatele o úvěr zohledňoval také její příjem.
168. K ověřování načerpaných úvěrů na základě podaných žádostí správní orgán uvádí, že i v tomto případě považuje argumentaci účastníka řízení za účelovou. Pokud účastník řízení zjistí z registru NRKI či REPI informaci o tom, že žadatel o úvěr má nerozhodnuté žádosti o úvěr u jiných poskytovatelů, tak takovou informaci musí vyhodnotit, jelikož

---

<sup>127</sup> Viz odst. 58. až 61. tohoto rozhodnutí.

<sup>128</sup> Viz například NS v rozsudku sp. zn. 33 Cdo 1017/2024 – 146 ze dne 28. 5. 2024 uvedl: „*Neobstojí úvaha odvolacího soudu, že předchůdkyně žalobkyně - banka řádně posoudila úvěruschopnost žalovaného, vycházela-li pouze ze souhrnných či dílčích údajů o příjmech, o nákladech a o výdajích osob žijících ve společné domácnosti uvedených žadatelem o úvěr v žádosti, aniž tyto údaje jakkoliv ověřovala. Bez ověřených údajů o příjmech a o skutečných nákladech žadatele a o výdajích (všech) osob žijících s ním ve společné domácnosti (včetně doložení jejich výše) lze těžko učinit komplexní úsudek o celkových poměrech žadatele a posoudit jeho schopnost splácet.*“

169. Správní orgán má tedy za prokázané, že účastník řízení nezavedl a neudržoval řádné postupy a pravidla, neboť neověřoval informaci, zda úvěry na základě podané žádosti o úvěr u jiného poskytovatele zjištěné z registrů byly/nebyly načerpány.
170. Námítky k ověřování stavu exekučních řízení považuje správní orgán za nedůvodné. Správní orgán zdůrazňuje, že vytkl účastníku řízení, že z informací, které účastník řízení předložil správnímu orgánu, vyplývá, že za „*řádne plnění povinností plynoucích spotřebiteli z probíhajících exekucí*“ je ve skutečnosti považováno jakékoli splácení, a to i v rámci jen jednoho exekučního řízení. Ani ve 24 úvěrových případech<sup>132</sup> ze vzorku 60 úvěrových případů nelze přezkoumat, zda účastník řízení dostatečně posuzoval další skutečnosti, které s exekucemi souvisí a mají vliv na výsledek posouzení

132 [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted]  
[redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted]  
[redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted]  
č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
a [redacted] – č. smlouvy [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted]

úvěruschopnosti, když se spokojil toliko s podkladem, který svědčil o tom, že exekuce spotřebitele, resp. alespoň jedna, jsou nějakým způsobem spláceny.<sup>133</sup> Účastník řízení sice zjistil počet exekucí v Centrální evidenci exekucí a od spotřebitele si vyžádal nějaký doklad, který prokazoval splácení závazků (např. výplatní pásku, potvrzení o měsíčních srážkách z důchodu atd.), nicméně bez toho aby se zabýval tím, jestli ve vyžádaných dokladech jsou obsaženy všechny exekuce, které zjistil z Centrální evidence exekucí. Takový postup účastníka řízení nedopovídá vzhledem k rizikovému spotřebiteli v exekuci požadavkům odborné péče, jelikož účastník řízení byl povinen do posuzování úvěruschopnosti zohlednit komplexně ověřenou výši vymáhané exekuční částky/vymáhaných exekučních částek tak, aby byl schopen i po těchto srážkách vyhodnotit, zda spotřebiteli zůstává dostatečný volný příjem pro splácení úvěru, aby neuvrhl spotřebitele do ještě větších ekonomických potíží.<sup>134</sup>

171. Argumentace účastníka řízení, že z usnesení NS sp. zn. 20 Cdo 1522/2020 ze dne 1. 7. 2020 a sp. zn. 20 Cdo 1704/2019 ze dne 14. 6. 2019 je zřejmé, že se NS spokojil s tím, že poskytovatel při posouzení úvěruschopnosti ověřil počet exekučních řízení z Centrální evidence exekucí, třebaže na majetek spotřebitele bylo vedeno exekuční řízení, je účelová. Z usnesení NS sp. zn. 20 Cdo 1522/2020 ze dne 1. 7. 2020 vyplývá, že pro ověření úvěruschopnosti využil poskytovatel více informačních zdrojů, když jedním ze zdrojů byla Centrální evidence exekucí, přičemž zohlednil, že na majetek povinné již je nařízena exekuce a neshledal tuto skutečnost jako bránící v poskytnutí dalšího úvěru. A obdobně je tomu i v usnesení NS sp. zn. 20 Cdo 1704/2019 ze dne 14. 6. 2019, ze kterého plyne, že pro ověření úvěruschopnosti využil poskytovatel více informačních zdrojů, když jedním ze zdrojů byla Centrální evidence exekucí, přičemž požadoval z opatrnosti dokonce spoludlužníka. Správní orgán má za to, že z těchto usnesení tedy vůbec nevyplyvá účastníkem řízení tvrzený závěr o tom, že se NS spokojil s tím, že poskytovatel při posouzení úvěruschopnosti ověřil pouze počet exekučních řízení z Centrální evidence exekucí.
172. Správní orgán má tedy za prokázané, že účastník řízení nezavedl a neudržoval řádné postupy a pravidla, když nezjišťoval a neověřoval všechny relevantní údaje spojené s negativní platební morálkou spotřebitelů v exekuci, které by mohly ovlivnit schopnost spotřebitelů spotřebitelský úvěr splácet.
173. Námitky účastníka řízení nálezem finančního arbitra a rozhodnutím finančního arbitra o námitkách jsou účelové a neopodstatněné. Účastník řízení jednotlivé pasáže z nálezu finančního arbitra a rozhodnutí finančního arbitra o námitkách zobecňuje bez ohledu na celý kontext konkrétního případu, který byl finančním arbitrem projednáván. Jelikož se jedná i v případě finančního arbitra o soukromoprávní řešení sporů, tak správní orgán pro stručnost v této věci odkazuje na odst. 139. tohoto rozhodnutí.
174. Na rozdíl mezi soukromoprávním rozhodováním finančního arbitra v konkrétním

<sup>133</sup> Viz odst. 221. až 223. tohoto rozhodnutí.

<sup>134</sup> Pokud by spotřebiteli zbývala pouze nezabavitelná částka, která slouží k tomu, aby po provedených srážkách z daného měsíčního příjmu zůstalo spotřebiteli minimální množství finančních prostředků na zabezpečení jeho základních životních potřeb, tak byl spotřebitel povinen z nespotebovaných finančních prostředků na zabezpečení jeho základních životních potřeb primárně plnit vykonatelné závazky vůči svým věřitelům, nikoliv si zapříčinít a hradit další nové závazky novým věřitelům. V této věci správní orgán odkazuje například na usnesení ÚS sp. zn. I.ÚS 298/25 ze dne 17. 12. 2025, kde soud uvedl: „*Lze proto souhlasit i s tím, že tento institut ze své podstaty nemá sloužit k tvorbě úspor, respektive pakliže je takovým způsobem užíván, vedení exekuce na takové úspory z pohledu ústavněprávního přezkumu ob stojí. Nelze totiž odhlížet od toho, že měl stěžovatel po celou dobu, kdy dokázal ještě část z nezabavitelného minima ukládat na penzijní spoření, vykonatelné závazky vůči svým věřitelům, které měl primárně povinnost splácet.*“

individuálním případě a veřejnoprávním rozhodováním České národní banky upozornil v účastníkem řízení zmiňovaných rozhodnutích i sám finanční arbitr. Blíže viz str. 7 rozhodnutí finančního arbitra o námitkách cit.: „Česká národní banka jako veřejnoprávní orgán dohledu svou činností sleduje dosažení několika účelů, ale nezabývá se, a ani nemůže, soukromoprávní stránkou předmětné problematiky. Jinými slovy **Česká národní banka v rámci dohledu nad posuzováním úvěruschopnosti spotřebitelů neřeší otázku platnosti nebo neplatnosti uzavřených smluv o úvěru v důsledku případných negativních zjištění ve vztahu k povinnostem podle zákona o spotřebitelském úvěru 2016**“. Finanční arbitr pak v této souvislosti dále na str. 7 stejného rozhodnutí zdůrazňuje, že cit.: „Sohledem na právě uvedené a zjevnou nutnost pečlivého individuálního posouzení každého případu, resp. tvrzeného porušení povinnosti s odbornou péčí posoudit úvěruschopnost spotřebitele pak platí, že **i kdyby Instituce při posuzování úvěruschopnosti Navrhovatele porušila některé dílčí povinnosti, které ve svých rozhodnutích konkretizuje Česká národní banka, nemusí tato pochybení automaticky vést k nástupu soukromoprávní sankce v podobě absolutní neplatnosti Smlouvy o úvěru**. Tato se uplatní pouze v případě, že by případná pochybení Instituce vedla k tomu, že Instituce nezjistila osobní a majetkovou situaci Navrhovatele tak, aby mohla přijmout závěr, že nejsou dány důvodné pochybnosti o schopnosti Navrhovatele splácet úvěr ze Smlouvy o úvěru, případně pokud by Instituce zjištěné pochybnosti nezohlednila.“ V této souvislosti k tomu finanční arbitr v závěru rozhodnutí o námitkách na str. 22 uvedl cit. „... při posuzování úvěruschopnosti Navrhovatele se mohla Instituce odchýlit od některých dílčích povinností, ... **a v důsledku tak může nastoupit i veřejnoprávní sankce udělená orgánem dohledu**, ...“.

175. Správní orgán k samotnému konkrétnímu nálezu, resp. rozhodnutí finančního arbitra bez toho, aby měl ambici jakkoliv veřejnoprávně hodnotit tam uvedená skutkové zjištění, konstatuje, že účastník řízení účelově pomíjí, že poskytovatelem úvěru byla MONETA Money Bank, a.s., která disponuje mnohem robustnějším automatizovaným skoringovým modelem než účastník řízení a zároveň na rozdíl od účastníka řízení informace předložené žadatelem o úvěr ověřovala i jiným způsobem (např. výpis z účtu, úvěrový registr, informacemi od zaměstnavatele atd. - blíže str. 16 a násl. rozhodnutí o námitkách). Finanční arbitr se pak např. blíže vyjádřil i k využití statistických údajů, kdy uvedl, viz str. 16 rozhodnutí o námitkách cit: „v tomto případě zjistil, že Instituce statistické údaje používala referenčním způsobem a zcela jimi nenahradila individuální ověřování příjmů a výdajů Navrhovatele“. Finanční arbitr se velmi podrobně jak v nálezu, tak v rozhodnutí o námitkách zabýval jak předloženými podklady, na základě kterých došlo k posouzení úvěruschopnosti, tak interními postupy poskytovatele úvěru při posuzování úvěruschopnosti, tak i osobou žadatele o úvěr a jím předloženými informacemi a na jejich základě zamítl návrh na určení neplatnosti smlouvy.
176. V této souvislosti správní orgán uzavírá, že z nálezu i rozhodnutí o námitkách vyplynulo, že případná pochybení, která finanční arbitr zjistí, nemusí vždy vést k nástupu soukromoprávní sankce v podobě absolutní neplatnosti smlouvy o úvěru, pakliže taková pochybení v konkrétním případě nevedou k neúměrnému zatížení spotřebitele, nicméně jak sám připustil i finanční arbitr, to neznamená, že by taková pochybení nebyla ve veřejnoprávním řízení vyhodnocena jako přestupek.
177. Ze soukromoprávního rozhodnutí finančního arbitra v konkrétní kauze, tak rozhodně nelze dojít k zjednodušeným závěrům, které učinil účastník řízení, a které navíc ani z uvedených rozhodnutí nevyplývají, neb jak už uvedl správní orgán výše, jsou vytrženy

z kontextu projednávaného případu. Čili například konstatování, že poskytovatel úvěru nemusel prokazovat každý dílčí krok či mezivýpočet při posouzení úvěruschopnosti, bylo v tomto případě založeno na důkladném prošetření ze strany samotného finančního arbitra, který byl seznámen se všemi podklady a postupy, které poskytovatel při posouzení využil a následně je důkladně vyhodnotil a porovnal s vlastními zjištěními<sup>135</sup>. V této souvislosti není nepřiměřený ani požadavek správního orgánu, aby si účastník řízení zavedl a udržoval taková pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti, aby byl například schopen náležitě doložit, jaké údaje z úvěrového registru NRKI u konkrétních případů zohlednil a v jakém rozsahu, ani požadavek správního orgánu, aby účastník řízení disponoval doklady prokazujícími tvrzení spotřebitele a nevycházel tedy při jejich posouzení, pouze z vlastních produktových tabulek.

178. Správní orgán má v této souvislosti za to, že postup účastníka řízení má mnohem blíže k jinému případu, ke kterému finanční arbitr ve svém rozhodnutí uvedl: „*Finanční arbitr proto z hlediska skutkových okolností spatřuje zásadní rozdíly mezi touto věcí a rozhodnutím České národní banky ze dne 20. 12. 2021 č. j. 2021/128243/570 proti poskytovateli LeaderFin s.r.o. (dále jen „Rozhodnutí LeaderFin“), kde poskytovatel na jakékoliv ověřování zcela rezignoval a ze shromážděných výpisů z účtů spotřebitelů v některých případech nezohlednil jejich na první pohled zjevně velmi špatnou finanční situaci.*“ Skutečnost, že účastník řízení postupoval obdobně, dokazují např. zjištění v tabulce č. 9 u případů, ke kterým účastník řízení doložil výpis z bankovního účtu. Z těchto případů nesporně vyplývá, že účastník řízení do posuzování úvěruschopnosti zahrnoval výdaje na bydlení a energie v mnohonásobně nižší výši, než které byly patrné z doložených výpisů z bankovního účtu.
179. Správní orgán také rozhodně nepožaduje, aby účastník řízení procházel a zjišťoval každou zápornou položku v předloženém výpisu z bankovního účtu. Avšak nelze tolerovat tu skutečnost, když je výdaj uvedený v předloženém výpisu z bankovního účtu, jako například u zjištění v tabulce č. 9, nade vši pochybnost zřejmý, a přesto není takový výdaj při posuzování úvěruschopnosti vyhodnocen. Pouhé formální uchovávání dokladů, aniž by byly informace patrné z těchto dokladů nebankovním poskytovatelem pro účely posuzování úvěruschopnosti vyhodnocovány, by postrádalo jakýkoli smysl. Správní orgán zdůrazňuje, že z rozhodnutí finančního arbitra o námitkách vyplývá, že při posuzování úvěruschopnosti instituce MONETA Money Bank, a.s. běžně analyzovala informace zachycené ve výpisu z účtu ve vztahu k nadefinovaným indikátorům, včetně detekce tzv. rizikových transakcí, aby ověřila, zda z výpisu z účtu nevyplývaly skutečnosti, které by mohly vzbuzovat důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele úvěr splácet, což je z hlediska skutkových okolností další významný rozdíl ve srovnání s věcí, která je předmětem tohoto přestupkového řízení.
180. Výše uvedené nedostatky tedy jednoznačně zapříčinily, že do výpočtu disponibilního příjmu vstupovaly na straně příjmů a výdajů včetně závazků nedostatečně zjištěné a ověřené hodnoty, což neodpovídá řádně zavedeným a udržovaným postupům a pravidlům týkajícím se posuzování úvěruschopnosti.
181. **Na základě výše uvedeného má správní orgán za prokázané, že účastník řízení**

---

<sup>135</sup> Správní orgán v této souvislosti konstatuje, že rozhodnutí finančního arbitra o námitkách má 23 stran a většina se věnuje právě vyhodnocení konkrétních podkladů a postupů při posuzování úvěruschopnosti konkrétního žadatele o úvěr.

nesplnil v období od 1. 7. 2022<sup>136</sup> do 27. 4. 2023<sup>137</sup> požadavek na zavedení a udržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele vhodných z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru, když jím zavedené postupy a pravidla umožňovaly

- bez zohledňování konkrétních výdajů spotřebitele či jeho domácnosti akceptovat jako zdroj příjmu příjmy z výživného na děti, z dávek státní sociální podpory, z pomoci v hmotné nouzi, z příspěvku na péči a z dávek pro osobu se zdravotním postižením;
- nesprávné vyhodnocení udržitelnosti příjmů v těch případech, kdy byl sjednán úvěrový vztah na dobu delší, než byla platnost, resp. doba trvání pracovní smlouvy, a v případech kdy byl pobírán rodičovský příspěvek, neboť nestanovily povinnost zjišťovat/zohledňovat období, po které byl pobírán;
- porovnávat neověřenou souhrnnou částku výdajů na bydlení a osobních výdajů tvrzenou spotřebitelem se souhrnnou výší minimálních výdajů stanovenou v produktových tabulkách, kdy do hodnocení úvěruschopnosti vstupoval buď součet minimálních výdajů dle produktových tabulek, nebo součet prohlášených výdajů podle toho, který z nich byl vyšší;
- nezohledňovat všechny relevantní údaje o závazcích z úvěrových registrů v rámci vyhodnocení úvěruschopnosti žadatelů o úvěr, resp. ve výpočtu disponibilního příjmu;
- neověřovat existenci závazků jiné osoby v domácnosti, za situace, kdy z důvodu nedostatečného příjmu žadatele o úvěr zohledňoval také její příjem;
- neověřovat informaci, zda úvěry na základě podané žádosti o úvěr u jiného poskytovatele zjištěné z registrů byly/nebyly načerpány;
- nezjišťovat a neověřovat všechny relevantní údaje o rozsahu a povaze probíhajících exekučních řízeních, které by mohly ovlivnit schopnost spotřebitelů spotřebitelský úvěr splácet;

a tím porušil povinnost podle ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ, čímž se dopustil přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ.

## (ii) Poskytnutí spotřebitelských úvěrů v rozporu s ustanovením § 86 odst. 1 ZSÚ

### Právní úprava

182. Účastník řízení měl povinnost ve smyslu § 75 ZSÚ<sup>138</sup> posoudit úvěruschopnost

<sup>136</sup> Dne 1. 7. 2022 byla uzavřena první úvěrová smlouva č. [REDAKCE] ze vzorků 60 úvěrových případů.

<sup>137</sup> Dne 27. 4. 2023 byla uzavřena poslední úvěrová smlouva č. [REDAKCE] ze vzorků 60 úvěrových případů.

<sup>138</sup> ZSÚ byl několikrát novelizován, avšak na základě porovnání znění účinného v kontrolovaném období s aktuálním zněním správní orgán konstatuje, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, taktéž jejich trestnost z hlediska podíření porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku. Rovněž otázka typové závažnosti nahlížení na porušené právní povinnosti nedoznala změny ve prospěch účastníka řízení. V textu proto správní orgán vychází ze znění ZSÚ účinného do 31. 12. 2023.

**spotřebitele** v souladu s požadavky ustanovení § 86 ZSÚ, čili měl povinnost před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru nebo změnou závazku z takové smlouvy spočívající ve významném navýšení celkové výše spotřebitelského úvěru posoudit úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud to bylo nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů. Poskytovatel mohl poskytnout spotřebitelský úvěr jen tehdy, pokud z výsledku posouzení úvěruschopnosti spotřebitele vyplynulo, že nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet.

183. V souladu s ustanovením § 86 odst. 2 ZSÚ byl účastník řízení povinen posoudit zejména schopnost spotřebitele splácet úvěr na základě porovnání příjmů a výdajů a způsobu plnění dosavadních dluhů.
184. Dle ustanovení § 84 odst. 2 ZSÚ byl účastník řízení povinen informace poskytnuté spotřebitelem za účelem posouzení úvěruschopnosti ověřit způsobem přiměřeným dané situaci, je-li to nutné, též použitím nezávisle ověřitelných zdrojů.

#### Skutková zjištění

185. Účastník řízení předložil správnímu orgánu seznam smluv o spotřebitelském úvěru, uzavřených v kontrolovaném období. Na následné výzvy<sup>139</sup> potom doručil<sup>140</sup> úpravu a doplnění tohoto seznamu smluv, ze kterého vyplynulo, že v kontrolovaném období uzavřel celkem 20 330 smluv. Z nich správní orgán vybral kontrolní vzorek 60 úvěrových případů (dále také „vzorek“, „vzorek úvěrových případů“, „vzorek 60 úvěrových případů“ nebo „kontrolní vzorek“).

**Tabulka č. 6 - Kontrolní vzorek**

|     | Číslo smlouvy         | Datum uzavření smlouvy | Spotřebitel |
|-----|-----------------------|------------------------|-------------|
| 1.  | ██████ <sup>141</sup> | 1.7.2022               | ██████      |
| 2.  | ██████                | 7.7.2022               | ██████      |
| 3.  | ██████                | 13.7.2022              | ██████      |
| 4.  | ██████                | 14.7.2022              | ██████      |
| 5.  | ██████                | 19.7.2022              | ██████      |
| 6.  | ██████                | 25.7.2022              | ██████      |
| 7.  | ██████                | 25.7.2022              | ██████      |
| 8.  | ██████                | 30.7.2022              | ██████      |
| 9.  | ██████                | 1.8.2022               | ██████      |
| 10. | ██████                | 3.8.2022               | ██████      |
| 11. | ██████                | 9.8.2022               | ██████      |
| 12. | ██████                | 10.8.2022              | ██████      |

<sup>139</sup> Výzvy k předložení podkladů ze dne 1. 6. 2023, č. j. 2023/068373/CNB/650 a dne 20. 6. 2023, č. j. 2023/078701/CNB/650.

<sup>140</sup> Přijato ČNB dne 5. 6. 2023, č. j. 2023/069464/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_1\_Seznam\_spotrebitelskych\_uveru.xlsx* a dne 22. 6. 2023, č. j. 2023/082673/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_1\_Seznam\_spotrebitelskych\_uveru - k\_vyzve\_CNB\_c\_3.xlsx*.

<sup>141</sup> Červeně je označeno 12 úvěrových případů, ve kterých účastník řízení nepořídil a neuchoval dokumenty nebo jiné záznamy osvědčující, jaké údaje z úvěrových registrů a v jakém rozsahu byly zohledňovány a také jaký byl výsledný disponibilní příjem spotřebitele, pokud jej na základě údajů v úvěrových registrech ponižil. Viz kapitola (iii) Neuchování dokumentů nebo jiných záznamů.

|     | Číslo smlouvy | Datum uzavření smlouvy | Spotřebitel    |
|-----|---------------|------------------------|----------------|
| 13. | ██████        | 10.8.2022              | ██████         |
| 14. | ██████        | 13.8.2022              | ██████         |
| 15. | ██████        | 17.8.2022              | ██████         |
| 16. | ██████        | 23.8.2022              | ██████         |
| 17. | ██████        | 28.8.2022              | ██████         |
| 18. | ██████        | 31.8.2022              | ██████         |
| 19. | ██████        | 5.9.2022               | ██████         |
| 20. | ██████        | 19.9.2022              | ██████████████ |
| 21. | ██████        | 22.9.2022              | ██████         |
| 22. | ██████        | 22.9.2022              | ██████████████ |
| 23. | ██████        | 12.10.2022             | ██████         |
| 24. | ██████        | 13.10.2022             | ██████         |
| 25. | ██████        | 14.10.2022             | ██████████████ |
| 26. | ██████        | 29.10.2022             | ██████████████ |
| 27. | ██████        | 2.11.2022              | ██████████████ |
| 28. | ██████        | 21.11.2022             | ██████████████ |
| 29. | ██████        | 24.11.2022             | ██████         |
| 30. | ██████        | 25.11.2022             | ██████████████ |
| 31. | ██████        | 26.11.2022             | ██████████████ |
| 32. | ██████        | 27.11.2022             | ██████████████ |
| 33. | ██████        | 28.11.2022             | ██████████████ |
| 34. | ██████        | 29.11.2022             | ██████████████ |
| 35. | ██████        | 29.11.2022             | ██████████████ |
| 36. | ██████        | 6.12.2022              | ██████         |
| 37. | ██████        | 9.12.2022              | ██████████████ |
| 38. | ██████        | 12.12.2022             | ██████████████ |
| 39. | ██████        | 22.12.2022             | ██████████████ |
| 40. | ██████        | 3.1.2023               | ██████████████ |
| 41. | ██████        | 4.1.2023               | ██████████████ |
| 42. | ██████        | 13.1.2023              | ██████████████ |
| 43. | ██████        | 19.1.2023              | ██████████████ |
| 44. | ██████        | 24.1.2023              | ██████████████ |
| 45. | ██████        | 16.2.2023              | ██████████████ |
| 46. | ██████        | 17.2.2023              | ██████████████ |
| 47. | ██████        | 4.3.2023               | ██████████████ |
| 48. | ██████        | 15.3.2023              | ██████████████ |
| 49. | ██████        | 15.3.2023              | ██████████████ |
| 50. | ██████        | 21.3.2023              | ██████████████ |
| 51. | ██████        | 22.3.2023              | ██████████████ |
| 52. | ██████        | 22.3.2023              | ██████████████ |



|     | Číslo a datum uzavření smlouvy | Spotřebitel | Problematický zdroj (části) příjmu spotřebitele (v Kč)                                                              | Průměrný měsíční příjem spotřebitele (případně i jiné osoby v domácnosti) zohledněný účastníkem řízení (v Kč) <sup>144</sup> | Průměrný měsíční příjem spotřebitele (případně i jiné osoby v domácnosti) zjištěný správním orgánem (v Kč) | Výše problematického zdroje (části) příjmu zjištěná správním orgánem (v Kč) |
|-----|--------------------------------|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| 3.  | ██████<br>22. 3. 2023          | ██████      | příspěvek na mobilitu;<br>příspěvek na péči                                                                         | 19 755                                                                                                                       | 17 988                                                                                                     | 1 767                                                                       |
| 4.  | ██████<br>13. 7. 2022          | ██████      | příspěvek na bydlení;<br>přídavky na děti;<br>výživné na děti;<br>od dubna 2023 rodičovský příspěvek <sup>145</sup> | 35 236                                                                                                                       | do března 2023 rodičovský příspěvek 10 000;<br>od dubna 2023 nula                                          | do března 2023 25 236;<br>od dubna 2023 35 236                              |
| 5.  | ██████<br>7. 4. 2023           | ██████      | příspěvek na bydlení;<br>přídavky na děti;<br>výživné na děti;<br>rodičovský příspěvek <sup>146</sup>               | 35 487                                                                                                                       | 0                                                                                                          | 35 487                                                                      |
| 6.  | ██████<br>25. 11. 2022         | ██████      | přídavky na děti                                                                                                    | 37 523                                                                                                                       | 34 133 <sup>147</sup>                                                                                      | 3 390                                                                       |
| 7.  | ██████<br>19. 1. 2023          | ██████      | výživné na dítě                                                                                                     | 22 521                                                                                                                       | 18 521                                                                                                     | 4 000                                                                       |
| 8.  | ██████<br>27. 11. 2022         | ██████      | příspěvek na péči                                                                                                   | 18 614                                                                                                                       | 17 734                                                                                                     | 880                                                                         |
| 9.  | ██████<br>13. 10. 2022         | ██████      | příspěvek na bydlení;<br>doplatek na bydlení;<br>příspěvek na živobytí                                              | 16 102                                                                                                                       | 0                                                                                                          | 16 102                                                                      |
| 10. | ██████<br>22. 3. 2023          | ██████      | příspěvek na bydlení;<br>příspěvek na živobytí;<br>doplatek na bydlení;<br>přídavek na dítě                         | 15 791                                                                                                                       | 8 000                                                                                                      | 7 791                                                                       |
| 11. | ██████<br>6. 12. 2022          | ██████      | příspěvek na bydlení;<br>příspěvek na péči                                                                          | 32 389                                                                                                                       | 16 941                                                                                                     | 15 448                                                                      |

<sup>145</sup> V době poskytnutí úvěru již tento příspěvek nepobírala, viz dále v textu.

<sup>146</sup> V době poskytnutí úvěru již tento příspěvek nepobírala, viz dále v textu.

<sup>147</sup> Spotřebitel ██████ doložil příjem toliko za měsíc říjen 2022.

|     | Číslo a datum uzavření smlouvy | Spotřebitel | Problematický zdroj (části) příjmu spotřebitele (v Kč)          | Průměrný měsíční příjem spotřebitele (případně i jiné osoby v domácnosti) zohledněný účastníkem řízení (v Kč) <sup>144</sup> | Průměrný měsíční příjem spotřebitele (případně i jiné osoby v domácnosti) zjištěný správním orgánem (v Kč) | Výše problematického zdroje (části) příjmu zjištěná správním orgánem (v Kč) |
|-----|--------------------------------|-------------|-----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| 12. | 26. 4. 2023                    |             | příspěvek na bydlení;<br>příspěvek na péči                      | 38 061                                                                                                                       | 17 747                                                                                                     | 20 314                                                                      |
| 13. | 14. 10. 2022                   |             | příspěvek na péči;<br>příspěvek na bydlení;<br>přídavky na děti | 29 006                                                                                                                       | 0                                                                                                          | 29 006                                                                      |
| 14. | 25. 7. 2022                    |             | příspěvek na bydlení                                            | 23 903                                                                                                                       | 17 904                                                                                                     | 5 999                                                                       |
| 15. | 28. 11. 2022                   |             | příspěvek na péči                                               | 17 494                                                                                                                       | 16 614                                                                                                     | 880                                                                         |

187. Účastník řízení v rámci posouzení úvěruschopnosti akceptoval v:

- 5<sup>148</sup> úvěrových případech jako hlavní a jediný zdroj příjmu sociální dávky a ve 4<sup>149</sup> případech z těchto 5 případů neměli spotřebitelé žádný jiný akceptovatelný příjem,
- 9<sup>150</sup> úvěrových případech příspěvek na bydlení,
- 5<sup>151</sup> úvěrových případech přídavky na děti,
- 6<sup>152</sup> úvěrových případech příspěvek na péči<sup>153</sup>,
- 1<sup>154</sup> úvěrovém případě příspěvek na mobilitu,

<sup>148</sup> Jednalo se o úvěrové případy: – č. smlouvy a – č. smlouvy a – č. smlouvy

<sup>149</sup> Jednalo se o úvěrové případy: – č. smlouvy a – č. smlouvy – č. smlouvy Pozn.: v úvěrovém případě (č. ) se jednalo o období od dubna 2023.

<sup>150</sup> Jednalo se o tyto úvěrové případy: – č. smlouvy – č. smlouvy a – č. smlouvy a – č. smlouvy a – č. smlouvy

<sup>151</sup> Jednalo se o tyto úvěrové případy: – č. smlouvy a – č. smlouvy – č. smlouvy

<sup>152</sup> Jednalo se o tyto úvěrové případy: – č. smlouvy – č. smlouvy – č. smlouvy a – č. smlouvy – č. smlouvy

<sup>153</sup> Příspěvek na péči je určen osobám, které z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebují pomoc jiné fyzické osoby při zvládnání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle zákona o sociálních službách. Z poskytnutého příspěvku pak tyto osoby hradí pomoc, kterou jim může dle jejich rozhodnutí poskytovat osoba blízká, asistent sociální péče, registrovaný poskytovatel sociálních služeb, dětský domov, speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu nebo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (viz <https://www.uradprace.cz/prispevek-na-peci>).

<sup>154</sup> Jednalo se o úvěrový případ – č. smlouvy

- 4<sup>155</sup> úvěrových případech příspěvek na živobytí<sup>156</sup>,
- 2<sup>157</sup> úvěrových případech doplatek na bydlení<sup>158</sup>.

188. V úvěrovém případě [REDAKCE] – č. smlouvy [REDAKCE] ze dne 22. 3. 2023 byly příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení akceptovány dokonce i po vydání instrukce, která je mezi akceptovatelné příjmy neřadí<sup>159</sup>. Správní orgán dále ve vztahu ke spotřebitelce [REDAKCE] zjistil, že v roce 2021 jí bylo usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 7. 2021, č. j. [REDAKCE] zrušeno schválené oddlužení, a to pro dlouhodobě nedostatečné příjmy.<sup>160</sup> Stejně tak jí byl ze strany účastníka řízení poskytnut úvěr, i když na žádosti o úvěr ze dne 13. 10. 2022 bylo uvedeno, že spotřebitelka byla v té době nezaměstnaná<sup>161</sup> a bez jakýchkoliv doložitelných příjmů.

189. Správní orgán dále zjistil, že účastník řízení ve 3<sup>162</sup> úvěrových případech zohlednil jako zdroj příjmu rodičovský příspěvek, přestože v

- úvěrovém případě [REDAKCE] – č. smlouvy [REDAKCE] ze dne 13. 7. 2022 je z pořízené dokumentace<sup>163</sup> patrné, že rodičovský příspěvek spotřebitelka čerpala do března 2023, přitom předpokládaná splatnost úvěru od účastníka řízení byla do 13. 9. 2023<sup>164</sup>;
- úvěrovém případě [REDAKCE] – č. smlouvy [REDAKCE] ze dne 7. 4. 2023 je z pořízené dokumentace<sup>165</sup> patrné, že spotřebitelka rodičovský příspěvek vyčerpala v březnu 2023, tedy ještě před poskytnutím úvěru od účastníka řízení;

<sup>155</sup> Jednalo se o tyto úvěrové případy: [REDAKCE] – č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE] – č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE].

<sup>156</sup> Příspěvek na živobytí je jednou z dávek systému pomoci v hmotné nouzi. Poskytování pomoci k zajištění základních životních podmínek fyzickým osobám, které se nacházejí v hmotné nouzi, prostřednictvím dávek pomoci v hmotné nouzi, pak upravuje zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi (dále jen zákon o pomoci v hmotné nouzi).

<sup>157</sup> Jednalo se o tyto úvěrové případy: [REDAKCE] – č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE].

<sup>158</sup> Doplatek na bydlení je jednou z dávek systému pomoci v hmotné nouzi, blíže viz zákon o pomoci v hmotné nouzi.

<sup>159</sup> Viz instrukce [REDAKCE] ze dne 3. 3. 2023, účinné od 6. 3. 2023, blíže výše kapitola A a) Sociální dávky a jiné dávky.

<sup>160</sup> Oddlužení [REDAKCE] bylo povoleno usnesením insolvenčního soudu ze dne 7. 11. 2017, č. j. [REDAKCE] přičemž v odůvodnění usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 7. 2021, č. j. [REDAKCE] je uvedeno, že dlužnice „dlouhodobě nemá dostatečný příjem, umožňující řádné plnění oddlužení, potažmo aktuálně je bez jakéhokoliv příjmu. Příjmy plynoucí do oddlužení nepostačují ani na úhradu pohledávek za majetkovou podstatou a jim na rovně postavených, kdy vzniká dluh na zálohách na odměnu a hotové výdaje insolvenční správkyně... Přes opakované výzvy soudu a poučení dlužnice o minimálních platbách do oddlužení, dlužnice nezajistila dostatečné plnění pro oddlužení, nyní již 5 měsíců neposkytuje žádné plnění. Věřitelům nebylo za 41 měsíců trvajících schváleného oddlužení vyplaceno ničeho.“

<sup>161</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023\_102437\_CNB\_650 [REDAKCE], soubory žádost o úvěr str. 1.jpg a žádost o úvěr str. 2.jpg.

<sup>162</sup> Jednalo se o tyto úvěrové případy: [REDAKCE] – č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE] a [REDAKCE] – č. smlouvy [REDAKCE].

<sup>163</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023\_102419\_CNB\_650 [REDAKCE], soubory Doklad o příjmu\_ÚP\_RP+přídavek na dítě\_1.jpg, Doklad o příjmu\_ÚP\_RP+přídavek na dítě\_2.jpg, Splátkový kalendář\_1.pdf. Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023\_102422\_CNB\_650 [REDAKCE], soubor Doklad o příjmu\_PP ústřížek 4x\_ÚP\_01-03\_2023.jpg, Doklad o příjmu\_ÚP\_RP+přídavek na dítě\_1.jpg, Doklad o příjmu\_ÚP\_RP+přídavek na dítě\_2.jpg. Pozn.: Informace o dočerpání rodičovského příspěvku v březnu 2023 plyne až z dokumentace k následujícímu úvěru spotřebitelky ze dne 7. 4. 2023.

<sup>164</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023\_102419\_CNB\_650 [REDAKCE], soubor Splátkový kalendář\_1.pdf.

<sup>165</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023\_102422\_CNB\_650 [REDAKCE], soubor Doklad o příjmu\_PP ústřížek 4x\_ÚP\_01-03\_2023.jpg, Doklad o příjmu\_ÚP\_RP+přídavek na dítě\_1.jpg, Doklad o příjmu\_ÚP\_RP+přídavek na dítě\_2.jpg.

- úvěrovém případě [REDAKCE] – č. smlouvy [REDAKCE] ze dne 13. 8. 2022 je z pořízené dokumentace<sup>166</sup> patrné, že spotřebitelka rodičovský příspěvek vyčerpala v srpnu 2022, tedy v měsíci, kdy došlo k načerpání úvěru od účastníka řízení.

190. Správní orgán konstatuje, že příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení jsou dávky určené osobám v hmotné nouzi. Jedná se o „osoby či rodiny, které nemají dostatečné příjmy a jejichž celkové sociální a majetkové poměry neumožňují uspokojení základních životních potřeb na úrovni ještě přijatelné pro společnost. Současně si tyto příjmy nemůže z objektivních důvodů zvýšit (uplatněním nároků a pohledávek, prodejem nebo využitím majetku) a vyřešit tak svoji nelehkou situaci vlastním přičiněním“<sup>167</sup>. Osoby a rodiny, které jsou v hmotné nouzi, tak nemohou být schopny splácet jakýkoliv úvěr, neboť jejich příjmy nestačí ani na zaplacení nákladů na základní životní potřeby.
191. Většina sociálních dávek a příspěvků je účelově určena a účastník řízení je tak může využít při posuzování úvěruschopnosti pouze jako zápočet vůči výdajům, k jejichž účelu jsou určeny. Proto, pokud byly započítány účelově určené dávky a příspěvky na straně příjmů bez zohlednění na straně výdajů, k nimž byly určeny, tak při vyhodnocení úvěruschopnosti došlo k výraznému nadhodnocení příjmové stránky spotřebitelů, a to i v řádech tisíců až nižších desetitisíců korun (viz tabulka č. 7).
192. Účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti v 15<sup>168</sup> případech zohlednil při vyhodnocení úvěruschopnosti buď již neexistující rodičovský příspěvek, příspěvek na živobytí a/nebo doplatek na bydlení, a/nebo sociální dávku a/nebo výživné na děti, aniž by tento příjem započítal proti výdaji, pro který byla dávka či příspěvek přiznán.

(ii) Předpoklady pro udržitelnost příjmu spotřebitele

193. Správní orgán vyhodnocením podkladů ke vzorku 60 úvěrových případů zjistil, že účastník řízení v 11<sup>169</sup> případech nevyhodnotil předpoklady udržitelnosti příjmu žadatele (či jiné osoby v domácnosti) po celou předpokládanou dobu splatnosti úvěru, když byl příjem žadatele (či jiné osoby v domácnosti) doložen pracovní smlouvou na dobu určitou nebo dohodou o provedení práce nepokrývající předpokládanou dobu splatnosti úvěru u účastníka řízení, nebo pracovní smlouvou, ze které plynulo, že žadatel byl ve zkušební době, či dokladem o čerpání rodičovského příspěvku, ze kterého nebyl patrný věk dítěte, resp. dosud vyčerpaná částka.

<sup>166</sup> Pořízeno ČNB dne 27. 7. 2023, č. j. 2023\_099685\_CNB\_650 [REDAKCE], soubor *Příjmy\_oznámení o přiznání dávky sociální podpory.jpg*. Pozn. za předpokladu, že se výše rodičovského příspěvku patrná z *Oznámení o přiznání dávky státní sociální podpory* ze dne 11. 5. 2020 nezměnila.

<sup>167</sup> Blíže k této problematice viz např. portál Ministerstva práce a sociálních věcí <https://www.mpsv.cz/pomoc-v-hmotne-nouzi>

<sup>168</sup> Jednalo se o tyto úvěrové případy: [REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE]  
[REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE]  
[REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE]  
[REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE]  
[REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE]

<sup>169</sup> Jednalo se o tyto úvěrové případy: [REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE]  
[REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE]  
[REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE]  
[REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE]

**Tabulka č. 8 - Úvěrové případy s nesprávně vyhodnoceným předpokladem udržitelnosti příjmu**

|     | Číslo smlouvy | Žadatel/další osoba v domácnosti | Datum uzavření smlouvy | Předpokládaná doba splatnosti úvěru | Dokument, ze kterého plyne nesprávné vyhodnocení udržitelnosti příjmu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----|---------------|----------------------------------|------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | ██████        | ██████████                       | 24. 1. 2023            | 24. 3. 2024                         | pracovní smlouva z 20. 9. 2022 na dobu určitou do 30. 6. 2023                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 2.  | ██████        | ██████████                       | 3. 1. 2023             | 3. 3. 2024                          | ██████████ screenshot mobilního bankovníctví, dokládající výplatu rodičovského příspěvku za měsíc listopad 2022, z něhož není patrné stáří dítěte ani již vyčerpaná částka<br>██████████ (i) dohoda o provedení práce do 31. 12. 2023;<br>(ii) dodatek k pracovní smlouvě na dobu určitou (nejdéle do 31. 12. 2023);<br>(iii) „Pokyn k dočasnému výkonu práce u uživatele“ z 1. 1. 2023 (nejdéle do 31. 12. 2023) |
| 3.  | ██████        | ██████████                       | 14. 7. 2022            | 14. 9. 2023                         | pracovní smlouva z 1. 4. 2022 na dobu určitou do 31. 3. 2023                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 4.  | ██████        | ██████████                       | 5. 9. 2022             | 5. 11. 2023                         | pracovní smlouva z 1. 4. 2022 na dobu určitou do 31. 3. 2023                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 5.  | ██████        | ██████████                       | 27. 4. 2023            | 27. 6. 2024                         | pracovní smlouva z 1. 2. 2023 na dobu určitou do 31. 1. 2024 a zkušební dobou do 30. 4. 2023                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 6.  | ██████        | ██████████                       | 9. 12. 2022            | 9. 2. 2024                          | pracovní smlouva z 14. 7. 2022 na dobu určitou do 31. 7. 2023                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 7.  | ██████        | ██████████                       | 22. 9. 2022            | 22. 11. 2023                        | dodatek č. 1 z 9. 6. 2022 k pracovní smlouvě, kterým se pracovní poměr uzavírá na dobu určitou do 1. 1. 2023                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 8.  | ██████        | ██████████                       | 25. 7. 2022            | 25. 3. 2024                         | první a poslední strana pracovní smlouvy z 29. 4. 2022 na dobu určitou do 31. 10. 2022 se zkušební dobou do 31. 7. 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 9.  | ██████        | ██████████                       | 29. 11. 2022           | 29. 7. 2024                         | dohoda o změně pracovní smlouvy z 31. 8. 2022, kterou je pracovní poměr uzavřen na dobu určitou do 31. 10. 2023                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 10. | ██████        | ██████████                       | 30. 7. 2022            | 30. 9. 2023                         | pracovní smlouva z 18. 4. 2020, na dobu určitou „po dobu dlouhodobé nepřítomnosti zaměstnance p. ██████████“                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 11. | ██████        | ██████████                       | 12. 12. 2022           | 12. 2. 2024                         | pracovní smlouva z 18. 4. 2020, na dobu určitou „po dobu dlouhodobé nepřítomnosti zaměstnance p. ██████████“                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

(iii) OSVČ

194. Správní orgán dále vyhodnocením podkladů ke vzorku 60 úvěrových případů zjistil, že účastník řízení ve 2<sup>170</sup> úvěrových případech ze vzorku (žadatel ██████████) nedostatečně ověřil výši příjmu u osoby samostatně výdělečně činné.
195. V úvěrovém případě ██████████ – č. smlouvy ██████████ ze dne 31. 8. 2022 se jednalo o první úvěr žadatele u účastníka řízení. Jeho příjem z podnikání byl doložen následujícími doklady: potvrzením o výši příjmu<sup>171</sup> ze dne 30. 8. 2022 za poslední

<sup>170</sup> Jednalo se o tyto úvěrové případy: ██████████ – č. smlouvy ██████████ a ██████████

<sup>171</sup> Pořízeno ČNB dne 3. 8. 2023, č. j. 2023\_099715\_CNB\_650\_██████████ soubor *Potvrzení o výši příjmu.jpg*.

3 měsíce vystaveným žadatelem, fakturami za servis vozidel za 3 měsíce (květen až červenec 2022)<sup>172</sup>, výpisem z živnostenského rejstříku dokládajícím živnostenské oprávnění<sup>173</sup> [redacted] na opravy motorových vozidel a ofocenou obrazovkou s historií pohybů na běžném účtu žadatele vedeném u [redacted] za období květen až srpen 2022<sup>174</sup>. Účastník řízení započtl<sup>175</sup> v rámci posouzení úvěruschopnosti průměrný měsíční příjem žadatele ve výši 48 820 Kč. Součástí pořízených podkladů nicméně nebylo daňové přiznání žadatele za předchozí zdaňovací období, ani žádný jiný dokument, který by dokládal výdaje žadatele spojené s jeho podnikáním. Účastník řízení proto nemohl z výše uvedených podkladů řádně zjistit a ověřit výši čistého měsíčního příjmu [redacted].

196. V druhém úvěrovém případě [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 4. 4. 2023 byl příjem spotřebitele doložen fakturami dokládajícími příjem z podnikání za období prosinec 2022 až duben 2023<sup>176</sup> a ofocenou obrazovkou z internetového bankovníctví zobrazující historii pohybů na běžném účtu vedeném u [redacted] za období leden až duben 2023<sup>177</sup>. Účastník řízení započtl<sup>178</sup> příjem 43 550 Kč. Nicméně, stejně jako v předchozím případě, součástí pořízené dokumentace nebylo daňové přiznání žadatele za předchozí zdaňovací období, ani žádný doklad, ze kterého by byly patrné výdaje žadatele související s podnikáním. Účastník řízení proto nemohl z výše uvedených podkladů řádně zjistit a ověřit výši čistého měsíčního příjmu [redacted].

b) Výdaje spotřebitele

(i) Výdaje vycházející z porovnávání součtu prohlášených a minimálních výdajů

197. Kontrolou vzorku úvěrových případů bylo zjištěno, že ve všech 60 případech byly výdaje spotřebitele zjišťovány prostřednictvím úvěrové žádosti a následně byl součet výdajů v polích *Bydlení*, *energie* a *Doprava, jídlo, osobní náklady* porovnáván se součtem minimálních výdajů stanovených účastníkem řízení v produktových tabulkách, a to minimálními náklady na bydlení a energie a minimálními osobními výdaji, resp. životním minimem dle počtu osob v domácnosti. Do procesu posuzování úvěruschopnosti vstoupily buď výdaje prohlášené, nebo minimální výdaje, podle toho, který součet byl vyšší.

198. Do hodnocení úvěruschopnosti spotřebitele zahrnul účastník řízení v 17<sup>179</sup> případech ze vzorku 60 úvěrových případů výdaje prohlášené spotřebitelem v úvěrové žádosti, a to

<sup>172</sup> Pořízeno ČNB dne 3. 8. 2023, č. j. 2023\_099715\_CNB\_650 [redacted], soubory *Příjmy faktura 1.jpg*, *Příjmy faktura 2.jpg*, *Příjmy faktura 3.jpg*, *Příjmy faktura 4.jpg*, *Příjmy faktura 5.jpg*, *Příjmy faktura 6.jpg*.

<sup>173</sup> Pořízeno ČNB dne 3. 8. 2023, č. j. 2023\_099715\_CNB\_650 [redacted], soubor *Příjmy výpis z ŽR.jpg*.

<sup>174</sup> Pořízeno ČNB dne 3. 8. 2023, č. j. 2023\_099715\_CNB\_650 [redacted], soubor *Příjmy historie pohybů obrazovka telefonu.jpg*.

<sup>175</sup> Pořízeno ČNB dne 3. 8. 2023, č. j. 2023\_099715\_CNB\_650 [redacted], soubor *Protokol z procesu žádosti o úvěr.pdf*.

<sup>176</sup> Pořízeno ČNB dne 3. 8. 2023, č. j. 2023\_099712\_CNB\_650 [redacted], soubor *Příjmy faktura.jpg*, *Příjmy faktura 2.jpg*, *Příjmy faktura 3.jpg*, *Příjmy faktura 4.jpg*, *Příjmy faktura 5.jpg*, *Příjmy faktura 6.jpg*, *Příjmy faktura 7.jpg*.

<sup>177</sup> Pořízeno ČNB dne 3. 8. 2023, č. j. 2023\_099712\_CNB\_650 [redacted], soubor *Příjmy historie pobytů běžný účet.jpg*.

<sup>178</sup> Pořízeno ČNB dne 3. 8. 2023, č. j. 2023\_099712\_CNB\_650 [redacted], soubor *Protokol z procesu žádosti o úvěr.pdf*.

<sup>179</sup> Jednalo se o úvěrové případy: [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted].

v poli *Bydlení, energie* a poli *Doprava, jídlo, osobní náklady*, jelikož jejich součet byl vyšší než součet minimálních výdajů (minimálních výdajů na bydlení a energie a minimálních osobních výdajů) dle produktových tabulek účastníka řízení.

199. Do hodnocení úvěruschopnosti spotřebitele zahrnul účastník řízení ve 12<sup>180</sup> případech ze vzorku 60 úvěrových případů minimální výdaje dle produktových tabulek (minimální výdaje na bydlení a energie a minimální osobní výdaje), jelikož jejich součet byl vyšší než součet prohlášených výdajů (*Bydlení, energie a Doprava, jídlo, osobní náklady*).
200. Dále do hodnocení úvěruschopnosti spotřebitele zahrnul účastník řízení ve 31<sup>181</sup> případech ze vzorku 60 úvěrových případů minimální výdaje dle produktových tabulek (součet minimálních výdajů na bydlení a energie a minimálních osobních výdajů), resp. prohlášené výdaje (součet polí v úvěrové žádosti *Bydlení, energie a Doprava, jídlo, osobní náklady*), jelikož jejich součet byl identický.
201. Produktové tabulky, které účastník řízení v kontrovaném období využíval pro ověření výdajů prohlášených žadatelem o úvěr, nevycházely z dostatečně reprezentativních dat a nesplňovaly tak zákonem stanovené požadavky na spolehlivost informací využitých při posuzování úvěruschopnosti<sup>182</sup>.
202. Účastník řízení v kontrolovaném období ve všech 60 případech ze vzorku neověřoval výdaje prohlášené spotřebitelem z dokladů od něj získaných nebo i z jiných zdrojů, ale pouze porovnával součet výdajů prohlášených v žádosti, v polích *Bydlení, energie a Doprava, jídlo, osobní náklady* se součtem minimálních výdajů dle produktových tabulek a do hodnocení úvěruschopnosti zahrnul ten součet, který byl vyšší.

(ii) **Ověřování výdajů na bydlení doložených spotřebitelem**

203. Správní orgán vyhodnocením podkladů ke vzorku 60 úvěrových případů navíc zjistil, že v 8<sup>183</sup> případech doložil spotřebitel účastníku řízení doklady, z nichž byly zřejmé jeho výdaje, a to zejména výdaje na bydlení a energie.

180 Jednalo se o úvěrové případy: [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] a [REDACTED]  
[REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED]  
a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED]  
[REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED]

<sup>181</sup> Jednalo se o úvěrové případy:

<sup>182</sup> Blíže k problematice produktových tabulek účastníka řízení viz výše kapitola B podkapitola b) Ověření výdajů spotřebitele

183 Jednalo se úvěrové případy: [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
[redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
č. smlouvy [redacted] – č. smlouvy [redacted]

**Tabulka č. 9 - Úvěrové smlouvy, u nichž byly výdaje na bydlení doloženy doklady od spotřebitele**

| Číslo smlouvy | Spotřebitel | Výše započítaných výdajů na bydlení a energie (v Kč) | Výdaje zohledněné při posouzení úvěruschopnosti | Druh dokladu od spotřebitele s výdajem na bydlení a energie  | Výše výdaje na bydlení dle dokladu od spotřebitele (v Kč)  |
|---------------|-------------|------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| ██████        | ██████      | 4 000                                                | Prohlášené=minimální                            | Oznámení ÚP ze dne 27.4.2022                                 | 11 000                                                     |
| ██████        | ██████      | 1 500                                                | Prohlášené=minimální                            | Oznámení ÚP ze dne 17.1.2023, výpisy z účtu 12/2022,1,2/2023 | 12 296,67                                                  |
| ██████        | ██████      | 3 000                                                | Prohlášené=minimální                            | Oznámení ÚP ze dne 28.4.2022                                 | 8 985                                                      |
| ██████        | ██████      | 4 000                                                | Prohlášené=minimální                            | Oznámení ÚP ze dne 6.5.2022                                  | 19 110,67                                                  |
| ██████        | ██████      | 4 500                                                | Prohlášené                                      | Oznámení ÚP ze dne 19.11.2022                                | 18 420                                                     |
| ██████        | ██████      | 3 000                                                | Minimální                                       | Nájemní smlouva                                              | 9 700                                                      |
| ██████        | ██████      | 3 500                                                | Prohlášené=minimální                            | Podnájemní smlouva                                           | 12 262                                                     |
| ██████        | ██████      | 3 000                                                | Minimální                                       | Výpisy z účtu 7,8,9/2022                                     | 10 180 za 7/2023,<br>18 604 za 8/2023,<br>10 180 za 9/2023 |

204. V úvěrovém případě ██████ – č. smlouvy ██████ ze dne 13. 10. 2022 uvedla spotřebitelka výdaje na bydlení a energie v úvěrové žádosti ve výši 4 000 Kč<sup>184</sup> s tím, že jako typ bydlení uvedla nájemní bydlení (2 dospělé osoby v domácnosti dle kódu B0Z). Tuto částku také účastník řízení zahrnul<sup>185</sup> do posouzení úvěruschopnosti. K tomuto případu však byla doložena první strana Oznámení o změně výše dávky státní sociální podpory Úřadu práce ČR<sup>186</sup> ze dne 29. 7. 2022, kdy v odůvodnění snížení příspěvku na bydlení je uvedeno, že náklady na bydlení spotřebitelky činily částku 11 000 Kč a dle Oznámení z Úřadu práce ČR<sup>187</sup> ze dne 21. 9. 2022, č. j. 29665/2022/ZAB, dávka doplatek na bydlení od 1. 9. 2022 činil 5 232 Kč. Rozdíl mezi náklady ve výši 11 000 Kč a příspěvkem na bydlení ve výši 5 232 Kč, činil 5 768 Kč. Je tedy nepochybné, že spotřebitelka snížila své výdaje o 1 768 Kč (skutečné výdaje po odečtení dávky 5 768 Kč - prohlášené výdaje 4 000 Kč), nicméně tím, že účastník řízení při posouzení vycházel z prohlášených výdajů 4 000 Kč a příspěvek na bydlení zahrnul do příjmu, byly výdaje, které účastník řízení nezohlednil nižší o 7 000 Kč (snížené výdaje + dávka, resp. skutečné výdaje - zohledněné).

<sup>184</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102437/CNB/650\_██████, soubor žádost o úvěr str. 1.jpg, žádost o úvěr str. 2.jpg.

<sup>185</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102437/CNB/650\_██████, soubor Protokol z procesu žádosti.pdf.

<sup>186</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102437/CNB/650\_██████, soubor Oznámení o změně dávky státní sociální podpory 072022.jpg.

<sup>187</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102437/CNB/650\_██████, soubor oznámení o zvýšení doplatku na bydlení 092022.jpg.

205. V dalším úvěrovém případě [REDAKCE] – č. smlouvy [REDAKCE] ze dne 22. 3. 2023 uvedla spotřebitelka do úvěrové žádosti výši výdajů na energie a bydlení částku 1 500 Kč<sup>188</sup>. Druh bydlení není v úvěrové žádosti uveden a typ domácnosti byl zaznamenán A1X, tedy dle produktových tabulek<sup>189</sup> účastníka řízení se jedná o bydlení jedné dospělé osoby s jedním dítětem u rodičů (rodinných příslušníků). Prohlášený výdaj odpovídá částce minimálních výdajů na bydlení jedné dospělé osoby u rodičů či rodinných příslušníků ve výši 1 500 Kč dle produktových tabulek účastníka řízení a byl započítán<sup>190</sup> do hodnocení úvěruschopnosti spotřebitelky. K tomuto případu však měl účastník řízení k dispozici první stranu Oznámení o změně výše dávky státní sociální podpory Úřadu práce ČR<sup>191</sup> ze dne 17. 1. 2023, podle kterého žije spotřebitelka s dítětem a ještě další dospělou osobou, a náklady na bydlení činily částku 12 296,67 Kč a byl jí vyměřen příspěvek na bydlení ve výši 10 607 Kč. Je tedy nepochybné, že spotřebitelka snížila své výdaje o 189,67 Kč, nicméně tím, že účastník řízení při posouzení vycházel z prohlášených výdajů 1 500 Kč a příspěvek na bydlení započítal do příjmu, tak při posouzení úvěruschopnosti nezohlednil výdaje ve výši 10 796,67 Kč (snížené výdaje + dávka, resp. skutečné výdaje - zohledněné).
206. Nadto z doloženého<sup>192</sup> výpisu z bankovního účtu spotřebitelky za prosinec 2022 je zřejmý výdaj ve výši 2 700 Kč s popisem „Innogy elektrika listopad 2022“ a dále také výdaj ve výši 595 Kč s popisem „Splátka Innogy prosinec 2022“. Dle doloženého<sup>193</sup> výpisu z bankovního účtu spotřebitelky za leden 2023 je zřejmá platba „Innogy elektrika prosinec 2022“ a to ve výši 2 700 Kč, dále „Splátka Innogy prosinec 2022“ ve výši 595 Kč. Dle doloženého výpisu<sup>194</sup> spotřebitelky za únor 2023 je zřejmý výdaj související s bydlením ve výši 2 700 Kč „Innogy elektrika Leden 2023“, dále výdaj ve výši 595 Kč „Splátka Innogy únor 2022“.
207. V úvěrovém případě [REDAKCE] – č. smlouvy [REDAKCE] ze dne 25. 7. 2022 uvedla<sup>195</sup> spotřebitelka do úvěrové žádosti výdaje na bydlení a energie ve výši 3 000 Kč, přičemž typ bydlení není v úvěrové žádosti vyplněn a typ domácnosti byl zaznamenán A0Z, tedy dle produktových tabulek<sup>196</sup> účastníka řízení se jedná o bydlení jedné dospělé osoby v nájmu, bez dětí. Prohlášený výdaj na bydlení a energie odpovídá minimálnímu výdaji na bydlení dle produktových tabulek účastníka řízení a byl také započítán<sup>197</sup> do hodnocení úvěruschopnosti. K případu však byla doložena první strana Oznámení o změně výše dávky státní sociální podpory ÚP ČR<sup>198</sup> ze dne 28. 4. 2022, podle níž byly výdaje na bydlení 8 985 Kč, a příspěvek byl stanoven ve výši 5 999 Kč. Účastník řízení

---

<sup>188</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102440/CNB/650\_[REDAKCE], soubor *Žádost o úvěr str. 1.jpg, Žádost o úvěr str. 2.jpg*.

<sup>189</sup> Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065709/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_7J\_-\_Produktove\_tabulky\_6\_2023\_1\_-\_od\_leden\_2023.pdf*.

<sup>190</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102440/CNB/650\_[REDAKCE], soubor *Protokol procesu žádosti.pdf*.

<sup>191</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102440/CNB/650\_[REDAKCE], soubor *Příjmy Oznámení o změně výše dávky státní soc. podpory 2.jpg*.

<sup>192</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102440/CNB/650\_[REDAKCE], soubor *Příjmy VBU detail platby 12\_22 str. 2 až 3.jpg*.

<sup>193</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102440/CNB/650\_[REDAKCE], soubor *Příjmy VBU detail platby 01\_23 str.1.jpg, Příjmy VBU detail platby 01\_2023 str.2 až 3.jpg*.

<sup>194</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102440/CNB/650\_[REDAKCE], soubor *Příjmy VBU detail platby 02\_2023 str. 1 až 2.jpg*.

<sup>195</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102499/CNB/650\_[REDAKCE], soubor *Žádost o úvěr str.1.jpg, Žádost o úvěr str.2.jpg*.

<sup>196</sup> Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065709/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_7I\_-\_Produktove\_tabulky\_5\_2022\_5\_-\_od\_kveten\_2022.pdf*.

<sup>197</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102499/CNB/650\_[REDAKCE], soubor *Protokol procesu žádosti.pdf*.

<sup>198</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102499/CNB/650\_[REDAKCE], soubor *Protokol procesu žádosti.pdf*.

při posouzení vycházel z prohlášených 3 000 Kč a příspěvek na bydlení započítal do příjmu, čili při posouzení úvěruschopnosti nezohlednil výdaje ve výši 5 985 Kč (zvýšené výdaje – dávka, resp. skutečné výdaje - zohledněné).

208. V úvěrovém případě [REDAKCE] – č. smlouvy ze dne 13. 7. 2022 uvedla<sup>199</sup> spotřebitelka do úvěrové žádosti typ domácnosti B5Z a výdaje na bydlení ve výši 4 000 Kč, což byla částka odpovídající výdaji na bydlení v nájmu dvou dospělých osob v domácnosti dle produktových tabulek<sup>200</sup> účastník řízení. Tuto částku rovněž zahrnul<sup>201</sup> účastník řízení do hodnocení úvěruschopnosti spotřebitelky. V úvěrové žádosti prohlásila spotřebitelka, že bydlí v nájmu, čemuž odpovídá i doložený<sup>202</sup> dodatek k nájemní smlouvě, kde se nájemní smlouva na dobu určitou uzavírá od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022. K případu bylo však doloženo i Oznámení o změně výše dávky státní sociální podpory ÚP ČR<sup>203</sup> ze dne 6. 5. 2022, podle něhož činily výdaje na bydlení 19 110,67 Kč, výše priznaného příspěvku na bydlení byla stanovena na částku 11 473 Kč. Je tedy nepochybné, že spotřebitelka snížila své výdaje o 3 637,67 Kč (skutečné výdaje po odečtení dávky 11 473 Kč - prohlášené výdaje 4 000 Kč), nicméně tím, že účastník řízení při posouzení vycházel z prohlášených 4 000 Kč a příspěvek na bydlení měl jako příjem, byly výdaje, které účastník řízení nezohlednil nižší o 15 110,6 Kč (snížené výdaje + dávka, resp. skutečné výdaje - zohledněné).

209. V dalším úvěrovém případě [REDAKCE] – č. smlouvy [REDAKCE] ze dne 7. 4. 2023 uvedla<sup>204</sup> spotřebitelka do úvěrové žádosti výdaje na bydlení 4 500 Kč a typ domácnosti A5Z. Minimální výdaje na bydlení dle účastníka řízení činily<sup>205</sup> pro bydlení 1 dospělé osoby v nájmu částku 3 500 Kč, ale účastník řízení započítal<sup>206</sup> do hodnocení úvěruschopnosti spotřebitelky výdaje na bydlení prohlášené, tedy v částce 4 500 Kč. K případu byl doložen dodatek k nájemní smlouvě pro rok 2023<sup>207</sup> a také Oznámení o změně výše dávky státní sociální podpory ÚP ČR<sup>208</sup> ze dne 19. 11. 2022, podle něhož činil příspěvek na bydlení v měsíční výši 11 391 Kč a výdaje na bydlení 18 420 Kč. Spotřebitelka snížila své výdaje o 2 529 Kč. Účastník řízení při posouzení vycházel z prohlášených 4 500 Kč a příspěvek na bydlení měl jako příjem, čili při posouzení úvěruschopnosti nezohlednil výdaje ve výši 13 920 Kč (snížené výdaje + dávka, resp. skutečné výdaje - zohledněné).

---

<sup>199</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102419/CNB/650-[REDAKCE], soubor *Žádost.jpg*.

<sup>200</sup> Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065709/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_7I - Produktove\_tabulky\_5\_2022\_5 - od\_kveten\_2022.pdf*

<sup>201</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102419/CNB/650-[REDAKCE], soubor *Protokol z procesu žádosti o úvěr.pdf*.

<sup>202</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102419/CNB/650-[REDAKCE], soubor *Doklad o bydlení\_dodatek k NS.jpg*.

<sup>203</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102419/CNB/650-[REDAKCE], soubor *Doklad o příjmu\_ÚP\_příspěvek na bydlení změna výše\_1.jpg, Doklad o příjmu\_ÚP\_příspěvek na bydlení změna výše\_2.jpg, Doklad o příjmu\_ÚP\_příspěvek na bydlení změna výše\_3.jpg, Doklad o příjmu\_ÚP\_příspěvek na bydlení změna výše\_4.jpg*.

<sup>204</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102422/CNB/650-[REDAKCE], soubor *Žádost\_1.jpg, Žádost\_2.jpg*.

<sup>205</sup> Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065709/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_7J - Produktove\_tabulky\_6\_2023\_1 - od\_leden\_2023.pdf*.

<sup>206</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102422/CNB/650-[REDAKCE], soubor *Protokol z procesu žádosti o úvěr.jpg*.

<sup>207</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102422/CNB/650-[REDAKCE], soubor *Doklad o bydlení\_dodatek k NS*

<sup>208</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102422/CNB/650-[REDAKCE], soubor *Doklad o příjmu\_ÚP\_příspěvek na bydlení změna výše\_1.jpg, Doklad o příjmu\_ÚP\_příspěvek na bydlení změna výše\_2.jpg*

210. V úvěrovém případě [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] ze dne 17. 8. 2022 uvedla<sup>209</sup> spotřebitelka do úvěrové žádosti výdaje na bydlení a energie ve výši 2 500 Kč, s tím, že prohlásila, že bydlí v nájmu a typ domácnosti byl zaznamenán A1Z (jedna dospělá osoba v domácnosti s dítětem), tedy dle produktových tabulek<sup>210</sup> účastníka řízení byly minimální výdaje na bydlení ve výši 3 000 Kč, které účastník řízení zahrnul<sup>211</sup> do hodnocení úvěruschopnosti. Dle doložené<sup>212</sup> nájemní smlouvy, uzavřené dne 1. 3. 2016 na dobu neurčitou, byla stanovena výše nájmu a služeb ve výši 9 700 Kč<sup>213</sup>. Účastník řízení tak při posouzení úvěruschopnosti nezohlednil výdaje ve výši 6 700 Kč.
211. V úvěrovém případě [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] ze dne 8. 4. 2023 uvedla<sup>214</sup> spotřebitelka do úvěrové žádosti typ domácnosti A0Z a výdaje na bydlení ve výši 3 500 Kč, což odpovídá minimálním<sup>215</sup> výdajům na bydlení dle účastníka řízení pro jednu osobu v nájmu a tato částka byla také započítána<sup>216</sup> do hodnocení úvěruschopnosti. K případu byla doložena<sup>217</sup> první a poslední strana podnájemní smlouvy na byt<sup>218</sup>, uzavřené dne 1. 4. 2023 na dobu určitou do 31. 3. 2024, se sjednanou výší nájmu a služeb v celkové částce 12 262 Kč. Účastník řízení tak při posouzení úvěruschopnosti nezohlednil výdaje ve výši 8 762 Kč.
212. V případě [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] ze dne 14. 10. 2022, byly v úvěrové žádosti prohlášeny<sup>219</sup> výdaje na vlastní bydlení ve výši 3 500 Kč s typem domácnosti B3Y, což odpovídá<sup>220</sup> dle produktových tabulek účastníka řízení domácnosti se dvěma dospělými osobami a třemi dětmi a částka minimálních výdajů na bydlení činila dle účastníka řízení 3 000 Kč, kterou, ačkoliv byla nižší než prohlášená, účastník řízení zahrnul<sup>221</sup> do hodnocení úvěruschopnosti, jelikož výdaje prohlášené a minimální porovnává v součtu a nikoliv jednotlivě. Byl doložen výpis z bankovního účtu spotřebitelky vedeného u [REDACTED] za červenec 2022<sup>222</sup>, který obsahoval výdaj 2 000 Kč s popisem *vodné*, dále výdaj 6 000 Kč *elektrina měsíc červenec*, dále výdaj 180 Kč *sípo* a výdaj 8 000 Kč *nájem měsíc červenec*. Rovněž výdaje na bydlení za měsíc srpen 2022 dle doloženého výpisu z bankovního účtu

---

<sup>209</sup> Pořízeno ČNB dne 31. 7. 2023, č. j. 2023/099694/CNB/650\_ [REDACTED], soubor *Žádost o úvěr str.1.jpg, Žádost o úvěr str.2.jpg*.

<sup>210</sup> Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065709/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_7I\_-\_Produktove\_tabulky\_5\_2022\_5\_-\_od\_kveten\_2022.pdf*.

<sup>211</sup> Pořízeno ČNB dne 31. 7. 2023, č. j. 2023/099694/CNB/650\_ [REDACTED], soubor *Protokol z procesu žádosti o úvěr.jpg*.

<sup>212</sup> Pořízeno ČNB dne 31. 7. 2023, č. j. 2023/099694/CNB/650\_ [REDACTED], soubor *Nájemní smlouva 1.jpg, Nájemní smlouva 2.jpg, Nájemní smlouva 3.jpg*.

<sup>213</sup> Nájemci dle smlouvy: [REDACTED] a dcera [REDACTED] (bez uvedení věku).

<sup>214</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102493/CNB/650\_ [REDACTED], soubor *žádost o úvěr str. 1.jpg, žádost o úvěr str. 2.jpg*.

<sup>215</sup> Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065709/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_7J\_-\_Produktove\_tabulky\_6\_2023\_1\_-\_od\_leden\_2023.pdf*.

<sup>216</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102493/CNB/650\_ [REDACTED], soubor *Protokol z procesu žádosti.pdf*.

<sup>217</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102493/CNB/650\_ [REDACTED], soubor *Podnájemní smlouva str. 1.jpg, Podnájemní smlouva poslední strana.jpg*.

<sup>218</sup> Podnájemce dle smlouvy [REDACTED]

<sup>219</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102496/CNB/650\_ [REDACTED], soubor *žádost o úvěr str. 1.jpg, žádost o úvěr str. 2.jpg*.

<sup>220</sup> Přijato ČNB dne 25. 5. 2023, č. j. 2023/065709/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_7I\_-\_Produktove\_tabulky\_5\_2022\_5\_-\_od\_kveten\_2022.pdf*.

<sup>221</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102496/CNB/650\_ [REDACTED], soubor *Protokol z procesu žádosti.pdf*.

<sup>222</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102496/CNB/650\_ [REDACTED], soubor *Výpis z účtu [REDACTED] 072022 str.3.jpg, Výpis z účtu [REDACTED] 072022 str.4.jpg, Výpis z účtu [REDACTED] 072022 str.5.jpg*.

213. **Z výše uvedeného vyplývá, že účastník řízení měl v 8 výše uvedených případech ze vzorku k dispozici doklady, ze kterých byla zřejmá výše skutečných výdajů na bydlení a energie, přesto tyto výdaje (po odečtení případného příspěvku na bydlení od Úřadu práce) nebyly v hodnocení úvěruschopnosti spotřebitelů zohledněny.** Účastník řízení i v těchto 8 případech porovnával součet výdajů prohlášených spotřebitelem (v úvěrové žádosti se jedná o součet pole *Bydlení*, *energie* a pole *Doprava*, *jídlo*, *osobní náklady*) se součtem výdajů minimálních dle produktových tabulek (součet výdajů na bydlení a energie a minimálních osobních výdajů) a do hodnocení úvěruschopnosti zahrnula ty, které byly vyšší.

(i) **Ověřování finančních závazků v registru NRKI**

214. Z celkových 60 úvěrových případů ve vzorku pořídil účastník řízení pouze ve 22<sup>225</sup> případech k ověření závazků zprávu z NRKI, jelikož se jednalo o nové spotřebitele, **ve 38 případech, byli spotřebitelé opakovanými žadateli, u těch již účastník řízení nové ověření neprováděl.** Z těchto 22 úvěrových případů v 8 případech<sup>226</sup> neobsahují zprávy z úvěrového registru NRKI žádné aktivní záznamy, ve 2 úvěrových případech<sup>227</sup> obsahují aktivní záznamy v podobě dosud nerozhodnutých žádostí o úvěr u jiných poskytovatelů a ve zbylých 12 úvěrových případech<sup>228</sup> zprávy z úvěrového registru NRKI obsahují různé aktivní záznamy, včetně úvěrových žádostí.

224 Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102496/CNB/650 [redacted] soubor Výpis z účtu [redacted]  
092022 str.1.jpg, Výpis z účtu [redacted] 092022 str.2.jpg, Výpis z účtu [redacted] 092022 str.3.jpg, Výpis z účtu [redacted]  
092022 str.4.jpg.

[illegible]

226 Jedná se o úvěrové případy – č. smlouvy – č. smlouvy – č. smlouvy  
– č. smlouvy – č. smlouvy – č. smlouvy  
– č. smlouvy – č. smlouvy a – č. smlouvy

<sup>227</sup> Jedná se o úvěrové případy – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted]

228 Jedná se o úvěrové případy – č. smlouvy a – č. smlouvy  
– č. smlouvy – č. smlouvy – č. smlouvy  
– č. smlouvy – č. smlouvy a – č. smlouvy  
– č. smlouvy – č. smlouvy

215. Na výzvu správního orgánu<sup>229</sup> ke sdělení, jaké konkrétní příjmy, výdaje a splátky stávajících finančních závazků byly zahrnuty do hodnocení úvěruschopnosti spotřebitele (do výpočtu disponibilního příjmu) ke každému úvěrovému případu ze vzorku, předložil účastník řízení jako přílohu své odpovědi tabulku ve formátu MS Excel<sup>230</sup>, ve které v jednotlivých sloupcích uvedl „částky, se kterými účastník řízení pracoval při výpočtu disponibilního příjmu klienta“<sup>231</sup>. V tabulce č. 10 jsou ve sloupci pod označením *Měsíční splátky stávajících půjček* uvedeny hodnoty, které účastník řízení doplnil do zmíněné excelové tabulky a které mají představovat částky uvedené spotřebitelem v žádosti o úvěr ve stejnojmenném poli, následně automaticky účastník řízení upravil minimálně na aktuální sumu měsíčních splátek úvěrů žadatele u účastníka řízení (v případě refinancování nebo konsolidace se od sumy dále odečítá suma splátek těch úvěrů, které refinancováním nebo konsolidací zaniknou). Tato hodnota vstupuje do výpočtu disponibilního příjmu. Ve sloupci pod označením *Disponibilní příjem před náhledem do NRKI* je uveden vypočtený disponibilní příjem spotřebitele, který je předložen kompetentnímu pracovníku účastníka řízení k posouzení, zda je jeho výše dostačující pro úhradu měsíční splátky klientem požadované výše úvěru<sup>232</sup>. Předposlední sloupec tabulky níže pod označením *Údaje dle NRKI* představuje aktivní záznamy v úvěrovém registru NRKI, které v něm zjistil správní orgán.

**Tabulka č. 10 - Úvěrové případy se záznamy v úvěrovém registru NRKI**

|    | Číslo smlouvy | Jméno a příjmení | Měsíční splátky stávajících půjček (v Kč) | Disponibilní příjem před náhledem do NRKI (v Kč) | Údaje dle NRKI (v Kč)                                                              | Disponibilní příjem po náhledu do NRKI <sup>233</sup> (v Kč) |
|----|---------------|------------------|-------------------------------------------|--------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|
| 1. | ██████        | ██████           | 3 500                                     | 6 162                                            | měsíční splátky 4 015 <sup>234</sup>                                               | 6 162                                                        |
| 2. | ██████        | ██████           | 0                                         | 4 853                                            | měsíční splátky 4 267 <sup>235</sup>                                               | 4 853                                                        |
| 3. | ██████        | ██████           | 2 000                                     | 27 038                                           | měsíční splátky 4 307 <sup>236</sup>                                               | 27 038                                                       |
| 4. | ██████        | ██████           | 3 000                                     | 31 315                                           | měsíční splátky 4 450 <sup>237</sup>                                               | 31 315                                                       |
| 5. | ██████        | ██████           | 0                                         | 11 571                                           | – měsíční splátky 1 977<br>– evidované žádosti o úvěr celkem 60 000 <sup>238</sup> | 11 571                                                       |
| 6. | ██████        | ██████           | 0                                         | 4 429                                            | – měsíční splátky 4 015<br>– evidovaná žádost o úvěr 500 000 <sup>239</sup>        | 4 429                                                        |
| 7. | ██████        | ██████           | 2 000                                     | 11 485                                           | – měsíční splátky 5 151<br>– úvěrový rámec 60 000<br>– evidované žádosti o úvěr    | 11 485                                                       |

<sup>229</sup> Výzva k předložení podkladů ze dne 24. 8. 2023, č. j. 2023/108866/CNB/650.

<sup>230</sup> Přijato ČNB dne 13. 9. 2023, č. j. 2023/119895/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_1\_Prijmy\_a\_vydaje\_-\_rozsireno\_o\_jmeno\_klienta.xlsx*.

<sup>231</sup> Přijato ČNB dne 13. 9. 2023, č. j. 2023/119753/CNB/650, soubor *Reakce\_ECFS\_na\_Vyzvu\_c\_5\_k\_predlozeni\_podkladu.pdf*.

<sup>232</sup> Přijato ČNB dne 13. 9. 2023, č. j. 2023/119753/CNB/650, soubor *Reakce\_ECFS\_na\_Vyzvu\_c\_5\_k\_predlozeni\_podkladu.pdf*.

<sup>233</sup> Pořízeno ČNB ke vzorku úvěrových případů, soubory *Protokol\_z\_procesu\_zadosti\_o\_uver.pdf*, *Protokol\_z\_procesu\_zadosti.pdf*, *Skript\_Protokol\_z\_procesu\_zadosti.pdf*.

<sup>234</sup> Pořízeno ČNB dne 26. 7. 2023, č. j. 2023/096970/CNB/650, soubor *CRIF\_NRKI\_Report.pdf*.

<sup>235</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102419/CNB/650, soubor *CRIF\_NRKI\_Report.pdf*.

<sup>236</sup> Pořízeno ČNB dne 27. 7. 2023, č. j. 2023/099686/CNB/650, soubor *CRIF\_NRKI\_Report.pdf*.

<sup>237</sup> Pořízeno ČNB dne 27. 7. 2023, č. j. 2023/099685/CNB/650, soubor *CRIF\_NRKI\_Report.pdf*.

<sup>238</sup> Pořízeno ČNB dne 31. 7. 2023, č. j. 2023/099692/CNB/650, soubor *CRIF\_NRKI\_Report.pdf*.

<sup>239</sup> Pořízeno ČNB dne 26. 7. 2023, č. j. 2023/096976/CNB/650, soubor *CRIF\_NRKI\_Report.pdf*.

|     | Číslo smlouvy | Jméno a příjmení | Měsíční splátky stávajících půjček (v Kč) | Disponibilní příjem před náhledem do NRKI (v Kč) | Údaje dle NRKI (v Kč)                                                                                                  | Disponibilní příjem po náhledu do NRKI <sup>233</sup> (v Kč) |
|-----|---------------|------------------|-------------------------------------------|--------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|
|     |               |                  |                                           |                                                  | celkem 137 904 <sup>240,241</sup>                                                                                      |                                                              |
| 8.  | ██████        | ██████           | 16 000                                    | 19 098                                           | – měsíční splátky 7 949<br>– úvěrové rámce celkem 418 000<br>– evidované žádosti o úvěr celkem 87 000 <sup>242</sup>   | 19 098                                                       |
| 9.  | ██████        | ██████           | 16 000                                    | 13 455                                           | – měsíční splátky 11 571<br>– úvěrové rámce celkem 373 000<br>– evidované žádosti o úvěr celkem 600 000 <sup>243</sup> | 13 455                                                       |
| 10. | ██████        | ██████           | 0                                         | 14 988                                           | – měsíční splátky 8 441<br>– úvěrové rámce celkem 174 000 <sup>244</sup>                                               | 14 988                                                       |
| 11. | ██████        | ██████           | 0                                         | 16 140                                           | – měsíční splátky 12 050<br>– úvěrový rámec 35 000<br>– evidovaná žádost o úvěr 30 000 <sup>245</sup>                  | 16 140                                                       |
| 12. | ██████        | ██████           | 8 500                                     | 10 374                                           | – měsíční splátky 30 868<br>– úvěrový rámec 20 000<br>– evidované žádosti o úvěr celkem 296 016 <sup>246,247</sup>     | 10 374                                                       |

216. Ve výše uvedených 12 úvěrových případech se přes aktivní záznam v úvěrovém registru NRKI disponibilní příjem spotřebitele neměnil a zůstal stejný v té podobě, v jaké byl nositeli úvěrové kompetence předložen před posouzením, zda je jeho výše dostačující. To je patrné z posledního sloupce tabulky výše pod označením *Disponibilní příjem po náhledu do NRKI*, kdy hodnoty v tomto sloupci uvedené jsou stejné jako ve sloupci pod označením *Disponibilní příjem před náhledem do NRKI*.

217. Správní orgán prověřením dokumentace k těmto 12 úvěrovým případům ze vzorku rovněž zjistil, že tato neobsahuje žádné záznamy o tom, jaké údaje z úvěrového registru NRKI u spotřebitelů účastníků řízení zohlednil a v jakém rozsahu. **V důsledku absence těchto záznamů správní orgán nemohl ověřit řádné plnění povinností účastníka řízení v rámci procesu posouzení úvěruschopnosti jednotlivých spotřebitelů.**

(ii) Neověření finančních závazků jiné osoby v domácnosti

218. Správní orgán zjistil, že v 6 případech<sup>248</sup> ze vzorku byl při posuzování úvěruschopnosti žadatele zohledněn vedle jeho příjmu i příjem jiné osoby v domácnosti, nicméně úvěrové složky konkrétních žadatelů neobsahují žádné dokumenty, které by prokazovaly, že došlo k ověření výlučných závazků uvedených třetích osob. **Účastník řízení tak**

<sup>240</sup> Žádost o úvěr ze dne 1. 9. 2022 je v NRKI uvedena bez úvěrového rámce, ale s měsíční splátkou 2 498 Kč a počtem splátek 48

<sup>241</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102503/CNB/650, soubor *CRIF NRKI Report.pdf*.

<sup>242</sup> Pořízeno ČNB dne 3. 8. 2023, č. j. 2023/099715/CNB/650, soubor *CRIF NRKI Report.pdf*.

<sup>243</sup> Pořízeno ČNB dne 3. 8. 2023, č. j. 2023/099712/CNB/650, soubor *CRIF NRKI Report.pdf*.

<sup>244</sup> Pořízeno ČNB dne 8. 8. 2023, č. j. 2023/102499/CNB/650, soubor *CRIF NRKI Report.pdf*.

<sup>245</sup> Pořízeno ČNB dne 9. 8. 2023, č. j. 2023/103139/CNB/650, soubor *CRIF NRKI Report.pdf*.

<sup>246</sup> Žádost o úvěr ze dne 31. 10. 2022 je v NRKI uvedena bez úvěrového rámce, ale s měsíční splátkou 2 602 Kč a počtem splátek 108.

<sup>247</sup> Pořízeno ČNB dne 7. 8. 2023, č. j. 2023/101881/CNB/650, soubor *CRIF NRKI Report.pdf*.

<sup>248</sup> ████████ - č. smlouvy ████████, ████████ - č. smlouvy ████████ a ████████ - č. smlouvy ████████, ████████ - č. smlouvy ████████, ████████ - č. smlouvy ████████

(iii) Ověřování žádostí podaných u jiných poskytovatelů spotřebitelského úvěru

- (iv) Exekuční řízení spotřebitele

- Tabulka č.11 - Úvěrové případy spotřebitelů se záznamem v Centrální evidenci exekucí**

|    | Číslo smlouvy | Spotřebitel | Počet exekucí | Splátka exekuce (v Kč) |
|----|---------------|-------------|---------------|------------------------|
| 1. |               |             | 14            | 5 510                  |

<sup>249</sup> Jedná se o úvěrové případy: [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED]  
[REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED]  
[REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED]

250 Jedná se o úvěrové případy: – č. smlouvy – č. smlouvy – č. smlouvy  
– č. smlouvy a – č. smlouvy a – č. smlouvy a  
– č. smlouvy a – č. smlouvy a – č. smlouvy  
– č. smlouvy a – č. smlouvy a – č. smlouvy  
– č. smlouvy – č. smlouvy a – č. smlouvy  
a – č. smlouvy – č. smlouvy – č. smlouvy  
č. smlouvy a – č. smlouvy a a – č. smlouvy

<sup>251</sup> Jedná se o úvěrové případy [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
[redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted]  
– č. smlouvy [redacted]

|     | Číslo smlouvy | Spotřebitel | Počet exekucí | Splátka exekuce (v Kč) |
|-----|---------------|-------------|---------------|------------------------|
| 2.  |               |             | 13            | 3 300                  |
| 3.  |               |             | 11            | 11 181                 |
| 4.  |               |             | 11            | 9 420                  |
| 5.  |               |             | 10            | 1 779                  |
| 6.  |               |             | 10            | 562                    |
| 7.  |               |             | 10            | 8 737                  |
| 8.  |               |             | 10            | 2 000                  |
| 9.  |               |             | 10            | 6 205                  |
| 10. |               |             | 10            | 4 427                  |
| 11. |               |             | 10            | 5 793                  |
| 12. |               |             | 10            | 5 666                  |
| 13. |               |             | 9             | 1 741                  |
| 14. |               |             | 9             | 3 000                  |
| 15. |               |             | 9             | 6 527                  |
| 16. |               |             | 9             | 4 925                  |
| 17. |               |             | 7             | 10 528                 |
| 18. |               |             | 6             | 3 561                  |
| 19. |               |             | 6             | 2 189                  |
| 20. |               |             | 5             | 1 538                  |
| 21. |               |             | 3             | 1 945                  |
| 22. |               |             | 3             | 1 369                  |
| 23. |               |             | 1             | 0                      |
| 24. |               |             | 1             | 2 000                  |
| 25. |               |             | 1             | 1 643                  |
| 26. |               |             | 1             | 0                      |

223. Správní orgán zjistil, že ve 24 úvěrových případech<sup>252</sup> účastník řízení požadoval po spotřebitelích toliko podklad, že exekuce spotřebitele jsou nějakým způsobem spláceny, když předložení tohoto podkladu bylo pro účastníka řízení dostačující, aniž by se u exekučních řízení zaměřoval na další rozhodující skutečnosti, které mají na výsledek posouzení úvěruschopnosti vliv<sup>253</sup>.

<sup>252</sup> Jedná se o úvěrové případy: [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
[redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
[redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
[redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
[redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted]

<sup>253</sup> To je patrné u úvěrového případu [redacted] – č. smlouvy [redacted], kde v oznámení, ve kterém spotřebitele informuje jeho banka o ukončení exekuční blokace jeho bankovního účtu, je uvedena nadále běžící blokace ve prospěch Finančního úřadu pro hlavní město Prahu. S touto skutečností však účastník řízení nijak při posuzování úvěruschopnosti nepracoval. Pořízeno ČNB dne 7. 8. 2023, č. j. 2023/101873/CNB/650, soubor Informace k ukončení exekuce.jpg.  
V úvěrovém případě [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 3. 1. 2023 bylo zjištěno, že spotřebitelka předložila účastníkovi řízení výpis z Centrální evidence exekucí, ve kterém nejsou žádné záznamy o exekučních řízeních spotřebitelky. Tento doklad účastník řízení přijal jako potvrzení o absenci exekučního řízení spotřebitelky, ačkoli je výpis datován dnem 8. 9. 2022, tedy necelé čtyři měsíce před uzavřením úvěrové smlouvy s účastníkem řízení. Pořízeno ČNB dne 27. 7. 2023, č. j. 2023/099686/CNB/650, soubor Výpis z CEE z 08092022 [redacted].jpg.



232. Ke zjištění, že v 6<sup>259</sup> úvěrových případech ze vzorku 60 úvěrových případů, ve kterých byl při posuzování úvěruschopnosti žadatele zohledněn vedle jeho příjmu i příjem jiné osoby v domácnosti, řádně neověřil a případně nezohlednil existenci a výši případných výlučných finančních závazků této osoby, účastník řízení uvedl, že nebyl povinen ověřovat závazky jiné osoby v domácnosti, když tato osoba nevstupuje do pozice spoludlužníka. Účastník řízení v této souvislosti odkázal na str. 16 Pokynů EBA a str. 59 a 60 výsledků veřejné konzultace k Pokynům EBA.
233. Ke zjištění, že v 9<sup>260</sup> úvěrových případech ze vzorku řádně neověřil, zda žádosti o úvěr u jiných poskytovatelů spotřebitelského úvěru, byly či nebyly realizovány, účastník řízení sdělil, že zjišťuje závazky spotřebitele prostřednictvím výpisů z úvěrového registru nad rámec svých zákonných požadavků, přičemž prověřování stavu těchto žádostí navíc nelze po účastníkovi řízení ani rozumně požadovat, resp. bylo by spojeno s nepřiměřenými náklady.
234. Ke zjištění, že ve 24<sup>261</sup> úvěrových případech ze vzorku, ve kterých měl spotřebitel v Centrální evidenci exekucí záznam o exekučním řízení, blíže neposuzoval další skutečnosti, které s exekucemi souvisí a mají vliv na výsledek posouzení úvěruschopnosti, když se spokojil toliko s podkladem, který dle účastníka řízení měl svědčit o splácení exekuce spotřebitelem, účastník řízení sdělil, že nesouhlasí se závěrem správního orgánu, že by blíže neposuzoval všechny rozhodné skutečnosti, které s exekucemi souvisí a mají vliv na výsledek posouzení úvěruschopnosti, když odkázal na vyjádření k ověřování stavu exekučních řízení.<sup>262</sup>

235. Právní názor účastníka řízení týkající se nezohlednění principu proporcionality a výkladu

70

povinnosti ověřování úvěruschopnosti (tj. že dostačují pouze tvrzené informace spotřebitelem bez ověření), správní orgán, jak již uvedl výše v tomto rozhodnutí, považuje za zcela nesprávný. Správní orgán ve stručnosti odkazuje na odst. 127. – 179. tohoto rozhodnutí, kde se již dostatečně obsáhle s těmito námitkami účastníka řízení vypořádal.

236. K odmítnutí účastníka řízení, že by postupoval nesprávně, pokud akceptoval jako zdroj příjmů sociální dávky, správní orgán sděluje, že je neopodstatněné. Správní orgán má za prokázané, že účastník řízení v 15 úvěrových případech<sup>263</sup> ze vzorku 60 úvěrových případů zohlednil při vyhodnocení úvěruschopnosti buď již neexistující rodičovský příspěvek, příspěvek na živobytí a/nebo doplatek na bydlení, a/nebo sociální dávku a/nebo výživné na děti, aniž by tento příjem započítal proti výdaji, pro který byla dávka či příspěvek přiznán. Takový postup považuje správní orgán za nepřijatelný a v rozporu s požadavky odborné péče, jelikož bez zahrnutí patřičných výdajů při posuzování úvěruschopnosti docházelo k podhodnocení skutečných výdajů spotřebitele, resp. k nadhodnocení disponibilního příjmu spotřebitele. Správní orgán ve stručnosti dále odkazuje na odst. 147. – 154. tohoto rozhodnutí.
237. Odmítnutí zjištění v konkrétních úvěrových případech týkajících se ověřování udržitelnosti příjmů s tím, že povinnost ověřovat udržitelnost příjmů nevyplývá ani ze směrnice 2008/48/ES a ani z Pokynů EBA, správní orgán považuje též za neopodstatněné. Správní orgán je přesvědčen, že účastník řízení byl povinen při posuzování úvěruschopnosti vycházet mimo jiného i z pravděpodobnosti udržitelnosti příjmu spotřebitele po celou dobu trvání úvěru, když správní orgán pro stručnost dále odkazuje na odst. 155. a 156. tohoto rozhodnutí.
238. Námitka účastníka řízení v případě paní [REDAKCE] (smlouva č. [REDAKCE]), že pouhá skutečnost, že spotřebitel je nezaměstnaný, nemůže vést k závěru, že spotřebitel není úvěruschopný, je účelová. Účastník řízení účelově v tomto úvěrovém případě vytrhává pouze část zjištěných skutečností, když se zabývá tím, že spotřebitelka byla v té době nezaměstnaná, což nemůže vést k závěru, že spotřebitelka nebyla neúvěruschopná, přičemž zcela účelově pomíjí další skutečnosti. Tato spotřebitelka pobírala příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení, přičemž účastník řízení nebyl schopen při posuzování úvěruschopnosti správně započítat údaje o výdajích, kterými v této souvislosti disponoval. Účastník řízení totiž započítal do posuzování úvěruschopnosti výdaje na bydlení pouze ve výši 4 000 Kč, a to i přesto, že disponoval Oznámením úřadu práce ze dne 27. 4. 2022, kde byly patrné výdaje ve výši 11 000 Kč.<sup>264</sup> V této souvislosti pak správní orgán opakovaně konstatuje, že osoby, které pobírají některou z dávek hmotné nouze upravených v ZPHN nejsou úvěruschopné, neboť jejich příjem a příjem společně posuzovaných osob po odečtení přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje částky na živobytí, či nepostačuje k zabezpečení odůvodněných nákladů na bydlení a služeb s bydlením bezprostředně spojených. Tyto dávky jsou vypláceny pouze za předpokladu, že si dotyčná osoba nemůže příjem vlastním přičiněním zvýšit, a to buď vzhledem ke svému věku, zdravotnímu stavu nebo z jiných vážných důvodů a zabezpečení jejich **základních životních podmínek** je tak vážně ohroženo. Blíže viz

<sup>263</sup> Jedná se o úvěrové případy: [REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE]  
[REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE]  
[REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE]  
[REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE]  
[REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE]  
[REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE]  
[REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE]  
[REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE]  
[REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE]  
[REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE] a [REDAKCE] - č. smlouvy [REDAKCE]

<sup>264</sup> Viz odst. 204. tohoto rozhodnutí.

odst. 147. – 154.

239. Jako neopodstatněné považuje správní orgán též odmítnutí zjištění v konkrétních úvěrových případech týkajících se ověřování výdajů pomocí produktových tabulek, když podle názoru účastníka řízení jím užívaný model není v rozporu s právní úpravou. Správní orgán v této věci odkazuje na odst. 158. až 162. tohoto rozhodnutí, kde správní orgán došel k závěru, že stanovení výdajů prostřednictvím produktových tabulek je nedostatečné, když výdajový model v podobě produktových tabulek založený na minimálních výdajích na bydlení a minimálních osobních výdajích není dostatečně robustní a kvalitní na to, aby pro účely posuzování úvěruschopnosti nahradil ověřování výdajů prostřednictvím dokladů předložených žadatelem o úvěr. Tento závěr dokládají například i konkrétní zjištění k 8<sup>265</sup> úvěrovým případům, ve kterých účastník řízení disponoval dokladem, ze kterého byly patrné výdaje na bydlení. Skutečnost, že účastník řízení namísto konkrétních výdajů na bydlení postupoval tak, že tvrzené výdaje na bydlení spotřebitelem porovnal s hodnotou podle produktových tabulek a do hodnocení úvěruschopnosti zahrnul výdaj, který byl vyšší, vedla k výraznému podhodnocení skutečných výdajů spotřebitele.
240. Z Tabulky č. 9, která je uvedena v odst. 203. tohoto rozhodnutí vyplývají následující skutečnosti:
- [redacted] – č. smlouvy [redacted], výše započítaných výdajů na bydlení a energie: 4 000 Kč, výše patrných výdajů na bydlení z dokladu: 11 000 Kč, což odpovídá podhodnocení výdajů na bydlení o **275 %**.
  - [redacted] – č. smlouvy [redacted], výše započítaných výdajů na bydlení a energie: 1 500 Kč, výše patrných výdajů na bydlení z dokladu: 12 296,67 Kč, což odpovídá podhodnocení výdajů na bydlení o **864,44 %**.
  - [redacted] – č. smlouvy [redacted], výše započítaných výdajů na bydlení a energie: 3 000 Kč, výše patrných výdajů na bydlení z dokladu: 8 985 Kč, což odpovídá podhodnocení výdajů na bydlení o **299,5 %**.
  - [redacted] – č. smlouvy [redacted], výše započítaných výdajů na bydlení a energie: 4 000 Kč, výše patrných výdajů na bydlení z dokladu: 19 110,67 Kč, což odpovídá podhodnocení výdajů na bydlení o **477,76 %**.
  - [redacted] – č. smlouvy [redacted], výše započítaných výdajů na bydlení a energie: 4 000 Kč, výše patrných výdajů na bydlení z dokladu: 18 420 Kč, což odpovídá podhodnocení výdajů na bydlení o **460,5 %**.
  - [redacted] – č. smlouvy [redacted], výše započítaných výdajů na bydlení a energie: 3 000 Kč, výše patrných výdajů na bydlení z dokladu: 9 700 Kč, což odpovídá podhodnocení výdajů na bydlení o **323,33 %**.

---

<sup>265</sup> Viz odst. 203. – 213. tohoto rozhodnutí. Jedná se o úvěrové případy: [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted].

- [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED], výše započítaných výdajů na bydlení a energie: 3 500 Kč, výše patrných výdajů na bydlení z dokladu: 12 262 Kč, což odpovídá podhodnocení výdajů na bydlení o **664,62 %**.
- [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED], výše započítaných výdajů na bydlení a energie: 3 000 Kč, výše patrných průměrných výdajů na bydlení z dokladů za 3 měsíce: 12 262 Kč, což odpovídá podhodnocení výdajů na bydlení o **432,93 %**.

241. Z výše uvedených skutečností jednoznačně vyplývá, že výdajový model v podobě produktových tabulek založený na minimálních výdajích na bydlení je zcela nevhodný a nedostatečný pro nahrazení ověřování konkrétních výdajů na bydlení spotřebitele, když se takto automatizovaný model účastníka řízení mýlí oproti skutečným výdajům na bydlení patrných z dokladů řádově o stovky procent. Správní orgán se proto ani neztotožňuje s účastníkem řízení v tom, že jsou vzhledem k tomu, že ověřil výši výdajů alespoň prostřednictvím produktových tabulek, vytýkaná pochybení v posuzování úvěruschopnosti ve výše uvedených 8 úvěrových případech zanedbatelná.
242. Námitky účastníka řízení týkající se úvěrových registrů a zjišťování závazků považuje správní orgán za účelové. Správní orgán v této věci odkazuje na odst. 163. až 169. tohoto rozhodnutí, kde se již s těmito námitkami vyčerpávajícím způsobem vypořádal.
243. Námitky účastníka řízení k 24<sup>266</sup> úvěrovým případům ze vzorku, ve kterých měl spotřebitel v Centrální evidenci exekucí záznam o exekčním řízení, jsou účelové. Správní orgán odkazuje již na vypořádání námitek účastníka řízení v odst. 170. až 172. tohoto rozhodnutí.
244. Tomu, že je argumentace účastníka řízení ryze účelová, nasvědčují rovněž skutečnosti, které vyplývají z předložených podkladů, ke konkrétním 24<sup>267</sup> úvěrovým případům.
245. K úvěrovému případu [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] ze dne 14. 7. 2022 je z výplatní pásky za 4/2022 zřejmé, že byly strženy 3 exekuční srážky ve výši 1 091 Kč, 1 096 Kč a 1 078 Kč a z výplatní pásky 5/2022 3 exekuční srážky ve výši 1 114 Kč, 1 119 Kč a 1 102 Kč. Z Centrální evidence exekucí bylo zjištěno 13 exekucí.
246. K úvěrovému případu [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] ze dne 5. 9. 2022 je z výplatní pásky za 5/2022 zřejmé, že byly strženy 3 exekuční srážky ve výši 1 114 Kč, 1 119 Kč a 1 102 Kč, z výplatní pásky 6/2022 je zřejmé, že byla stržena exekuční srážka ve výši 6 992 Kč a z výplatní pásky 7/2022 je zřejmé, že byla stržena exekuční srážka ve výši 6 202 Kč. Z centrální evidence exekucí bylo zjištěno 14 exekucí.

<sup>266</sup> Jedná se o úvěrové případy: [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED]  
[REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED]  
[REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED]  
[REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED]  
[REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED]

<sup>267</sup> Jedná se o úvěrové případy: [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED]  
[REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED]  
[REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED]  
[REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED]  
[REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED]

247. Z podkladů k výše vedeným úvěrovým případům je tedy zřejmé, že spotřebitelka nějaké neurčité exekuce splácí, avšak nelze vůbec přezkoumat, zda byly zjištěny všechny finanční dopady ze všech exekucí, což mohlo vést k podhodnocování výdajů. Je současně alarmující, že účastník řízení ani v rámci posuzování úvěruschopnosti u druhého úvěrového případu vůbec nevyhodnotil skutečnost, že v čase spotřebitelce vzrostl počet exekucí z 13 na 14, což mohlo indikovat, že značně předlužená spotřebitelka měla potíže plnit svoje další vykonatelné závazky. Účastník řízení ani žádným způsobem nezkoumal, zda spotřebitelce nezbyvá pouze nezabavitelné minimum, které slouží k zabezpečení základních životních potřeb.<sup>268</sup>
248. [REDAKCE] – č. smlouvy [REDAKCE] ze dne 1. 8. 2022, 0407707 ze dne 19. 9. 2022 a 0426724 ze dne 16. 2. 2023. Z výplatní pásky za 4/2022 jsou zřejmé 2 exekuční srážky v celkové výši 12 902 Kč, z výplatní pásky za 5/2022 jsou zřejmé dvě exekuční srážky ve výši 13 212 Kč, z výplatní pásky za 6/2022 jsou zřejmé 2 exekuční srážky ve výši 13 843 Kč, z výplatní pásky za 7/2022 jsou zřejmé 2 exekuční srážky ve výši 11 271 Kč, z výplatní pásky za 8/2022 jsou zřejmé 2 exekuční srážky ve výši 13 694 Kč, z výplatní pásky za 11/2022 jsou zřejmé 2 exekuční srážky ve výši 14 462 Kč, z výplatní pásky za 12/2022 jsou zřejmé 2 exekuční srážky ve výši 17 085 Kč z výplatní pásky za 1/2023 jsou zřejmé 2 exekuční srážky ve výši 20 110 Kč. Je zřejmé, že v tomto případě účastník řízení vůbec nevyhodnotil, že z Centrální evidence exekucí bylo zřejmých 11 či u posledního úvěrového případu 10 exekucí, a že spotřebitelka je značně předlužená. Ani žádným způsobem opět nezkoumal, zda spotřebitelce nezbyvá pouze nezabavitelné minimum, které slouží k zabezpečení základních životních potřeb.
249. [REDAKCE] – č. smlouvy [REDAKCE] ze dne 7. 7. 2022, 0436918 ze dne 18. 4. 2023 a 0421648 ze dne 29. 10. 2022. Exekuční srážky byly doložené oznámením o zvýšení důchodu od České správy sociálního zabezpečení a složenkou o příchozí výši důchodu. Z ústřížku poštovní poukázky za 6/2022 je zřejmé, že bylo spotřebitelce vyplaceno 12 247 Kč z 14 026 Kč. Z ústřížku poštovní poukázky za 10/2022 je zřejmé, že bylo spotřebitelce vyplaceno 12 812 Kč z 14 553 Kč. Z ústřížku poštovní poukázky za 2/2023 je zřejmé, že bylo spotřebitelce vyplaceno 14 675 Kč. Z ústřížku poštovní poukázky za 2/2023 je zřejmé, že bylo spotřebitelce vyplaceno 14 675 Kč z 15 237 Kč. Z ústřížku poštovní poukázky za 3/2023 je zřejmé, že bylo spotřebitelce vyplaceno 14 675 Kč z 15 237 Kč. Z ústřížku poštovní poukázky za 4/2023 je zřejmé, že bylo spotřebitelce vyplaceno 14 675 Kč z 15 237 Kč. Ze záznamu z Centrální evidence exekucí vyplývá, že k 7. 7. 2022 měla spotřebitelka 10 exekucí, k 29. 10. 2022 pak 9 exekucí a k 18. 4. 2023 opět 10 exekucí.
250. I v tomto případě je zřejmé, že spotřebitelka nějaké neurčité exekuce splácela, avšak nelze vůbec přezkoumat, zda byly zjištěny všechny finanční dopady ze všech exekucí, což mohlo vést k podhodnocování výdajů spotřebitelky. Že je finanční situace spotřebitelky velmi tíživá, naznačuje i ta skutečnost, že se v čase po prvotním poklesu

---

<sup>268</sup> Pokud spotřebiteli zbývá pouze nezabavitelná částka, která slouží k tomu, aby po provedených srážkách z daného měsíčního příjmu zůstalo spotřebiteli v exekuci minimální množství finančních prostředků na zabezpečení jeho základních životních potřeb, tak je spotřebitel povinen z nespotřebovaných finančních prostředků na zabezpečení jeho základních životních potřeb primárně plnit vykonatelné závazky vůči svým věřitelům, nikoliv si zapříčinít a hradit další nové závazky novým věřitelům. V této věci správní orgán odkazuje například na usnesení ÚS sp. zn. I.ÚS 298/25 ze dne 17. 12. 2025, kde soud uvedl: „*Lze proto souhlasit i s tím, že tento institut ze své podstaty nemá sloužit k tvorbě úspor, respektive pakliže je takovým způsobem užíván, vedení exekuce na takové úspory z pohledu ústavněprávního přezkumu ob stojí. Nelze totiž odhlížet od toho, že měl stěžovatel po celou dobu, kdy dokázal ještě část z nezabavitelného minima ukládat na penzijní spoření, vykonatelné závazky vůči svým věřitelům, které měl primárně povinnost splácet.*“

opět počet exekucí zvýšil z 9 na 10. Účastník řízení přesto žádným způsobem opět nezkoumal, zda spotřebitelce nezbyvá pouze nezabavitelné minimum, které slouží k zabezpečení základních životních potřeb.

251. Obdobně je tomu i ve zbývajících úvěrových případech – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted], když nelze z předložených podkladů přezkoumat zda byly zjištěny všechny finanční dopady ze všech exekucí, resp. zda se účastník řízení zjišťoval, zda spotřebitelům nezbyvá pouze nezabavitelné minimum, které slouží k zabezpečení základních životních potřeb.
252. Správní orgán považuje takový postup účastníka řízení v rozporu s odbornou péčí a s ohledem na vysokou rizikovost spotřebitelů, kteří jsou v exekuci, i za krajně nezodpovědný.
253. Účastník řízení měl povinnost s odbornou péčí ve smyslu ustanovení § 75 ZSÚ posoudit úvěruschopnost spotřebitele v souladu s požadavky ustanovení § 86 odst. 1 téhož zákona, které stanoví povinnost poskytovatele spotřebitelského úvěru posoudit úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů.
254. Účastník řízení má povinnost zjišťovat a shromažďovat relevantní informace o příjmech, výdajích a závazcích (dluzích) jednotlivých spotřebitelů, následně tyto informace vyhodnocovat a ověřit způsobem přiměřeným dané situaci, kdy cílem tohoto postupu je získání objektivního obrazu o komplexní finanční situaci jednotlivých spotřebitelů, příp. celé domácnosti. Z výše uvedeného lze dovodit mj. požadavek na doložení jednotlivých tvrzení spotřebitelů, resp. účastník řízení má povinnost zjištěné informace přiměřeným způsobem ověřit a nespoléhat se na pouhá prohlášení/tvrzení žadatele o úvěr o příjmech, výdajích a závazcích (dluzích).<sup>269</sup>
255. Podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ ten, kdo je oprávněn poskytovat spotřebitelský úvěr, se dopustí přestupku tím, že poskytne spotřebitelský úvěr v rozporu s ustanovením § 86 odst. 1 téhož zákona.
256. V této souvislosti správní orgán konstatuje, že již na základě zjištěné skutečnosti, že účastník řízení ve všech 60 úvěrových případech ze vzorku neověřoval výdaje prohlášené spotřebitelem z dokladů od něj získaných nebo i z jiných zdrojů, ale pouze porovnával součet výdajů prohlášených v žádosti, v polích Bydlení, energie a Doprava, jídlo, osobní náklady se součtem minimálních výdajů dle produktových tabulek

269 Srovnej: Rozhodnutí NS ze dne 27. 9. 2007, sp. zn. 32 Odo 1726/2006 a rozhodnutí NSS ze dne 1. 4. 2015, sp. zn. 1 As 30/2015. NSS judikoval k povinnosti posoudit úvěruschopnost s odbornou péčí tak, že „věřitel musí náležitě pečlivě zjišťovat schopnost spotřebitele splácet úvěr a požadovat doklady k jeho tvrzení. Je také nutno dovodit, že věřitel by měl úvěruschopnost dlužníka aktivně zjišťovat a prověřovat, nikoliv se spokojit pouze s jeho ničím nedoloženými prohlášeními“. K tomu více rozsudek SDEU ze dne 18. 12. 2014, C - 499/13, CA Consumer Finance SA. Dále též rozsudek NS sp. zn. 33 Cdo 2178/2018 ze dne 25. 7. 2018, rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 3 A 107/2017 – 114 ze dne 21. 5. 2019, nálež ÚS sp. zn. III.ÚS 4129/18 ze dne 26. 2. 2019, rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 9 A 123/2019 ze dne 25. 2. 2021, rozsudek NSS sp. zn. 7 As 62/2021 – 57 ze dne 7. 3. 2023, usnesení NS sp. zn. 33 ICdo 126/2022 ze dne 24. 3. 2023, rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 6 A 50/2022–90 ze dne 18. 5. 2023, rozsudek NSS sp. zn. 6 As 175/2024 – 36 ze dne 10. 7. 2025, usnesení ÚS sp. zn. I. ÚS 2636/25 ze dne 5. 1. 2026.

a do hodnocení úvěruschopnosti zahrnul ten součet, který byl vyšší, má za prokázané, že účastník řízení před poskytnutím spotřebitelských úvěrů ve všech těchto 60 úvěrových případech neposoudil řádně úvěruschopnost s požadavky odborné péče.

257. Na základě výše uvedených zjištění má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v období od 1. 7. 2022<sup>270</sup> do 27. 4. 2023<sup>271</sup> ve všech úvěrových 60 případech<sup>272</sup> ze zkoumaného vzorku poskytl spotřebitelské úvěry, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když v/ve

- 15 úvěrových případech<sup>273</sup> ze vzorku 60 úvěrových případů zohlednil při vyhodnocení úvěruschopnosti buď již neexistující rodičovský příspěvek, příspěvek na živobytí a/nebo doplatek na bydlení, a/nebo sociální dávku a/nebo výživné na děti, aniž by tento příjem započítal proti výdaji, pro který byla dávka či příspěvek přiznán;
- 11 úvěrových případech<sup>274</sup> ze vzorku 60 úvěrových případů nevyhodnotil předpoklady udržitelnosti příjmu žadatele (či jiné osoby v domácnosti)

<sup>270</sup> Dne 1. 7. 2022 byla uzavřena první úvěrová smlouva č. 0400127 ze vzorků 60 úvěrových případů.

<sup>271</sup> Dne 27. 4. 2023 byla uzavřena poslední úvěrová smlouva č. 0441707 ze vzorků 60 úvěrových případů.

<sup>272</sup> – č. smlouvy [redacted] ze dne 1. 7. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 7. 7. 2022,  
– č. smlouvy [redacted] ze dne 13. 7. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 14. 7. 2022,  
– č. smlouvy [redacted] ze dne 19. 7. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 25. 7. 2022,  
– č. smlouvy [redacted] ze dne 25. 7. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 30. 7. 2022,  
– č. smlouvy [redacted] ze dne 1. 8. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 3. 8. 2022,  
– č. smlouvy [redacted] ze dne 9. 8. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 10. 8. 2022, –  
č. smlouvy [redacted] ze dne 10. 8. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 13. 8. 2022, –  
č. smlouvy [redacted] ze dne 17. 8. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 23. 8. 2022, –  
č. smlouvy [redacted] ze dne 28. 8. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 31. 8. 2022, –  
č. smlouvy [redacted] ze dne 5. 9. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 19. 9. 2022, –  
č. smlouvy [redacted] ze dne 22. 9. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 22. 9. 2022, –  
č. smlouvy [redacted] ze dne 12. 10. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 13. 10. 2022, –  
č. smlouvy [redacted] ze dne 14. 10. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 29. 10. 2022, –  
– č. smlouvy [redacted] ze dne 2. 11. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 21. 11. 2022, –  
č. smlouvy [redacted] ze dne 24. 11. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 25. 11. 2022, –  
č. smlouvy [redacted] ze dne 26. 11. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 27. 11. 2022, –  
č. smlouvy [redacted] ze dne 28. 11. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 29. 11. 2022, –  
č. smlouvy [redacted] ze dne 29. 11. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 6. 12. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
[redacted] ze dne 9. 12. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 12. 12. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
ze dne 22. 12. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 3. 1. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne  
4. 1. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 13. 1. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne  
19.1. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 24. 1. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
ze dne 16. 2. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 17. 2. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne  
4. 3. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 15. 3. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne  
15. 3. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 21. 3. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 22. 3. 2023,  
[redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 22. 3. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 4. 4. 2023,  
[redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 7. 4. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 8. 4. 2023,  
[redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 17. 4. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 18. 4. 2023,  
[redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 19. 4. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 26. 4. 2023, [redacted] –  
č. smlouvy [redacted] ze dne 27. 4. 2023.

<sup>273</sup> – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] –  
č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
[redacted] – č. smlouvy [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
a [redacted] – č. smlouvy [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
<sup>274</sup> – č. smlouvy [redacted] – č. smlouvy [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
a [redacted] – č. smlouvy [redacted] – č. smlouvy [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
[redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted]

**po celou předpokládanou dobu splatnosti úvěru;**

- 2 úvěrových případech<sup>275</sup> ze vzorku 60 úvěrových případů nedostatečně ověřil výši příjmu u osoby samostatně výdělečně činné;
- všech 60 úvěrových případech ze vzorku neověřoval výdaje prohlášené spotřebitelem z dokladů od něj získaných nebo i z jiných zdrojů, ale pouze porovnával součet výdajů prohlášených v žádosti, v polích *Bydlení, energie a Doprava, jídlo, osobní náklady* se součtem minimálních výdajů dle produktových tabulek a do hodnocení úvěruschopnosti zahrnul ten součet, který byl vyšší;
- 8 úvěrových případech<sup>276</sup> ze vzorku 60 úvěrových případů nezohlednil výši skutečných výdajů na bydlení a energie (po odečtení případného příspěvku na bydlení od Úřadu práce), přestože měl k dispozici doklady, z nichž tyto výdaje jednoznačně vyplývaly;
- 38 úvěrových případech<sup>277</sup> ze vzorku 60 úvěrových případů, ve kterých byli spotřebitelé opakovanými žadateli, neověřoval nové závazky sdělené spotřebitelem;
- 12 úvěrových případech<sup>278</sup> ze vzorku 60 úvěrových případů přes aktivní záznam v úvěrovém registru NRKI nezaznamenal jaké údaje a v jakém rozsahu z tohoto záznamu zohlednil a jaký je konečný disponibilní příjem spotřebitele, pokud jej na základě údajů z úvěrového registru ponížil;
- 6 úvěrových případech<sup>279</sup> ze vzorku 60 úvěrových případů, ve kterých byl při posuzování úvěruschopnosti žadatele zohledněn vedle jeho příjmu i příjem jiné osoby v domácnosti, řádně neověřil a případně nezohlednil existenci a výši případných výlučných finančních závazků této osoby;
- 9 úvěrových případech<sup>280</sup> ze vzorku 60 úvěrových případů řádně neověřil, zda žádosti o úvěr u jiných poskytovatelů spotřebitelského úvěru, byly

275 – č. smlouvy a  
276 – č. smlouvy a – č. smlouvy –  
č. a – č. smlouvy – č. smlouvy  
– č. smlouvy  
277 – č. smlouvy a – č. smlouvy a  
– č. smlouvy – č. smlouvy a  
č. smlouvy – č. smlouvy a – č. smlouvy a  
a – č. smlouvy a – č. smlouvy a  
– č. smlouvy – č. smlouvy – č. smlouvy  
– č. smlouvy – č. smlouvy – č. smlouvy  
– č. smlouvy – č. smlouvy – č. smlouvy  
– č. smlouvy – č. smlouvy – č. smlouvy  
– č. smlouvy – č. smlouvy – č. smlouvy  
278 – č. smlouvy a – č. smlouvy – č. smlouvy  
– č. smlouvy – č. smlouvy – č. smlouvy  
– č. smlouvy a – č. smlouvy  
č. smlouvy – č. smlouvy  
279 – č. smlouvy a – č. smlouvy  
– č. smlouvy – č. smlouvy  
280 – č. smlouvy – č. smlouvy – č. smlouvy  
– č. smlouvy – č. smlouvy – č. smlouvy  
– č. smlouvy a – č. smlouvy

či nebyly realizovány;

- 24 úvěrových případech<sup>281</sup> ze vzorku 60 úvěrových případů nedoložil, že při posuzování úvěruschopnosti zohlednil všechny důležité skutečnosti související s exekucemi spotřebitelů;

a tím porušil povinnost vyplývající z ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ, čímž se dopustil přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ.

### (iii) Neuchování dokumentů nebo jiných záznamů

#### Právní úprava

258. Podle ustanovení § 78 odst. 1 ZSÚ poskytovatel a zprostředkovatel při poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru pořizují dokumenty nebo jiné záznamy v rozsahu, který je nezbytný pro hodnověrné osvědčení řádného plnění jejich povinností stanovených tímto zákonem.
259. Podle ustanovení § 78 odst. 2 písm. b) ZSÚ poskytovatel při plnění povinnosti podle odstavce 1 uchovává zejména dokumenty nebo jiné záznamy týkající se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, včetně údajů o spotřebiteli, které poskytl do databáze podle § 88 odst. 1.

#### Skutková zjištění

260. Jak jde uvedeno výše<sup>282</sup>, účastník řízení ve 12<sup>283</sup> případech ze vzorku, u kterých zjistil, že spotřebitel má aktivní záznam v úvěrovém registru NRKI, neuchoval žádné záznamy o tom, jaké údaje z úvěrového registru NRKI u spotřebitelů při posuzování úvěruschopnosti zohlednil a v jakém rozsahu.
261. Účastník řízení také nevedl žádné záznamy o tom, zda na základě údajů z úvěrového registru NRKI nějakým způsobem ponížil disponibilní příjem spotřebitele, a pokud jej ponížil, tak jaký byl výsledný disponibilní příjem spotřebitele.

#### Vyjádření se účastníka řízení

262. Účastník řízení zdůraznil, že nahlížení do NRKI prováděl nad rámec svých zákonných povinností a nevidí žádný důvod, proč by ve vztahu k nahlížení do úvěrového registru NRKI a navazujícímu vyhodnocení takových dat měl uchovávat záznamy, resp. proč by měl být za nevedení těchto záznamů ze strany správního orgánu sankcionován. Účastník řízení je proto toho názoru, že z jeho strany žádným způsobem nedošlo k porušení povinnosti uchovávat záznamy dle § 78 odst. 1 ZSÚ ve spojení s ustanovením § 78 odst. 2 písm. b) ZSÚ a přestupku podle § 153 odst. 1 písm. e) ZSÚ se tedy nedopustil.

<sup>281</sup> [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted]  
[redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted]  
[redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted]  
[redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted]  
[redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted]  
a [redacted]

<sup>282</sup> V části (ii) Posouzení úvěruschopnosti spotřebitele, kapitole c) Finanční závazky spotřebitele, resp. v podkapitole (i) Ověřování finančních závazků v registru NRKI

<sup>283</sup> Jedná se o úvěrové případy: [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted]  
[redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted]  
[redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted]  
[redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted]

## Stanovisko správního orgánu vč. právní kvalifikace

263. Správní orgán považuje námitky účastníka řízení týkající se uchovávání záznamů z nahlížení do NRKI za zcela účelové. Bylo povinností účastníka řízení, pokud si sám stanovil ověřování závazků žadatele o úvěr prostřednictvím nahlížení do NRKI, aby patřičné dokumenty nebo jiné záznamy týkající se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele uchoval. Účastník řízení však ve 12<sup>284</sup> úvěrových případech záznamy z nahlížení do NRKI neuchoval, přičemž nedoložil ani žádný jiný dokument či záznam, který by ověření závazků osvědčoval. V důsledku této skutečnosti správní orgán nemohl ověřit řádné plnění povinností účastníka řízení v rámci procesu posouzení úvěruschopnosti.
264. V této souvislosti správní orgán odkazuje na rozsudek NSS sp. zn. 9 As 127/2024 – 34 ze dne 13. 8. 2024<sup>285</sup>, kde se soud k obdobné námitce uvedl: „S požadavkem odborné péče souvisí i povinnost uchovávání těchto dokumentů (§ 78 odst. 1 ZSÚ), nadto výslovně konkretizovaná ve vztahu k dokumentům nebo záznamům týkajícím se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele [§ 78 odst. 2 písm. b) ZSÚ]. Argumentace stěžovatelky, že neměla povinnost pořizovat si kopie dokumentů předložených spotřebiteli, do kterých údajně při posuzování úvěruschopnosti nahlížela, je proto lichá. Jak správně uvedl městský soud v bodě 36 napadeného rozsudku, plní-li stěžovatelka zákonem uloženou povinnost, musí být vůči dohledovému orgánu schopna její plnění náležitě prokázat. I dle judikatury Soudního dvora vnitrostátní pravidlo, dle kterého je poskytovatel úvěru v zásadě povinen doložit před soudem řádné splnění svých předsmulvních povinností, zajišťuje účinný výkon práv přiznaných směrnicí CCD (rozsudek ve věci CA Consumer Finance, bod 28). Nadto je třeba dodat, že povinnost uchovávat dokumentaci týkající se posouzení úvěruschopnosti spotřebitelů plyne kromě zákona i z relevantního soft law, na něž stěžovatelka ve své argumentaci často odkazuje (viz bod 94 pokynů EBA a bod 2(f) dohledového benchmarku č. 1/2014).“
265. Správní orgán má za nesporné, že účastník řízení v rozporu s ustanovením § 78 odst. 1 ZSÚ ve spojení s ustanovením § 78 odst. 2 písm. b) ZSÚ při poskytování spotřebitelského úvěru, resp. při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, ve 12<sup>286</sup> úvěrových případech nepořizoval dokumenty nebo jiné záznamy v rozsahu, který je nezbytný pro hodnověrné osvědčení řádného plnění jeho povinností.
266. Na základě zjištěných skutečností má správní orgán za prokázané, že účastník řízení ve 12 úvěrových případech<sup>287</sup> ze vzorku 60 úvěrových případů nepořídil a neuchoval dokumenty nebo jiné záznamy osvědčující, jaké údaje z úvěrových

<sup>284</sup> Jedná se o úvěrové případy: [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted].

<sup>285</sup> Dne 19. 2. 2025 Ústavní soud usnesením sp. zn. III. ÚS 2819/24 odmítl ústavní stížnost, když mimo jiného uvedl, že poskytovatel úvěru nese důkazní břemeno ve věci splnění povinností týkající se posouzení úvěruschopnosti.

<sup>286</sup> Jedná se o úvěrové případy: [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted] a [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted], [redacted] – č. smlouvy [redacted].

<sup>287</sup> Jedná se o úvěrové případy: [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 1. 7. 2022 a [redacted] ze dne 9. 12. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 13. 7. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 3. 1. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 13. 8. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 30. 7. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 22. 9. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 31. 8. 2022 a [redacted] ze dne 4. 4. 2023, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 25. 7. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 25. 11. 2022, [redacted] – č. smlouvy [redacted] ze dne 2. 11. 2022.

registru a v jakém rozsahu byly zohledňovány a také jaký byl výsledný disponibilní příjem spotřebitele, pokud jej na základě údajů v úvěrových registrech ponižil, a tímto porušil povinnost uvedenou v ustanovení § 78 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 78 odst. 2 písm. b) ZSÚ, čímž se dopustil 12 přestupků<sup>288</sup> podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) ZSÚ.

### Odůvodnění pokuty

267. V posuzovaném případě správní orgán prokázal, že se účastník řízení dopustil porušení povinností stanovených ZSÚ<sup>289</sup> a naplnil tím pojmové znaky přestupků tak, jak je uvedeno výše v tomto rozhodnutí, tj. dopustil se v rámci vícečinného souběhu nestejnorodého<sup>290</sup> přestupků podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ, § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ a podle § 153 odst. 1 písm. e) ZSÚ.
268. Podle ustanovení § 35 přestupkového zákona lze za přestupek uložit 5 druhů správních trestů. Dle závěrů správního orgánu postupem dle ustanovení § 37 přestupkového zákona na základě zjištěného skutkového stavu je jediným trestem, který zajistí dostatečnou represivní i preventivní funkci, právě pokuta, a to především s cílem odradit účastníka řízení, aby v porušování právních předpisů pokračoval, a přimět ho, aby se do budoucna podobného jednání vyvaroval. Současně v rámci generální prevence dává správní orgán všem subjektům najevo, že jednání tímto způsobem porušující právní předpisy hodnotí jako **velmi závažné porušení právních předpisů**, jehož následkem je uložení zásadního peněžitého postihu.
269. Za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení se podle ustanovení § 41 odst. 1 přestupkového zákona **uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejprísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.**
270. Za přestupek podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ lze uložit podle ustanovení § 148 odst. 2 písm. b) téhož zákona pokutu do 20 000 000 Kč. Za přestupek podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ lze uložit podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) téhož zákona pokutu do 20 000 000 Kč. Za přestupky podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) ZSÚ lze uložit podle ustanovení § 153 odst. 2 písm. a) téhož zákona pokutu do 5 000 000 Kč. Jako **nejzávažnější přestupek** v tomto konkrétním případě hodnotí správní orgán přestupek podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ, kde jde o jednání ohrožující významný zájem chráněný zákonem. Tím, že účastník řízení poskytl spotřebitelské úvěry v rozporu s ustanovením § 86 odst. 1 ZSÚ ohrozil **významný zájem chráněný zákonem**, tj. zájem na tom, aby nebankovní poskytovatel spotřebitelských úvěrů před poskytnutím spotřebitelského úvěru řádně posoudil úvěruschopnost spotřebitele, čímž by byl ochráněn spotřebitel před negativními důsledky neschopnosti úvěr splácet, a zprostředkovaně, aby byla ochráněna také společnost jako celek, neboť

<sup>288</sup> V tomto konkrétním případě, jak vyplývá u červeně vyznačených úvěrových případů z tabulky č. 6, se jednalo u 12 úvěrových případů ze vzorku 60 úvěrových případů o nahodilá nesystematická dílčí jednotlivá opomenutí uchovat dokumenty nebo jiné záznamy, která byla v kontrolovaném vzorku rozprostřena bez zjevné blízké časové souvislosti. Z tohoto důvodu se v tomto konkrétním případě jedná o 12 dílčích přestupků podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) ZSÚ.

<sup>289</sup> ZSÚ byl několikrát novelizován, avšak na základě porovnání znění účinného v kontrolovaném období s aktuálním zněním správní orgán konstatuje, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, taktéž jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Rovněž otázka typové závažnosti nahlížení na porušení právní povinnosti nedoznala změny ve prospěch účastníka řízení. V textu proto správní orgán vychází ze znění ZSÚ účinného do 31. 12. 2023.

<sup>290</sup> Pachatel více skutky spáchá trestné činy (přestupky) různých skutkových podstat.

řádné posouzení úvěruschopnosti spotřebitele před poskytnutím spotřebitelského úvěru předchází negativním sociálním důsledkům předlužení a insolvence v podobě pádu spotřebitele a osob na něm závislých do veřejné sociální sítě, narušení rodinných a sociálních vztahů atd. Závažnost tohoto přestupku reflektuje pomocí maximální možné výše uložené pokuty i samotný zákon, tj. ZSÚ, když stanoví, že za tento přestupek je možno uložit podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) téhož zákona pokutu do 20 000 000 Kč. Jelikož správní orgán přestupek podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ posoudil jako nejzávažnější, tak byl vzat jako základ pro stanovení konkrétní výše sankce.

271. Správní orgán se při rozhodování o uložení sankce zabýval možnými důvody pro zproštění odpovědnosti účastníka řízení za porušení právních povinností. Podle ustanovení § 21 odst. 1 a 2 přestupkového zákona právnická osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. K této zákonem připouštěné liberaci účastníka řízení správní orgán uvádí, že účastník řízení rozhodně nevyvinul veškeré úsilí směřující k zabránění porušení povinností stanovených mu zákonem.
272. Správní orgán při úvaze o výši pokuty přihlédl podle ustanovení § 37 přestupkového zákona k povaze a závažnosti přestupku ve smyslu ustanovení § 37 písm. a) přestupkového zákona, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem ve smyslu ustanovení § 37 písm. c) přestupkového zákona, k povaze činnosti účastníka řízení podle ustanovení § 37 písm. g) přestupkového zákona, a přihlédl též k dalším níže uvedeným okolnostem projednávaného případu.
273. Co se týče **následků**, resp. účinků způsobených protiprávním jednáním, k naplnění skutkové podstaty příslušných přestupků dochází bez ohledu na skutečnost, zda v konkrétním případě dojde příslušným jednáním ke vzniku škody na majetku spotřebitelů či nikoli, škodlivý následek netvoří znak skutkové podstaty těchto přestupků. Zákonodárce považuje již ohrožení způsobené porušením příslušných povinností ve vztahu ke spotřebitelům za natolik závažné, že k odpovědnosti za příslušné přestupky není třeba vzniku přímé škody. Případné způsobení majetkové újmy jako účinku přestupku není podmínkou pro vznik odpovědnosti za deliktní jednání účastníka řízení, bylo by však bráno jako zásadně přitěžující okolnost.
274. Závažným následkem porušení právních předpisů účastníkem řízení je tedy již samotné **ohrožení zájmů** na ochraně majetku zákazníků, zájem na rovných podmínkách hospodářské soutěže, narušení řádného fungování trhu spotřebitelských úvěrů a narušení důvěry jednotlivých subjektů v tento trh. Účastník řízení tak svým jednáním ohrozil zejména zájem na ochraně neprofesionálních zákazníků na trhu spotřebitelských úvěrů, což je jeden z hlavních cílů regulace v této oblasti. Správní orgán považuje výše uvedené zájmy v oblasti regulace zprostředkování spotřebitelských úvěrů za velmi významné, a proto hodnotí společenskou škodlivost jednání účastníka řízení jako velmi vysokou.
275. ZSÚ konstruuje odpovědnost za deliktní jednání účastníka řízení jako **objektivní odpovědnost**, tj. jeho odpovědnost je dána **bez ohledu na zavinění** účastníka řízení a konkrétní zavinění se nezkoumá. Účastník řízení si však jako nebankovní poskytovatel spotřebitelských úvěrů musí být bezesporu vědom, že řádné posouzení úvěruschopnosti spotřebitele je jednou z jeho základních povinností.
276. Co se týče **způsobu** porušení jednotlivých ustanovení zákona, správní orgán uvádí, že k porušení povinností, pokud jde o přestupek podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b)

ZSÚ, došlo omisivním jednáním (tj. účastník řízení neučinil něco, co učinit měl). Účastník řízení je profesionálem v oboru, přičemž byl povinen zavést a udržovat postupy a pravidla, která byla vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru, a tyto zavedené postupy a pravidla pravidelně kontrolovat a vyhodnocovat takovým způsobem, aby zajistil řádné poskytování spotřebitelských úvěrů. Pokud jde o přestupek podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ k porušení povinnosti došlo z části omisivním jednáním (účastník řízení neučinil něco, co učinit měl, tj. měl před poskytnutím spotřebitelského úvěru řádně posoudit úvěruschopnost) a z části komisivním jednáním (aktivním jednáním, když účastník řízení poskytl spotřebitelské úvěry bez řádného posouzení úvěruschopnosti spotřebitele). Pokud jde o přestupek podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) ZSÚ došlo omisivním jednáním (tj. účastník řízení neučinil něco, co učinit měl). Účastník řízení měl uchovat dokumenty nebo jiné záznamy týkající se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele v takovém rozsahu, aby byl schopen osvědčit, že před poskytnutím spotřebitelského úvěru řádně posoudil úvěruschopnost spotřebitele. Porušení zákona upravujícího práva a povinnosti při poskytování spotřebitelského úvěru týkající se posuzování úvěruschopnosti měla u účastníka řízení v případě spáchaných přestupků zcela jednoznačně systémový charakter, když naprosto stejné nedostatky byly v jeho činnosti shledány při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele v rámci celého kontrolovaného období, a tudíž se ze strany účastníka řízení rozhodně nejednalo o ojedinělá porušení právních povinností, což velmi výrazně zvyšuje závažnost spáchaných přestupků podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ a § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ.

277. Správní orgán dále také uvádí, že v případě přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ se jedná o **trvající přestupek**, když účastník řízení udržoval protiprávní stav minimálně ve výroku uvedeném období tím, že řádně nezavedl a neudržoval postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, která by zajišťovala řádné poskytování spotřebitelských úvěrů.
278. V případě přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ se jedná o **pokračování v přestupku**, neboť jednotlivé dílčí útoky spočívající v poskytnutí spotřebitelského úvěru, aniž došlo ze strany účastníka řízení před uzavřením smlouvy k řádnému posouzení úvěruschopnosti spotřebitele, naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, a byly spojeny stejným způsobem provedení (poskytnutí spotřebitelského úvěru v rozporu se zákonem) a blízkou souvislostí časovou (smlouvy byly uzavřeny v období několika měsíců v období od 1. 7. 2022 do 27. 4. 2023) a souvislostí v předmětu útoku (spotřebitelské úvěry). Posuzování jednotného záměru u přestupku spáchaného účastníkem řízení je specifické, neboť je u něj dána objektivní odpovědnost, tzn. jeho odpovědnost je založena bez ohledu na zavinění. Posuzování úvěruschopnosti patří mezi nejdůležitější zákonné povinnosti poskytovatele spotřebitelských úvěrů a účastník řízení si tak měl být vědom povinnosti řádně posuzovat úvěruschopnost spotřebitele před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru, přičemž i tak danou povinnost řádně neplnil.
279. V případě přestupku podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) ZSÚ se nebude jednat o hromadný přestupek, neboť skutková podstata uvedená v ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) ZSÚ neobsahuje znak plurality útoků. Porušení povinnosti uchovávat dokumenty nebo jiné záznamy podle ustanovení § 78 ZSÚ je naplněno už pouhým jedním jednáním spočívajícím v neuchovávání dokumentů nebo jiných záznamů k jednomu posouzení úvěruschopnosti. V posuzovaném případě se nejedná ani o pokračování v přestupku, neboť správní orgán neprokázal existenci jednotného záměru

účastníka řízení ve vztahu k více dílčím útokům. Správní orgán nezjistil existenci žádného interního postupu, pokynu ani ustálené organizační či procesní praxe, které by směřovaly k systematickému neuchovávání dokumentace podle ustanovení § 78 ZSÚ. Z provedeného dokazování naopak vyplynulo, že se v případě 12 úvěrových případů ze vzorku 60 kontrolovaných úvěrových případů jednalo o nahodilá, nesystematická a jednotlivá opomenutí povinnosti uchovat dokumenty nebo jiné záznamy. Tato pochybení byla v kontrolovaném vzorku rozprostřena bez zjevné blízké časové souvislosti a bez vnitřního věcného propojení svědčícího o společném záměru účastníka řízení. Za této skutkové situace nejsou splněny podmínky pokračování v přestupku, neboť jednotlivá porušení povinnosti nejsou spojena jednotným záměrem účastníka řízení. Z tohoto důvodu se v posuzovaném případě jedná o **12 samostatných přestupků** podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) ZSÚ.

280. Správní orgán k tomu dodává, že skutečnost, zda se jedná o pokračování v přestupku, trvající přestupek, hromadný přestupek nebo o jednotlivé dílčí přestupky, má vliv mimo jiného<sup>291</sup> na počátek běhu promlčecí lhůty.<sup>292</sup> V případě přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ v případě odstranění protiprávního vztahu by došlo k promlčení nejdříve 28. 4. 2028, v případě přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ též 28. 4. 2028 a v případě 12 přestupků podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) ZSÚ by se první přestupek promlčel dne 2. 7. 2027.<sup>293</sup>
281. ZSÚ konstruuje odpovědnost za přestupkové jednání účastníka řízení jako objektivní odpovědnost, tj. jeho odpovědnost je dána bez ohledu na zavinění účastníka řízení.
282. Správní orgán neshledal žádné **polehčující okolnosti**.
283. **Jako přitěžující okolnost** na straně účastníka řízení správní orgán hodnotí tu skutečnost, že účastník řízení spáchal více přestupků (celkem 14 přestupků). Správní orgán též hodnotí jako přitěžující okolnost tu skutečnost, že se účastník řízení dopouštěl porušování povinností po dobu téměř 10 měsíců.
284. K **povaze činnosti** účastníka řízení správní orgán uvádí, že tento je nebankovním poskytovatelem spotřebitelského úvěru, který v kontrolovaném období od 1. 7. 2022 do 30. 4. 2023 poskytoval spotřebitelské úvěry jiné než na bydlení. Spotřebitelské úvěry byly poskytovány ve výši od 5 000 Kč do 70 000 Kč s úrokovou sazbou s úrokovou sazbou 8 % p.a. Doba splatnosti byla 14, 17 nebo 20 měsíců. Účastník řízení v kontrolovaném období uzavřel celkem 20 330 smluv o celkové výši úvěrů 407 504 000 Kč, když celková částka, kterou spotřebitelé měli zaplatit, činila 780 657 319 Kč. Z předložených dat účastníkem řízení dále vyplývá, že u 7 016 smluv byli spotřebitelé v prodlení s plněním peněžitého dluhu v průběhu trvání smluvního vztahu (což odpovídá 34,51 %).<sup>294</sup> Ze vzorku 60 úvěrových případů je též zřejmé, že se účastník řízení mimo jiného často zaměřoval na méně bonitní spotřebitele, kteří

---

<sup>291</sup> Viz např. ustanovení § 2 odst. 4 přestupkového zákona.

<sup>292</sup> Viz ustanovení § 31 přestupkového zákona. Podle ustanovení § 30 přestupkového zákona ve spojení se speciálním ustanovením § 46e odst. 3 zákona o České národní bance nedošlo, neboť promlčecí doba činí 5 let ode dne následujícího po dni spáchání přestupku.

<sup>293</sup> Správní orgán dodává, že z pohledu ukládané výše pokuty je skutečnost, zda se jedná o pokračování v přestupku nebo jednotlivé dílčí přestupky, irelevantní. V případě pokračování v přestupku by správní orgán při ukládání pokuty mimo jiného přihlédl k rozsahu protiprávního jednání (že nebyly uchovávány dokumenty nebo jiné záznamy ve 12 úvěrových případech), zatímco u jednotlivých dílčích 12 přestupků správní orgán při ukládání pokuty v souladu s ustanovením § 40 přestupkového zákona přihlíží ke skutečnosti, že bylo spácháno více přestupků.

<sup>294</sup> Přijato ČNB dne 5. 6. 2023, č. j. 2023/069464/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_1\_Seznam\_spotrebitelskych\_uveru.xlsx* a dne 22. 6. 2023, č. j. 2023/082673/CNB/650, soubor *Priloha\_c\_1\_Seznam\_spotrebitelskych\_uveru - k\_vyzve\_CNB\_c\_3.xlsx*.

pobírali sociální dávky nebo byli v exekuci. Správní orgán je toho názoru, že ve vztahu k přestupkům podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ a podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ takto rozsáhlá činnost účastníka řízení zaměřená na rizikovější spotřebitele ve spojení s nedbalým plněním povinností ze ZSÚ v kontrolovaném období, když se rozhodně nejednalo o ojedinělá pochybení, velmi výrazně zvyšuje závažnost spáchaných přestupků.

285. Na základě výše uvedených skutečností dospěl správní orgán k závěru, že v souladu s kontinuitou rozhodovací sankční praxe České národní banky a s přihlédnutím k závažnosti přestupků, zejména ke způsobu jejich spáchání a jejich následkům a k okolnostem, za nichž byly spáchány, jakož i relevantním polehčujícím a přitěžujícím okolnostem, jsou dány důvody pro uložení pokuty ve výši blížíící se polovině zákonného rozpětí, a proto správní orgán rozhodl uložit pokutu ve výši 8 000 000 Kč. Uvedená pokuta odráží skutkové okolnosti posuzovaných přestupků a majetkové poměry účastníka řízení.
286. V této souvislosti pak správní orgán zjistil z výkazů činnosti, které mimo jiného zahrnují rozvahu a výkaz zisků a ztrát za příslušné účetní období, informace o stavu hospodaření účastníka řízení za účetní období roku 2022, 2023 a 2024. V roce 2022 výše vlastního kapitálu účastníka řízení činila 213,778 mil. Kč, zisk za účetní období byl ve výši 47,735 mil. Kč a nerozdělený zisk z předchozího období dosáhl výše 136,843 mil. Kč. V roce 2023 výše vlastního kapitálu účastníka řízení činila 267,299 mil. Kč, zisk za účetní období byl ve výši 53,522 mil. Kč a nerozdělený zisk z předchozího období dosáhl výše 184,577 mil. Kč. V roce 2024 výše vlastního kapitálu účastníka řízení činila 333,303 mil. Kč, zisk za účetní období byl ve výši 67,613 mil. Kč a nerozdělený zisk z předchozího období dosáhl výše 236,490 mil. Kč.
287. Správní orgán je proto toho názoru, že uložená výše pokuty, která odpovídá 40 % horní hranice zákonné sazby, není pro účastníka řízení likvidační. Z výše uvedených důvodů považuje správní orgán uloženou peněžitou pokutu ve výši 8 000 000 Kč za přiměřenou vzhledem k majetkovým poměrům účastníka řízení a odpovídající vzhledem ke zjištěným skutkovým okolnostem posuzovaných přestupků.
288. Správní orgán je toho názoru, že výše uvedeným postihem účastníka řízení bude naplněn účel sankce jak represivní, tj. postihnout účastníka řízení za spáchání přestupků, tak preventivní ve smyslu individuální prevence, tj. zabránit účastníku řízení v jednání vedoucím ke spáchání přestupků do budoucna a přimět ho, aby se do budoucna podobného jednání vyvaroval, čímž lze předejít případnému vzniku škody na majetku spotřebitelů. Současně v rámci generální prevence<sup>295</sup> dává správní orgán všem subjektům najevo, že jednání tímto způsobem porušující právní předpisy hodnotí jako velmi závažné přestupky, jejichž následkem je uložení citelného peněžitého postihu.

## II.

289. Správní orgán v rozhodnutí ze shora uvedených důvodů shledal, že účastník řízení svým jednáním porušil ZSÚ. Účastník řízení tedy vyvolal řízení porušením své povinnosti. Ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu stanoví, že povinnost nahradit náklady řízení

---

<sup>295</sup> Viz např. rozsudek NSS sp. zn. 4 As 350/2023 – 71 ze dne 2. 9. 2024, kde soud uvedl: „Majetkové poměry pachatele správního deliktu (přestupku) nemohou být jediným rozhodujícím kritériem při stanovení výše sankce, tím by sankce ztratila na své účinnosti z hlediska individuální i generální prevence (viz výše citované usnesení rozšířeného senátu sp. zn. 1 As 9/2008).“

paušální částkou uloží správní orgán účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti. Prováděcí právní předpis stanoví výši paušální částky nákladů řízení a výši paušální částky nákladů řízení ve zvláště složitých případech nebo byl-li přibrán znalec.

290. Prováděcí předpis, tj. vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení ve znění vyhlášky č. 145/2024 Sb., svým ustanovením § 6 odst. 1 stanovuje, že paušální částka nákladů řízení, které účastník vyvolal porušením své právní povinnosti, činí 2 500 Kč. Z uvedených důvodů uložil správní orgán účastníku řízení k úhradě náklady řízení ve výši 2 500 Kč.

## POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí lze podat podle ustanovení § 81 správního řádu ve spojení s ustanovením § 152 odst. 1 správního řádu rozklad u České národní banky, Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1, a to prostřednictvím sekce dohledu nad finančním trhem II. Lhůta pro podání rozkladu činí podle ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu ve spojení s ustanovením § 152 odst. 5 správního řádu 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. O rozkladu proti rozhodnutí České národní banky rozhoduje bankovní rada České národní banky.

prof. PhDr. Ing. Vladimír Tomšík, Ph.D.  
ředitel sekce dohledu nad finančním trhem II  
podepsáno elektronicky

Mgr. Luděk Pestr  
ředitel odboru správních řízení  
podepsáno elektronicky

- **rozhodnutí bankovní rady České národní banky o rozkladu č.j. 2026/161752/CNB/110 ze dne 24. září 2026, sp.zn. Sp/2024/132/658**

## ROZHODNUTÍ O ROZKLADU

V Praze dne 24. 9. 2026

Č. j.: 2026/161752/CNB/110

Počet stran: 72

Vypraveno dne: 25. 9. 2026

Bankovní rada České národní banky (dále „bankovní rada“) jako orgán příslušný podle § 5 odst. 2 písm. h) zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o České národní bance“) rozhodovat o rozkladech proti rozhodnutím České národní banky v prvním stupni přezkoumala na základě rozkladu podaného dne 4. 5. 2026 společností EC Financial Services, a.s., IČO 242 43 744, se sídlem Pražská 636, 252 41 Dolní Břežany, zastoupenou JUDr. Liborem Němcem, Ph.D., advokátem, ev. č. ČAK 13166, Glatzová & Co., s.r.o., se sídlem Husova 240/5, 110 00 Praha 1, a doplněného dne 31. 5. 2026, dne 12. 6. 2026 a dne 6. 9. 2026, rozhodnutí České národní banky č. j. 2026/51908/650 ze dne 16. 4. 2026, sp. zn. Sp/2024/132/658, a po projednání rozkladu v rozkladové komisi ustavené podle § 152 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“) rozhodla takto:

**Rozklad společnosti EC Financial Services, a.s., IČO 242 43 744, se sídlem Pražská 636, 252 41 Dolní Břežany, se podle § 90 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 46c zákona o České národní bance zamítá a rozhodnutí České národní banky č. j. 2026/51908/650 ze dne 16. 4. 2026 se potvrzuje.**

### ODŮVODNĚNÍ

[1.] Dne 1. 9. 2025 zahájila Česká národní banka jako správní orgán prvního stupně (dále „správní orgán prvního stupně“) se společností EC Financial Services, a.s., IČO 242 43 744, se sídlem Pražská 636, 252 41 Dolní Břežany (dále „účastník řízení“) správní řízení pro podezření, že účastník řízení porušil § 15, § 86 a § 78 zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění účinném do 31. 12. 2023 (dále „zákon o spotřebitelském úvěru“) a dopustil se přestupků podle § 148 odst. 1 písm. b), § 154 odst. 1 písm. e) a § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru. Správní řízení bylo zahájeno doručením oznámení o zahájení správního řízení č. j. 2025/105942/650 ze dne 1. 9. 2025 účastníkovi řízení.

[2.] Správní orgán prvního stupně umožnil účastníkovi řízení realizovat jeho procesní práva, včetně nahlížení do spisu. Následně správní orgán prvního stupně poučil účastníka řízení přípisem č. j. 2026/14974/650 ze dne 6. 1. 2026 o jeho právu vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu a o možnosti za tím účelem nahlédnout do spisu podle § 38 správního řádu. Pro ten účel stanovil správní orgán prvního stupně lhůtu 10 pracovních dnů ode dne doručení tohoto přípisu.

[3.] Dne 16. 4. 2026 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí č. j. 2026/51908/650 (dále „napadené rozhodnutí“). Výrokem I. napadeného rozhodnutí byl účastník řízení uznán vinným tím, že







– č. smlouvy a – č. smlouvy  
a – č. smlouvy a – č. smlouvy  
– č. smlouvy a – č. smlouvy  
– č. smlouvy a – č. smlouvy  
smlouvy – č. smlouvy a  
– č. smlouvy a) ze vzorku 60 úvěrových případů nedoložil, že při posuzování úvěruschopnosti zohlednil všechny důležité skutečnosti související s exekucemi spotřebitelů;

čímž porušil ustanovení § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru a dopustil se přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) téhož zákona;

- ve 12 úvěrových případech ( – č. smlouvy ze dne 1. 7. 2022 a ze dne 9. 12. 2022, – č. smlouvy ze dne 13. 7. 2022, – č. smlouvy ze dne 3. 1. 2023, – č. smlouvy ze dne 13. 8. 2022, – č. smlouvy ze dne 30. 7. 2022, – č. smlouvy ze dne 22. 9. 2022, – č. smlouvy ze dne 31. 8. 2022 a ze dne 4. 4. 2023, – č. smlouvy ze dne 25. 7. 2022, – č. smlouvy ze dne 25. 11. 2022, – č. smlouvy ze dne 2. 11. 2022) ze vzorku 60 úvěrových případů nepořídil a neuchoval dokumenty nebo jiné záznamy osvědčující, jaké údaje z úvěrových registrů a v jakém rozsahu byly zohledňovány a také jaký byl výsledný disponibilní příjem spotřebitele, pokud jej na základě údajů v úvěrových registrech ponížil;

čímž porušil ustanovení § 78 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 78 odst. 2 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru a dopustil se přestupku podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) téhož zákona.

[4.] Za tyto přestupky byla účastníkovi řízení uložena podle § 154 odst. 3 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru pokuta ve výši 8 000 000 Kč. Výrokem II. napadeného rozhodnutí správní orgán prvního stupně uložil účastníkovi řízení podle § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich“) v návaznosti na § 79 odst. 5 správního řádu a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, náhradu nákladů řízení ve výši 2 500 Kč.

[5.] Účastník řízení podal dne 4. 5. 2026 proti napadenému rozhodnutí včasné a stručné odůvodněné rozklad, a to do obou výroků napadeného rozhodnutí. Tento rozklad doplnil podáním ze dne 31. 5. 2026, podáním ze dne 12. 6. 2026 a podáním ze dne 6. 9. 2026. Účastník řízení navrhuje, aby bankovní rada zrušila oba výroky napadeného rozhodnutí a správní řízení zastavila, a pokud tak bankovní rada neučiní, aby zrušila oba výroky napadeného rozhodnutí a věc vrátila správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání.

[6.] **V řízení o rozkladu přezkoumala bankovní rada napadené rozhodnutí v rozsahu uvedeném v § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.**

[7.] Bankovní rada po přezkoumání napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, dospěla k závěru, že správní orgán prvního stupně zjistil stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti, a rozhodné skutečnosti odůvodňující vydání napadeného rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně věc správně posoudil též po právní stránce. Uložená pokuta není nepřiměřená, tím spíše není likvidační.

[8.] Bankovní rada považuje námitky účastníka řízení za nedůvodné a vypořádá je ve struktuře předložené účastníkem řízení. V souvislosti s vypořádáním jednotlivých námitek bankovní rada dodává, že v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu nereaguje detailně na každý dílčí argument žadatele, ale tyto dílčí argumenty v jednotlivých oblastech

vypořádává en bloc vlastní argumentací, která – byť implicitně – reaguje na tvrzení žadatele.<sup>1</sup>

## **I. K principu proporcionality**

[9.] *Účastník řízení nesouhlasí s kontrolním zjištěním uvedeným v protokole o kontrole České národní banky ze dne 30. 11. 2023, č. j. 2023/151910/CNB/650, sp. zn. S-NP-2023/00211/CNB/651 (dále „protokol o kontrole“) a s jeho právním hodnocením.*

[10.] Bankovní rada k této obecné námitce obecně uvádí, že protože účastník řízení konkrétně neuvádí, s jakým kontrolním zjištěním a právním hodnocením nesouhlasí, nemůže bankovní rada na to reagovat a přezkoumá ty konkrétní námitky, které účastník řízení uvede dále.

[11.] *Účastník řízení uvádí, že povinnost věřitele posuzovat úvěruschopnost dlužníků – spotřebitelů – není samoúčelná. Extenzivní výklad této povinnosti ze strany České národní banky, že účelem povinnosti věřitele řádně posoudit úvěruschopnost dlužníka je chránit spotřebitele před rizikem nadměrného zadlužení a platební neschopnosti (bod 128 napadeného rozhodnutí), není podle účastníka řízení ničím jiným než umělým rozšiřováním skutkové podstaty příslušných přestupků, které zcela jednoznačně porušuje ústavněprávní zásadu nullum crimen sine lege.*

[12.] Bankovní rada k této námitce uvádí, že správní orgán prvního stupně v bodě 128 napadeného rozhodnutí mimo jiné uvedl, že: „Avšak správní orgán výklad proporcionality nastíněný účastníkem řízení považuje za zcela nesprávný, jelikož aplikací účastníkem řízení nastíněného výkladu by nebyl dosažen cíl článku 8 směrnice 2008/48/ES, který spočívá v ochraně spotřebitele před riziky nadměrného zadlužení a platební neschopnosti.“, s odkazem pod čarou na „Srovnej např. odst. 31. až 36. rozsudku SDEU ve věci C-755/22 ze dne 11. ledna 2024.“. V rozsudku Soudního dvora Evropské unie (dále „SDEU“) ve věci C-755/22, Nárokuj s.r.o. v. EC Financial Services, a.s., ze dne 11. 1. 2024 (dále „rozsudek SDEU ve věci C-755/22“) je mimo jiné v bodě 33 uvedeno: „Pokud jde o posouzení cílů sledovaných směrnicí 2008/48, z ustálené judikatury vyplývá, že povinnost posoudit úvěruschopnost spotřebitele stanovená v článku 8 této směrnice tím, že směřuje k ochraně spotřebitele před riziky nadměrného zadlužení a platební neschopnosti, přispívá k uskutečnění cíle uvedené směrnice (...)“, v bodě 34 je uvedeno: „Soudní dvůr kromě toho opakovaně judikoval, že s ohledem na bod 26 odůvodnění směrnice 2008/48 má tato povinnost rovněž za cíl, aby věřitelé jednali zodpovědně a neposkytovali úvěry spotřebitelům, kteří nejsou úvěruschopní (...)“ a v bodě 35 je uvedeno: „Z toho vyplývá, že povinnost věřitele spočívající v posouzení úvěruschopnosti spotřebitele má předcházet prostému riziku nadměrného zadlužení nebo platební neschopnosti vyplývajícimu z nedostatečného ověření jeho schopnosti a ochoty splácet úvěr.“. Bankovní rada k této námitce uvádí, že výklad správního orgánu prvního stupně nepovažuje za extenzivní, ale plně v souladu s rozsudkem SDEU ve věci C-755/22. Účastník řízení ani neuvádí, v čem by jím namítaná extenzivnost měla konkrétně spočívat. Z námitky tak není zřejmé, jak by mělo ze strany správního orgánu prvního stupně docházet k umělému rozšiřování skutkové podstaty příslušných přestupků a jak by mělo dojít k porušení ústavněprávní zásady *nullum crimen sine lege*.

[13.] *Účastník řízení uvádí, že tento postup České národní banky je protiprávní, když napadeným rozhodnutím porušuje Obecné pokyny pro poskytování a sledování úvěru EBA/GL/2020/06 (dále „pokyny EBA“), k jejichž dodržování se přitom sama Česká národní banka veřejně přihlásila.*

[14.] K této námitce bankovní rada konstatuje, že protože výklad správního orgánu prvního stupně není extenzivní a je plně v souladu s rozsudkem SDEU ve věci C-755/22, tak z povahy věci ani nemůže být v rozporu s pokyny EBA. V těchto pokynech je mimo jiné v bodě 40 uvedeno: „U úvěrových produktů, které jsou nabízeny spotřebitelům, by instituce měly zajistit,

---

<sup>1</sup> Viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, publ. pod č. 1566/2008 Sb. NSS, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2017, č. j. 4 Azs 230/2016-54.

aby kritéria pro poskytování úvěrů neznamenal pro dlužníky a jejich domácnosti nepřiměřenou zátěž či nadměrné zadlužení.“, v bodě 98 je pak uvedeno: „Při posuzování schopnosti dlužníka plnit závazky vyplývající z úvěrové smlouvy by instituce a věřitelé měli zohlednit příslušné faktory, které by mohly ovlivnit současnou a budoucí schopnost dlužníka splácet, a měli by zabránit vzniku nepřiměřené zátěže či nadměrného zadlužení.“. Tento závěr je plně v souladu se závěrem správního orgánu prvního stupně v bodě 128 napadeného rozhodnutí. Účastník řízení ani neuvádí, v čem by jím namítané porušení pokynů EBA mělo konkrétně spočívat.

[15.] Účastník řízení uvádí, že správní orgán prvního stupně v bodě 129 napadeného rozhodnutí neuvádí pravdu, když zcela bez důkazu a neprávem obviňuje účastníka řízení, že prý: „účelově vytrhává dílčí závěr uvedený v rozsudku SDEU ve věci C-449/13, aby obhájil svůj nesprávný právní názor, že nemusí systematicky ověřovat příjmy a výdaje spotřebitele a postačuje mu v rámci proporcionality u úvěrů jiných než na bydlení spolehnout se na spotřebitelem tvrzené údaje o příjmech a výdajích. Účastník řízení ve své argumentaci účelově pomíjí odst. 37 rozsudku SDEU ve věci C-449/13“. K dílčímu tvrzení SDEU v bodě 37 rozsudku SDEU ve věci C-449/13, CA Consumer Finance SA v. Ingrid Bakkaus a další, ze dne 18. 12. 2014 (dále „rozsudek SDEU ve věci C-449/13“), že: „ničím nepodložená prohlášení spotřebitele nemohou být sama o sobě kvalifikována jako dostatečná, nejsou-li podepřena žádnými doklady“, účastník řízení odkazuje na bod 2.11 svého vyjádření k podkladům pro rozhodnutí ze dne 20. 1. 2026 (dále „vyjádření ze dne 20. 1. 2026“), kde dotčené dílčí tvrzení explicitně uvedl a na rozdíl od správního orgánu prvního stupně tak nic „účelově nepomíjí“. Účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně tak „vypořádal“ námitku účastníka řízení tím, že si vymyslel, že účastník řízení prý „účelově opomíjí“ dílčí tvrzení SDEU v rozsudku SDEU ve věci C-449/13, přestože to není vůbec pravda. Napadené rozhodnutí je tak v této části zcela nepřezkoumatelné, protože se správní orgán prvního stupně vůbec nezabývá argumentací účastníka řízení, ale jednoduše si vymýšlí, že prý účastník řízení cosi „účelově pomíjí“.

[16.] Bankovní rada k této námitce nejprve uvádí, že účastník řízení skutečně ve vyjádření ze dne 20. 1. 2026 uvedl, že: „V bodu 36<sup>2</sup> svého rozsudku Soudní dvůr uvedl, že „ničím nepodložená prohlášení spotřebitele nemohou být sama o sobě kvalifikována jako dostatečná, nejsou-li podepřena žádnými doklady.“. To však neznamená, že účastník řízení takové tvrzení dále ve svých podáních účelově nepomíjí. Např. v bodě 2.13 vyjádření ze dne 20. 1. 2026 účastník řízení uvedl, že: „(...) poskytovatel se zpravidla může při posouzení úvěruschopnosti spolehnout na informace poskytnuté spotřebitelem, ledaže má důvod pochybovat o správnosti jím uvedených informací.“, nebo v bodě 2.18 vyjádření ze dne 20. 1. 2026 uvedl, že: „Požadavek na komplexní ověření příjmů a výdajů spotřebitele nelze dovozovat ani z přílohy č. 2 k Pokynům EBA.“, anebo v bodě 2.28 vyjádření ze dne 20. 1. 2026 účastník řízení uvedl, že: „Poskytovatel tohoto úvěru je naopak oprávněn se při posouzení úvěruschopnosti zásadně spolehnout na tvrzení spotřebitele a ty musí ověřit pouze tehdy, má-li důvodné pochybnosti o jejich správnosti.“. Z výše uvedeného je zřejmé, že není pravdou, že správní orgán prvního stupně „vypořádal“ námitku účastníka řízení tím, že si vymyslel, že účastník řízení prý „účelově opomíjí“ dílčí tvrzení SDEU v rozsudku SDEU ve věci C-449/13. Bankovní rada proto nepovažuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné, přičemž účastník řízení ani neuvedl, jakou argumentací účastníka řízení se správní orgán prvního stupně vůbec nezabýval.

[17.] Účastník řízení namítá, že správním orgánem prvního stupně citovaná judikatura v bodě 130 a násl. napadeného rozhodnutí potvrzuje jeho argumentaci, shrnutou v bodě 39 rozsudku SDEU ve věci C-449/13, že: „S ohledem na předchozí úvahy je třeba na třetí otázku [tj. zda musí být článek 8 směrnice 2008/48 vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby bylo posouzení úvěruschopnosti spotřebitele provedeno jen na základě informací uvedených spotřebitelem, aniž byly tyto informace ověřeny pomocí jiných údajů] odpovědět tak, že čl. 8 odst. 1 směrnice 2008/48 musí být vykládán zaprvé v tom smyslu, že nebrání tomu, aby bylo

<sup>2</sup> Správně má být uveden čl. 37 rozsudku SDEU ve věci C-449/13.

*posouzení úvěruschopnosti spotřebitele provedeno jen na základě informací uvedených spotřebitelem, za podmínky, že tyto informace budou dostatečné a jeho pouhá prohlášení budou podepřena doklady, a zadruhé, že neukládá poskytovateli úvěru povinnost provádět systematicky kontrolu informací poskytnutých spotřebitelem.“. Podle účastníka řízení rozsudek SDEU ve věci C-449/13 jednoznačně podporuje závěr, že ustanovení o posouzení úvěruschopnosti u spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení sleduje ochranu spotřebitele při zachování principu proporcionality. Ustanovení o posouzení úvěruschopnosti totiž slouží především k ochraně spotřebitele před ním samým. Pokud by se poskytovatel spotřebitelského úvěru mohl spolehnout výlučně a bez dalšího na spotřebitelem sdělené informace, smysl pravidla o posouzení úvěruschopnosti by byl do značné míry vyprázdněn. Rozsah vyšetřovací povinnosti poskytovatele ovšem musí odpovídat principu proporcionality.<sup>3</sup>*

[18.] Bankovní rada k této námitce uvádí, že účastník řízení ve své argumentaci k principu proporcionality zaměřuje nezbytnost, resp. dostatečnost informací a jejich spolehlivost. Bankovní rada k této věci odkazuje na rozsudek SDEU ve věci C-449/13, ve kterém se SDEU v bodě 37 vyjádřil ke spolehlivosti informací, že: „Avšak pouhá ničím nepodložená prohlášení spotřebitele nemohou být sama o sobě kvalifikována jako dostatečná, nejsou-li podepřena žádnými doklady.“, a následně v bodě 38 se vyjádřil k nezbytnosti, resp. dostatečnosti informací, že: „V závislosti na okolnostech každého jednotlivého případu se poskytovatel úvěru může buď spokojit s informacemi, které mu poskytne spotřebitel, anebo může dospět k názoru, že je nezbytné, aby tyto informace byly potvrzeny pomocí dalších údajů.“. Podle bankovní rady z rozsudku SDEU ve věci C-449/13 nevyplyvá, že by se poskytovatel spotřebitelských úvěrů měl: „zásadně spolehnout na tvrzení spotřebitele a ty musí ověřit pouze tehdy, má-li důvodné pochybnosti o jejich správnosti“. Z rozsudku SDEU ve věci C-449/13 naopak vyplývá, že informace od spotřebitele musí být podepřeny doklady a nikoliv založeny pouze na tvrzeních (spolehlivost informací) a že v závislosti na okolnostech každého jednotlivého případu následně v případě nezbytnosti může poskytovatel spotřebitelských úvěrů využít k potvrzení informací od spotřebitele další údaje (nezbytnost, resp. dostatečnost informací). K výkladu principu proporcionality bankovní rada odkazuje na závěry judikatury, že „Nejvyšší správní soud souhlasí, že dostatečnost informací se může lišit podle okolností. Nelze však zaměňovat dostatečnost informací a jejich spolehlivost. Zákon poskytovateli úvěru sice dává prostor pro určitou samostatnou úvahu, tato úvaha je však omezena jednak požadovanou kvalitou informací, jednak požadavkem odborné péče poskytovatele. Informace o příjmech a výdajích spotřebitele, které nejsou doloženy, mohou jen stěží být spolehlivé.“<sup>4</sup> Obdobným způsobem přistupuje k hodnocení úvěruschopnosti spotřebitele, a to v kontextu rozsudku SDEU ve věci C-449/13 i Nejvyšší soud např. ze dne 25. 9. 2024, sp. zn. 33 Cdo 2105/2024<sup>5</sup> nebo ze dne 28. 5. 2024, 33 Cdo 1017/2024.

[19.] K tvrzení účastníka řízení, že ustanovení o posouzení úvěruschopnosti totiž slouží především k ochraně spotřebitele před ním samým, bankovní rada odkazuje na závěry judikatury, podle které povinnost posouzení úvěruschopnosti spotřebitele chrání nejen spotřebitele samého před negativními důsledky neschopnosti úvěr splácet, ale zprostředkovaně také společnost jako celek, neboť předchází negativním sociálním důsledkům předlužení a insolvence v podobě pádu spotřebitele a osob na něm závislých do

<sup>3</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2024, č. j. 6 As 8/2023-57.

<sup>4</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2024, č. j. 6 As 8/2023-57.

<sup>5</sup> „Pokud dovolatelka namítá rozpor s označenou judikaturou v tom, že si žalovaná neověřila dlužníkem tvrzenou výši výdajů, a odkazuje na rozhodnutí Ústavního soudu a Soudního dvora Evropské unie, pak lze uvést následující. Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) v rozsudku ze dne 18. 12. 2014 ve věci C-449/13 (CA Consumer Finance SA v. Ingrid Bakkaus a další), vyložil čl. 8 směrnice 2008/48/ES, o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS (dále jen „směrnice“), a bod 26 její preambule tak, že poskytovatel úvěru má povinnost (nese v tomto ohledu důkazní břemeno – v orig. „the burden of proving“) posoudit úvěruschopnost dlužníka (spotřebitele) na základě dostatečných informací (na informace podané jen spotřebitelem může poskytovatel úvěru spoléhat jen tehdy, jsou-li dostatečné a podložené doklady); tím má být podle Soudního dvora zabráněno, aby věřitelé neposkytovali úvěry nezodpovědně.“.

veřejné sociální sítě, narušení rodinných a sociálních vztahů atd.<sup>6</sup> V neposlední řadě chrání i pozici poskytovatelů spotřebitelských úvěrů samých, neboť odborné posouzení úvěruschopnosti spotřebitele při žádosti o další úvěr snižuje riziko poskytovatelů spotřebitelských úvěrů, kteří témuž spotřebiteli poskytli úvěry či jiné služby již dříve. Proto zákon o spotřebitelském úvěru stanoví, že poskytovatel spotřebitelského úvěru je povinen při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele postupovat s odbornou péčí.<sup>7</sup>

[20.] Účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí neuvedl nic k jeho argumentaci stanoviskem generálního advokáta Nilse Wahla (body 2.10 a 2.12 vyjádření ze dne 20. 1. 2026). Proto považuje účastník řízení v této části napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné a musí být proto bankovní radou zrušeno jako nezákonné.

[21.] Bankovní rada k této námitce uvádí, že účastník řízení ve vyjádření ze dne 20. 1. 2026 skutečně odkazuje na stanovisko generálního advokáta Nilse Wahla, k tomu však dodává, že pokud SDEU v rozsudku SDEU ve věci C-449/13 některé závěry ze stanoviska generálního advokáta Nilse Wahla nepřevzal, nejsou takové závěry relevantní,<sup>8</sup> a pokud některé převzal, postačuje podle bankovní rady aplikovat závěry uvedené v rozsudku SDEU ve věci C-449/13, což správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí i učinil. Bankovní rada proto dodává, že nesdílí závěr účastníka řízení, že je v této části napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, a nevidí žádný důvod pro jeho zrušení z důvodu nezákonnosti. Skutečnost, že SDEU v rozsudku SDEU ve věci C-449/13 nepřevzal všechny závěry ze stanoviska generálního advokáta Nilse Wahla, potvrdil i účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 20. 1. 2026.

[22.] Účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně zcela účelově a nesprávně vykládá rozsudek SDEU ve věci C-449/13 tak, že by každý příjem a výdaj měl být ověřen poskytovatelem spotřebitelského úvěru. Podle účastníka řízení naopak z rozsudku SDEU ve věci C-449/13 pro oblast spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení vyplývá, že poskytovatel se zpravidla může při posouzení úvěruschopnosti spolehnout na informace poskytnuté spotřebitelem, ledaže má důvod pochybovat o správnosti jím uvedených informací.

[23.] Bankovní rada k vypořádání této námítky odkazuje na bod 18 tohoto rozhodnutí o rozkladu, kde se touto námitkou zabývá. K otázce, zda se může poskytovatel spotřebitelského úvěru spokojit pouze s informacemi od spotřebitele, aniž by je ověřoval, bankovní rada odkazuje na bod 254 napadeného rozhodnutí a tam uvedenou judikaturu.

[24.] Účastník řízení namítá, že v bodě 135 napadeného rozhodnutí správní orgán prvního stupně pokračuje ve svých nepravdivých tvrzeních, když uvádí, že: „Správní orgán se dne 25. 8. 2020 přihlásil k vydaným Pokynům EBA, nikoliv k výsledkům veřejné konzultace pokynů EBA, které nebyly podle tvrzení účastníka řízení do Pokynů EBA promítnuty.“. Účastník řízení namítá, že nikdy nic takového netvrdil, k tomu odkazuje na bod 2.7 a 2.8 vyjádření ze dne 20. 1. 2026 a dodává, že správní orgán prvního stupně zde opět nepravdivě podsouvá účastníkovi řízení údajné tvrzení, které však účastník řízení nikdy neučinil.

[25.] Bankovní rada k této námitce uvádí, že správní orgán prvního stupně svoje tvrzení ukončil odkazem pod čarou č. 111 odkazujícím na vyjádření účastníka řízení v bodě 2.8 vyjádření ze dne 20. 1. 2026, ve kterém účastník řízení uvedl, že: „Názory EBA publikované ve Výsledku veřejné konzultace k Pokynům EBA proto nelze paušálně odmítnout s pouhým poukazem na to, že se (údajně) nepromítly do Pokynů EBA.“. Bankovní rada k tomu dodává, že není tak zřejmé, jaké tvrzení správního orgánu prvního stupně mělo být nepravdivé.

<sup>6</sup> Nález Ústavního soudu ze dne 26. 2. 2019, sp. zn. III.ÚS 4129/18: „Podle Ústavního soudu lze na základě výše uvedeného učinit dílčí závěr, že poskytovatel úvěru, kdy dlužník je v postavení spotřebitele, má jednoznačnou povinnost prověřit spotřebitelovu schopnost plánovaný úvěr splatit. Uložení a řádným splněním této povinnosti přitom není chráněn - jak plyne z výše uvedené judikatury - jen samotný dlužník (spotřebitel) a věřitel jako poskytovatel úvěru, ale také v širším pojetí sama společnost jako taková.“.

<sup>7</sup> Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 7. 2018, sp. zn. 33 Cdo 2178/2018.

<sup>8</sup> Jak vyplývá z rozsudku SDEU ze dne 7. 3. 2019, Izsák a Dabis v. Komise, ve věci C-420/16, SDEU není stanoviskem generálního advokáta ani jeho důvody vázán.

[26.] Účastník řízení dále namítá, že k jeho argumentaci výsledkem veřejné konzultace k pokynům EBA („výsledek veřejné konzultace k pokynům EBA“) správní orgán prvního stupně uvedl pouze to, že se Česká národní banka k výsledku veřejné konzultace k pokynům EBA „nepřihlásila“, že je tato argumentace irelevantní a že prý účastník řízení tvrdí, že výsledek veřejné konzultace k pokynům EBA nebyl promítnut v pokynech EBA. K samotné argumentaci výsledkem veřejné konzultace k pokynům EBA správní orgán prvního stupně nic neuvedl. Proto považuje účastník řízení v této části napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné a musí být proto bankovní radou zrušeno.

[27.] Bankovní rada k této námitce uvádí, že výsledky veřejné konzultace k pokynům EBA nejsou právně závazné. V těchto výsledcích tak z povahy věci nemůže být nic jiného, než je uvedeno v samotných pokynech EBA. Pokud ve výsledcích veřejné konzultace k pokynům EBA je něco, co v pokynech EBA není, tak to právně závazné není. Bankovní rada nepochybuje, že výsledky veřejné konzultace k pokynům EBA mohou nastínit názor EBA k určité otázce, případně mít interpretační funkci, nemůžou však nahradit to, co je uvedeno v pokynech EBA. Bankovní rada nespatřuje v tom, že správní orgán prvního stupně reagoval na tvrzení účastníka řízení pouze na základě pokynů EBA nic nesprávného, a proto nepovažuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné, přičemž účastník řízení ani neuvedl, jakými závěry z výsledků veřejné konzultace k pokynům EBA, které by nebyly obsaženy v pokynech EBA, se správní orgán prvního stupně vůbec nezabýval. Bankovní rada proto nevidí žádný důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí.

[28.] Účastník řízení namítá, že považuje za nesrozumitelnou argumentaci správního orgánu prvního stupně v bodě 138 napadeného rozhodnutí, kde se uvádí, že „z Pokynů EBA nelze účelově vyvozovat, že se informace tvrzené spotřebitelem nemusí ověřovat. Naopak správní orgán prvního stupně upozornil na to, že nebankovní poskytovatelé spotřebitelských úvěrů musí nadále ověřovat informace poskytnuté spotřebitelem v souladu s požadavky ZSÚ, směrnice 2008/48/ES a judikaturou. Při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele tedy nelze pouze vycházet z ničím nedoložených prohlášení, jelikož takový postup by byl v rozporu s požadavkem na zjištění schopnosti spotřebitele splácet úvěr s odbornou péčí.“, když Česká národní banka formulací „Sdělení ČNB o obecných pokynech EBA k poskytování a sledování úvěrů“ ze dne 25. 8. 2020 (dále „sdělení České národní banky o obecných pokynech EBA“), kterým se Česká národní banka bez jakýchkoli výhrad veřejně přihlásila k pokynům EBA a „oznámila EBA, že bude postupovat při výkonu dohledu v souladu s těmito pokyny.“, a dále v tomto sdělení Česká národní banka uvedla, že: „rozhodnutí finanční instituce o technice nebo hloubce ověření informací od spotřebitele musí být vůči ČNB obhajitelné a zpětně ověřitelné (a to i včetně výjimečných případů předpokládaných obecnými pokyny, kdy není nutné informace ověřovat z toho důvodu, že na základě objektivních okolností lze mít o správnosti informací poskytnutých spotřebitelem jistotu)“. Účastník řízení z toho dovozuje, že Česká národní banka podle sdělení České národní banky o obecných pokynech EBA připouští, že informace poskytnuté spotřebitelem není potřeba ověřovat, pokud lze mít na základě objektivních okolností o správnosti informací poskytnutých spotřebitelem jistotu.

[29.] Bankovní rada k této námitce uvádí, že argumentaci správního orgánu prvního stupně v bodě 138 napadeného rozhodnutí za nesrozumitelnou nepovažuje. Této argumentaci předcházely závěry uvedené v bodech 133 a 138 napadeného rozhodnutí, že Česká národní banka ve sdělení České národní banky o obecných pokynech EBA výslovně uvedla, že: „Obecné pokyny neobsahují taxativní výčet všech vhodných postupů ke splnění povinností dotčených subjektů. Na ověřování informací při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, které pokyny blíže nerozvádí, se vztahuje povinnost ověřovat informace poskytnuté spotřebitelem v souladu s požadavky uvedenými v § 84 odst. 2 zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, čl. 20 odst. 1 MCD a stávající judikatuře. Ověření informací poskytnutých spotřebitelem musí spočívat v proaktivní činnosti finanční instituce, a to způsobem přiměřeným situaci. Rozhodnutí finanční instituce o technice nebo hloubce ověření informací od spotřebitele musí být vůči ČNB obhajitelné a zpětně ověřitelné (a to i včetně výjimečných případů předpokládaných obecnými pokyny, kdy není nutné informace ověřovat

z toho důvodu, že na základě objektivních okolností lze mít o správnosti informací poskytnutých spotřebitelem jistotu).“ Česká národní banka současně odkázala na bod 27 a 28 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2015, č. j. 1 As 30/2015-39, a na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 7. 2018, sp. zn. 33 Cdo 2178/2018. Správní orgán prvního stupně k tomu v bodě 138 napadeného rozhodnutí doplnil, že ze sdělení České národní banky o obecných pokynech EBA jednoznačně vyplývá, že pokyny EBA nerozvádí ověřování informací sdělených spotřebiteli, a z pokynů EBA nelze účelově vyvozovat, že se informace tvrzené spotřebitelem nemusí ověřovat.

[30.] Lze se tak beze zbytku ztotožnit se závěrem správního orgánu prvního stupně uvedeným v bodě 136 napadeného rozhodnutí, že účastník řízení obecně napříč svým vyjádřením z pokynů EBA a veřejné konzultace k pokynům EBA vytrhává účelově jednotlivé pasáže, které dezinterpretuje, aby podložil svůj nesprávný právní názor, že není povinen tvrzené informace o příjmech a výdajích spotřebitelem ověřovat. To stejné platí i o úvaze účastníka řízení, že Česká národní banka podle sdělení České národní banky o obecných pokynech EBA připouští, že informace poskytnuté spotřebitelem není potřeba ověřovat, pokud lze mít na základě objektivních okolností o správnosti informací poskytnutých spotřebitelem jistotu. Bankovní rada k tomu doplňuje, že argumentace účastníka řízení je nesprávná a vychází z mylné interpretace jak dotčeného sdělení, tak pokynů EBA. Pokyny EBA pracují se zásadou proporcionality pouze ve vztahu k rozsahu a hloubce posuzování, nikoli ve vztahu k rezignaci na ověření věrohodnosti údajů. Skutečnost, že pokyny EBA vážou intenzitu ověřování na existenci pochybností o správnosti informací, nezakládá opačný závěr, že v případě absence pochybností o správnosti/spolehlivosti informací není ověřování nezbytné. Ověřování spolehlivosti informací se může lišit podle okolností případu, avšak nelze je nahradit pouhou důvěrou v tvrzení spotřebitele. „Objektivní jistota“ o správnosti informací tak nemůže být presumována, ale musí být výsledkem aktivního, zdokumentovaného a zpětně přezkoumatelného postupu finanční instituce.

[31.] *Účastník řízení namítá, že napadené rozhodnutí je v rozporu s pokyny EBA, k nimž se Česká národní banka veřejně přihlásila a oznámila EBA, že bude postupovat při výkonu dohledu v souladu s těmito pokyny. Napadené rozhodnutí tak odporuje zásadě legitimního očekávání účastníka řízení a musí být bankovní radou zrušeno. Na tomto závěru nic nemění ani „rozhodovací praxe“, kterou správní orgán prvního stupně zmiňuje v bodě 135 napadeného rozhodnutí. Pokud Česká národní banka porušuje pokyny EBA opakovaně, pak ani tato skutečnost nemění nic na tom, že jsou pokyny EBA pro Českou národní banku závazné.*

[32.] Bankovní rada k této námitce nejprve opakuje, že pokyny EBA neobsahují taxativní výčet všech vhodných postupů ke splnění povinností dotčených subjektů. Dodává, že správní orgán prvního stupně pokyny EBA neporušuje, přičemž účastník řízení ani neuvádí, který konkrétní bod pokynů EBA měl být porušen. Skutečnost, že účastník řízení pokyny EBA mylně interpretuje, ještě neznamená, že správní orgán prvního stupně tyto pokyny porušuje. K námitce, že napadené rozhodnutí odporuje zásadě legitimního očekávání účastníka řízení, na němž nemůže nic změnit ani rozhodovací praxe správního orgánu prvního stupně, bankovní rada dodává, že i kdyby byla pravda to, co účastník řízení namítá, pokyny EBA nemají samy o sobě závazné právní účinky vůči příslušným orgánům ani finančním institucím.<sup>9</sup> Pokyny EBA představují pouze vodítko pro poskytovatele spotřebitelských úvěrů ohledně zásad a principů, které je třeba při posuzování úvěruschopnosti dodržet.<sup>10</sup> Bankovní rada nezpochybňuje prohlášení České národní banky uvedené ve sdělení České národní banky o obecných pokynech EBA, že: „Podle čl. 16 odst. 3 nařízení o zřízení EBA vynaloží příslušné orgány a finanční instituce veškeré úsilí, aby se těmito obecnými pokyny řídily. V této souvislosti ČNB oznámila EBA, že bude postupovat při výkonu dohledu v souladu s těmito pokyny.“, ale v otázce posuzování úvěruschopnosti je dle bankovní rady zapotřebí reflektovat nejenom zákonná ustanovení, ale i rozhodovací praxi správního orgánu prvního stupně a aktuální

<sup>9</sup> Rozsudek SDEU ze dne 15. července 2021, Fédération bancaire française (FBF) v. Autorité de contrôle prudentiel et de résolution (ACPR), C-911/19.

<sup>10</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2024, sp. zn. 9 As 127/2024-34.

judikaturu. Bankovní rada k tomu dodává, že pokyny EBA, tedy pokyny Evropského orgánu pro bankovníctví, jsou primárně určeny pro sofistikované bankovní poskytovatele spotřebitelských úvěrů, a proto pracují z řadou zobecnění, neboť předpokládají, že zákonné povinnosti takové subjekty plní bez dalšího. K návrhu účastníka řízení na zrušení napadeného rozhodnutí bankovní rada uvádí, že k takovému postupu není žádný důvod.

[33.] *Účastník řízení namítá, že jsou zcela vadné závěry správního orgánu prvního stupně uvedené v bodě 139 napadeného rozhodnutí, pokud jde o argumentaci judikaturou tuzemských soudů, kterou uvedl účastník řízení ve vyjádření ze dne 20. 1. 2026. Účastník řízení v něm zcela srozumitelně citoval závěry judikatury tuzemských soudů k posouzení úvěruschopnosti, nikoli k (ne)platnosti smluv o spotřebitelských úvěrech, jak se opět v rozporu s realitou pokouší podsouvat správní orgán prvního stupně.*

[34.] Bankovní rada k této námitce uvádí, že závěry správního orgánu prvního stupně uvedené v bodě 139 napadeného rozhodnutí za vadné nepovažuje. Správní orgán prvního stupně totiž pouze obecně k judikatuře soukromoprávních soudů upozornil na skutečnost, že: „nelze vycházet pouze z výsledků řízení, jak činí účastník řízení, jelikož soukromoprávní soudy se požadavkem na posouzení úvěruschopnosti spotřebitele zabývají optikou neplatnosti smlouvy o spotřebitelském úvěru, k níž nepostačuje jen samo zjištění, že poskytovatel řádně neposoudil úvěruschopnost spotřebitele, ale musí současně nastat škodlivý důsledek v podobě důvodných pochybností o schopnosti spotřebitele úvěr splácet. Soukromoprávní judikatura se přiklonila k materiálnímu na úkor formálního pojetí, kdy se neplatnosti smlouvy nemůže domáhat spotřebitel, který v době uzavření smlouvy úvěruschopný byl. Naopak u přestupkové odpovědnosti je přestupek spočívající v porušení povinnosti poskytovatele úvěru zkoumat před uzavřením úvěrové smlouvy úvěruschopnost spotřebitele koncipován jako přestupek ohrožovací a pro odpovědnost za něj tak není vyžadováno nastoupení poruchového následku (ve formě faktické platební neschopnosti spotřebitele v důsledku uzavření smlouvy o úvěru).“. Své závěry správní orgán prvního stupně opřel o judikaturu Ústavního soudu.<sup>11</sup> Se závěry správního orgánu prvního stupně uvedenými v bodě 139 napadeného rozhodnutí se bankovní rada ztotožňuje.

[35.] *Účastník řízení namítá, že argumentace správního orgánu prvního stupně v bodě 140 napadeného rozhodnutí k usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 3. 2019, sp. zn. 4 Tdo 238/2019, že: „obecné závěry týkající se posuzování úvěruschopnosti uvedené v tomto rozsudku nekolidují s výše uvedenými obecnými závěry.“, je nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost. Podle účastníka řízení se Nejvyšší soud v tomto usnesení jasně přihlásil k principu proporcionality i k oprávnění věřitele spolehnout se v odůvodněných případech na informace od spotřebitele, nikoli k paušální povinnosti ověřovat veškeré informace a údaje poskytnuté spotřebitelem, když v uvedeném usnesení, mimo jiné, uvedl: „Na rozdíl od obviněného má Nejvyšší soud za to, že této povinnosti úvěrové společnosti dostaly, když jednak všechny požadovaly při sjednávání úvěrové smlouvy sdělení takových údajů, které byly pro rozhodnutí o uzavření úvěrové smlouvy podstatné (údaj o výši příjmu, výši splátek, náklady na bydlení, výživné apod. - blíže viz § 86 odst. 2 zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru), takže lze mít za to, že zjistily údaje potřebné k ověření schopnosti obviněného hradit půjčky. V tomto směru také nelze pominout, že obviněný, jak již bylo konstatováno, požadoval na úvěrech velmi nízké částky, když nejnižší částka požadovaného úvěru činila 2.000 Kč a nejvyšší požadovaný úvěr činil částku 15.000 Kč, takže míra prověřování schopnosti obviněného hradit splátky úvěrů ze strany úvěrových společností odpovídala výši těchto požadovaných úvěrů.“.*

[36.] Bankovní rada k této námitce uvádí, že zmíněnou argumentaci správního orgánu prvního stupně v bodě 140 napadeného rozhodnutí za nepřezkoumatelnou pro nesrozumitelnost nepovažuje. Nejvyšší soud v tomto usnesení totiž také mimo jiné uvedl, že: „Současně je nezbytné zdůraznit, že posuzování splnění povinnosti úvěrové společnosti posoudit schopnosti žadatele hradit úvěr, je třeba vždy posuzovat z toho hlediska, jaké údaje

<sup>11</sup> Usnesení Ústavního soudu ze dne 5. 1. 2026, sp. zn. I.ÚS 2636/25.

úvěrová společnost po žadateli požadovala, když tyto primárně tvoří základní podklad pro ověřování úvěruschopnosti konkrétního žadatele, když tím, že tento sdělí určité údaje je vytvořen podklad pro následné prověřování.“ a že „úvěrové společnosti jsou povinné samy si zjišťovat informace ohledně úvěruschopnosti klienta a také prověřovat informace, které jim žadatel o úvěr poskytne“. Závěry účastníka řízení o tom, k čemu se Nejvyšší soud v tomto usnesení přihlásil tak jsou liché.

[37.] Účastník řízení uvádí, že poukaz správního orgánu prvního stupně v bodě 140 napadeného rozhodnutí na skutečnost, že v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 3. 2019, sp. zn. 4 Tdo 238/2019, se Nejvyšší soud nezabýval platností smluv o spotřebitelském úvěru, je zcela irelevantní, protože účastník řízení ve vyjádření ze dne 20. 1. 2026 neargumentoval tímto usnesením Nejvyššího soudu, pokud jde o platnost či neplatnost smluv o spotřebitelských úvěrech, ale pokud jde o posuzování úvěruschopnosti. Z tohoto důvodu účastník řízení považuje napadené rozhodnutí za zcela nesrozumitelné a v této části za nepřezkoumatelné.

[38.] Bankovní rada k této námitce uvádí, že napadené rozhodnutí i přes argumentaci správního orgánu prvního stupně v bodě 140 napadeného rozhodnutí ohledně toho, že se Nejvyšší soud v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 3. 2019, sp. zn. 4 Tdo 238/2019, nezabýval platností smluv o spotřebitelském úvěru, považuje za srozumitelné a v této části ho za nepřezkoumatelné nepovažuje. Správní orgán prvního stupně pouze komplexně vyhodnotil dotčené usnesení Nejvyššího soudu, protože argumentace ohledně neplatnosti smluv o spotřebitelském úvěru ve vztahu k posuzování úvěruschopnosti ze strany úvěrové společnosti byla jedním z dovolacích důvodů.

[39.] Účastník řízení namítá, že jsou zcela nesrozumitelné závěry správního orgánu prvního stupně týkající se hodnocení usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 7. 2020, sp. zn. 20 Cdo 1522/2020, uvedené v bodě 141 napadeného rozhodnutí, respektive jsou nesmyslné, neboť s odkazem na bod 10 uvedeného usnesení podle účastníka řízení Nejvyšší soud dospěl k závěru, že věřitel v tomto případě postupoval při posuzování úvěruschopnosti s náležitou odbornou péčí, nikoli že pochybil. Z tohoto důvodu účastník řízení považuje v této části napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost.

[40.] Bankovní rada k této námitce uvádí, že v bodě 141 napadeného rozhodnutí správní orgán prvního stupně uvedl, že: „Z usnesení NS sp. zn. 20 Cdo 1522/2020 ze dne 1. 7. 2020 vyplývá, že se soud při posuzování sporu ztotožnil se závěry Krajského soudu v Plzni, že oprávněné lze sice vytknout, že při posouzení věrohodnosti údajů o výši příjmů povinných, nepostupovala s odbornou péčí, neboť mohla a měla požadovat jejich doložení, nicméně povinní svou solventnost a schopnost půjčku splácet nerozpороvali.“, s odkazem pod čarou na body 1 a 10 uvedeného usnesení Nejvyššího soudu. V bodě 1 uvedeného usnesení Nejvyššího soudu je mimo jiné uvedeno, že: „Odvolací soud s odkazem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 6. 2019, sp. zn. 20 Cdo 1704/2019, dospěl k závěru, že oprávněná nepostupovala v rozporu s ustanovením § 9 zákona o spotřebitelském úvěru. Uvedl, že oprávněné lze sice vytknout, že při posouzení věrohodnosti údajů o výši příjmů povinných, nepostupovala s odbornou péčí, neboť mohla a měla požadovat jejich doložení, nicméně povinní svou solventnost a schopnost půjčku splácet nerozpороvali.“. V bodě 10 uvedeného usnesení Nejvyššího soudu je následně řečeno, že: „Je sice pravdou, že oprávněná mohla při posuzování solventnosti povinné vycházet i z dalších informačních zdrojů, například mohla po povinné požadovat, aby ji tato své příjmy, potažmo výdaje doložila. Jak si ale lze povšimnout, samotná povinná v průběhu celého řízení nerozpորuje svou solventnost.“. Po tomto srovnání musí bankovní rada konstatovat, že v této části napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost nepovažuje.

[41.] V bodě 141 napadeného rozhodnutí správní orgán prvního stupně dále uvedl, že: „Podle správního orgánu soud došel k závěru, že toto pochybení oprávněné v projednávaném konkrétním případě nebylo tak závažné, aby nastal důsledek v podobě neplatnosti smlouvy.“, s odkazem pod čarou na bod 5 uvedeného usnesení Nejvyššího soudu, kde se uvádí, že

„Podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 145/2010, o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů – dále jen ‚zákon o spotřebitelském úvěru‘, je věřitel před uzavřením smlouvy, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, či změnou takové smlouvy spočívající ve významném navýšení celkové výše spotřebitelského úvěru, povinen s odbornou péčí posoudit schopnost spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr, a to na základě dostatečných informací získaných i od spotřebitele, a je-li to nezbytné, nahlédnutím do databází umožňujících posouzení úvěruschopnosti spotřebitele. Věřitel poskytne spotřebitelský úvěr jen tehdy, pokud je po posouzení úvěruschopnosti spotřebitele s odbornou péčí zřejmé, že spotřebitel bude schopen spotřebitelský úvěr splácet, jinak je smlouva, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, neplatná.“. Protože Nejvyšší soud v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 7. 2020, sp. zn. 20 Cdo 1522/2020, nedospěl k závěru, že by posuzovaná smlouva o spotřebitelském úvěru byla neplatná, je logický závěr správního orgánu prvního stupně, že zmíněné pochybení oprávněné v projednávaném konkrétním případě nebylo tak závažné. Ani v tomto případě bankovní rada nepovažuje v této části napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost.

[42.] K účastníkem řízení namítaným závěrům Nejvyššího soudu uvedeným v citaci účastníka řízení z bodu 10 zmíněného usnesení bankovní rada uvádí, že nespochybňuje, že takové závěry jsou v bodě 10 zmíněného usnesení uvedeny. Argumentace účastníka řízení se však mýlí s podstatou věci, kterou správní orgán prvního stupně uvedl v bodě 141 napadeného rozhodnutí a kterou účastník řízení již nezmínil, a to, že: „Soud tedy neučinil žádný obecný závěr o tom, že by při posuzování úvěruschopnosti postačovaly pouze spotřebitelem sdělené údaje bez ničeho.“.

[43.] *Účastník řízení namítá, že jsou zcela nesrozumitelné závěry správního orgánu prvního stupně týkající se hodnocení usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 6. 2019, sp. zn. 20 Cdo 1704/2019, uvedené v bodě 141 napadeného rozhodnutí, kdy to má být prý podle správního orgánu prvního stupně „obdobné“, tedy že: „soud došel k závěru, že toto pochybení oprávněné v projednávaném konkrétním případě nebylo tak závažné, aby nastal důsledek v podobě neplatnosti smlouvy“. Účastník řízení cituje z tohoto usnesení Nejvyššího soudu a dodává, že ani tento závěr z tohoto usnesení Nejvyššího soudu nevyplývá, protože Nejvyšší soud dospěl k závěru, že věřitel postupoval při posuzování úvěruschopnosti s náležitou odbornou péčí, nikoli že pochybil.*

[44.] Bankovní rada k této námitce uvádí, že jí nezbyvá než citovat z bodu 141 napadeného rozhodnutí, které účastník řízení necitoval, a to, že: „Podle správního orgánu soud došel k závěru, že toto pochybení oprávněné v projednávaném konkrétním případě nebylo tak závažné, aby nastal důsledek v podobě neplatnosti smlouvy. Soud tedy neučinil žádný obecný závěr o tom, že by při posuzování úvěruschopnosti postačovaly pouze spotřebitelem sdělené údaje bez ničeho. Obdobně je tomu i v případě usnesení NS sp. zn. 20 Cdo 1704/2019 ze dne 14. 6. 2019.“. Z této citace je zřejmé, že slovo „obdobně“ správní orgán prvního stupně použil k tvrzení, že soud neučinil žádný obecný závěr o tom, že by při posuzování úvěruschopnosti postačovaly pouze spotřebitelem sdělené údaje bez ničeho, a nikoliv k účastníkem řízení uvedené závažnosti pochybení. Bankovní rada proto konstatuje, že ani v tomto případě nepovažuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost.

[45.] Bankovní rada k usnesením Nejvyššího soudu ze dne 1. 7. 2020, sp. zn. 20 Cdo 1522/2020, a ze dne 14. 6. 2019, sp. zn. 20 Cdo 1704/2019, odkazuje na body 141, 164 a 171 napadeného rozhodnutí a dodává, že se závěry v těchto bodech ztotožňuje.

[46.] *Účastník řízení namítá, že jsou zcela nesrozumitelné závěry správního orgánu prvního stupně týkající se hodnocení usnesení Ústavního soudu ze dne 22. 6. 2021, sp. zn. I. ÚS 1543/21, uvedené v bodě 142 napadeného rozhodnutí. Podle účastníka řízení závěry správního orgánu prvního stupně z uvedeného usnesení, z kterého účastník řízení cituje, nevyplývají. Účastník řízení uvádí, že Ústavní soud posoudil jako dostatečné posouzení úvěruschopnosti spotřebitele, pokud se poskytovatel omezil na ověření spotřebitelových příjmů a neověřoval jeho výdaje, nikoli, že došel k závěru, že ve vztahu k absolutní neplatnosti*

*smlouvy nelze dojít k závěru o nedostatečném posuzování úvěruschopnosti v situaci, kdy spotřebitel splátky úvěrů řádně hradil. Z tohoto důvodu účastník řízení považuje v této části napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost.*

[47.] Bankovní rada uvádí, že pro vypořádání této námitky je zapotřebí porovnat tvrzení správního orgánu prvního stupně a závěry Ústavního soudu. Správní orgán prvního stupně v bodě 142 napadeného rozhodnutí uvedl, že: „Stejně problematiky se týká i usnesení ÚS sp. zn. I.ÚS 1543/21 ze dne 22. 6. 2021, když soud došel k závěru, že ve vztahu k absolutní neplatnosti smlouvy nelze dojít k závěru o nedostatečném posuzování úvěruschopnosti v situaci, kdy stěžovatelka splátky úvěrů řádně hradila.“ Ústavní soud v daném usnesení uvedl, že: „Ústavní soud nepřisvědčil zásadní výtce stěžovatelky, že obvodní soud se zpronevěřil právním názorům, plynoucím z judikatury Nejvyššího soudu, potažmo dalších soudů, týkajícím se absolutní neplatnosti smluv o zápůjčce v případech absence prověrky úvěruschopnosti osoby, jíž je úvěr poskytován. Nalézací soud totiž po provedeném dokazování dospěl k závěru, že žalovaná si od stěžovatelky před poskytnutím daných zápůjček vyžádala pracovní smlouvu i výplatní lístky, což stěžovatelka stvrdila svým podpisem na předmětných zákaznických kartách. Tuto skutečnost přitom stěžovatelka v soudním řízení nezpochybnila. V tomto ohledu tedy konkrétně nerozporeovala tvrzení žalované, že pracovala jako uklízečka v TJ Slovácká Slávie, a to na plný pracovní úvazek. Protože částky poskytnutých úvěrů byly poměrně nízké, dospěl nalézací soud k závěru, že takové šetření výdělkových poměrů stěžovatelky bylo pro účely ověření její úvěruschopnosti dostačující, když na základě úvěru poskytnuté peněžní prostředky nebyly ve zřejmém nepoměru k takto zjištěným pravidelným příjmům stěžovatelky a ani nevyšlo najevo, že by stěžovatelka byla v insolvenci či že by proti ní byla vedena exekuce. Stěžovatelka naopak splátky úvěrů řádně hradila (viz zejména body 10 až 12 napadeného rozsudku), takže i z tohoto pohledu nebyla její úvěruschopnost ani zpětně zpochybněna. Tyto nosné úvahy obvodního soudu pokládá Ústavní soud za srozumitelné a racionální, a tím i prosté ústavně zapovězené libovůle. V podrobnostech lze na odůvodnění napadeného rozsudku zcela odkázat.“ Po tomto srovnání musí bankovní rada konstatovat, že žádné nesrozumitelné závěry správního orgánu prvního stupně nespátňuje a v této části napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost nepovažuje.

[48.] Co však musí bankovní rada ještě zmínit je to, že účastník řízení neprovedl celou citaci tvrzení správního orgánu prvního stupně uvedeného v bodě 142 napadeného rozhodnutí, a to že „Ani z této judikatury uvedené účastníkem řízení nevyplývají obecné závěry o tom, že by účastník řízení nebyl povinen, v případě, že vychází z tvrzených informací spotřebitelem, tyto informace ověřovat.“ Argumentace účastníka řízení se opět míjí s podstatou věci.

[49.] Účastník řízení namítá, že závěr správního orgánu prvního stupně v bodě 142 napadeného rozhodnutí, že: „... se soud zabýval též soukromoprávní sankcí v podobě neplatnosti smlouvy za poskytnutí úvěru v případě, že byly důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele úvěr splácet. Soud došel k závěru, že nelze smlouvu považovat za neplatnou jen proto, že nebyla řádně posouzena úvěruschopnost spotřebitele; musí být postaveno najisto, že spotřebitel nebyl schopen úvěr splácet (resp. že mu úvěr neměl být poskytnut).“, z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 2023, sp. zn. 33 Cdo 1819/2023, nevyplývá. Podle účastníka řízení Nejvyšší soud rozhodně neuzavřel, že by v posuzovaném případě věřitel řádně neposoudil úvěruschopnost spotřebitele, nýbrž označil závěr odvolacího soudu o nedostačeném posouzení úvěruschopnosti ze strany věřitele za nepřezkoumatelný. K tomu účastník řízení cituje z bodů 32 a 33 daného usnesení. Z tohoto důvodu účastník řízení považuje v této části napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost.

[50.] Bankovní rada pro vypořádání této námitky cituje z bodu 31 usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 2023, sp. zn. 33 Cdo 1819/2023, podle kterého: „Z řečeného vyplývá, že za dané situace nelze smlouvu považovat za neplatnou jen proto, že nebyla řádně posouzena úvěruschopnost spotřebitele; musí být postaveno najisto, že spotřebitel nebyl schopen úvěr splácet (resp. že mu úvěr neměl být poskytnut).“. Po srovnání této citace s tvrzením správního orgánu prvního stupně v bodě 142 napadeného rozhodnutí nezbyvá bankovní radě nic jiného než konstatovat, že tvrzení správního orgánu prvního stupně z tohoto usnesení vyplývá a na

tom nemůže změnit nic ani účastníkem řízení provedená citace bodů 32 a 33 daného usnesení. Bankovní rada proto nepovažuje v této části napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost.

[51.] Účastník řízení namítá, že určení rozsahu vyšetřovací povinnosti poskytovatele při posuzování úvěruschopnosti (hloubky prověřování úvěruschopnosti) závisí především na výši jistiny poskytovaného úvěru. Účastník řízení má za to, že požadavky kladené na posouzení úvěruschopnosti uváděné v napadeném rozhodnutí jsou shodné s těmi, které Česká národní banka klade na poskytovatele spotřebitelských úvěrů jiných než na bydlení poskytujících úvěry v mnohonásobně vyšší výši. Tvrzení správního orgánu prvního stupně v bodě 144 napadeného rozhodnutí, že: „Správní orgán v oznámení a protokolu v žádném případě nepožaduje rozsahem systematické posuzování úvěruschopnosti shodně jako v případě úvěrů na bydlení“ je zcela irelevantní, protože účastník řízení ve vyjádření nikdy nic takového netvrdil.

[52.] Účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně nepřipustně paušalizuje své závěry u úvěrových produktů účastníka řízení. Předmětem tohoto řízení jsou úvěry ve výši od 5 000 Kč do 70 000 Kč. Již v rámci tohoto rozmezí musí být při posouzení úvěruschopnosti diferenciováno. Požadavky na posouzení úvěruschopnosti u spotřebitelského úvěru ve výši jistiny 5 000 Kč musí být již z povahy věci – jde o jiné produkty, s nimiž jsou spojená jiná rizika – odlišné od požadavků u úvěru ve výši jistiny 70 000 Kč. Správní orgán prvního stupně ovšem tuto skutečnost zcela ignoruje.

[53.] Námitka nepřipustné paušalizace není důvodná. Bankovní rada se ztotožňuje s názorem účastníka řízení, že výše úvěru je jedním z hledisek určujících rozsah a hloubku prověřování úvěruschopnosti. Bankovní rada dodává, že není však hlediskem jediným ani rozhodujícím. Zohlednit je třeba rovněž dobu splatnosti, výši a strukturu splátek, nákladovost úvěru, jeho rizikovost a finanční situaci konkrétního spotřebitele. Nízká jistina proto sama o sobě neodůvodňuje snížení požadavků na spolehlivost informací, z nichž poskytovatel při posouzení úvěruschopnosti vychází. Míra ověření se může lišit podle okolností případu, musí však vždy odpovídat požadavku odborné péče.

[54.] Rozdíl mezi úvěrem ve výši 5 000 Kč a úvěrem ve výši 70 000 Kč tedy může odůvodnit odlišný způsob nebo intenzitu ověřování, nikoli však rezignaci na zjištění a přiměřené ověření příjmů, výdajů a závazků spotřebitele. Samotná výše jistiny navíc nevypovídá o skutečném zatížení spotřebitele. Krátkodobý úvěr s nízkou jistinou a vysokou jednorázovou splátkou může být rizikovější než úvěr ve vyšší částce splácený postupně. Skutečnost, že jde o úvěr nízké výše, proto nemění povinnost založit posouzení na nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informacích.<sup>12</sup>

[55.] Z napadeného rozhodnutí nevyplývá, že správní orgán prvního stupně účastníku řízení vytkl, že u všech produktů systematicky nevyžadoval totožný soubor dokladů, nýbrž že jeho postup nezajišťoval získání a ověření informací v kvalitě požadované zákonem. Přiměřenost může ovlivnit rozsah a formu ověření, nemůže však nahradit chybějící porovnání příjmů, výdajů a závazků ani učinit nespolehlivý údaj spolehlivým. Dostatečnost informací se může podle okolností lišit, nelze ji však zaměňovat s jejich spolehlivostí.<sup>13</sup>

[56.] Bankovní rada přisvědčuje účastníku řízení v tom, že netvrdil, že správní orgán prvního stupně posuzoval jím poskytované úvěry ve stejném rozsahu jako spotřebitelské úvěry na bydlení. Jeho námitka směřovala k tomu, že požadavky uvedené v kontrolním protokolu jsou podle jeho názoru totožné s požadavky kladenými na poskytovatele spotřebitelských úvěrů jiných než na bydlení, přestože tyto poskytovatelé běžně poskytují úvěry v podstatně vyšších částkách. Tato dílčí nepřesnost obsažená v bodě 144 napadeného rozhodnutí však nemá vliv na podstatu argumentace správního orgánu prvního stupně. Z té vyplývá, že typ a výše

<sup>12</sup> Srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2025, č. j. 4 As 57/2024-57, a ze dne 31. 1. 2024, č. j. 6 As 8/2023-57.

<sup>13</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 31. 1. 2024, č. j. 6 As 8/2023-57.

poskytovaného úvěru mohou ovlivnit rozsah a množství informací požadovaných od žadatele o úvěr, nikoliv však požadavek na dostatečnou kvalitu a spolehlivost těchto informací, včetně jejich ověření prostřednictvím dokladů či jiným vhodným způsobem. S tímto závěrem se bankovní rada ztotožňuje.

## **II. K zohledňování některých sociálních dávek v rámci posouzení úvěruschopnosti**

[57.] Účastník řízení k zohledňování některých sociálních dávek v rámci posouzení úvěruschopnosti uvádí, co je účelem těchto dávek, co je účelem jím poskytovaných spotřebitelských úvěrů a k čemu zpravidla slouží. Uvádí příklad, že spotřebiteli např. přestane fungovat zařízení pro ohřev vody, k jeho opravě nebo pořízení nového zařízení použije úvěr od účastníka řízení, který potom splatí příslušnou sociální dávkou. Účastník řízení namítá, že z bodu 148 napadeného rozhodnutí není vůbec jasné, proč by podle správního orgánu prvního stupně měl být takový postup „nepřijatelný“ a „v naprostém rozporu s právní úpravou, která jednotlivé dávky upravuje“. Takové tvrzení správního orgánu prvního stupně je podle účastníka řízení nepřezkoumatelné.

[58.] Účastník řízení namítá, že argumentace správního orgánu prvního stupně zákonem č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění účinném do 31. 12. 2023, zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění účinném do 31. 12. 2023, zákonem č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění účinném do 31. 12. 2023 a zákonem č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění účinném do 31. 12. 2023 je zcela irelevantní. Účastník nijak nezpochybňoval ani účel podpory, ani přestupky či kontrolní pravomoci podle těchto zákonů. Účastník řízení uvedl, že využití peněžních prostředků vyplacených jako příspěvek na bydlení a přídavek na dítě není omezeno na konkrétní výdaj, a proto je lze užít i ke splacení spotřebitelského úvěru. Účastník řízení uvedl, že příjemci příspěvku na péči je sice stanovena povinnost využívat příspěvek na zajištění potřebné pomoci osobou blízkou nebo asistentem sociální péče, současně však příslušný zákon na žádném místě nestanoví povinnost vyčerpat tímto způsobem příjmy z této dávky v plném rozsahu a minimálně část peněžních prostředků vyplacených ve formě příspěvku na péči lze v určitých případech použít na úhradu spotřebitelského úvěru. Účastník řízení uvedl, že nárok na příspěvek na mobilitu není nijak závislý na výši příjmu žadatele o příspěvek ani na jeho celkové finanční situaci a příjemci tohoto příspěvku není stanovena povinnost použít peněžní prostředky přijaté ve formě této dávky na úhradu konkrétních výdajů, a tudíž je může využít dle libosti. Účastník řízení uvedl, že využití peněžních prostředků vyplacených jako příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení není omezeno na konkrétní výdaj, a proto je k úhradě spotřebitelského úvěru lze využít. Podle účastníka řízení tak nic nebrání zohledňování těchto sociálních dávek při porovnání příjmů a výdajů spotřebitele za účelem posouzení jeho úvěruschopnosti podle zákona o spotřebitelském úvěru. K těmto argumentům však správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí nic neuvedl, a proto je napadené rozhodnutí v této části nepřezkoumatelné. Podle účastníka řízení je napadené rozhodnutí z části nepřezkoumatelné i z důvodu, že správní orgán prvního stupně v něm neuvedl nic k argumentaci účastníka řízení k zohledňování některých jednorázově vyplácených sociálních dávek, k zohledňování výživného a k zohledňování sociálních dávek jako hlavního nebo jediného zdroje příjmu žadatele o úvěr.

[59.] Účastník řízení proto uzavírá, že spotřebitel – příjemce – výše uvedených sociálních dávek není povinen tyto dávky využít ke krytí konkrétních výdajů ani není povinen jakoukoli nevyužitou dávku vrátit zpět. Nic tedy nebrání jejímu využití ke splacení spotřebitelského úvěru (nebo jakémukoli jinému využití). Vzhledem k výše uvedenému tak účastník řízení nemohl pochybit tím, že porovnával příjmy spotřebitele z uvedených sociálních dávek souhrnně s ostatními jeho příjmy vůči souhrnné výši spotřebitelových výdajů.

[60.] Bankovní rada k vypořádání těchto námitek mimo jiné odkazuje na body 147 až 154 napadeného rozhodnutí, kde se správní orgán prvního stupně vyčerpávajícím způsobem zabýval zohledňováním některých sociálních dávek v rámci posuzování úvěruschopnosti. S těmito závěry se bankovní rada ztotožňuje.

[61.] K námitce, že z bodu 148 napadeného rozhodnutí není vůbec jasné, proč by podle správního orgánu prvního stupně měl být takový postup „nepřijatelný“ a „v naprostém rozporu s právní úpravou, která jednotlivé dávky upravuje“, bankovní rada uvádí, že se to týkalo názoru účastníka řízení, že právní úprava dotčených sociálních dávek nejenže oprávněné osobě nezakazuje využít příjmy z těchto sociálních dávek na úhradu spotřebitelských úvěrů, ale dokonce oprávněnou osobu ani nezavazuje k využití byť části těchto příjmů „ke krytí konkrétních potřeb spotřebitele“. Bankovní rada se ztotožňuje se závěrem správního orgánu prvního stupně uvedeným v bodech 149 až 152 napadeného rozhodnutí, že jednotlivé dávky jsou účelově vázané a primárně slouží k účelu stanovenému zákonem. Podstatou ale je, že účastník řízení nezavedl a neudržoval vhodné postupy a pravidla pro ověření příjmů, neboť jím zavedené postupy a pravidla umožňovaly bez zohledňování konkrétních výdajů spotřebitele či jeho domácnosti jako zdroj příjmů akceptovat dávky v hmotné nouzi, jednorázově vyplacené sociální dávky, výživné na dítě a některé sociální dávky [příspěvek na bydlení, příspěvek na dítě, příspěvek na péči, dávky pro osobu se zdravotním postižením (příspěvek na mobilitu)] určené ke krytí konkrétních potřeb spotřebitele a/nebo členů jeho domácnosti. Bankovní rada se tak se závěry správního orgánu prvního stupně ztotožňuje a nevidí jediný důvod, proč by mělo být napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.

[62.] Bankovní rada k tvrzení účastníka řízení k jednotlivým typům dávek, že se správní orgán prvního stupně nevypořádal s jeho argumenty, uvádí, že není pravdivé. Účastník řízení je přesvědčen, že nic tedy nebrání využití dávek ke splacení spotřebitelského úvěru, což ani správní orgán prvního stupně v bodě 147 napadeného rozhodnutí nepopírá. Správní orgán prvního stupně v této souvislosti však uvedl, že pokud poskytovatel spotřebitelského úvěru jako příjmy akceptuje sociální dávky určené na krytí potřeb jiných členů domácnosti či výživné na děti, tak je nezbytné, aby zavedl a udržoval vhodné postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti, která budou řádně porovnávat příjmy a výdaje celé domácnosti. Jak vyplývá z judikatury, v případě osob s nízkým příjmem sestávajícím ze sociálních dávek by měl poskytovatel spotřebitelského úvěru přistupovat ke zkoumání úvěruschopnosti zvláště pečlivě, neboť tato situace s sebou právě nese velké riziko neschopnosti úvěr splácet.<sup>14</sup> Nicméně účastník řízení nastavil taková pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti, která umožňovala zohlednit příjem z těchto dávek, aniž by byly řádně zjišťovány a ověřovány výdaje žadatelů o úvěr, když umožňoval porovnávat neověřenou souhrnnou částku výdajů na bydlení a osobních výdajů tvrzenou spotřebitelem se souhrnnou výší minimálních výdajů stanovenou v produktových tabulkách, kdy do hodnocení úvěruschopnosti vstupoval buď součet minimálních výdajů dle produktových tabulek, nebo součet prohlášených výdajů spotřebitelem podle toho, který z nich byl vyšší.

[63.] Polemika účastníka řízení k jednotlivým dávkám a námitky nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí ve vztahu k tomu, že správní orgán prvního stupně neuvedl nic k argumentům účastníka řízení o jednorázově vyplacených dávkách, výživném a sociálních dávkách, je podle bankovní rady zcela irelevantní. Správní orgán prvního stupně se vyjádřil k jednorázově vyplaceným dávkám, výživnému a sociálním dávkám obecně, že je lze akceptovat jako jeden ze zdrojů příjmů, ale za podmínky, že jsou současně zohledňovány řádně zjištěné a ověřené výdaje, a to včetně důvodu, proč to považuje správní orgán prvního stupně za zásadní. Bankovní rada proto ani v této části nepovažuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné.

[64.] K tvrzení účastníka řízení, že nemohl pochybit tím, že porovnával spotřebitelovy příjmy ze sociálních dávek souhrnně s ostatními jeho příjmy vůči souhrnné výši spotřebitelových výdajů, protože příjemce sociálních dávek není povinen tyto dávky využít ke krytí konkrétních výdajů ani není povinen jakoukoli nevyužitou dávku vrátit zpět, bankovní rada uvádí, že účastníkem řízení uvedené výdaje byly v případě výdajů deklarovaných spotřebitelem neověřené a v případě paušálního použití produktových tabulek účastníka řízení nedostatečně

<sup>14</sup> Např. rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 20. 8. 2025, č. j. 18 C 88/2025-37.

ověřené, což v žádném případě nelze hodnotit jako individualizované posouzení výdajů konkrétního spotřebitele.

[65.] Bankovní rada se tak ztotožňuje se závěry správního orgánu prvního stupně, že má za prokázané, že účastník řízení nezavedl a neudržoval vhodné postupy a pravidla pro ověření příjmů, neboť jím zavedené postupy a pravidla umožňovala bez zohledňování konkrétních výdajů spotřebitele či jeho domácnosti jako zdroj příjmů akceptovat dávky v hmotné nouzi, jednorázově vyplacené sociální dávky, výživné na dítě a některé sociální dávky [příspěvek na bydlení, příspěvek na dítě, příspěvek na péči, dávky pro osobu se zdravotním postižením (příspěvek na mobilitu)] určené ke krytí konkrétních potřeb spotřebitele a/nebo členů jeho domácnosti.

### III. K ověřování udržitelnosti příjmu

[66.] *Účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně se v napadeném rozhodnutí nevypořádal s jeho argumentem, že pokyny EBA u spotřebitelských úvěrů jiných, než na bydlení nevyžadují ověřovat udržitelnost spotřebitelova příjmu. Z tohoto důvodu je v této části napadené rozhodnutí zcela nepřezkoumatelné.*

[67.] *Podle účastníka řízení je nepřezkoumatelný i způsob, jakým správní orgán prvního stupně vypořádal jeho námitky příkazem České národní banky ze dne 27. 4. 2023, č. j. 2023/50294/570, sp. zn. S-Sp-2021/00111/CNB/573,<sup>15</sup> kde Česká národní banka tolerovala společnosti Fair Credit Czech s.r.o. totožný způsob ověřování úvěruschopnosti, za jaký napadeným rozhodnutím trestá účastníka řízení. Napadené rozhodnutí je tak diskriminační a odporuje jak § 2 odst. 4 správního řádu, tak zejména ústavnímu principu neakcesorické rovnosti deklarované v čl. 1 Listiny základních práv a svobod.*

[68.] *Podle účastníka řízení je nepřezkoumatelný i způsob, jakým správní orgán prvního stupně vypořádal jeho argumentaci rozhodnutím Nejvyššího soudu ze dne 25. srpna 2024, sp. zn. 33 Cdo 1316/2024. Dle účastníka řízení správní orgán prvního stupně v bodě 156 napadeného rozhodnutí pouze nepravdivě tvrdí, že: „NS pouze konstatoval, a to ve vztahu k neplatnosti smlouvy, že pracovní poměr na dobu určitou nemůže vést bez dalšího k závěru o neschopnosti žadatele úvěr splácet.“ To podle účastníka řízení není pravda, protože Nejvyšší soud jasně konstatoval, že poskytovatel řádně posoudil úvěruschopnost žadatele, který měl pracovní poměr na dobu určitou, přičemž nešlo určit, zda bude delší nebo kratší než splatnost spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení. Podle účastníka řízení je napadené rozhodnutí v této části nepřezkoumatelné, protože správní orgán prvního stupně místo toho, aby řádně vypořádal jeho námitku, tak si vymýšlí, že Nejvyšší soud v uvedeném rozhodnutí tvrdí něco jiného, než ve skutečnosti tvrdí.*

[69.] Bankovní rada k námitce, že správní orgán prvního stupně se v napadeném rozhodnutí nevypořádal s argumentací účastníka řízení, že pokyny EBA u spotřebitelských úvěrů jiných než na bydlení nevyžadují ověřovat udržitelnost spotřebitelova příjmu, uvádí, že ten se s pokyny EBA vypořádal v bodě 137 a 138 napadeného rozhodnutí. Bankovní rada opakuje, že pokyny EBA neobsahují taxativní výčet všech vhodných postupů ke splnění povinností poskytovatelů spotřebitelských úvěrů, kdy na ověřování informací při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, které pokyny EBA blíže nerozvádí, se vztahuje povinnost ověřovat informace poskytnuté spotřebitelem v souladu s požadavky uvedenými v zákoně o spotřebitelském úvěru a stávající judikatuře. Správní orgán prvního stupně na tuto judikaturu<sup>16</sup> odkázal v bodě 155 napadeného rozhodnutí, ale účastník řízení na ni nereagoval. Bankovní rada proto nevidí jediný důvod, proč by v této části mělo být napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.

<sup>15</sup> Dostupné na [https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2021\\_00111\\_CNB\\_573.pdf](https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2021_00111_CNB_573.pdf).

<sup>16</sup> Srov. rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 16. 10. 2023, č. j. 14 A 107/2023-46, nebo ze dne 6. 11. 2025, č. j. 11 A 45/2025-88.

[70.] Bankovní rada k námitce nepřezkoumatelného způsobu, jakým správní orgán prvního stupně vypořádal námitky účastníka řízení příkazem České národní banky ze dne 27. 4. 2023, č. j. 2023/50294/570, sp. zn. S-Sp-2021/00111/CNB/573, kde Česká národní banka měla tolerovat společnosti Fair Credit Czech s.r.o. totožný způsob ověřování úvěruschopnosti, za jaký napadeným rozhodnutím trestá účastníka řízení, odkazuje na body 18, 94, 103, 104 a 195 tohoto příkazu. Z těchto bodů jednoznačně vyplývá, že společnosti Fair Credit Czech s.r.o. bylo vytýkáno, že se nezabývala vyhodnocením udržitelnosti příjmů (srov. bod 155 napadeného rozhodnutí). Není tak pravdou, že by napadeným rozhodnutím byla porušena zásada legitimního očekávání podle § 2 odst. 4 správního řádu.<sup>17</sup> K tomu bankovní rada odkazuje na rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a rozhodnutí bankovní rady, které byly předmětem soudního přezkumu (viz. předchozí bod), ze kterých vyplývá, že při kontrole posuzování úvěruschopnosti je vyhodnocována i udržitelnost příjmů. Není tak pravdou, že by napadené rozhodnutí bylo diskriminační a odporovalo by ústavnímu principu neakcesorické rovnosti.

[71.] Bankovní rada k vypořádání argumentace účastníka řízení rozhodnutím Nejvyššího soudu ze dne 25. srpna 2024, sp. zn. 33 Cdo 1316/2024, konstatuje, že jí není zřejmé, proč by tvrzení správního orgánu prvního stupně mělo být nesrozumitelné, když mu v bodě 156 napadeného rozhodnutí předcházela citace textu z tohoto soudního rozhodnutí, kdy stejný text mimo jiné citoval i účastník řízení v rozkladu, tj. „Skutečnost, že měla v době uzavření smlouvy o úvěru sjednán pracovní poměr na dobu určitou, jehož přesná doba trvání z pracovní smlouvy nevyplývá (doba trvání pracovního poměru je vázána na dobu ukončení dočasného přidělení), nemůže vést bez dalšího k závěru o její neschopnosti úvěr splácet...“. Ze strany správního orgánu prvního stupně tak nedošlo k namítanému vymýšlení si závěrů Nejvyššího soudu. Správní orgán prvního stupně v bodě 156 napadeného rozhodnutí ještě uvedl, že je toho názoru, že Nejvyšší soud ani směrem k určení neplatnosti smlouvy v žádném případě nedošel k závěru, že poskytovatel spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení není povinen ověřovat udržitelnost spotřebitelova příjmu, jak se snaží nastínit účastník řízení. Bankovní rada se s těmito závěry ztotožňuje a dodává, že nepovažuje napadené rozhodnutí v této části za nepřezkoumatelné.

#### **IV. K ověření výdajů pomocí produktových tabulek**

[72.] *Účastník řízení s odkazem na bod 158 napadeného rozhodnutí uvádí, že správní orgán prvního stupně sice v obecné rovině souhlasí s ověřováním výdajů prostřednictvím „automatizovaných modelů“, zároveň však tvrdí, že: „je potřeba trvat na požadavku individualizovaného posuzování úvěruschopnosti, při kterém poskytovatel musí brát zřetel na konkrétní situaci konkrétního spotřebitele.“ (bod 159 napadeného rozhodnutí). K tomu účastník řízení namítá, že pokud je přípustné ověřování výdajů žadatele o úvěr prostřednictvím „automatizovaných modelů“, pak nelze zároveň „trvat na požadavku individualizovaného posuzování úvěruschopnosti, při kterém poskytovatel musí brát zřetel na konkrétní situaci konkrétního spotřebitele“. Tyto dva závěry správního orgánu prvního stupně tak vedle sebe nemohou obstát, a proto je napadené rozhodnutí v této části nepřezkoumatelné pro vnitřní rozpory.*

[73.] Bankovní rada k této námitce, respektive k tvrzenému vnitřnímu rozporu uvádí, že mezi požadavkem individualizovaného posouzení úvěruschopnosti a využitím automatizovaných modelů není rozpor. Zákon o spotřebitelském úvěru s účinností od 1. 1. 2024 naopak výslovně předpokládá, že informace o finanční situaci spotřebitele budou ověřovány způsobem přiměřeným konkrétní situaci, včetně možnosti využití automatizovaných modelů. Automatizovaný model tak může představovat nástroj zpracování a vyhodnocení dat, nikoli rezignaci na individuální posouzení, pokud pracuje s dostatečnými, spolehlivými a ověřenými informacemi o příjmech, výdajích a dalších poměrech konkrétního spotřebitele. Požadavek individualizace tedy směřuje k obsahu a kvalitě použitých údajů a výsledného posouzení,

<sup>17</sup> „Správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.“

zatímco automatizace se týká způsobu jejich zpracování; tyto prvky jsou vzájemně slučitelné a v zákonné úpravě se doplňují. Bankovní rada proto nepovažuje napadené rozhodnutí v této části za nepřezkoumatelné pro vnitřní rozpory.

[74.] Účastník řízení ve vztahu k usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27.9.2023, sp. zn. 33 Cdo 1819/2023, odkazuje na svou předchozí argumentaci, že Nejvyšší soud zde rozhodně neuzavřel, že by v tomto případě věřitel řádně neposoudil úvěruschopnost spotřebitele, nýbrž označil závěr odvolacího soudu o nedostačeném posouzení úvěruschopnosti ze strany věřitele za nepřezkoumatelný. Napadené rozhodnutí je tak v této části opět nepřezkoumatelné.

[75.] Bankovní rada k této námitce odkazuje na body 139 a 160 napadeného rozhodnutí, kde se tomuto soudnímu rozhodnutí správní orgán prvního stupně dostatečně věnoval, a dodává, že výkladem tohoto soudního rozhodnutí ve vztahu k odpovědnosti za přestupek týkající se nedostatečného posouzení úvěruschopnosti v rozsahu vyžadovaném zákonem se zabýval i Ústavní soud, který mimo jiné uvedl, že: „(...) podstatou vytýkaného porušení právní povinnosti skutečnost, že žalobkyně neposoudila úvěruschopnost dvou spotřebitelů na základě dokladů osvědčujících příjmy a výdaje těmito spotřebiteli deklarované. Neposoudila tedy úvěruschopnost dostatečně, v rozsahu vyžadovaném zákonem. Stěžovatelka v tomto ohledu poukazuje na rozpor v tom, jak Nejvyšší soud a NSS vykládají právě onu dostatečnost ve smyslu § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru. Podle stěžovatelky rozdílný výklad obou vrcholných soudů potvrzuje, že § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru neposkytoval stěžovatelce předvídatelný, jednoznačný a určitý návod, jak posuzovat úvěruschopnost spotřebitele. Podle Ústavního soudu však žádný rozpor ve výkladu podmínek přestupkové odpovědnosti v nynější věci neexistuje a stěžovatelce muselo být zřejmé - s ohledem na znění zákona, jeho účel i ustálenou judikaturu NSS (citovanou v napadených rozsudcích NSS), jak úvěruschopnost spotřebitele posuzovat (a jak ji naopak neposuzovat). Nejvyšší soud se totiž v rozsudku sp. zn. 33 Cdo 1819/2023, na nějž stěžovatelka poukazuje, požadavkem na posouzení úvěruschopnosti spotřebitele zabýval optikou neplatnosti smlouvy o spotřebitelském úvěru. Podle Nejvyššího soudu pro závěr o neplatnosti smlouvy podle § 87, nepostačuje jen samo zjištění, že poskytovatel řádně neposoudil úvěruschopnost spotřebitele. Je to proto, že samo zjištění, že poskytovatel v procesu posouzení úvěruschopnosti pochybil, nemusí vždy nutně znamenat, že spotřebitel není schopen úvěr splácet. Pokud tedy například spotřebitel úvěr splatí a vyjde-li následně najevo, že věřitel při procesu posouzení úvěruschopnosti pochybil, může se důsledek v podobě uvedené zákonné sankce (neplatnosti smlouvy) projevit pouze tehdy, bude-li postaveno najisto, že zde byly důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele úvěr splácet.“ Nejvyšší soud se tedy při posuzování podmínek pro neplatnost smlouvy přiklonil k materiálnímu na úkor formálního pojetí - neplatnosti smlouvy podle § 87 odst. 1 se tak nemůže domáhat spotřebitel, který v době uzavření smlouvy úvěruschopný byl. Správní soudy se však v nynějším případě zabývaly výkladem zákona o spotřebitelském úvěru ve vztahu k přestupkové odpovědnosti. To je významný rozdíl. Jak plyne z prvního napadeného rozsudku NSS č. j. 6 As 175/2024-36, přestupek spočívající v porušení povinnosti poskytovatele úvěru zkoumat před uzavřením úvěrové smlouvy úvěruschopnost spotřebitele je ze své podstaty koncipován jako přestupek ohrožovací; nastoupení poruchového následku (ve formě faktické platební neschopnosti spotřebitele v důsledku uzavření smlouvy o úvěru) proto není pro odpovědnost za něj vyžadováno.“<sup>18</sup> Bankovní rada proto nepovažuje napadené rozhodnutí v této části za nepřezkoumatelné.

[76.] Bankovní rada v této souvislosti považuje námitky účastníka řízení za irelevantní. Účastník řízení:

- ustanovení § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru vykládá bez ohledu na jeho účel i ustálenou judikaturu,

<sup>18</sup> Usnesení Ústavního soudu ze dne 5. 1. 2025, sp. zn. I.ÚS 2636/25.

- svůj výklad opírá o právně nezávazné pokyny EBA, které ani jím namítané skutečnosti neobsahují, a proto se musí dovolávat veřejné rozpravy s nimi související,
- se dovolává rozhodnutí v soukromoprávních soudních sporech, ve kterých se rozhodovalo o neplatnosti smlouvy podle ustanovení § 87 zákona o spotřebitelském úvěru a ve kterých je opakovaně uvedeno, že k prohlášení neplatnosti smlouvy nestačí zjištění, že nedošlo k řádnému posouzení úvěruschopnosti spotřebitele, za dostatečně vypořádané a pro účely řízení o přestupku, kde poskytovatel spotřebitelského úvěru nese plnou odpovědnost za nesplnění zákonem stanovené povinnosti řádně posoudit úvěruschopnost.

## V. K posuzování úvěruschopnosti v konkrétních případech

[77.] Účastník řízení namítá, že část napadeného rozhodnutí označená jako „Vyjádření se účastníka řízení“ tvořená v bodech 225 až 234 napadeného rozhodnutí je značně zjednodušující a v žádném případě nevystihuje komplexní argumentaci účastníka řízení. Účastník řízení proto argumentuje, že je nezbytné, aby bankovní rada vycházela přímo z podání účastníka řízení, nikoliv z účelových parafrází jeho námitek, jak je předkládá správní orgán prvního stupně. Pokud jde o samotné vyjádření správního orgánu prvního stupně, tak to se v zásadě omezuje na paušální „odmítání“ námitek a argumentů účastníka řízení, respektive jejich neopodstatněné označování za údajně „účelové“. Správní orgán prvního stupně tak činí převážně jen zcela vágním, nepřezkoumatelným tvrzením, že námitky účastníka řízení „považuje za neopodstatněné“ a že je „přesvědčen“ o opaku. Vlastní konkrétní argumentace správního orgánu prvního stupně však absentuje, respektive správní orgán prvního stupně nanejvýš neurčitě odkazuje na předchozí odstavce napadeného rozhodnutí. S ohledem na právě uvedené se účastník řízení v této části vyjádří ke konkrétním vadám napadeného rozhodnutí a ve zbytku (kde správní orgán prvního stupně pouze odkazuje na dřívější argumentaci) účastník řízení odkazuje na své v rozkladu již uvedené námitky a na námitky a argumenty uvedené v jeho předchozích podáních.

[78.] Bankovní rada k této námitce odkazuje na bod 225 napadeného rozhodnutí, z kterého jednoznačně vyplývá, že správní orgán prvního stupně vycházel z komplexního vyjádření účastníka řízení, když v bodech 226 až 234 napadeného rozhodnutí explicitně uvedl pro přehlednost pouze ty námitky, které se týkaly konkrétních případů a které nebyly již uvedeny v jiné části napadeného rozhodnutí. Pro přehlednost správní orgán prvního stupně v bodě 225 napadeného rozhodnutí odkázal na vypořádání zbytku námitek v bodech 73 až 126 napadeného rozhodnutí, stejně tak i v bodě 235 napadeného rozhodnutí správní orgán prvního stupně pro stručnost odkázal na body 127 až 179 napadeného rozhodnutí, ve kterých dostatečně obsáhle související námitky vypořádal. Skutečnost, že správní orgán prvního stupně nevypořádával námitky účastníka řízení duplicitně v části „(i) Postupy a pravidla pro posouzení úvěruschopnosti spotřebitele“, a i v části „(ii) Poskytnutí spotřebitelských úvěrů v rozporu s ustanovením § 86 odst. 1 ZSÚ“ sama o sobě nezapřičiňuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, jelikož je nezbytné posuzovat napadené rozhodnutí jako celek. K námitce, že část napadeného rozhodnutí je značně zjednodušující a v žádném případě nevystihující komplexní argumentaci účastníka řízení, bankovní rada dodává, že úkolem správního orgánu není doslovný přepis námitek účastníka řízení do odůvodnění napadeného rozhodnutí, ale jejich shrnutí v takovém rozsahu, aby takové rozhodnutí bylo přezkoumatelné. Takovým způsobem postupoval i správní orgán prvního stupně a odůvodnění napadeného rozhodnutí odpovídá § 68 odst. 3 správního řádu, podle kterého se v něm uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. V té souvislosti bankovní rada odkazuje na související judikaturu, podle které: „[ú]prava náležitostí odůvodnění správního rozhodnutí v § 68 odst. 3 správního řádu... [z]ajišťuje totiž, aby byl adresát veřejné moci odpovídajícím způsobem seznámen se skutkovými a právními

závěry správního orgánu v jeho věci“,<sup>19</sup> a „[f]unkcí odůvodnění správního rozhodnutí je zejména doložit správnost a nepochybně i zákonnost postupu správního orgánu, jakož i vydaného rozhodnutí“. <sup>20</sup> Všechny tyto judikатурní požadavky napadené rozhodnutí splňuje. Bankovní rada proto dodává, že ze strany správního orgánu prvního stupně nedošlo k účelovému parafrázování námitek účastníka řízení.

[79.] K námitce, že se samotné vyjádření správního orgánu prvního stupně omezuje na paušální „odmítání“ námitek a argumentů účastníka řízení, respektive jejich neopodstatněné označování za údajně „účelové“, a že tak správní orgán prvního stupně činí převážně jen zcela vágním, nepřezkoumatelným tvrzením, že námitky účastníka řízení „považuje za neopodstatněné“ a že je „přesvědčen“ o opaku, když dle něj vlastní konkrétní argumentace správního orgánu prvního stupně absentuje, respektive správní orgán prvního stupně nanejvýš neurčitě odkazuje na předchozí odstavce napadeného rozhodnutí, bankovní rada uvádí, že vyjádření stanoviska správního orgánu prvního stupně považuje za dostatečné a plně v souladu s požadavky judikatury, podle které: „[z] odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, ...které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předešlé účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů...“. <sup>21</sup> K tvrzené absenci samotného vyjádření stanoviska správního orgánu prvního stupně bankovní rada opětovně odkazuje na související judikaturu, podle které: „Nejvyšší správní soud dále předepisuje, že rozsah reakce [...] na konkrétní námitky je, co do šíře odůvodnění, spjat s otázkou hledání míry. Povinnost orgánů veřejné moci (včetně orgánů moci soudní) svá rozhodnutí řádně odůvodnit nelze interpretovat jako požadavek na detailní odpověď na každou námitku. Proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení, srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008-13, případně, za podmínek tomu přiměřeného kontextu, i s akceptací odpovědi implicitní, což připouští i Ústavní soud – srov. např. usnesení ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09 (rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná z [nalus.usoud.cz](http://nalus.usoud.cz)), či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 4 Ads 58/2011-72.“ <sup>22</sup> V neposlední řadě nelze opomenout ani závěry Nejvyššího správního soudu vtělené do rozsudku ze dne 28. 8. 2026, č. j. 5 As 20/2025–61, ve kterém se jmenovaný soud velmi obsáhle věnoval problematice detailního vypořádání rozsáhlé argumentace a námitek vznesené účastníkem řízení. I v tomto případě bankovní rada považuje napadené rozhodnutí za přezkoumatelné.

[80.] *Účastník řízení opakovaně namítá, že správní orgán prvního stupně nepřipustně zaměřuje dílčí individuální pochybení v omezeném počtu případů za systémovou vadu pravidel a postupů účastníka řízení. Závěr o porušení § 86 zákona o spotřebitelském úvěru v jednotlivých případech nelze generalizovat na celou činnost účastníka řízení, aniž by správní orgán prvního stupně u dostatečně širokého vzorku případů prokázal, že účastník řízení soustavně neměl k dispozici nezbytné, spolehlivé, dostatečné a přiměřené informace, respektive že na jejich základě nemohl učinit závěr o schopnosti spotřebitele úvěr splácet. Takové hodnocení v napadeném rozhodnutí absentuje, když správní orgán prvního stupně se raději zaměřuje na jednotlivá dílčí tvrzená pochybení, aniž by řádně zdůvodnil a objasnil, jak dospěl k závěru, že tato představují systémovou vadu pravidel a postupů účastníka řízení. I v tomto ohledu je podle účastníka řízení napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Podle účastníka řízení již skutečnost, že správní orgán prvního stupně se v napadeném rozhodnutí opakovaně zaměřuje na tvrzená pochybení v pouhých jednotkách případů, sama dokládá, že tato pochybení byla zjištěna pouze u malého procenta ze zkoumaného vzorku. Přesto správní orgán prvního stupně svůj závěr, že: „výdajový model v podobě produktových tabulek založený na minimálních výdajích na bydlení je zcela nevhodný a nedostatečný pro nahrazení ověřování konkrétních výdajů na bydlení spotřebitele“ (bod 241 napadeného rozhodnutí), staví na pouhých 8 úvěrových případech, kdy ze spotřebitelem*

<sup>19</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2010, č. j. 8 As 60/2009-73.

<sup>20</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109.

<sup>21</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2006, č. j. 4 As 58/2005-65.

<sup>22</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2019, č. j. 2 Afs 345/2017-35.

*předložených dokladů měly vyplývat vyšší náklady na bydlení, než jaké spotřebitel tvrdil, resp. které vyplývaly z produktových tabulek. Správní orgán prvního stupně přitom zcela ignoruje související argumentaci účastníka řízení ve vztahu k povinnosti spotřebitele uvádět pravdivé údaje, respektive rozsahu vyšetřovací povinnosti poskytovatele spotřebitelského úvěru a principu proporcionality. Účastník řízení současně opakuje, že v těchto konkrétních případech došlo k individuálnímu pochybení odpovědného pracovníka, rozhodně tedy nešlo o systémové nedostatky. S tím se správní orgán prvního stupně nevypořádal, naopak tyto izolované případy účelově paušalizuje v neprospěch celého modelu činnosti účastníka řízení. I v tomto ohledu je podle účastníka řízení napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné a vadné.*

[81.] *Účastník řízení namítá, že se správní orgán prvního stupně dopouští nepřípustně kategorizujících závěrů i v dalších částech odůvodnění napadeného rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně například nahrazuje individuální posouzení úvěruschopnosti nepřípustnou a neopodstatněnou kategorickou domněnkou, že určité příjmy spotřebitele nemohou být při posuzování úvěruschopnosti vůbec zohledněny, či dokonce že spotřebitel pobírající určité sociální dávky nebo spotřebitel, který se nacházel či nachází v jiné (dočasné) tíživé životní situaci (např. exekuci), nemůže být v zásadě nikdy úvěruschopný. Takový závěr ovšem nemá oporu v § 86 zákona o spotřebitelském úvěru. Uvedené ustanovení vyžaduje posouzení celkové finanční situace spotřebitele, přičemž rozhodně není jeho smyslem a priori vyloučení určitých skupin spotřebitelů z možnosti získat spotřebitelský úvěr pro řešení vlastních (nezbytných) potřeb. Diskriminační výklad správního orgánu prvního stupně a hrozba sankce ze strany České národní banky by však k takovému nepřípustnému závěru nepochybně vedly. Podle účastníka řízení takový výklad správního orgánu prvního stupně proto nemůže obstát.*

[82.] Bankovní rada pro vypořádání této námítky nejdříve odkazuje na bod 185 napadeného rozhodnutí, z kterého vyplývá, že správní orgán prvního stupně závěry k porušení povinnosti podle ustanovení § 86 zákona o spotřebitelském úvěru učinil na základě účastníkem řízení doložené dokumentace ke každému úvěrovému případu z kontrolního vzorku 60 smluv o spotřebitelském úvěru. Bankovní rada dodává, že kontrolní vzorek 60 smluv o spotřebitelském úvěru z celkem 20 330 uzavřených smluv o spotřebitelském úvěru považuje za dostatečně reprezentativní. V bodě 186 a násl. napadeného rozhodnutí jsou pak přehledně jednotlivé informace ke konkrétním porušením uvedeny v textu a tabulkách. Z napadeného rozhodnutí tak jednoznačně vyplývá, že správní orgán prvního stupně posuzoval každý úvěrový případ z kontrolního vzorku 60 smluv o spotřebitelském úvěru jednotlivě a hodnotil, zda úvěruschopnost byla posouzena na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací. Bankovní rada dodává, že bylo na účastníku řízení, aby dostatečně osvědčil, že v konkrétních 60 úvěrových případech z kontrolního vzorku 60 smluv o spotřebitelském úvěru neexistovaly důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitelů úvěr splatit. Bankovní rada v této souvislosti odkazuje na judikaturu, podle které: „(...) plní-li stěžovatelka zákonem uloženou povinnost, musí být vůči dohledovému orgánu schopna její plnění náležitě prokázat. I dle judikatury Soudního dvora vnitrostátní pravidlo, dle kterého je poskytovatel úvěru v zásadě povinen doložit před soudem řádné splnění svých předmluvních povinností, zajišťuje účinný výkon práv přiznaných směrnicí CCD (rozsudek ve věci CA Consumer Finance, bod 28). Nadto je třeba dodat, že povinnost uchovávat dokumentaci týkající se posouzení úvěruschopnosti spotřebitelů plyne kromě zákona i z relevantního soft law, na nějž stěžovatelka ve své argumentaci často odkazuje (viz bod 94 pokynů EBA a bod 2(f) dohledového benchmarku č. 1/2014).“<sup>23</sup> Ústavní stížnost proti citovanému rozhodnutí Nejvyššího správního soudu byla rozhodnutím Ústavního soudu odmítnuta, přičemž Ústavní soud mimo jiného uvedl, že poskytovatel spotřebitelského úvěru nese důkazní břemeno ve věci splnění povinnosti týkající se posouzení úvěruschopnosti.<sup>24</sup>

[83.] K výtce účastníka řízení, že správní orgán prvního stupně závěry o výdajovém modelu staví pouze na 8 úvěrových případech, bankovní rada dodává, že účastník řízení měl pouze v 8 úvěrových případech ze vzorku 60 smluv k dispozici doklad, ze kterého byly patrné výdaje

<sup>23</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2024, č. j. 9 As 127/2024-34.

<sup>24</sup> Usnesení Ústavního soudu ze dne 19. 2. 2025, sp. zn. III. ÚS 2819/24.

na bydlení, které nadto ani nezahrnul do posuzování úvěruschopnosti. To svědčí spíše o flagrantním neplnění jeho povinností, nikoliv o tom, že správním orgánem prvního stupně tvrzená pochybení byla v pouhých jednotkách případů. Již pouze toto zjištění prokazuje systematické porušení ustanovení § 86 zákona o spotřebitelském úvěru, neboť ve všech 60 případech účastník řízení poskytl spotřebitelské úvěry, aniž by řádně zjistil a ověřil výdaje jednotlivých žadatelů o úvěr. Ve všech 60 úvěrových případech se tak účastník řízení spokojil pouze s žadateli o úvěr tvrzenými výdaji (v 8 úvěrových případech z 60 úvěrových případů doklad sice k dispozici měl, ale nevycházel z něho) a tyto tvrzené výdaje žadatelů o úvěr porovnával s výší minimálních výdajů, kterou určil podle jím nastavených produktových tabulek. K problematice produktových tabulek, respektive k tomu, proč považuje účastníkem řízení zavedené produktové tabulky za nedostatečné, pak bankovní rada odkazuje na body 158 až 162 napadeného rozhodnutí (obdobně jako v napadaném rozhodnutí, kdy na stejné body správní orgán prvního stupně odkázal při vypořádání námitek účastníka řízení v bodě 239 napadeného rozhodnutí). Případy, ke kterým měl účastník řízení k dispozici doklad, ze kterého byly patrné výdaje na bydlení, pak pouze závěry správního orgánu prvního stupně tam uvedené potvrdily. Statistické určení výdajů pomocí produktových tabulek totiž neobstálo ve 100 % úvěrových případů, ke kterým účastník řízení disponoval dokladem o výdajích na bydlení žadatele o úvěr. Podle názoru bankovní rady bagatelizace tohoto zjištění ze strany účastníka řízení není proto namístě. Neobstojí v této souvislosti ani námitka účastníka řízení, že v těchto 8 úvěrových případech došlo k individuálnímu pochybení odpovědného pracovníka, a proto nešlo o systémové nedostatky. Z bodu 39 a násl. napadeného rozhodnutí vyplývá, že účastník řízení zavedl a udržoval nedostatečná pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti týkající se zjišťování výdajů, které pak byly, jak vyplývá z bodů 197 až 202 napadeného rozhodnutí, aplikovány ve všech 60 úvěrových případech (tj. ve 100 % úvěrových případů z kontrolovaného vzorku).

[84.] Pokud jde o spotřebitele v exekuci či spotřebitele, kteří mají jako zdroj příjmů sociální dávky, tak z bodů 236 a 247 až 252 napadeného rozhodnutí rozhodně nevyplývá, že by správní orgán prvního stupně nahrazoval individuální posouzení nepřípustnou a neopodstatněnou domněnkou, že tito spotřebitelé jsou vždycky neúvěruschopní, tak jak tvrdí účastník řízení. V bodě 236 napadeného rozhodnutí správní orgán prvního stupně účastníku řízení vytkl, že nelze zohlednit jako příjem sociální dávky, aniž by účastník řízení oproti tomuto příjmu započel patřičný výdaj, který je z této sociální dávky hrazen. Z bodů 247 až 252 napadeného rozhodnutí zase vyplývá, že u spotřebitelů, kteří jsou v exekuci, je žádoucí zkoumat, zda spotřebitelům nezbyvá pouze nezabavitelné minimum, které slouží k zabezpečení základních životních potřeb (srov. bod 170 napadeného rozhodnutí). Jinými slovy, správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí netvrdí, že tito spotřebitelé jsou vždycky neúvěruschopní, bankovní rada nicméně předpokládá, že nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru tyto faktory indikuje jako rizikové a přistoupí v těchto případech k obezřetnějšímu posuzování úvěruschopnosti.

[85.] K námitce, že v napadeném rozhodnutí absentuje hodnocení toho, že účastník řízení soustavně neměl k dispozici nezbytné, spolehlivé, dostatečné a přiměřené informace, respektive že na jejich základě nemohl učinit závěr o schopnosti spotřebitele úvěr splácet, bankovní rada konstatuje, že jej napadené rozhodnutí obsahuje.

## **VI. K nepořízení a neuchování dokumentů nebo jiných záznamů**

[86.] *Účastník řízení namítá, protože poskytovatelé spotřebitelského úvěru nemají paušální povinnost ověřovat úvěruschopnost spotřebitele v úvěrovém registru a nahlížení do úvěrového registru NRKI tedy jde nad rámec zákonných povinností účastníka, že nevidí proto žádný důvod, proč by ve vztahu k nahlížení do úvěrového registru NRKI a navazujícímu vyhodnocení takových dat měl uchovávat záznamy, resp. proč by měl být za nevedení těchto záznamů ze strany správního orgánu prvního stupně sankcionován. Účastník řízení dodává, že záznam z úvěrového registru NRKI byl nositelem úvěrové kompetence zohledněn, což lze navíc odvodit z finálního stanoviska tohoto pracovníka k úvěrovému případu a že tuto skutečnost nakonec ani správní orgán prvního stupně nespornuje. Podle účastníka řízení správní orgán prvního*

*stupně však tuto podstatnou argumentaci účelově přehlíží a nijak ji nevypořádal. Napadené rozhodnutí je proto v této části opět nepřezkoumatelné.*

[87.] Bankovní rada k námitce, že poskytovatelé spotřebitelského úvěru nemají paušální povinnost ověřovat úvěruschopnost spotřebitele v úvěrovém registru, a nahlížení do úvěrového registru NRKI tedy jde nad rámec zákonných povinností účastníka, nejprve odkazuje na body 166 až 168 tohoto rozhodnutí o rozkladu. K vypořádání této námítky bankovní rada dále odkazuje na body 263 a 264 napadeného rozhodnutí, kde se správní orgán prvního stupně s touto námitkou zabýval, a takové vypořádání považuje bankovní rada za dostatečné včetně odkazu na judikaturu, podle které s požadavkem odborné péče souvisí i povinnost uchovávat těchto dokumentů, nadto výslovně konkretizovaná ve vztahu k dokumentům nebo záznamům týkajícím se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, přičemž plní-li poskytovatel spotřebitelského úvěru zákonem uloženou povinnost, musí být vůči dohledovému orgánu schopen její plnění náležitě prokázat.<sup>25</sup> Poskytovatel spotřebitelského úvěru tak nese důkazní břemeno ve věci splnění povinnosti týkající se posouzení úvěruschopnosti.<sup>26</sup> Bankovní rada dodává, že skutečnost, že byl záznam z úvěrového registru NRKI nositelem úvěrové kompetence zohledněn, neboť to vyplývá z finálního stanoviska tohoto pracovníka k úvěrovému případu, skutečně nesporně ani bankovní rada. Tato skutečnost, ale nemění nic na tom, že účastník řízení tento záznam neuchoval, tedy ani na závěru uvedeném v části (iii) výroku I. napadeného rozhodnutí, že ve 12 úvěrových případech ze vzorku 60 úvěrových případů nepořídil a neuchoval dokumenty nebo jiné záznamy osvědčující, jaké údaje z úvěrových registrů a v jakém rozsahu byly zohledňovány a také jaký byl výsledný disponibilní příjem spotřebitele, pokud jej na základě údajů v úvěrových registrech ponížil. Není tak pravdou, že správní orgán prvního stupně tuto argumentaci účelově přehlíží a nijak ji nevypořádal. Bankovní rada proto nepovažuje napadené rozhodnutí v této části za nepřezkoumatelné.

[88.] Účastník řízení namítá, že nesouhlasí s tvrzením správního orgánu prvního stupně v bodě 265 napadeného rozhodnutí, že: „Správní orgán má za nesporné, že účastník řízení [...] nepořizoval dokumenty nebo jiné záznamy v rozsahu, který je nezbytný pro hodnověrné osvědčení řádného plnění jeho povinností“. Podle účastníka řízení je opak pravdou, a proto rozhodně neplatí, že by se jednalo o nespornou skutečnost, jak nepravdivě tvrdí správní orgán prvního stupně. Účastník řízení pouze argumentoval, že v daném konkrétním případě nebyly záznamy NRKI uchovány, v čemž ovšem nespátřuje porušení svých povinností, natož vadu svého celého modelu.

[89.] Bankovní rada k tvrzení účastníka řízení, že dokumenty nebo jiné záznamy v rozsahu, který je nezbytný pro hodnověrné osvědčení řádného plnění jeho povinností, pořizoval, dodává, že je měl správnímu orgánu prvního stupně nebo v rámci rozkladu předložit. Bankovní rada nepochybuje, že: „[p]řestupkové řízení je ovládáno zásadou materiální pravdy a zásadou vyšetřovací, které jsou zakotveny v § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu, takže správní orgány jsou v něm povinny zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, přičemž i bez návrhu jsou povinny zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být z moci úřední povinnost uložena. Tato skutečnost však vzhledem ke znění § 52 správního řádu nezbavuje účastníka řízení povinnosti označit důkazy na podporu svých tvrzení, a proto musí prokázat, co sám tvrdí, pokud má správní orgán právě z jeho tvrzení vycházet (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2013, č. j. 5 As 64/2011–66)“.<sup>27</sup> Bankovní rada dodává, že i kdyby účastník řízení dokumenty nebo jiné záznamy v rozsahu, který je nezbytný pro hodnověrné osvědčení řádného plnění jeho povinností, nepořizoval, nic to nemění na jeho odpovědnosti za přestupek podle § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru, kterého se osoba oprávněná poskytovat nebo zprostředkovávat spotřebitelský úvěr dopustí tím, že neuchovává dokumenty a záznamy podle

<sup>25</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2024, č. j. 9 As 127/2024-34.

<sup>26</sup> Usnesení Ústavního soudu ze dne 19. 2. 2025, sp. zn. III. ÚS 2819/24.

<sup>27</sup> Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 4. 2022, č. j. 4 As 278/2021-24, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2020, č. j. 8 As 194/2018-58.

§ 78 zákona o spotřebitelském úvěru. Bankovní rada má totiž za prokázané, že dokumenty nebo jiné záznamy v rozsahu, který je nezbytný pro hodnověrné osvědčení řádného plnění povinností, účastník řízení neuchovával, k čemuž se sám v rozkladu přiznal. Co se týče samotného zjišťování skutkového stavu, platí, že správní orgán je podle § 3 správního řádu povinen postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku. Zákon proto správnímu orgánu ukládá, aby i při pasivitě obviněného opatřil v řízení dostatečné množství důkazů, které přestupek, jenž je obviněnému kladen za vinu, jasně a nepochybně prokazují.<sup>28</sup> Zvláštní důraz na důkladné zjištění skutkového stavu je pak třeba klást v kontextu správního trestání.<sup>29</sup> Správní orgán prvního stupně přesně toto v řízení o přestupku účastníka řízení udělal.

[90.] Ohledně pořizování dokumentů nebo jiných záznamů osvědčujících, jaké údaje z úvěrových registrů a v jakém rozsahu byly zohledňovány a také jaký byl výsledný disponibilní příjem spotřebitele, pokud jej na základě údajů v úvěrových registrech účastník řízení ponížil, bankovní rada dodává, že interpretace zásady materiální pravdy zakotvené v § 3 správního řádu a vyšetřovací zásady podle § 50 odst. 3 správního řádu nemůže být natolik extenzivní, aby ve svých důsledcích zablokovala rozhodnutí správního orgánu a znemožnila účinný postih za protiprávní jednání. To platí i v sankčních správních řízeních zahajovaných z úřední povinnosti, v nichž je význam zásady materiální pravdy dle § 3 správního řádu a zásady vyšetřovací podle § 50 odst. 3 správního řádu akcentován.<sup>30</sup> Správní řád již nevyžaduje, aby skutkový stav byl zjištěn „přesně a úplně“, jak požadoval předchozí správní řád z roku 1967. Někdy se proto mluví o tzv. „racionalizované zásadě materiální pravdy“.<sup>31</sup> Judikatura dovodila, že dokazování správní orgán provádí (resp. obecněji shromažďuje podklady) pouze v takovém rozsahu a jen tak dlouho, dokud o skutkovém stavu existují racionální pochybnosti.<sup>32</sup> Bankovní rada dodává, že nemá pochybnosti o tom, že účastník řízení nejenomže ve 12 úvěrových případech ze vzorku 60 smluv o spotřebitelském úvěru neuchoval dokumenty nebo jiné záznamy osvědčující, jaké údaje z úvěrových registrů a v jakém rozsahu byly zohledňovány a také jaký byl výsledný disponibilní příjem spotřebitele, pokud jej na základě údajů v úvěrových registrech ponížil, ale nemá ani důvodné pochybnosti o tom, že účastník řízení ani takové dokumenty nebo jiné záznamy nepořídil. Bankovní rada v této souvislosti odkazuje na bod 260 napadeného rozhodnutí, z něhož vyplývá, že „účastník řízení ve 12 případech ze vzorku, u nichž zjistil, že spotřebitel má aktivní záznam v úvěrovém registru NRKI, neuchoval žádné záznamy o tom, jaké údaje z tohoto registru při posuzování úvěruschopnosti zohlednil a v jakém rozsahu. Účastník řízení rovněž nevedl žádné záznamy o tom, zda na základě údajů z úvěrového registru NRKI nějakým způsobem snížil disponibilní příjem spotřebitele, a pokud ano, jaká byla jeho výsledná výše.“ Za těchto skutkových okolností bankovní rada nepovažuje za nesprávný závěr uvedený v bodě 265 napadeného rozhodnutí, podle něhož účastník řízení v uvedených 12 úvěrových případech nepořizoval dokumenty ani jiné záznamy v rozsahu nezbytném k hodnověrnému osvědčení řádného plnění svých povinností. Tvzení účastníka řízení, že opak je pravdou, zůstalo zcela nepodloženo. Bankovní rada proto neshledala žádný důvod ke změně výše uvedeného skutkového zjištění ani navazujícího právního hodnocení. Bankovní rada současně připouští, že správní orgán prvního stupně v bodě 263 napadeného rozhodnutí v reakci na námitku účastníka řízení nepřesně uvedl, že „účastník řízení však ve 12 úvěrových případech záznamy z nahlížení do NRKI neuchoval (...)“. Tato dílčí nepřesnost však nemá vliv na správnost závěrů uvedených v bodech 265 a 266 napadeného rozhodnutí. Z bodu 260 ve spojení s body 265 a 266 napadeného rozhodnutí totiž vyplývá, že podstatou vytýkaného pochybení nebyla absence samotných záznamů o nahlížení do registru NRKI, nýbrž absence záznamů dokládajících, jaké údaje z registru účastník řízení při posouzení

<sup>28</sup> Viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015-71, č. 3577/2017 Sb. NSS.

<sup>29</sup> Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 12. 2010, č. j. 4 Ads 44/2010-132.

<sup>30</sup> Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 5. 2022, č. j. 6 As 364/2020-29

<sup>31</sup> POTÉŠIL, L. et al. Správní řád. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 54.

<sup>32</sup> Viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 5. 2022, č. j. 6 As 364/2020-29, bod 33; ze dne 14. 5. 2025, č. j. 22 Ads 36/2025-32, bod 17.

úvěruschopnosti zohlednil a jakým způsobem je vyhodnotil. Právě z tohoto důvodu nebylo možné řádné plnění jeho povinností ověřit.

## **VII. K nepřipustné aplikaci povinnosti odborné péče jako neomezené sankční klauzule**

[91.] Účastník řízení uvádí, že podle § 75 zákona o spotřebitelském úvěru musí poskytovatel spotřebitelského úvěru vykonávat svou činnost s odbornou péčí. Uvádí, že představuje neurčitý právní pojem, který zákon blíže nevymezuje, a s odkazem na Metodiku k posuzování odborné péče vyhotovenou Komisí pro cenné papíry pojem odborná péče vymezuje. Účastník řízení odkazem na komentářovou literaturu a jiné rozhodnutí České národní banky vymezuje funkce povinnosti jednat s odbornou péčí. Konstatuje, že správní orgán prvního stupně ho shledal vinným především tím, že v rozporu s odbornou péčí nezavedl a neudržoval pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele [§ 15 odst. 1 a 2 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru] a neposuzoval řádně úvěruschopnost spotřebitelů (§ 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru).

[92.] Účastník řízení namítá, že z povahy povinnosti jednat s odbornou péčí jako povinnosti vymezené neurčitým právním pojmem vyplývá řada specifíků při správním trestání za její porušení, ale tato specifika nejsou v napadeném rozhodnutí naplněna.

[93.] Z napadeného rozhodnutí však také nevyplývá, jaký postup při posouzení úvěruschopnosti je v souladu s odbornou péčí. Správní orgán prvního stupně se omezuje na konstatování, že jednání účastníka řízení je protiprávní, případně pouze nahrazuje pojem odborné péče jiným neurčitým právním pojmem. Správní orgán prvního stupně nadto na mnoha místech nepřistupuje k povinnosti jednat s odbornou péčí jako k neurčitému právnímu pojmu, ale užívá ji jako nástroj správního uvážení. V důsledku toho dovozuje povinnosti, které nevyplývají ze směrnice 2008/48/ES.

[94.] Účastník řízení namítá, že spor mezi ním a správním orgánem prvního stupně spočívá v tom, jak podrobně je poskytovatel spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení povinen ověřovat zejména výdaje spotřebitele. Účastník řízení je přesvědčen, že správní orgán prvního stupně s poukazem na obecnou povinnost poskytovatele jednat s odbornou péčí klade na ověřování příjmů a výdajů nezákonné požadavky. Podle účastníka řízení, právní závěry obsažené v napadeném rozhodnutí jednoznačně vedou k požadavku na systematické ověřování příjmů a výdajů spotřebitele, tj. k závěru, který SDEU ve věci rozsudku SDEU ve věci C-449/13 výslovně odmítl.

[95.] Bankovní rada k námitce, že z povahy povinnosti jednat s odbornou péčí jako povinnosti vymezené neurčitým právním pojmem vyplývá řada specifíků při správním trestání za její porušení, ale tato specifika nejsou v napadeném rozhodnutí naplněna, bankovní rada odkazuje na body 106 až 110 tohoto rozhodnutí o rozkladu. Dále bankovní rada uvádí, že skutečnost, že správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí výslovně nevyložil neurčitý právní pojem „odborná péče“ ještě neznamená, že by podmínky správního trestání nebyla naplněna.

[96.] K námitce, že z napadeného rozhodnutí nevyplývá, jaký postup při posouzení úvěruschopnosti je v souladu s odbornou péčí, když se správní orgán prvního stupně omezuje na konstatování, že jednání účastníka řízení je protiprávní, bankovní rada nejprve uvádí, že není úkolem správního orgánu prvního stupně v napadeném rozhodnutí uvést, jaký postup účastníka řízení při posouzení úvěruschopnosti je v souladu s odbornou péčí. To nevyplývá ani z účastníkem řízení uvedené judikatury k otázce aplikace neurčitého právního pojmu. Rozsah se může lišit v návaznosti na konkrétní okolnosti případu a zákon o spotřebitelském úvěru tak dává poskytovateli spotřebitelského úvěru ve vztahu k dostatečnosti a spolehlivosti informací prostor pro určitou samostatnou úvahu,<sup>33</sup> což odpovídá i závěrům rozsudku SDEU ve věci C-449/13, podle kterého existuje prostor pro uvážení při určování, zda informace, které má poskytovatel k dispozici, stačí k doložení úvěruschopnosti spotřebitele, a zda je třeba je

<sup>33</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2024, č. j. 9 As 127/2024-34.

ověřit pomocí jiných údajů. Jak k tomu doplnila judikatura, „Není-li výčet dokumentů, které mají poskytovatelé vyžadovat od spotřebitelů, stanoven žádným pokynem či metodikou žalované, je na každém poskytovateli, jaká pravidla si nastaví.“<sup>34</sup>

[97.] K námitce, že se správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí omezuje na konstatování, že jednání účastníka řízení je protiprávní, bankovní rada uvádí, že takovému konstatování předchází popis protiprávního jednání, které není v souladu s odbornou péčí.

[98.] K výtce, že správní orgán prvního stupně nadto na mnoha místech nepřistupuje k povinnosti jednat s odbornou péčí jako k neurčitému právnímu pojmu, ale užívá ji jako nástroj správního uvážení, v důsledku čehož dovozuje povinnosti, které nevyplývají ze směrnice 2008/48/ES, bankovní rada odkazuje na bod 131 tohoto rozhodnutí o rozkladu, kde se této námitce věnuje.

[99.] K námitce, že správní orgán prvního stupně s poukazem na obecnou povinnost poskytovatele jednat s odbornou péčí klade na ověřování příjmů a výdajů nezákonné požadavky, když právní závěry obsažené v napadeném rozhodnutí jednoznačně vedou k požadavku na systematické ověřování příjmů a výdajů spotřebitele, tj. k závěru, který SDEU ve věci rozsudku SDEU ve věci C-449/13 výslovně odmítl, bankovní rada odkazuje na body 53, 56 a 155 tohoto rozhodnutí o rozkladu, kde se této námitce věnuje.

#### VII.1. Správní orgán prvního stupně neprovedl výklad povinnosti jednat s odbornou péčí

[100.] *Účastník řízení s odkazem na judikaturu namítá, že správní orgán prvního stupně neurčitý právní pojem nevyložil judikaturou stanoveným způsobem, kvůli čemuž nemůže shledat poskytovatele spotřebitelského úvěru odpovědným za porušení povinnosti jednat s odbornou péčí pouze s odůvodněním, že jím zjištěné jednání poskytovatele spotřebitelského úvěru je v rozporu s povinností jednat s odbornou péčí. Správní orgán prvního stupně musí nejprve uvést, jaké jednání by bylo v souladu s příkazem jednat s odbornou péčí a teprve potom zhodnotit a konstatovat, zda posuzované jednání je, či není v souladu s takovou péčí.*

[101.] *Účastník řízení odkazuje na body 170 až 172, 224 a 243 až 252 napadeného rozhodnutí, kde je mu vytýkáno, že nezavedl a neudržoval řádné postupy a pravidla, když „nezjišťoval a neověřoval všechny relevantní údaje spojené s negativní platební morálkou spotřebitelů v exekuci, které by mohly ovlivnit schopnost spotřebitelů spotřebitelský úvěr splácet“, čímž mělo být jeho jednání v rozporu s povinností jednat s odbornou péčí. Z napadeného rozhodnutí se ale nepodává, jak má poskytovatel spotřebitelského úvěru jednající s odbornou péčí postupovat, aby relevantní údaje spojené s negativní platební morálkou spotřebitelů v exekuci zjistil a ověřil. Správní orgán prvního stupně pouze vágním způsobem konstatuje, že jednání účastníka řízení je v rozporu s povinností jednat s odbornou péčí. Takový postup však nevyhovuje popsáním judikatorním a zákonným požadavkům na výklad neurčitého pojmu správním orgánem ani na sankcionování za jeho porušení. Tímto postupem správního orgánu prvního stupně je účastníkovi řízení znemožněno brojit proti hodnocení jeho jednání jako jednání protiprávního.*

[102.] *Účastník řízení dále uvádí, že ještě na str. 30 protokolu o kontrole Česká národní banka uvedla, že účastník řízení „nezjišťuje a neověřuje zásadní a relevantní skutečnosti spojené s jejich negativní platební morálkou (např. vymáhané exekuční tituly, výše vymáhaných peněžitých plnění, způsoby provedení exekuce, zda probíhá zároveň soudní výkon rozhodnutí atd.).“ Není zřejmé, proč se v napadeném rozhodnutí tento dílčí závěr neobjevuje. Z procesní opatrnosti proto účastník řízení odkazuje na část 14 vyjádření ze dne 20. 1. 2026, kde je vysvětleno, proč je posledně citovaný závěr věcně i právně nesprávný. Poukazuje rovněž na to, že v této části vyjádření ze dne 20. 1. 2026 účastník řízení vysvětlil, že uvedený požadavek je vůči účastníkovi řízení uplatňován selektivně a diskriminačně a v žádném z jiných řízeních Česká národní banka nevytkla poskytovatelům spotřebitelského úvěru, že neověřují „relevantní údaje“ související s exekučním řízením.*

<sup>34</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2024, č. j. 6 As 8/2023-57

[103.] Účastník řízení s odkazem na body 155 až 157 napadeného rozhodnutí namítá, že správní orgán prvního stupně neuvedl, jak měl účastník řízení vyhodnotit udržitelnost příjmů, jehož nevyhodnocování správní orgán prvního stupně účastníkovi řízení vytkl. Správní orgán prvního stupně vůbec neuvedl, jaký postup vyhodnocování udržitelnosti příjmů a z jakých důvodů považuje za souladný s povinností odborné péče. Proto je napadené rozhodnutí v této části nepřezkoumatelné.

[104.] Účastník řízení namítá, že splnění povinnosti posoudit úvěruschopnost vždy závisí na okolnostech konkrétního úvěru a že poskytovatel spotřebitelského úvěru může splnit tuto povinnost různými způsoby. Správní orgán prvního stupně však ani nenaznačuje, jaký typový způsob splnění povinnosti posoudit úvěruschopnost by vyhovoval jeho požadavkům ani jaké jeho požadavky vlastně jsou. Bez toho však nelze posoudit, zda výklad podaný správním orgánem prvního stupně odpovídá požadavku proporcionality, který správní orgán prvního stupně sám v bodě 127 a násl. napadeného rozhodnutí zdůrazňuje, a tím upírá účastníku řízení možnost se proti napadenému rozhodnutí bránit.

[105.] Účastník řízení s odkazem na judikaturu namítá, protože správní orgán prvního stupně neurčitý právní pojem odborná péče nevyložil judikaturou stanoveným způsobem, že je z tohoto důvodu napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.

[106.] Bankovní rada k námitce, že správní orgán prvního stupně neurčitý právní pojem odborná péče nevyložil judikaturou stanoveným způsobem, kvůli čemuž nemůže shledat poskytovatele spotřebitelského úvěru odpovědným za porušení povinnosti jednat s odbornou péčí pouze s odůvodněním, že jím zjištěné jednání poskytovatele spotřebitelského úvěru je v rozporu s povinností jednat s odbornou péčí, kdy je z tohoto důvodu napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, uvádí následující. Správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí výslovně nevyložil neurčitý právní pojem „odborná péče“, ale vyložil ho implicitně (srov. body 107 až 110 tohoto rozhodnutí o rozkladu). Tato skutečnost však automaticky neznamená, že by napadené rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné. Bankovní rada v této otázce odkazuje na judikaturu, podle které: „Jak již Nejvyšší správní soud judikoval (např. rozsudek ze dne 28. 7. 2005, č. j. 5 Afs 151/2004-73), musí se správní orgán při interpretaci neurčitého právního pojmu zabývat konkrétní skutkovou podstatou, jakož i ostatními okolnostmi případu, přičemž sám musí alespoň rámcově obsah a význam užitého neurčitého pojmu objasnit, a to z toho hlediska, zda posuzovanou věc lze do rámce vytvořeného rozsahem neurčitého pojmu zařadit. Nejvyšší správní soud, aniž by se chtěl jakkoli odchýlit od výše citovaného právního názoru, nesouhlasí se závěrem městského soudu o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí stěžovatelky. Městskému soudu je sice třeba dát za pravdu v tom, že stěžovatelka ve svém rozhodnutí neurčitý právní pojem ‚objektivita vyváženost‘ obecně neobjasnila, avšak v tomto konkrétním případě nelze absenci takového obecného vymezení považovat za důvod pro zrušení rozhodnutí. Při interpretaci neurčitých právních pojmů je třeba odlišit případy, kdy se jedná o neurčité právní pojmy, jejichž výklad působí jak správním orgánům, tak soudům nemalé obtíže (viz např. bohatá soudní judikatura k neurčitému právnímu pojmu ‚veřejný zájem‘), od případů týkajících se neurčitých právních pojmů relativně snadno srozumitelných, jejichž obsah je v podstatě zřejmý již z jejich jazykového vyjádření. A právě o posledně jmenovaný případ neurčitého právního pojmu se v dané věci jedná. Je proto dostačující, je-li v odůvodnění rozhodnutí stěžovatelky konkrétně uvedeno, v čem neobjektivita a nevyváženost předmětného příspěvku spočívala.“<sup>35</sup> Závěry této judikatury jsou plně aplikovatelné i na nyní posuzovaný případ, protože výklad neurčitého právního pojmu „odborná péče“ České národní bance a ani správním soudům přezkoumávajícím její rozhodnutí obtíže nečiní, protože je relativně snadno srozumitelný a jeho obsah je v podstatě zřejmý již z jeho jazykového vyjádření.

[107.] Bankovní rada konstatuje, že správní orgán prvního stupně se v bodech 131, 133, 134, 138, 141, 155, 166, 170, 174, 236, 252, 253, 254, 256, 264 napadeného rozhodnutí pojmu „odborná péče“ věnoval, a to jak v rámci odkazů na judikaturu, která s tímto pojmem pracovala, kdy již z jazykového vyjádření správním orgánem prvního stupně uvedených povinností je

<sup>35</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2008, č. j. 7 As 13/2007-56.

zřejmý jeho obsah. Správní orgán prvního stupně např. citoval z judikatury k povinnosti posoudit úvěruschopnost s odbornou péčí, že: „věřitel musí náležitě pečlivě zjišťovat schopnost spotřebitele splácet úvěr a požadovat doklady k jeho tvrzení. Je také nutno dovodit, že věřitel by měl úvěruschopnost dlužníka aktivně zjišťovat a prověřovat, nikoliv se spokojit pouze s jeho ničím nedoloženými prohlášeními”.<sup>36</sup> Není tak pravdou, protože správní orgán prvního stupně neurčitý právní pojem odborná péče nevyložil judikaturou stanoveným způsobem, že nemůže shledat poskytovatele spotřebitelského úvěru odpovědným za porušení povinnosti jednat s odbornou péčí. K tomu bankovní rada odkazuje na judikaturu posuzující podmínky přestupkové odpovědnosti poskytovatele spotřebitelského úvěru, podle které muselo být poskytovateli spotřebitelského úvěru „zřejmé - s ohledem na znění zákona, jeho účel i ustálenou judikaturu NSS (citovanou v napadených rozsudcích NSS), jak úvěruschopnost spotřebitele posuzovat (a jak ji naopak neposuzovat).“.<sup>37</sup>

[108.] Bankovní rada dále odkazuje na judikaturu, podle které není podstatné samo použití neurčitěho právního pojmu, ale možnost soudního přezkumu. Jestliže soud z odůvodnění pozná, jak správní orgán pojem chápal a na základě jakých skutkových okolností jej aplikoval, není důvod rozhodnutí rušit jen proto, že pojem nebyl samostatně definován. Judikatura tak akcentuje přezkoumatelnost před formalismem.<sup>38</sup> Bankovní rada dodává, že z napadeného rozhodnutí je seznatelné, jak správní orgán prvního stupně pojem odborné péče chápal a na základě jakých skutkových okolností jej aplikoval.

[109.] Bankovní rada dále dodává, že účastník řízení jakožto nebankovní poskytovatel spotřebitelských úvěrů, který působí, respektive působil na regulovaném trhu, by měl být v tomto odvětví profesionálem. Bankovní rada si nedovede představit situaci, že poskytovatel spotřebitelského úvěru, který by měl být i odborně způsobilý [srov. § 10 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 60 zákona o spotřebitelském úvěru], by nevěděl, co neurčitý právní pojem „odborná péče“ uvedený v § 75 zákona o spotřebitelském úvěru ve vztahu k provozování činnosti poskytovatele spotřebitelského úvěru vůbec znamená. Bankovní rada v této souvislosti odkazuje na judikaturu, podle které: „Neurčitost právních pojmů není v právním řádu ničím neobvyklým a ve své podstatě vyplývá z abstraktní a regulativní povahy právních norem. Samotná nezakládá neústavnost právního předpisu. Stanoví-li však právní předpis určitou povinnost, je nezbytné, aby míra jeho neurčitosti nebránila tomu, že tato povinnost bude pro její adresáty seznatelná ze znění zákona při použití obvyklých metod výkladu právních norem [srov. náleze ze dne 28. 2. 1996 sp. zn. Pl. ÚS 9/95 (N 16/5 SbNU 107; 107/1996 Sb.) nebo náleze ze dne 30. 6. 2004 sp. zn. Pl. ÚS 23/02 (N 89/33 SbNU 353; 476/2004 Sb.)]. Seznatelnost určitého pravidla chování neznámá, že toto pravidlo musí být v zákoně vždy výslovně vyjádřeno v každém svém dílčím komponentu. Postačí, že jej adresát může dovodit z obecně vyjádřené zákonné povinnosti, například s ohledem na své postavení odborníka vykonávajícího určitou zvláštní činnost.“.<sup>39</sup> Tyto závěry jsou plně aplikovatelné i v nyní posuzovaném případě.

[110.] I přesto, že bankovní rada nepovažuje za vadu, že správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí výslovně nevyložil neurčitý právní pojem „odborná péče“, bankovní rada pro vymezení tohoto pojmu odkazuje jak na dohledové benchmarky České národní banky,<sup>40</sup> a to na dohledový benchmark č. 1/2014 – K výkladu povinnosti věřitele posoudit s odbornou péčí schopnost spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr podle § 9 odst. 1 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,<sup>41</sup> anebo na dohledový benchmark č. 3/2016 – Požadavky na výkon činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru podle § 15 zákona o spotřebitelském

<sup>36</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2015, sp. zn. 1 As 30/2015.

<sup>37</sup> Usnesení Ústavního soudu ze dne 5. 1. 2026, sp. zn. I. ÚS 2636/25.

<sup>38</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2007, č. j. 7 As 78/2005-62.

<sup>39</sup> Nález Ústavního soudu ze dne 27. 5. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 30/16.

<sup>40</sup> Dostupné na: <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/vykon-dohledu/dohledova-uredni-sdeleni-a-benchmarky/>.

<sup>41</sup> Tento dohledový benchmark se sice vztahuje k předchozí právní úpravě, nicméně je přiměřeně aplikovatelný i ve vztahu k požadavkům na posouzení úvěruschopnosti podle zákona o spotřebitelském úvěru.

úvěru, tak i na související judikaturu. Bankovní rada v souvislosti s pojmem odborné péče odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Ostravě,<sup>42</sup> který se věnuje pojmu odborné péče ve vztahu k posuzování úvěruschopnosti spotřebitele a ve kterém je shrnuto, že zakotvení požadavku odborné péče je prevencí (v rozsudku uvedených) negativ spojených s poskytováním úvěrů. Tento rozsudek Krajského soudu v Ostravě byl podroben přezkumu ze strany Nejvyššího správního soudu, který kasační stížnost proti tomuto rozsudku zamítl a uvedl, že součástí odborné péče poskytovatele úvěru je i taková obezřetnost, která jej vede k nespolehání se jen na údaje tvrzené žadatelem o úvěr, ale i k prověření (požadavku na doložení) těchto tvrzení (např. potvrzením o zaměstnání a příjmu, doložením výplatních pásek, doložením výpisu z účtu žadatele apod.).<sup>43</sup> Nejvyšší správní soud k tomu dále doplnil, že: „Odbornou péčí je třeba rozumět úroveň zvláštních dovedností a péče, kterou lze od podnikatele ve vztahu ke spotřebiteli rozumně očekávat a která odpovídá poctivým obchodním praktikám nebo obecným zásadám dobré víry v oblasti jeho činnosti“. I tento rozsudek Nejvyššího správního soudu byl podroben soudnímu přezkumu, a to ze strany Ústavního soudu, který ústavní stížnost proti tomuto rozsudku odmítl a konstatoval, že: „K výkladu pojmu odborná péče ze strany správních soudů lze stručně uvést, že Nejvyšší správní soud vyšel z aktuální judikatury Soudního dvora Evropské unie, Nejvyššího soudu a judikatury své. Celou věcí se podrobně zabýval, přehledným logickým a srozumitelným způsobem vysvětlil, jakými úvahami se při svém rozhodování řídil. Jeho závěrům tak Ústavní soud nemá z ústavního hlediska co vytknout.“<sup>44</sup> Bankovní rada k vymezení odborné péče ještě odkazuje na již zmíněný rozsudek Krajského soudu v Ostravě, ve kterém tento soud odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu<sup>45</sup> uvedl, že: „(...) k dodržení odborné péče nestačí, jsou-li učiněna jen opatření zákonem či úřady výslovně uložená, neboť je na tom, kdo je odbornou péčí povinen, by použil všech prostředků, jimiž podle zkušeností a vědy lze neštěstí zabránit a předejít.“<sup>46</sup> Krajský soud v Ostravě k tomu dodal, že na tehdejší judikaturu dále navazuje i současná judikatorní praxe, podle které je součástí odborné péče i patřičné úsilí podložené odborností a profesionalitou, aby byly zjištěny všechny potřebné skutečnosti a v potřebném rozsahu. K pojmu „odborná péče“ lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu, podle kterého: „Český zákon o spotřebitelském úvěru uvádí, že věřitel je povinen prověřit schopnost spotřebitele splácet úvěr ‚s odbornou péčí‘, což nasvědčuje povinnosti dodržení zvýšené pozornosti při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele. Výklad pojmu ‚odborná péče‘ aproboval Nejvyšší správní soud dle stávající judikatury (rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 1. 2015, č. j. 22 A 22/2013-19, který pojem odborná péče vyložil jako obezřetnost, která vede poskytovatele úvěru k nespolehání se jen na údaje tvrzené žadatelem o úvěr, ale i k jejich prověření, resp. požadavku na doložení tvrzení (u příjmů, např. potvrzením o zaměstnání a příjmu, doložením výplatních pásek, doložením výpisu z účtu žadatele, apod.). Odbornou péčí je tedy třeba rozumět péči o uzavíraný úvěrový vztah tak, aby byl naplněn smysl povinnosti dle ust. § 9 odst. 1 zákona především v ochraně spotřebitelů před rizikovými úvěry a dále řešení problému rostoucího zadlužení domácností (viz důvodová zpráva k zákonu o spotřebitelském úvěru). Povinnost věřitele posoudit před uzavřením smlouvy bonitu spotřebitele představuje pro spotřebitele i určitou záruku, že věřitel bude při poskytování úvěru postupovat tak, aby jej do určité míry chránil před neschopností, ale i záruku pro poskytovatele úvěru, že úvěr bude splácen. Postup s odbornou péčí zahrnuje též povinnost věřitele ověřit podstatné informace poskytnuté spotřebitelem svědčící o jeho schopnosti splácet sjednaný úvěr (k tomu srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 2007, sp. zn. 32 Odo 1726/2006, či ze dne 22. 4. 2009, sp. zn. 32 Cdo 241/2009, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 1 Afs 94/2009–56). Postup s odbornou péčí tak představuje vyšší úroveň odbornosti, spočívající i v požadavku pečlivosti, kdy nelze pouze spoléhat na nepodložená sdělení obchodního partnera, ale je třeba vyvinout i patřičné úsilí ke zjištění a

<sup>42</sup> Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 1. 2015, č. j. 22 A 22/2013-19.

<sup>43</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2015, č. j. 1 As 30/2015-39, č. 3225/2015 Sb. NSS.

<sup>44</sup> Nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1742/15 ze dne 8. 7. 2015.

<sup>45</sup> Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 3. 1930 sp. zn. R II 63/30.

<sup>46</sup> Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 1. 2015, č. j. 22 A 22/2013-19.

vztahu.“<sup>47</sup>

bylo nutné takové povinnosti vyčerpávajícím způsobem konkretizovat.“<sup>48</sup>

případech ( [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] a [REDACTED] –  
 č. smlouvy [REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED]  
 a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED]  
 [REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] a [REDACTED]  
 – č. smlouvy [REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED]  
 [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] – č.  
 smlouvy [REDACTED] a [REDACTED] – č. smlouvy [REDACTED] a [REDACTED] ze vzorku 60

<sup>48</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2024, č. j. 9 As 127/2024-34.

napadeného rozhodnutí, kde se správní orgán prvního stupně k námitce k ověřování stavu exekučních řízení vyjadřuje. Takové vypořádání považuje bankovní rada za dostatečné.

[113.] K námitce, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, protože správní orgán prvního stupně neurčitý právní pojem odborná péče nevyložil judikaturou stanoveným způsobem, bankovní rada odkazuje na body 106 až 110 tohoto rozhodnutí o rozkladu a dodává, že napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné nepovažuje.

#### VII.2. Správní orgán prvního stupně nahradil povinnost jednat s odbornou péčí jiným neurčitým pojmem

[114.] Účastník řízení uvádí, že správní orgán musí při aplikaci neurčitého právního pojmu nejen podat jeho výklad, ale také jej vyložit dostatečně konkrétně, aby bylo zřejmé, jak se osoba odchýlila od jednání, které správní orgán považuje za legální (jednání v mezích neurčitého pojmu). S odkazem na judikaturu dodává, že za náležitý výklad neurčitého právního pojmu proto nelze považovat jeho objasnění pomocí jiného neurčitého pojmu. Účastník řízení namítá, že tomuto požadavku napadené rozhodnutí nevyhovuje, protože v některých částech odůvodnění přibližuje správní orgán prvního stupně jen zdánlivě obsah povinnosti jednat s odbornou péčí. Činí tak pomocí jiného neurčitého pojmu, který konkrétní obsah povinnosti nijak neosvětluje.

[115.] Účastník řízení uvádí, že správní orgán prvního stupně mu v bodech 158 a 239 napadeného rozhodnutí vytýká, že jím používaný výdajový model v podobě produktových tabulek není „dostatečně robustní a kvalitní“ a pouze takový výdajový model je dle správního orgánu prvního stupně s to nahradit individualizované ověřování. Tím však správní orgán prvního stupně pouze jeden neurčitý právní pojem nahradil jiným neurčitým pojmem. Z napadeného rozhodnutí se nijak nepodává, jaké konkrétní parametry má automatizovaný model splňovat, aby dle názoru správního orgánu prvního stupně byl „dostatečně robustní a kvalitní“ a vyhověl požadavkům zákona o spotřebitelském úvěru.

[116.] Účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně ani nenaznačuje, jaký typový model, kterým může poskytovatel spotřebitelského úvěru splnit povinnost ověřit výdaje spotřebitele, by vyhovoval jeho požadavkům. To účastníkovi řízení upírá možnost namítat, že správní orgán prvního stupně klade na ověření výdajů vyšší (neproporcionální) požadavky, než jaké se podávají ze zákona. To tím spíše, že model pro ověření výdajů popisuje správní orgán prvního stupně vnitřně rozporně. Na jedné straně připouští ověření výdajů pomocí nespécifikovaného „robustního a kvalitního“ automatizovaného modelu (bod 158 napadeného rozhodnutí), současně však požaduje, aby ověření výdajů spotřebitele bylo „individualizované“ a vztahené ke „konkrétní situaci konkrétního spotřebitele“ (bod 159 napadeného rozhodnutí). Nejenže není z napadeného rozhodnutí zřejmé, jaké parametry má model pro ověřování výdajů splňovat, ale bez bližšího vysvětlení není ani zřejmé, jak posledně zmiňovaný požadavek na individualizované ověření výdajů konkrétního spotřebitele koresponduje s možností, aby poskytovatel ověřoval výdaje pomocí „statistických modelů“. K tomu účastník řízení odkazuje na jiné rozhodnutí bankovní rady.

[117.] S odkazem na judikaturu účastník řízení namítá, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné i z toho důvodu, že správní orgán prvního stupně na řadě míst nevyložil, jaké konkrétní jednání by vyhovělo příkazu jednat s odbornou péčí, ale tento neurčitý právní pojem pouze nahradil jiným neurčitým právním pojmem. Proto účastník řízení trvá na tom, že jeho způsob ověřování výdajů je souladný se zákonem.

[118.] Účastník řízení uvádí, že napadené rozhodnutí potvrzuje, že požadavek správních soudů, aby správní orgán podal konkrétní výklad neurčitého právního pojmu, není samoučelný. Namítá, že správní orgán prvního stupně se totiž pomocí neurčitých právních pojmů vyhnul konkrétnímu vypořádání námitek účastníka řízení. To lze ilustrovat na již zmiňovaném ověření výdajů spotřebitele.

[119.] Účastník řízení tvrdí, že správní orgán prvního stupně v bodě 159 napadeného rozhodnutí uvádí, že ověření výdajů pomocí částky životního minima nereflektuje všechny

*individuální osobní výdaje žadatele o úvěr, a proto jej nelze při ověřování výdajů spotřebitele použít, přičemž odmítl jeho námitku, že obdobný model používá společnost MONETA Money Bank, a. s., a že tento model byl shledán finančním arbitrem souladným se zákonem, s odůvodněním, že společnost MONETA Money Bank, a. s., disponuje „mnohem robustnějším automatizovaným skóringovým modelem“ (bod 175 napadeného rozhodnutí). Účastník řízení je toho názoru, že takové odůvodnění správního orgánu prvního stupně je nejen nedostatečné, když z něj není zřejmé, v čem větší robustnost spočívá, ale také nesprávné.*

[120.] Účastník řízení uvádí, že poukazoval na rozhodnutí finančního arbitra ve věci společnosti MONETA Money Bank, a. s., proto, že i tento poskytovatel spotřebitelského úvěru ověřuje výdaje spotřebitelů pomocí životního minima a normativních nákladů na bydlení. Takové ověření výdajů považoval finanční arbitr za souladné se zákonem, neboť „částky životního minima a normativních nákladů nepochybně představují nezávisle ověřitelné údaje, které Instituce mohla při posuzování výdajů na bydlení a živobytí vážit.“. Uvádí, že správní orgán prvního stupně se s námitkou účastníka řízení vypořádal konstatováním, že společnost MONETA Money Bank, a. s., „informace předložené žadatelem o úvěr ověřovala i jiným způsobem (např. výpis z účtu, úvěrový registr, informacemi od zaměstnavatele atd.)“ (bod 175 napadeného rozhodnutí). Namítá, že toto tvrzení je předně nepřesné, neboť z rozhodnutí o námitkách, na něž správní orgán prvního stupně odkazuje, vyplývá, že společnost MONETA Money Bank, a. s., ověřovala výdaje pouze pomocí částek životního minima a normativních nákladů na bydlení. V rozhodujícím parametru, na který účastník řízení opakovaně poukazuje a jemuž se detailně věnuje i správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí (životní minimum a normativní náklady na bydlení jako referenční hodnota pro ověření výdajů), jsou tak modely účastníka řízení a společnosti MONETA Money Bank, a. s., totožné. To by z odůvodnění napadeného rozhodnutí nutně vyplynulo, pokud by správní orgán prvního stupně konkrétně objasnil, v jakém ohledu není model ověřování výdajů účastníka řízení „dostatečně robustní a kvalitní“ a čím se odchyluje od modelu společnosti MONETA Money Bank, a. s., který správní orgán prvního stupně zjevně považuje za dostatečný. Účastník řízení namítá, že hodnocení správního orgánu prvního stupně, že společnost MONETA Money Bank, a. s., ověřuje výdaje spotřebitele „robustněji“ než účastník řízení, není správné.

[121.] Účastník řízení s odkazem na judikaturu uvádí, že omezení se v odůvodnění napadeného rozhodnutí na použití neurčitých právních pojmů posiluje dojem, že správní orgán prvního stupně rozdílně přistupuje k sankcionování bankovních a nebankovních poskytovatelů spotřebitelského úvěru. Zatímco nebankovní poskytovatelé spotřebitelského úvěru jsou v rámci dohledové činnosti pravidelně citelně sankcionováni, bankovní poskytovatelé spotřebitelského úvěru nikoli. S odkazem na jiné rozhodnutí bankovní rady (rozhodnutí bankovní rady ze dne 11. 9. 2025, č. j. 2025/111192/CNB/110, bod 40) účastník řízení uvádí, že to v mnoha nebankovních poskytovatelích spotřebitelského úvěru oprávněně vyvolává dojem rozdílného zacházení s poskytovateli spotřebitelského úvěru.

[122.] Bankovní rada předně nesouhlasí s námitkou, že za výklad neurčitého právního pojmu nelze považovat jeho objasnění prostřednictvím jiného neurčitého právního pojmu, a že v napadeném rozhodnutí správní orgán prvního stupně přesně takto postupoval. V konkrétní rovině měl dle účastníka řízení správní orgán prvního stupně interpretovat pojem „povinnost jednat s odbornou péčí“ pojmem „dostatečně robustní a kvalitní“, tj. nahradit jeden neurčitý právní pojem jiným. Podle bankovní rady je zapotřebí rozlišovat mezi neurčitým právním pojmem a běžným pojmem, který je nutno vykládat ve smyslu obecného základu jazyka.<sup>49</sup> Podle slovníku cizích slov se slovem robustní rozumí pevný či odolný, spolehlivý, přesný a efektivní za všech situací nebo podmínek<sup>50</sup> a slovem kvalitní se rozumí hodnotný či jakostní.<sup>51</sup>

[123.] K námitce, že z napadeného rozhodnutí není zřejmé, jaké parametry má model pro ověřování výdajů splňovat, přičemž bez bližšího vysvětlení není ani zřejmé, jak posledně

<sup>49</sup> Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 22. 10. 2008, č. j. 9 Ca 144/2007-27.

<sup>50</sup> Dostupné na <https://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/robustni>.

<sup>51</sup> Dostupné na [https://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/hledat?cizi\\_slovo=kvalitn%C3%AD&typ\\_hledani=prefix](https://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/hledat?cizi_slovo=kvalitn%C3%AD&typ_hledani=prefix).

zmiňovaný požadavek na individualizované ověření výdajů konkrétního spotřebitele koresponduje s možností, aby poskytovatel ověřoval výdaje pomocí „statistických modelů“, bankovní rada uvádí, že v posuzovaném případě model nebyl schopen nahradit individualizované posouzení, nepracoval s konkrétní situací klienta a vedl k nesprávným závěrům o schopnosti úvěr splácet (srov. bod 158 napadeného rozhodnutí). K tomu lze odkázat na judikaturu, podle které: „V souladu s § 75 ZSÚ musí poskytovatel posuzovat úvěruschopnost klientů s náležitou péčí. Ustanovení § 86 odst. 1 jasně říká, že úvěruschopnost se posuzuje na základě dostatečných a spolehlivých informací. Paušálně určenou částku výdajů však nelze považovat za dostatečný a spolehlivý údaj prokazující výdaje klientů žádajících o spotřebitelský úvěr. Soud nemůže souhlasit s tvrzením žalobkyně, že klienti s paušálně určenou částkou výdajů byli posuzováni přísněji než klienti, kteří prokázali, že měli výdaje nižší. Naopak je toho názoru, že žalobkyně posuzovala úvěruschopnost klientů v rozporu s § 75 ZSÚ, pokud určila pro výdaje paušální částku. Pokud klient žalobkyni neposkytl žádný údaj o svých výdajích, žalobkyně správně neměla spotřebitelský úvěr poskytnout, nikoliv nastavit výdaje pomocí předem dané paušální částky. (...) Soud má za to, že žalobkyně nejednala s odbornou péčí, když stanovovala paušální částky představující výdaje klientů, neboť nevyvinula patřičné úsilí ke zjištění a ověření všech potřebných údajů a informací relevantních pro posouzení úvěruschopnosti klientů.“<sup>52</sup>

[124.] K námitce, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné i z toho důvodu, že správní orgán prvního stupně na řadě míst nevyložil, jaké konkrétní jednání by vyhovělo příkazu jednat s odbornou péčí, když tento neurčitý právní pojem pouze nahradil jiným neurčitým právním pojmem, a proto účastník řízení trvá na tom, že jeho způsob ověřování výdajů je souladný se zákonem, bankovní rada odkazuje na body 106 až 110 a 122 tohoto rozhodnutí o rozkladu a dodává, že napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné nepovažuje. Ke způsobu ověřování výdajů spotřebitelů účastníkem řízení bankovní rada odkazuje na judikaturu, podle které: „To, že je součástí požadavku odborné péče při posuzování schopnosti spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr i doložení spotřebitelem tvrzených údajů, vyplývá i z rozsudku Soudního dvora Evropské Unie ze dne 18. 12. 2014 ve věci C-449/13, CA Consumer Finance v. Ingrid Bakkaus a další. Soudní dvůr zde konstatoval, že: ‚(...) pouhá ničím nepodložená prohlášení spotřebitele nemohou být sama o sobě kvalifikována jako dostatečná, nejsou-li podepřena žádnými doklady‘ (důraz přidán soudem). (...) Městský soud správně odkázal na rozsudek kasačního soudu ze dne 1. 4. 2015, č. j. 1 As 30/2015-39, který k tomuto jasně uvádí, že: ‚posouzení úvěruschopnosti spotřebitele může být provedeno pouze na základě informací uvedených spotřebitelem, pokud budou tyto informace dostatečné a jeho pouhá prohlášení budou podepřena doklady. Ustanovení § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, jež představuje transpozici článku 8 odst. 1 směrnice do českého právního řádu, by tak mělo být vykládáno stejným způsobem, neboť sleduje stejný účel. Závěr Soudního dvora ostatně konvenuje se závěrem žalované i krajského soudu, kteří taktéž shledali pouhé předložení ničím nedoložených prohlášení spotřebitele nedostatečným k řádnému posouzení úvěruschopnosti dlužníka.‘“<sup>53</sup>

[125.] K námitce, že odůvodnění správního orgánu prvního stupně v bodě 159 napadeného rozhodnutí ohledně ověření výdajů pomocí částky životního minima ve vztahu k modelu používaného společností MONETA Money Bank, a. s., který byl posuzován finančním arbitrem, bankovní rada odkazuje na bod 161 tohoto rozhodnutí o rozkladu, kde se této otázce věnuje. K ověření výdajů pomocí částky životního minima bankovní rada odkazuje na judikaturu, podle které: „Částka životního minima, jež představuje státem uznanou minimální hranici peněžních příjmů fyzických osob k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb, nutně nereflektuje konkrétní částku, kterou k zajištění svých individuálních základních životních potřeb musí vynaložit potenciální žadatel o úvěr. Nepokrývá zejména výdaje na bydlení, které ji mnohdy několikanásobně převyšují. Rovněž nereflektuje další nutné výdaje, jako například srážky ze mzdy, náklady vyvolané zdravotním stavem, či výživné. Z tohoto

<sup>52</sup> Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 9. 2025, č. j. 8 A 89/2024-58.

<sup>53</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 7. 3. 2023, č. j. 7 As 62/2021-57.

důvodu je třeba bezvýhradně trvat na požadavku individualizovaného posuzování úvěruschopnosti, při kterém poskytovatel musí brát zřetel na konkrétní situaci konkrétního spotřebitele. V tomto ohledu kasační soud nerozumí tvrzení stěžovatelky, že toliko z částky životního minima lze vycházet v případech, kdy neexistují důvodné pochybnosti o schopnosti klienta splácet poskytnuté úvěry. Na jednu stranu ona „neexistence důvodných pochybností“ jednak musí vycházet již z určité formy posouzení úvěruschopnosti. Na straně druhé je jen stěží představitelné, že by spotřebitelé, kteří jsou schopni své úvěry splácet, byli právě těmi, jejichž výdaje se rovnají částce životního minima.“<sup>54</sup>

[126.] K námitce, že omezení se v odůvodnění napadeného rozhodnutí na použití neurčitých právních pojmů posiluje dojem, že správní orgán prvního stupně rozdílně přistupuje k sankcionování bankovních a nebankovních poskytovatelů spotřebitelského úvěru, kdy nebankovní poskytovatelé spotřebitelského úvěru jsou v rámci dohledové činnosti pravidelně citelně sankcionováni, bankovní poskytovatelé spotřebitelského úvěru nikoli, bankovní rada uvádí, že dojem účastníka řízení je mylný. Česká národní banka přistupuje ke všem poskytovatelům spotřebitelských úvěrů stejně, nezávisle na tom, zda se jedná o bankovního nebo nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru. K námitce, že z rozhodnutí bankovní rady ze dne 11. 9. 2025, č. j. 2025/111192/CNB/110, bodu 40: „Správní kontroly jsou prováděny u všech nebankovních poskytovatelů spotřebitelských úvěrů a budou-li při kontrole zjištěny nedostatky, které založí důvodné podezření, že došlo k naplnění skutkových podstat přestupků podle zákona o spotřebitelském úvěru nebo jiného zákona, který se na činnost nebankovních poskytovatelů spotřebitelských úvěrů uplatní, bude i s nimi zahájeno správní řízení.“,<sup>55</sup> v mnoha nebankovních poskytovatelích spotřebitelského úvěru oprávněně vyvolává dojem rozdílného zacházení s poskytovateli spotřebitelského úvěru, bankovní rada dodává, že z bodu 40 tohoto rozhodnutí bankovní rady v žádném případě rozdílné zacházení s poskytovateli spotřebitelského úvěru nevyplývá. Bankovní rada pouze vypořádávala námitku daného účastníka řízení – nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru, že subjekty, které nebyly dosud kontrolovány, mohou mít konkurenční výhodu oproti těm, které byly kontrolou dotčeny. Tato námitka se však netýkala rozdílu mezi bankovním a nebankovním poskytovatelem spotřebitelského úvěru, ale nastavení pravidel posuzování úvěruschopnosti ze strany jednotlivých poskytovatelů spotřebitelských úvěrů.

### VII.3. Správní orgán prvního stupně aplikuje povinnost jednat s odbornou péčí jako nástroj správního uvážení

[127.] Účastník řízení uvádí, že příkaz jednat s odbornou péčí, jako příkaz vymezený pomocí neurčitěho právního pojmu, nedává správnímu orgánu prvního stupně volný prostor pro rozhodnutí, jaké jednání je v souladu s odbornou péčí a jaké nikoli. Ustanovení § 75 zákona o spotřebitelském úvěru nezakládá České národní bance jako orgánu dohledu možnost správního uvážení, ale pouze pomocí neurčitěho pojmu popisuje standard jednání poskytovatelů a zprostředkovatelů spotřebitelského úvěru. Účastník řízení s odkazem na judikaturu namítá, že správní orgán prvního stupně nedodržuje požadavek, že musí pojem odborná péče vyložit a aplikovat na zjištěný skutkový stav, nikoli jej použít jako prostředek správního uvážení. Správní orgán prvního stupně při výkladu pojmu odborná péče postupuje zásadně arbitrárně.

[128.] Účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně v bodě 155 napadeného rozhodnutí uvedl, že: „účastník řízení [je] povinen zavést a udržovat postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti s požadavky odborné péče, což beze sporu zahrnuje vycházet z prokazatelných pravidelných příjmů žadatele a z pravděpodobnosti jejich udržitelnosti po celou dobu trvání úvěru.“, aniž by svůj závěr v dovozené dílčí povinnosti při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele odůvodnil. Z napadeného rozhodnutí se nepodává, z čeho správní orgán prvního stupně povinnost ověřit udržitelnost příjmů spotřebitelů dovodil, přičemž paušální odkaz na povinnost odborné péče je nedostačující. S odkazem na judikaturu

<sup>54</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2024, č. j. 9 As 127/2024-34.

<sup>55</sup> Dostupné na [https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2024\\_00105\\_CNB\\_658.pdf](https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2024_00105_CNB_658.pdf).

*a pokyny EBA účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně nemůže arbitrárně uzavřít, že poskytovatelé spotřebitelského úvěru jsou vždy povinni ověřovat udržitelnost příjmu způsobem, jaký uvádí v napadeném rozhodnutí správní orgán prvního stupně.*

*[129.] Účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně v bodě 220 a 233 napadeného rozhodnutí nijak neodůvodňuje, proč je účastník řízení povinen ověřovat, zda „žádosti o úvěr u jiných poskytovatelů spotřebitelského úvěru, byly či nebyly realizovány“. Účastník řízení namítá, že není rovněž zřejmé, jakým způsobem by poskytovatelé spotřebitelského úvěru měli zkontrolovat stav žádostí o úvěr evidovaných v databázi umožňující posouzení úvěruschopnosti. Z úvěrových registrů nelze identifikovat poskytovatele úvěru, u něhož měl žadatel o úvěr požádat. Rada poskytovatelů spotřebitelského úvěru nevyhotovuje doklad o neposkytnutí úvěru či ukončení kontraktačního procesu, a proto spotřebitel zásadně nedisponuje dokumentem, který by mohl poskytovateli spotřebitelského úvěru předložit.*

*[130.] Účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí nesprávně aplikuje ustanovení ukládající poskytovateli spotřebitelského úvěru povinnost postupovat s odbornou péčí jako ustanovení upravující správní uvážení. Protože v důsledku toho nepodává výklad neurčitěho právního pojmu, je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.*

*[131.] Bankovní rada k námitce účastníka řízení, že příkaz jednat s odbornou péčí, jako příkaz vymezený pomocí neurčitěho právního pojmu, nedává správnímu orgánu prvního stupně volný prostor pro rozhodnutí, jaké jednání je v souladu s odbornou péčí a jaké nikoli, kdy ustanovení § 75 zákona o spotřebitelském úvěru nezakládá České národní bance jako orgánu dohledu možnost správního uvážení, ale pouze pomocí neurčitěho pojmu popisuje standard jednání poskytovatelů a zprostředkovatelů spotřebitelského úvěru, a že správní orgán prvního stupně nedodržuje požadavek, že musí pojem odborná péče vyložit a aplikovat na zjištěný skutkový stav, nikoli jej použít jako prostředek správního uvážení, kdy správní orgán prvního stupně při výkladu pojmu odborná péče postupuje zásadně arbitrárně, bankovní rada uvádí, že ze strany správního orgánu prvního stupně při aplikaci § 75 zákona o spotřebitelském úvěru nedošlo k účastníkem řízení vytýkané aplikaci správního uvážení. Ačkoliv účastník řízení citoval z judikatury k vymezení institutu správního uvážení, stejná judikatura se věnuje i vymezení institutu neurčitěho právního pojmu. Uvádí, že: „Naproti tomu neurčitě právní pojmy zahrnují jevy nebo skutečnosti, které nelze zcela přesně právně definovat. Jejich obsah, rozsah a aplikace se může v závislosti na konkrétních okolnostech měnit. Zákonodárce tímto způsobem vytváří příslušným orgánům prostor k tomu, aby zhodnotily, zda konkrétní situace pod neurčitý právní pojem spadá, či nikoliv. U neurčitých právních pojmů se zajisté také vyskytuje určitá míra „uvážení“ správního orgánu, ta se ovšem zaměřuje na skutkovou podstatu a její vyhodnocení.“<sup>56</sup> Bankovní rada dodává, že výklad neurčitěho právního pojmu sice není totéž, co výkon správního uvážení, ale přesto poskytuje správním orgánům určitý rozhodovací prostor při aplikaci správního práva.<sup>57</sup> Tímto způsobem postupoval i správní orgán prvního stupně.*

*[132.] K námitce, že správní orgán prvního stupně v bodě 155 napadeného rozhodnutí uvedl, že: „účastník řízení [je] povinen zavést a udržovat postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti s požadavky odborné péče, což beze sporu zahrnuje vycházet z prokazatelných pravidelných příjmů žadatele a z pravděpodobnosti jejich udržitelnosti po celou dobu trvání úvěru.“, aniž by svůj závěr v dovozené dílčí povinnosti při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele odůvodnil, bankovní rada odkazuje na body 157, 193 až 202 a 237 napadeného rozhodnutí, ale také na body 69 až 71 tohoto rozhodnutí o rozkladu, kde je otázce udržitelnosti příjmu spotřebitele věnován prostor. K námitce, že z napadeného rozhodnutí se nepodává, z čeho správní orgán prvního stupně povinnost ověřit udržitelnost příjmů spotřebitelů dovodil, přičemž paušální odkaz na povinnost odborné péče má být*

<sup>56</sup> Usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 22. 4. 2014, č. j. 8 As 37/2011-154, č. 3073/2014 Sb. NSS.

<sup>57</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2026, č. j. 2 As 20/2026-148.

nedostačující, a že správní orgán prvního stupně nemůže arbitrárně uzavřít, že poskytovatelé spotřebitelského úvěru jsou vždy povinni ověřovat udržitelnost příjmů způsobem, jaký uvádí správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí, bankovní rada dodává, že prověřování udržitelnosti příjmů spotřebitele při posuzování úvěruschopnosti umožňuje poskytovateli spotřebitelského úvěru ověřit, zda je spotřebitel schopen splácet závazek po celou dobu jeho trvání, nejen v aktuálním okamžiku. Stabilní a dlouhodobě udržitelné příjmy snižují riziko budoucí platební neschopnosti, chrání věřitele před nesplácením a zároveň pomáhají předcházet nadměrnému zadlužení spotřebitele, a to i u běžných úvěrů. V případě účastníka řízení, který poskytuje úvěry rizikové skupině spotřebitelů, je udržitelnost příjmů proto jedním z naprosto nezbytných předpokladů k tomu, aby mohl být takový spotřebitel v rámci odborné péče vyhodnocen jako úvěruschopný.

[133.] K námitce, že správní orgán prvního stupně v bodě 220 a 233 napadeného rozhodnutí nijak neodůvodňuje, že účastník řízení je povinen ověřovat, zda „žádosti o úvěr u jiných poskytovatelů spotřebitelského úvěru, byly či nebyly realizovány“, a že není rovněž zřejmé, jakým způsobem by poskytovatelé spotřebitelského úvěru měli zkontrolovat stav žádostí o úvěr evidovaných v databázi umožňující posouzení úvěruschopnosti, když z úvěrových registrů nelze identifikovat poskytovatele úvěru, u něhož měl žadatel o úvěr zažádat, a když řada poskytovatelů spotřebitelského úvěru nevyhotovuje doklad o neposkytnutí úvěru či ukončení kontraktačního procesu, a proto spotřebitel zásadně nedisponuje dokumentem, který by mohl poskytovateli spotřebitelského úvěru předložit, bankovní rada odkazuje na bod 168 napadeného rozhodnutí. V tomto bodě správní orgán prvního stupně mimo jiné uvedl, že: „K ověřování načerpaných úvěrů na základě podaných žádostí správní orgán uvádí, že i v tomto případě považuje argumentaci účastníka řízení za účelovou. Pokud účastník řízení zjistí z registru NRKI či REPI informaci o tom, že žadatel o úvěr má nerozhodnuté žádosti o úvěr u jiných poskytovatelů, tak takovou informaci musí vyhodnotit, jelikož se může jednat o potencionální budoucí závazky, které mohou ovlivnit schopnost žadatele splácet další úvěr. (...) Správní orgán i v tomto případě upozorňuje na povinnost účastníka řízení vycházet ze znění ZSÚ, který ukládá poskytovateli povinnost posoudit úvěruschopnost spotřebitele na základě dostatečných, spolehlivých, nezbytných a přiměřených informací, a tudíž zjištěnou informací o nerozhodnutých žádostech o úvěr u jiných poskytovatelů z registrů se musí zabývat. (...) podle Informačního memoranda nebankovního registru klientských informací jsou informace pravidelně měsíčně aktualizovány a současně pokud nebyla nakonec smlouva o spotřebitelském úvěru uzavřena, tak jsou tyto informace v NRKI uchovávány po dobu 3 měsíců ode dne podání žádosti klienta. Obdobně je tomu i v případě registru REPI, kde jsou informace též pravidelně aktualizovány, když informace o neuzavřených smlouvách jsou uchovávány též po dobu 3 měsíců ode dne podání žádosti klienta. V rámci proporcionality třeba s ohledem na výši poskytovaného úvěru má nebankovní poskytovatel spotřebitelských úvěrů bezesporu možnost pozastavit schvalovací proces a posečkat na aktualizaci informace v registrech, nebo požadovat po žadateli o úvěr patřičné vysvětlení, které se zaznamená a uchová v souladu s ustanovením § 78 ZSÚ, či jiná přiměřená opatření. (...)“.

[134.] K námitce, že správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí nesprávně aplikuje ustanovení ukládající poskytovateli spotřebitelského úvěru povinnost postupovat s odbornou péčí jako ustanovení upravující správní uvážení, protože v důsledku toho nepodává výklad neurčitěho právního pojmu, bankovní rada uvádí, že jak správní orgán prvního stupně, tak i bankovní rada limity aplikace neurčitěho právního pojmu „odborná péče“ nepřekročily. Skutečnost, že účastníkovi řízení nevyhovuje výklad neurčitěho právního pojmu „odborná péče“, který zaujal správní orgán prvního stupně a navazující judikatura, ještě neznamená, že je takový výklad nesprávný a napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.

#### VII.4. Správní orgán prvního stupně pomocí odborné péče dovozuje přísnější povinnosti, než vyplývají ze směrnice CCD

[135.] *Účastník řízení s odkazem na komentářovou literaturu a judikaturu uvádí, že odbornou péčí je třeba rozumět péči průměrného odborníka (profesionála), který má ve svém oboru obvyklé znalosti, schopnosti a dovednosti a který je využívá s tomu odpovídající obvyklou péčí*

a opatrností. Povinnost jednat s odbornou péčí má proto objektivizovanou a abstraktní povahu. Jedná se o péči, kterou má zachovat každý poskytovatel podle vytvořené obecné představy, jak by si měl správný profesionál počínat. Orgány veřejné moci by proto výkladem povinnosti jednat s odbornou péčí neměly klást na poskytovatele nepřiměřené požadavky.

[136.] Účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně pomocí odkazu na požadavek odborné péče dovozuje povinnosti při posouzení úvěruschopnosti, které přesahují požadavky kladené směrnicí 2008/48/ES.

[137.] Účastník řízení namítá, že z pokynů EBA vyplývá, že poskytovatelé spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení nejsou povinni ověřovat udržitelnost příjmu spotřebitele způsobem, který požaduje správní orgán prvního stupně. Namítá, že třebaže na názory EBA opakovaně upozorňoval, správní orgán prvního stupně se k pokynům EBA v části týkající se udržitelnosti příjmu spotřebitele nijak nevyjádřil, pouze v bodě 237 napadeného rozhodnutí se omezil na konstatování, že odkaz na pokyny EBA považuje za „neopodstatněný“ a „pro stručnost dále odkazuje na odst. 155 a 156 tohoto rozhodnutí“. V bodech 155 a 156 napadeného rozhodnutí se však správní orgán prvního stupně k pokynům EBA nevyjadřuje.

[138.] Účastník řízení namítá, že obdobně arbitrárně a bez reflexe maximální harmonizace pravidel provedených směrnicí 2008/48/ES dovodil správní orgán prvního stupně řadu dílčích povinností při posouzení úvěruschopnosti. Účastník řízení odkazuje na opatření Národní banky Slovenska a bod 159 napadeného rozhodnutí a namítá, že správní orgán prvního stupně přitom bezpochyby ví, že právě pomocí částky životního minima jsou u spotřebitelských úvěrů jiných než na bydlení ověřovány životní náklady například ve Slovenské republice. S odkazem na rozhodnutí rakouského nejvyššího soudního dvora uvádí, že v jiných členských státech je dokonce důraz kladen pouze na ověření výdajů vynakládaných na splácení úvěrů spotřebitele s tím, že právě tento postup je souladný s rozhodnutím SDEU ve věci CA Consumer Finance. Uvádí, že povinnost ověřovat všechny či velkou část spotřebitelem sdělených informací by byla v rozporu se závěrem Soudního dvora z téhož rozhodnutí, dle něhož směrnice „neukládá poskytovatelům úvěru povinnost provádět systematicky kontrolu pravdivosti informací poskytnutých spotřebitelem“.

[139.] Účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně pojímá povinnost posoudit úvěruschopnost spotřebitele u spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení významně extenzivněji, než jak se podává ze směrnice 2008/48/ES. Ačkoli se tak obecně hlásí k maximální harmonizaci prováděné touto směrnicí a zdůrazňuje, že poskytovatelům nelze ukládat povinnosti nad její rámec, v napadeném rozhodnutí dovozuje dílčí povinnosti při posouzení úvěruschopnosti, které zcela zjevně převyšují požadavky stanovené touto směrnicí. Z tohoto důvodu je napadené rozhodnutí věcně nesprávné.

[140.] K námitce, že orgány veřejné moci by výkladem povinnosti jednat s odbornou péčí neměly klást na poskytovatele spotřebitelského úvěru nepřiměřené požadavky a že správní orgán prvního stupně pomocí odkazu na požadavek odborné péče dovozuje povinnosti při posouzení úvěruschopnosti, které přesahují požadavky kladené směrnicí 2008/48/ES, bankovní rada uvádí, že tyto požadavky správní orgán prvního stupně a ani bankovní rada nepřekročily.

[141.] Účastník řízení k povinnosti jednat s odbornou péčí s odkazem na judikaturu uvádí, že: „(...) má proto objektivizovanou a abstraktní povahu. Jedná se o péči, kterou má zachovat každý poskytovatel podle vytvořené obecné představy, jak by si měl správný profesionál počínat.“. Odkazovaná judikatura se však vztahuje nikoliv k odborné péči, ale k péči řádného hospodáře. Konkrétně je v této judikatuře uvedeno, že: „Povinnost zachovat péči řádného hospodáře má povahu objektivizovanou, na rozdíl např. podle svých sil a schopností. Je to péče, kterou má zachovat každý podle vytvořené obecné představy, jak si má řádný hospodář počínat, a tedy je to pojem obecně posouditelný bez ohledu na osobu.“<sup>58</sup> Jak vyplývá z judikatury, „Judikatura i nauka vždy dovozovala, že pojem ‚odborná péče‘ představuje péči

<sup>58</sup> Rozsudek Nejvyššího soudu z 13. 11. 2012, sp. zn. 28 Cdo 2534/2012.

vyšší intenzity než „péče řádného hospodáře“, kdy z požadavku odbornosti vyplývá též požadavek pečlivosti, přičemž „odbornou péčí“ je třeba rozumět péči průměrného profesionála, tzn. odborníka, který má svému oboru obvyklé znalosti, schopnosti a dovednosti, a který je využívá s tomu odpovídající obvyklou péčí a opatrností (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 31.3.2011 sp. zn. 23 Cdo 5194/2009, ze dne 9.1.2006 sp. zn. 32 Odo 1154/2004, vše [www.nsoud.cz](http://www.nsoud.cz), rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.9.2009 č.j. 1 Afs 94/2009-56, [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz), dále Lavický, P. a kol.: Občanský zákoník I. Obecná část /§ 1 – 654/ Komentář C.H.Beck Praha 2004, str. 70 a násl.).<sup>59</sup> Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že nepostačuje účastníkem řízení uvedená „vytvoření obecné představy, jak by si měl správný profesionál počínat“, ale je zapotřebí, aby tyto představy byly vytvořené odborníkem, který má ve svém oboru obvyklé znalosti, schopnosti a dovednosti.

[142.] K námitce, že z pokynů EBA vyplývá, že poskytovatelé spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení nejsou povinni ověřovat udržitelnost příjmů spotřebitele způsobem, který požaduje správní orgán prvního stupně, bankovní rada uvádí, že nic takového z pokynů EBA nevyplyvá. K námitce, že správní orgán prvního stupně se k pokynům EBA v části týkající se udržitelnosti příjmů spotřebitele nijak nevyjádřil a pouze v bodě 237 napadeného rozhodnutí se omezuje na konstatování, že odkaz na pokyny EBA považuje za „neopodstatněný“, bankovní rada uvádí, že správní orgán prvního stupně v tomto dotčeném bodě dodal, že: „Správní orgán je přesvědčen, že účastník řízení byl povinen při posuzování úvěruschopnosti vycházet mimo jiného i z pravděpodobnosti udržitelnosti příjmu spotřebitele po celou dobu trvání úvěru, když správní orgán pro stručnost dále odkazuje na odst. 155. a 156. tohoto rozhodnutí.“ V bodech 155 a 156 napadeného rozhodnutí se správní orgán prvního stupně udržitelností příjmu spotřebitele dostatečně zabýval. Bankovní rada v této souvislosti odkazuje na body 29, 32 a 65 tohoto rozhodnutí o rozkladu a opakuje, že pokyny EBA neobsahují taxativní výčet všech vhodných postupů ke splnění povinností poskytovatelů spotřebitelských úvěrů, kdy na ověřování informací při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, které pokyny EBA blíže nerozvádí, se vztahuje povinnost ověřovat informace poskytnuté spotřebitelem v souladu s požadavky uvedenými v zákoně o spotřebitelském úvěru a stávající judikatuře. Bankovní rada dále opakuje, že pokyny EBA, tedy pokyny Evropského orgánu pro bankovnínictví, jsou primárně určeny pro sofistikované bankovní poskytovatele spotřebitelských úvěrů, a proto pracují z řadou zobecnění, neboť předpokládají, že zákonné povinnosti takové subjekty plní bez dalšího.

[143.] K tvrzení, že obdobně arbitrárně a bez reflexe maximální harmonizace pravidel provedených směrnicí 2008/48/ES dovedl správní orgán prvního stupně řadu dílčích povinností při posouzení úvěruschopnosti, když k odkazu na opatření Národní banky Slovenska a bod 159 napadeného rozhodnutí, a k námitce, že správní orgán prvního stupně přitom bezpochyby ví, že právě pomocí částky životního minima jsou u spotřebitelských úvěrů jiných než na bydlení ověřovány životní náklady například ve Slovenské republice, bankovní rada konstatuje, že se se závěry správního orgánu prvního stupně v bodě 159 napadeného rozhodnutí (tj. že životní minimum nereflektuje všechny individuální osobní výdaje žadatele o úvěr, které se mohou případ od případu lišit a že zákon o spotřebitelském úvěru vyžaduje, aby výdaje byly spolehlivě zjištěny a ověřeny, nikoliv pouze odvozeny z normativní částky životního minima, která slouží pro posuzování nároku na dávky, a proto je potřeba trvat na požadavku individualizovaného posuzování úvěruschopnosti, při kterém poskytovatel musí brát zřetel na konkrétní situaci konkrétního spotřebitele) plně ztotožňuje. Ohledně životního minima bankovní rada odkazuje na judikaturu, podle které: „Nejvyšší správní soud se s argumentací správních orgánů ztotožňuje. Částka životního minima, jež představuje státem uznanou minimální hranici peněžních příjmů fyzických osob k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb, nutně nereflektuje konkrétní částku, kterou k zajištění svých individuálních základních životních potřeb musí vynaložit potenciální žadatel o úvěr. Nepokrývá zejména výdaje na bydlení, které ji mnohdy několikanásobně převyšují. Rovněž nereflektuje další nutné výdaje, jako například srážky ze mzdy, náklady vyvolané zdravotním stavem, či výživné. Z

<sup>59</sup> Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 1. 2015, č. j. 22 A 22/2019-19.

tohoto důvodu je třeba bezvýhradně trvat na požadavku individualizovaného posuzování úvěruschopnosti, při kterém poskytovatel musí brát zřetel na konkrétní situaci konkrétního spotřebitele. V tomto ohledu kasační soud nerozumí tvrzení stěžovatelky, že toliko z částky životního minima lze vycházet v případech, kdy neexistují důvodné pochybnosti o schopnosti klienta splácet poskytnuté úvěry. Na jednu stranu ona „neexistence důvodných pochybností“ jednak musí vycházet již z určité formy posouzení úvěruschopnosti. Na straně druhé je jen stěží představitelné, že by spotřebitelé, kteří jsou schopni své úvěry splácet, byli právě těmi, jejichž výdaje se rovnají částce životního minima.“<sup>60</sup> S těmito závěry se bankovní rada taktéž ztotožňuje.

[144.] K odkazu účastníka řízení na rozhodnutí rakouského nejvyššího soudního dvora, že v jiných členských státech je dokonce důraz kladen pouze na ověření výdajů vynakládaných na splácení úvěrů spotřebitele s tím, že právě tento postup je souladný s rozhodnutím SDEU ve věci CA Consumer Finance, bankovní rada uvádí, že rakouská právní praxe vychází z vlastního znění vnitrostátních předpisů a odlišných skutkových i právních souvislostí a pro výklad § 86 zákona o spotřebitelském úvěru to není určující.

[145.] K námitce účastníka řízení, že správní orgán prvního stupně pojmá povinnost posoudit úvěruschopnost spotřebitele u spotřebitelského úvěru jiného než na bydlení významně extenzivněji, než jak se podává ze směrnice 2008/48/ES, a ačkoli se obecně hlásí k maximální harmonizaci prováděné touto směrnicí a zdůrazňuje, že poskytovatelům nelze ukládat povinnosti nad její rámec, v napadeném rozhodnutí dovozuje dílčí povinnosti při posouzení úvěruschopnosti, které zcela zjevně směrnice požadavky převyšují, bankovní rada uvádí, že správní orgán prvního stupně žádné povinnosti nad rámec Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. dubna 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS (dále „směrnice CCD“) nestanovuje. Skutečnost, že účastník řízení přistupuje k aplikaci § 86 zákona o spotřebitelském úvěru podle svého výkladu, ještě neznamená, že správní orgán prvního stupně postupuje v rozporu se směrnicí CCD. Naopak, bankovní rada zdůrazňuje, že výklad směrnice CCD postupně precizován rozhodovací praxí, kterou je Česká národní banka za účelem udržení jednotného výkladu směrnice CCD povinna aplikovat v tuzemských podmínkách. Bankovní rada proto považuje napadené rozhodnutí za věcně správné.

#### VII.5. Správní orgán prvního stupně arbitrárně odmítl závěry EBA a Nejvyššího soudu

[146.] *Účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně čistě arbitrárně odmítá ty závěry EBA, Nejvyššího soudu a finančního arbitra, které nepodporují jím zastávaný výklad.*

[147.] *Účastník řízení odkazuje na bod 138 napadeného rozhodnutí a uvádí, že nerozporuje, že poskytovatel spotřebitelského úvěru nemůže při posouzení úvěruschopnosti vycházet pouze z ničím nepodložených prohlášení spotřebitele. Nesouhlasí však s tím, že by musel ověřovat informace sdělené spotřebitelem systematicky tak, jak vyžaduje správní orgán prvního stupně. Namítá, že závěr, že se pokyny EBA nevěnují ověřování informací sdělených spotřebitelem, je zjevně nesprávný. Jak vyplývá z bodu 9 pokynů EBA, jejich význam spočívá právě v objasnění obsahu povinnosti ověřit informace sdělené spotřebitelem, aby byl výklad jednotný napříč členskými státy EU. Uvádí, že pokyny EBA se věnují celé řadě dílčích povinností při posouzení úvěruschopnosti a tuto povinnost upravují významně liberálněji, než jak je vykládá správní orgán prvního stupně.*

[148.] *Namítá, že i kdyby správní orgán prvního stupně nepřiznával pokynům EBA a výsledku veřejné konzultace k pokynům EBA význam, který se s nimi dle účastníka řízení pojí dle čl. 16 odst. 1 nařízení č. 1093/2010, měl by vzít názory EBA v potaz s ohledem na princip maximální harmonizace směrnice 2008/48/ES.*

[149.] *Účastník řízení namítá, že přístup správního orgánu prvního stupně, který jeho odkazy na rozhodnutí Nejvyššího soudu označil jako nepřipadné a zcela je zamítl (body 139 až 142 napadeného rozhodnutí) a který odmítl přenositelnost vybraných názorů finančního arbitra*

<sup>60</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2024, č. j. 9 As 127/2024-34.

(bod 176 napadeného rozhodnutí), odporuje přístupu bankovní rady. Účastník řízení odkazuje na jiné rozhodnutí bankovní rady (Rozhodnutí bankovní rady z 11. 9. 2025, č. j. 2025/111192/CNB/110, odst. 39) a uvádí, že bankovní rada odmítá námitky nebankovních poskytovatelů spotřebitelského úvěru ohledně nejistoty, jak správně nastavit pravidla pro posouzení úvěruschopnosti, mimo jiné s poukazem na to, že ta se podávají z publikovaných rozhodnutí Nejvyššího soudu.

[150.] Účastník řízení s odkazem na judikaturu namítá, že přístup správního orgánu prvního stupně k rozhodovací praxi Nejvyššího soudu je zavádějící. Podle materiálního pojetí porušení povinnosti posoudit úvěruschopnost je neplatná pouze smlouva o spotřebitelském úvěru, pokud poskytovatel poskytl spotřebiteli úvěr, ačkoli nedostatečně posoudil jeho úvěruschopnost; kdyby tak přitom učinil, zjistil by, že spotřebitel není úvěruschopný, a úvěr by mu neposkytl. Materiální pojetí povinnosti posoudit úvěruschopnost a s tím spojená neplatnost smlouvy tak chrání pouze nebonitní spotřebitele. Pokud spotřebitel v době uzavření smlouvy úvěruschopný byl, smlouva o spotřebitelském úvěru není neplatná, třebaže poskytovatel úvěruschopnost spotřebitele řádně neposoudil. Obecné soudy proto posuzují spory související s posouzením úvěruschopnosti dvoufázově. Nejprve posuzují, zda poskytovatel řádně posoudil úvěruschopnost spotřebitele dle § 86 zákona o spotřebitelském úvěru. Pokud nikoli, ve druhé fázi zkoumají, zda je smlouva o spotřebitelském úvěru absolutně neplatná dle § 87 zákona o spotřebitelském úvěru, neboť spotřebitel nebyl v době poskytnutí úvěru bonitní. Podle účastníka řízení závěry Nejvyššího soudu ke splnění povinnosti posoudit úvěruschopnost spotřebitele dle § 86 zákona o spotřebitelském úvěru proto konkretizují tuto povinnost a jsou naprosto přenositelné při posuzování splnění této povinnosti správním orgánem prvního stupně. Jinými slovy, u rozhodnutí Nejvyššího soudu je třeba odlišit, zda soud shledal smlouvu o spotřebitelském úvěru platnou, neboť poskytovatel řádně posoudil úvěruschopnost, nebo protože ji sice řádně neposoudil, ale spotřebitel byl v době poskytnutí úvěru bonitní.

[151.] Účastník řízení namítá, že jím uplatněná námitka odkazem na usnesení Nejvyššího soudu z 13. 8. 2024, sp. zn. 33 Cdo 1316/2024, byla ze strany správního orgánu prvního stupně vadně vypořádána paušálním odmítnutím (bod 156 napadeného rozhodnutí). Přitom shodný závěr jako Nejvyšší soud zastává EBA. Správní orgán prvního stupně nadto pro závěr o potřebě ověřit udržitelnost příjmu neuvedl žádný argument.

[152.] Účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně v bodě 176 napadeného rozhodnutí nesprávně odmítl poukaz účastníka řízení na závěr finančního arbitra ohledně ověření výdajů pomocí životního minima a normativních nákladů na bydlení ve věci společnosti MONETA Money Bank, a. s. To přesto, že z odůvodnění rozhodnutí finančního arbitra v této věci je zřejmé, že finanční arbitr posoudil smlouvu o spotřebitelském úvěru jako platnou proto, že považoval postup společnosti MONETA Money Bank, a. s., při ověřování výdajů pomocí částek životního minima a normativních nákladů na bydlení za souladný s § 86 zákona o spotřebitelském úvěru.

[153.] Účastník řízení namítá, že paušální, vágní a zcela neodůvodněné odmítnutí jím uvedených závěrů EBA, Nejvyššího soudu a finančního arbitra umožnilo správnímu orgánu prvního stupně přijmout řadu arbitrárních, svévolných závěrů stran obsahu povinností účastníka řízení jednat s odbornou péčí, z důvodu čehož je napadené rozhodnutí nejen věcně nesprávné, ale také nepřezkoumatelné.

[154.] K námitce, že správní orgán prvního stupně čistě arbitrárně odmítá ty závěry EBA, Nejvyššího soudu a finančního arbitra, které nepodporují jím zastávaný výklad, bankovní rada uvádí, že správní orgán prvního stupně se v napadeném rozhodnutí s danou argumentací dostatečným a přezkoumatelným způsobem vypořádal.

[155.] K námitce, že účastník řízení nesouhlasí s tím, že by musel ověřovat informace sdělené spotřebitelem systematicky tak, jak vyžaduje orgán prvního stupně, bankovní rada odkazuje na body 53 a 56 tohoto rozhodnutí o rozkladu a opakuje, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že správní orgán prvního stupně účastníku řízení nevytýkal nepoužití

systematicky totožného rozsahu či formy ověření jako u jiného typu nebo výše úvěru, nýbrž to, že ani s přihlédnutím k povaze, výši, době splatnosti a dalším parametrům poskytovaných úvěrů nezajistil získání a přiměřené ověření informací v kvalitě požadované § 86 zákona o spotřebitelském úvěru.

[156.] K námitce, že závěr, že se pokyny EBA nevěnují ověřování informací sdělených spotřebitelem, má být zjevně nesprávný, což má podle účastníka řízení vyplývat z bodu 9 pokynů EBA, jejichž význam spočívá právě v objasnění obsahu povinnosti ověřit informace sdělené spotřebitelem, aby byl výklad jednotný napříč členskými státy EU, přičemž pokyny EBA se věnují celé řadě dílčích povinností při posouzení úvěruschopnosti a tuto povinnost upravují významně liberálněji, než jak je vykládá správní orgán prvního stupně, bankovní rada opakuje, že pokyny EBA neobsahují taxativní výčet všech vhodných postupů ke splnění povinností dotčených subjektů včetně ověřování informací při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele. Účastníkem řízení uvedený bod 9 pokynů EBA obsahuje jiné informace (vymezení oblasti působnosti pokynů EBA), než které tvrdí účastník řízení.

[157.] K námitce, že i kdyby správní orgán prvního stupně nepřiznával pokynům EBA a výsledku veřejné konzultace k pokynům EBA význam, který se s nimi dle účastníka řízení pojí dle čl. 16 odst. 1 nařízení č. 1093/2010, měl by vzít názory EBA v potaz s ohledem na princip maximální harmonizace směrnice 2008/48/ES, bankovní rada uvádí, že z této námítky není zřejmé, co jí chce účastník řízení sdělit. Bankovní rada odkazuje na judikaturu, podle které: „Nejvyšší správní soud dále se stěžovatelkou souhlasí, že čl. 8 směrnice CCD představuje úplnou harmonizaci, a členské státy nesmí zavádět vnitrostátní pravidla, která se od pravidel obsažených ve směrnici odchyľují, a to ani ve prospěch spotřebitele. Stejně tak není sporu o tom, že orgány veřejné moci jsou povinny vykládat § 86 ZSÚ v souladu se zněním a účelem směrnice CCD. Stěžovatelka ve své kasační stížnosti nicméně neuvedla, v čem by se měla česká právní úprava od směrnice odchyľovat, ani v čem shledává interpretaci dotčených zákonných ustanovení městským soudem (či předtím správními orgány) v rozporu se zněním či účelem transponované směrnice. Její námitky týkající se rozporu s unijním právem tak nemohou být důvodné.“<sup>61</sup> a dodává, že výklad § 86 zákona o spotřebitelském úvěru ze strany správního orgánu prvního stupně i bankovní rady je plně v souladu se zněním a účelem směrnice CCD.

[158.] K námitce, že přístup správního orgánu prvního stupně, který jeho odkazy na rozhodnutí Nejvyššího soudu označil jako nepřipadné a zcela je zamítl (body 139 až 142 napadeného rozhodnutí) a odmítl přenositelnost vybraných názorů finančního arbitra (bod 176 napadeného rozhodnutí), odporuje přístupu bankovní rady, neboť odmítá námitky nebankovních poskytovatelů spotřebitelského úvěru ohledně nejistoty, jak správně nastavit pravidla pro posouzení úvěruschopnosti, mimo jiné s poukazem na to, že ta se podávají z publikovaných rozhodnutí Nejvyššího soudu, bankovní rada konstatuje, že z této námítky není zřejmé, co jí chce účastník řízení sdělit. V účastníkem řízení odkazovaném bodu 39 rozhodnutí bankovní rady ze dne 11. 9. 2025, č. j. 2025/111192/CNB/110<sup>62</sup> je uvedeno, že: „Obdobně pak lze nahlížet i na zveřejněné rozsudky Ústavního soudu, Nejvyššího správního soudu a Nejvyššího soudu, ve kterých se tyto soudy zabývají obsahem povinnosti posoudit před poskytnutím spotřebitelského úvěru úvěruschopnost spotřebitele. I z těchto lze vyčíst, co je obsahem této povinnosti, jak ji řádně plnit a jak by měl nebankovní poskytovatel spotřebitelských úvěrů nastavit svá pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů.“. S těmito svými závěry se bankovní rada i nadále ztotožňuje.

[159.] K námitce, že přístup správního orgánu prvního stupně k rozhodovací praxi Nejvyššího soudu je zavádějící, bankovní rada uvádí, že účastník řízení konkrétně neuvádí, v čem by namítaný zavádějící postup měl spočívat. K účastníkem řízení popisovanému materiálnímu a formálnímu pojetí porušení povinnosti posoudit úvěruschopnost bankovní rada odkazuje na bod 139 napadeného rozhodnutí a body 34 a 75 tohoto rozhodnutí o rozkladu, ve kterých

<sup>61</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2024, č. j. 9 As 127/2024-34

<sup>62</sup> Dostupné na [https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2024\\_00105\\_CNB\\_658.pdf](https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2024_00105_CNB_658.pdf).

se tímto pojetím zabývá, a opakuje, že v nyní posuzovaném případě bankovní rada neposuzuje, zda účastníkem řízení uzavřené smlouvy o poskytnutí spotřebitelského úvěru jsou neplatné či nikoliv, ale zda před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru účastník řízení posoudil úvěruschopnost spotřebitelů na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů.

[160.] K námitce, že účastníkem řízení uplatněná námitka odkazem na usnesení Nejvyššího soudu z 13. 8. 2024, sp. zn. 33 Cdo 1316/2024, byla ze strany správního orgánu prvního stupně vadně vypořádána paušálním odmítnutím (bod 156 napadeného rozhodnutí), kdy shodný závěr jako Nejvyšší soud zastává EBA a správní orgán prvního stupně nadto pro závěr o potřebě ověřit udržitelnost příjmu neuvedl žádný argument, bankovní rada uvádí následující. K námitce odkazem na usnesení Nejvyššího soudu z 13. 8. 2024, sp. zn. 33 Cdo 1316/2024, bankovní rada odkazuje bod 71 tohoto rozhodnutí o rozkladu, kde se vypořádání této námitky věnovala. K námitce, že správní orgán prvního stupně nadto pro závěr o potřebě ověřit udržitelnost příjmu neuvedl žádný argument, bankovní rada odkazuje na bod 132 tohoto rozhodnutí o rozkladu, kde je otázce ověřování udržitelnosti příjmu věnován prostor. Bankovní rada taktéž odkazuje na Dohledový benchmark č. 1/2014 k výkladu povinnosti věřitele posoudit s odbornou péčí schopnost spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr podle § 9 odst. 1 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ve kterém je uvedeno, že: „(...) při posuzování schopnosti žadatele splácet žádaný úvěr musí poskytovatel úvěru vycházet z prokazatelných pravidelných příjmů žadatele a z pravděpodobnosti jejich udržitelnosti po celou dobu trvání úvěru a současně musí zkoumat výši jeho nezbytných životních nákladů (tj. nákladů spojených s bydlením, vyvolaných zdravotním stavem atd.), jakož i dalších finančních závazků (splátky dalších úvěrů a půjček, srážky ze mzdy, odpovědnostní plnění apod.). Věřitel je při posouzení úvěruschopnosti povinen zohlednit jak stávající situaci klienta, zejména jeho příjmy i výdaje, tak skutečnosti, které lze na základě informací dostupných v době před uzavřením smlouvy s vysokou mírou pravděpodobnosti očekávat.“<sup>63</sup>

[161.] K námitce, že správní orgán prvního stupně v bodě 176 napadeného rozhodnutí nesprávně odmítl poukaz účastníka řízení na závěr finančního arbitra ohledně ověření výdajů pomocí životního minima a normativních nákladů na bydlení ve věci společnosti MONETA Money Bank, a. s., a to přesto, že z odůvodnění rozhodnutí finančního arbitra v této věci je zřejmé, že finanční arbitr posoudil smlouvu o spotřebitelském úvěru jako platnou proto, že považoval postup společnosti MONETA Money Bank, a. s., při ověřování výdajů pomocí částek životního minima a normativních nákladů na bydlení za souladný s § 86 zákona o spotřebitelském úvěru, bankovní rada pro lepší přehlednost cituje z dotčeného bodu, podle kterého: „V této souvislosti správní orgán uzavírá, že z nálezu i rozhodnutí o námitkách vyplynulo, že případná pochybení, která finanční arbitr zjistí, nemusí vždy vést k nástupu soukromoprávní sankce v podobě absolutní neplatnosti smlouvy o úvěru, pakliže taková pochybení v konkrétním případě nevedou k neúměrnému zatížení spotřebitele, nicméně jak sám připustil i finanční arbitr, to neznamená, že by taková pochybení nebyla ve veřejnoprávním řízení vyhodnocena jako přestupek.“. Bankovní rada opakuje, že v nyní posuzovaném případě bankovní rada neposuzuje, zda účastníkem řízení uzavřené smlouvy o poskytnutí spotřebitelského úvěru jsou neplatné či nikoliv, ale zda před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru účastník řízení posoudil úvěruschopnost spotřebitelů na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů. Bankovní rada taktéž zmiňuje závěry správního orgánu prvního stupně uvedené v bodě 175 napadeného rozhodnutí, že: „Správní orgán k samotnému konkrétnímu nálezu, resp. rozhodnutí finančního arbitra bez toho, aby měl ambici jakkoliv veřejnoprávně hodnotit tam uvedená skutkové zjištění, konstatuje, že účastník řízení účelově pomíjí, že

<sup>63</sup> Dostupné na <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/legislativni-zakladna/ochrana-spotrebitele-a-spotrebitelsky-uver/metodicke-a-vykladove-materialy/>.

poskytovatelem úvěru byla MONETA Money Bank, a.s., která disponuje mnohem robustnějším automatizovaným skoringovým modelem než účastník řízení a zároveň na rozdíl od účastníka řízení informace předložené žadatelem o úvěr ověřovala i jiným způsobem (např. výpis z účtu, úvěrový registr, informacemi od zaměstnavatele atd. - blíže str. 16 a násl. rozhodnutí o námitkách). Finanční arbitr se pak např. blíže vyjádřil i k využití statistických údajů, kdy uvedl, viz str. 16 rozhodnutí o námitkách cit: „v tomto případě zjistil, že Instituce statistické údaje používala referenčním způsobem a zcela jimi nenahradila individuální ověřování příjmů a výdajů Navrhovatele“. Finanční arbitr se velmi podrobně jak v nález, tak v rozhodnutí o námitkách zabýval jak předloženými podklady, na základě kterých došlo k posouzení úvěruschopnosti, tak interními postupy poskytovatele úvěru při posuzování úvěruschopnosti, tak i osobou žadatele o úvěr a jím předloženými informacemi a na jejich základě zamítl návrh na určení neplatnosti smlouvy.“. Lze se proto ztotožnit i se závěry správního orgánu prvního stupně uvedenými v bodě 177 napadeného rozhodnutí, že: „Ze soukromoprávního rozhodnutí finančního arbitra v konkrétní kauze, tak rozhodně nelze dojít k zjednodušeným závěrům, které učinil účastník řízení, a které navíc ani z uvedených rozhodnutí nevyplývají, neb jak už uvedl správní orgán výše, jsou vytrženy z kontextu projednávaného případu. (...)“.

[162.] K námitce, že paušální, vágní a zcela neodůvodněné odmítnutí účastníkem řízení uvedených závěrů EBA, Nejvyššího soudu a finančního arbitra umožnilo správnímu orgánu prvního stupně přijmout řadu arbitrárních, svévolných závěrů stran obsahu povinnosti účastníka řízení jednat s odbornou péčí, z důvodu čehož je napadené rozhodnutí nejen věcně nesprávné, ale také nepřezkoumatelné, bankovní rada konstatuje, že námitky ohledně závěrů EBA, Nejvyššího soudu a finančního arbitra byly správním orgánem prvního stupně dostatečně a přezkoumatelným způsobem vypořádány. Skutečnost, že si účastník řízení závěry těchto subjektů účelově vykládá, nemůže způsobit nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Bankovní rada nepovažuje závěry správního orgánu prvního stupně za arbitrární či svévolné.

## **VIII. K ověření výdajů v úvěrových registrech**

[163.] *Účastník řízení popisuje, co je uvedeno v bodech 163 a 164 napadeného rozhodnutí a namítá, že správní orgán prvního stupně nevysvětluje, proč není dostatečný postup účastníka řízení, který nechává na jednotlivých pracovnících (tzv. nositelích úvěrové kompetence), aby posoudili význam záznamu v úvěrovém registru. Dodává, že v praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů i jiných regulovaných subjektů finančního trhu je přitom obvyklé, že ponechávají svým pracovníkům prostor pro uvážení. Podle účastníka řízení tak v napadeném rozhodnutí absentuje odůvodnění závěru o jednání v rozporu s odbornou péčí. A sice, proč je postup poskytovatele spotřebitelského úvěru, který se rozhodne posoudit úvěruschopnost podle určitého kritéria, k němuž není ze zákona povinen, v rozporu s povinností jednat s odbornou péčí, jestliže jeho vyhodnocení ponechá na uvážení pracovníka (splňujícího požadavky odborné způsobilosti a důvěryhodnosti).*

[164.] K námitce, že správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí nevysvětlil, proč není dostatečný postup účastníka řízení, který nechává na jednotlivých pracovnících (tzv. nositelích úvěrové kompetence), aby posoudili význam záznamu v úvěrovém registru, bankovní rada uvádí, že adresátem povinnosti před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru posoudit úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů, je výhradně poskytovatel spotřebitelského úvěru. Skutečnost, že bylo v podstatě na osobním uvážení každého pracovníka účastníka řízení, který byl tzv. nositelem úvěrové kompetence, které záznamy z úvěrových registrů zohlední, v jakém rozsahu a jakým způsobem tak učiní, jde plně k tíži účastníka řízení. Bankovní rada se ztotožňuje se závěrem správního orgánu prvního stupně, že účastníkem řízení nastavené postupy a pravidla nelze považovat za dostatečná pro řádné posouzení úvěruschopnosti žadatele o úvěr. K tvrzení účastníka řízení, že v praxi poskytovatelů spotřebitelského úvěru i jiných regulovaných subjektů finančního trhu je přitom obvyklé, že ponechávají svým pracovníkům prostor pro uvážení, bankovní rada

dodává, že své tvrzení ničím nedokládá. Bankovní rada obecně nezpochybňuje, že regulované subjekty na finančním trhu mohou ponechat v určitých případech svým pracovníkům prostor pro uvážení, avšak s jasně stanovenými mantinely a kritérii a za současného naplnění zákonných povinností. K námitce, že v napadeném rozhodnutí absentuje odůvodnění závěru o jednání v rozporu s odbornou péčí, a sice, proč je postup poskytovatele spotřebitelského úvěru, který se rozhodne posoudit úvěruschopnost podle určitého kritéria, k němuž není ze zákona povinen, v rozporu s povinností jednat s odbornou péčí, jestliže jeho vyhodnocení ponechá na uvážení pracovníka (splňujícího požadavky odborné způsobilosti a důvěryhodnosti), bankovní rada odkazuje na body 60, 61, 71, 163 ve spojení s body 253, 256 a 257 napadeného rozhodnutí a doplňuje, že pokud si účastník řízení v rámci posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů nastavil systém, ve kterém je pouze na nositeli úvěrové kompetence, které záznamy z úvěrových registrů zohlední, v jakém rozsahu a jakým způsobem tak učiní, je tento postup účastníka řízení v rozporu s odbornou péčí.

[165.] *Účastník řízení dále namítá, že závěr správního orgánu prvního stupně je pak především logicky vadný. Protože pokud nemá poskytovatel povinnost ověřovat výdaje spotřebitele pomocí úvěrových registrů a není povinen nastavit pravidla pro jejich ověřování dle § 15 odst. 2 písm. b) ve spojení s § 86 zákona o spotřebitelském úvěru, tím spíše není poskytovatel povinen nastavit pravidla pro hodnocení informací, které z úvěrových registrů získá. Jinými slovy, nelze účastníka řízení sankcionovat za nenastavení pravidel pro hodnocení informací z úvěrových registrů, pokud vůbec nemá povinnost do úvěrových registrů nahlížet. Účastník řízení dodává, že pokud by se závěr správního orgánu prvního stupně prosadil, byli by poskytovatelé spotřebitelského úvěru nebo jiné regulované osoby, které se rozhodnou ve vnitřním předpisu upravit povinnost nad rámec zákona, vystaveni riziku sankce za postup, který si sami dobrovolně předepsali. To by však vytvářelo negativní pobídku pro poskytovatele spotřebitelského úvěru a jiné regulované osoby, aby plnili pouze ty povinnosti, které jim ukládá zákon, a dobrovolně si ve vnitřních předpisech neupravovali postupy nad jeho rámec. Tento dílčí závěr by měl významný negativní dopad na celý finanční trh. Účastník řízení si rovněž není vědom, že by Česká národní banka ve své dosavadní praxi zde popisovaný postup postihovala u jiného poskytovatele spotřebitelského úvěru. Naopak, v účastníku řízení známých rozhodnutích byli poskytovatelé sankcionováni za to, že vůbec do úvěrových registrů nenahlíželi. Účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně si tak svévolně v napadeném rozhodnutí změnil dosavadní rozhodovací praxi. Tím spíše účastník řízení žádá bankovní radu o náležitou revizi popisovaného závěru.*

[166.] K námitce, že nelze účastníka řízení sankcionovat za nenastavení pravidel pro hodnocení informací z úvěrových registrů, pokud vůbec nemá povinnost do úvěrových registrů nahlížet, se bankovní rada ztotožňuje se závěrem správního orgánu prvního stupně, že polemika účastníka řízení o tom, že pokud stanovil ověření výdajů v úvěrových registrech nad rámec požadavků zákona, není povinen dále upravovat, jakým způsobem budou data z úvěrových registrů vyhodnocena, za situace, kdy nedoložil zavedení a udržování jiného způsobu ověřování závazků, je účelová. Pokud se účastník řízení rozhodl závazky žadatele o úvěr ověřovat pomocí registrů, měl nesporně povinnost zavést a udržovat taková pravidla týkající se zjišťování a ověřování závazků prostřednictvím jím používaných registrů NRKI a REPI, aby z nich bylo zřejmé, jaké konkrétní informace o zjištěných závazcích, které jsou uvedeny v úvěrových registrech, má účastník řízení zohlednit při vyhodnocení úvěruschopnosti žadatele. Na těchto závěrech nespátňuje bankovní rada žádnou logickou vadu. K námitce, že pokud by se prosadil závěr správního orgánu prvního stupně, byli by poskytovatelé spotřebitelského úvěru nebo jiné regulované osoby, které se rozhodnou ve vnitřním předpisu upravit povinnost nad rámec zákona, vystaveni riziku sankce za postup, který si sami dobrovolně předepsali, že by to vytvářelo negativní pobídku pro poskytovatele spotřebitelského úvěru a jiné regulované osoby, aby plnili pouze ty povinnosti, které jim ukládá zákon, a dobrovolně si ve vnitřních předpisech neupravovali postupy nad jeho rámec, a že tento dílčí závěr by měl významný negativní dopad na celý finanční trh, bankovní rada uvádí, že použití databází není obligatorní, pokud je poskytovatel spotřebitelského úvěru schopen doložit, že úvěruschopnost prověřil jinak, což se v nyní posuzovaném případě účastníka řízení

nestalo. Tím na sebe účastník řízení vztáhl povinnost posuzovat úvěruschopnost spotřebitelů prostřednictvím databází, tj. registrů NRKI a REPI. Bankovní rada dodává, že pokud účastník řízení vyhodnotil nezbytnost posoudit úvěruschopnost spotřebitele na základě informací z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele, nemůže se negativním důsledkům s tím souvisejícím bránit odkazy, že je vystaven riziku sankce. Bankovní rada nesdílí obavy účastníka řízení, že dílčí závěr správního orgánu prvního stupně by měl významný negativní dopad na celý finanční trh.

[167.] K tvrzení účastníka řízení, že si není vědom, že by Česká národní banka ve své dosavadní praxi zde popisovaný postup sankcionovala u jiného poskytovatele spotřebitelského úvěru, bankovní rada odkazuje na případy, kdy bylo správním orgánem prvního stupně vytýkáno nezohlednění informací z registrů, např. případ společnosti Provident Financial s.r.o. (sp. zn. S-Sp-2023/00281/CNB/573),<sup>64</sup> případ společnosti PROFI CREDIT Czech, a.s. (sp. zn. S-Sp-2021/00214/CNB/573),<sup>65</sup> případ společnosti Zaplo Finance s.r.o. (sp. zn. S-Sp-2020/00150/CNB/573)<sup>66</sup> a případ společnosti LeaderFin s.r.o. (sp. zn. S-Sp-2019/00590/CNB/573).<sup>67</sup> Není tak pravdivá námitka, že správní orgán prvního stupně si svévolně v napadeném rozhodnutí změnil dosavadní rozhodovací praxi. Pokud si nebankovní poskytovatelé spotřebitelských úvěrů stanovili ověřování závazků prostřednictvím registrů, tak se správní orgán prvního stupně opakovaně zabýval tím, zda je vybraný registr dostatečně kvalitní pro ověření závazků spotřebitelů a zda podle výstupů z těchto registrů byly vyhodnocovány všechny relevantní informace pro účely řádného posouzení úvěruschopnosti [např. zda byly zohledněny všechny závazky, ověřeny otevřené žádosti (tj. podané žádosti u jiných poskytovatelů) atd.] a zda byly řádně zavedeny a udržovány související pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti.

[168.] K tvrzení účastníka řízení, že v jemu známých rozhodnutích byli poskytovatelé sankcionováni za to, že vůbec do úvěrových registrů nenahlíželi, tj. za nesplnění povinnosti, bankovní rada dodává, že účastník řízení jemu známá rozhodnutí nedoložil. K žádosti účastníka řízení, aby bankovní rada provedla náležitou revizi popisovaného závěru, bankovní rada konstatuje, že na závěrech správního orgánu prvního stupně neshledává nic, co by měla revizi podrobit.

[169.] *Účastník řízení odkazuje na body 216 a 217 napadeného rozhodnutí a uvádí, že správní orgán prvního stupně vytkl účastníkovi řízení, že ve 12 případech nezaznamenal, jaké údaje z úvěrového registru zohlednil a v jakém rozsahu. Účastník řízení namítá, že tento výklad § 78 odst. 1 ve spojení s § 78 odst. 2 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru je logicky vadný. Pokud nemá poskytovatel spotřebitelského úvěru povinnost ověřovat výdaje spotřebitele pomocí úvěrových registrů, není tím spíše povinen zaznamenávat údaje z jeho nahlížení. Podle účastníka řízení je závěr správního orgánu prvního stupně rozporný rovněž s § 78 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, který povazuje uchovávat dokumenty a záznamy „v rozsahu, který je nezbytný pro hodnověrné osvědčení řádného plnění jejich povinností stanovených tímto zákonem.“. Pokud proto poskytovatel spotřebitelského úvěru postupuje při poskytování spotřebitelského úvěru nad rámec požadavků zákona, není povinen k tomu uchovávat dokumenty a záznamy dle § 78 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru.*

[170.] Bankovní rada k námitce, že výklad § 78 odst. 1 ve spojení s § 78 odst. 2 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru je logicky vadný, pokud správní orgán prvního stupně vytkl účastníkovi řízení, že ve 12 případech nezaznamenal, jaké údaje z úvěrového registru zohlednil a v jakém rozsahu, protože pokud nemá poskytovatel spotřebitelského úvěru

---

<sup>64</sup> Dostupné na [https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2023\\_00281\\_CNB\\_573.pdf](https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2023_00281_CNB_573.pdf).  
<sup>65</sup> Dostupné na [https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2021\\_00214\\_CNB\\_573.pdf](https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2021_00214_CNB_573.pdf).  
<sup>66</sup> Dostupné na [https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2020\\_00150\\_CNB\\_573.pdf](https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2020_00150_CNB_573.pdf).  
<sup>67</sup> Dostupné na [https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2019\\_00590\\_CNB\\_573.pdf](https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2019_00590_CNB_573.pdf).

povinnost ověřovat výdaje spotřebitele pomocí úvěrových registrů, není tím spíše povinen zaznamenávat údaje z jeho nahlížení, bankovní rada uvádí, že tento výklad logicky vadný není. Bankovní rada nejprve k tvrzení účastníka řízení, že pokud nemá poskytovatel spotřebitelského úvěru povinnost ověřovat výdaje spotřebitele pomocí úvěrových registrů, není tím spíše povinen zaznamenávat údaje z jeho nahlížení, a že pokud proto poskytovatel spotřebitelského úvěru postupuje při poskytování spotřebitelského úvěru nad rámec požadavků zákona, není povinen k tomu uchovávat dokumenty a záznamy dle § 78 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, odkazuje na předchozí vyjádření a opakuje, že protože nebyl schopen doložit, že úvěruschopnost spotřebitelů prověřil jinak, byl povinen posuzovat úvěruschopnost spotřebitelů prostřednictvím databází, tj. registrů NRKI a REPI. Bankovní rada k vypořádání této námitky dále opětovně odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, podle kterého: „S požadavkem odborné péče souvisí i povinnost uchovávání těchto dokumentů (§ 78 odst. 1 ZSÚ), nadto výslovně konkretizovaná ve vztahu k dokumentům nebo záznamům týkajícím se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele [§ 78 odst. 2 písm. b) ZSÚ]. Argumentace stěžovatelky, že neměla povinnost pořizovat si kopie dokumentů předložených spotřebiteli, do kterých údajně při posuzování úvěruschopnosti nahlížela, je proto lichá. Jak správně uvedl městský soud v bodě 36 napadeného rozsudku, plní-li stěžovatelka zákonem uloženou povinnost, musí být vůči dohledovému orgánu schopna její plnění náležitě prokázat. I dle judikatury Soudního dvora vnitrostátní pravidlo, dle kterého je poskytovatel úvěru v zásadě povinen doložit před soudem řádné splnění svých předmluvních povinností, zajišťuje účinný výkon práv přiznaných směrnicí CCD (rozsudek ve věci CA Consumer Finance, bod 28). Nadto je třeba dodat, že povinnost uchovávat dokumentaci týkající se posouzení úvěruschopnosti spotřebitelů plyne kromě zákona i z relevantního soft law, na nějž stěžovatelka ve své argumentaci často odkazuje (viz bod 94 pokynů EBA a bod 2(f) dohledového benchmarku č. 1/2014).“<sup>68</sup> Ústavní stížnost proti citovanému rozhodnutí Nejvyššího správního soudu byla rozhodnutím Ústavního soudu odmítnuta, kdy Ústavní soud mimo jiného uvedl, že poskytovatel spotřebitelského úvěru nese důkazní břemeno ve věci splnění povinnosti týkající se posouzení úvěruschopnosti.<sup>69</sup>

[171.] *Účastník řízení odkazuje na bod 166 napadeného rozhodnutí a konstatuje, že zcela arbitrární je rovněž závěr správního orgánu prvního stupně, že účastník řízení je povinen ověřit závazky osoby žijící v domácnosti se žadatelem o úvěr, jsou-li její příjmy zohledněny při posouzení úvěruschopnosti. Odkazuje na bod 163 napadeného rozhodnutí a dodává, že nejsou-li poskytovatelé spotřebitelského úvěru povinni nahlížet do registrů evidujících závazky spotřebitelů, není zřejmé, proč by tak měli činit u osob žijících v domácnosti se žadatelem o úvěr. Pokud má snad správní orgán prvního stupně za to, že lze závazky osoby žijící v domácnosti se žadatelem o úvěr ověřit jinak, měl vysvětlit, jakým způsobem tak má účastník řízení učinit, aby dostál povinnosti jednat s odbornou péčí.*

[172.] K námitce, že zcela arbitrární je rovněž závěr správního orgánu prvního stupně, že účastník řízení je povinen ověřit závazky osoby žijící v domácnosti se žadatelem o úvěr, jsou-li její příjmy zohledněny při posouzení úvěruschopnosti, bankovní rada uvádí, že tento závěr za arbitrární nepovažuje a s námitkou nesouhlasí. Správní orgán prvního stupně svůj závěr, že pokud účastník řízení v rámci posuzování úvěruschopnosti zohlední příjmy jiného člena domácnosti, tak aby porovnání příjmů a výdajů dávalo smysl, musí na straně výdajů při posuzování úvěruschopnosti zohlednit též výdaje včetně závazků této další osoby v domácnosti, opřel o relevantní judikaturu, kdy podle Nejvyššího soudu: „Neobstojí úvaha odvolacího soudu, že předchůdkyně žalobkyně - banka řádně posoudila úvěruschopnost žalovaného, vycházela-li pouze ze souhrnných či dílčích údajů o příjmech, o nákladech a o výdajích osob žijících ve společné domácnosti uvedených žadatelem o úvěr v žádosti, aniž tyto údaje jakkoliv ověřovala. Bez ověřených údajů o příjmech a o skutečných nákladech žadatele a o výdajích (všech) osob žijících s ním ve společné domácnosti (včetně doložení

<sup>68</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2024, č. j. 9 As 127/2024-34.

<sup>69</sup> Usnesení Ústavního soudu ze dne 19. 2. 2025, sp. zn. III. ÚS 2819/24.

jejich výše) lze těžko učinit komplexní úsudek o celkových poměrech žadatele a posoudit jeho schopnost splácet.“<sup>70</sup>

[173.] Bankovní rada k tomu dodává, že Nejvyšší soud v dalších rozhodnutích dodal, že bez údajů o nákladech a výdajích osob žijících se žadateli o úvěr ve společné domácnosti si lze jen těžko učinit komplexní úsudek o celkových poměrech žadatelů a posoudit jejich schopnost úvěr splácet<sup>71</sup>, a považoval za nedostatečné, že se poskytovatel spotřebitelského úvěru spokojil pouze s informacemi od dlužníka, jež neověřoval a ani nezjišťoval údaje o nákladech a výdajích osob žijících se žadatelem o úvěr ve společné domácnosti.<sup>72</sup> Bankovní rada se tak ztotožňuje se závěrem správního orgánu prvního stupně, že pokud účastník řízení v rámci posuzování úvěruschopnosti zohlední příjmy jiného člena domácnosti, ale na straně výdajů při posuzování úvěruschopnosti nezohlední výdaje včetně závazků této další osoby v domácnosti, nadhodnocuje disponibilní příjem žadatele o úvěr, což bezesporu je v rozporu s odbornou péčí.

[174.] K námitce, že poskytovatelé spotřebitelského úvěru nejsou povinni nahlížet do registrů evidujících závazky spotřebitelů, bankovní rada odkazuje na předchozí vyjádření v bodě 87 tohoto rozhodnutí o rozkladu.

## **IX. K odůvodnění pokuty**

[175.] *Účastník řízení je předně přesvědčen, že se vůbec nedopustil přestupků upravených v § 148 odst. 1 písm. b), § 154 odst. 1 písm. e) a § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru, a to pro všechny jím uvedené důvody, přičemž správní orgán prvního stupně spáchání přestupků účastníkem řízení neprokázal. Účastník řízení dále namítá, že správní orgán prvního stupně se při svém neopodstatněném hodnocení jednání účastníka řízení coby přestupků dopustil řady pochybení, a že i samotná výše uložené pokuty napadeným rozhodnutím je vzhledem k okolnostem případu vysoce nepřiměřená.*

[176.] Bankovní rada k přesvědčení účastníka řízení, že se vytýkaných přestupků nedopustil, dodává, že nemá důvodné pochybnosti o správním orgánem prvního stupně zjištěném stavu věci, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu. Bankovní rada má za prokázané, že se účastník řízení vytýkaných přestupků dopustil. Jak uvede dále, v postupu správního orgánu prvního stupně neshledává vady, které by napadené rozhodnutí činily nepřezkoumatelným.

### **IX.1. K zproštění odpovědnosti za přestupek**

[177.] *Účastník řízení nesouhlasí s hodnocením správního orgánu prvního stupně v bodě 271 napadeného rozhodnutí, že prý „účastník řízení rozhodně nevyvinul veškeré úsilí směřující k zabránění porušení povinností stanovených mu zákonem“. Účastník řízení opakovaně namítal, že se žádného systémového pochybení, které by vedlo k porušení či porušování povinností stanovených mu zákonem, nedopustil a že pouze v některých konkrétních případech došlo k individuálnímu pochybení odpovědného pracovníka (excesu). Účastník řízení proto namítá, že i pokud by se přestupku dopustil, jsou dány důvody pro zproštění odpovědnosti za přestupek ve smyslu § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Naopak tvrzení správního orgánu prvního stupně, že účastník řízení nevyvinul veškeré úsilí směřující k zabránění porušení povinností stanovených mu zákonem, je nepravdivé, zcela neodůvodněné a nepodložené. I v tomto ohledu je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.*

[178.] Bankovní rada k této námitce uvádí, že správní orgán prvního stupně správně vyhodnotil, že důvody pro zproštění odpovědnosti za přestupek nebyly naplněny. Důvody pro zproštění odpovědnosti za přestupek jsou uvedeny v § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, podle kterého právnická osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila. Podle § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich se právnická osoba

<sup>70</sup> Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 2024, sp. zn. 33 Cdo 1017/2024.

<sup>71</sup> Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 3. 2019, sp. zn. 33 Cdo 201/2018.

<sup>72</sup> Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 2. 2023, sp. zn. 33 Cdo 2981/2022.

nemůže odpovědnosti za přestupek zprostit, jestliže z její strany nebyla vykonávána povinná nebo potřebná kontrola nad fyzickou osobou, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, nebo nebyla učiněna nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku. Judikatura k tomu uvedla, že: „Jestliže je odpovědnost za určitý delikt objektivní, pak se jedná o odpovědnost za následek, tj. bez ohledu na zavinění. Odpovědnosti se lze v takovém případě zprostit pouze tehdy, prokáže-li pachatel naplnění důvodů pro liberaci. Liberační důvody jsou přitom nástrojem, jehož cílem je předejít aplikaci neúměrné tvrdosti zákona. Představují výjimku z principu objektivní odpovědnosti; jejich uplatnění je tedy možné pouze ve výjimečných případech. Osoba, která se chce dovolávat liberačního důvodu, proto musí prokázat, že provedla všechna technicky možná opatření způsobilá účinně zabránit porušení zákona (srov. rozsudky NSS ze dne 17. 1. 2019, č. j. 1 As 299/2018-31, či ze dne 21. 8. 2018, č. j. 9 As 195/2018–27).“<sup>73</sup> Jak je také uvedeno v první větě Nejvyššího správního soudu, „Břemeno tvrzení i břemeno důkazní ke zproštění odpovědnosti dle § 21 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, nese přestupce.“<sup>74</sup>

[179.] Bankovní rada dodává, že tvrzení účastníka řízení, že se žádného systémového pochybení, které by vedlo k porušení či porušování povinností stanovených mu zákonem, nedopustil a že pouze v některých konkrétních případech došlo k individuálnímu pochybení odpovědného pracovníka (excesu), nejsou důvody pro zproštění odpovědnosti účastníka řízení za přestupek, přičemž účastník řízení ani nesplnil břemeno důkazní. Bankovní rada dále uvádí, že ze správního spisu vyplývá, že účastník řízení je nebankovním poskytovatelem spotřebitelských úvěrů, který působí na regulovaném trhu, a proto by měl být v tomto odvětví profesionálem, na kterého je ohledně znalosti zákonné úpravy legitimní klást vyšší (byť nikoli nepřiměřené) požadavky. Účastník řízení si tak měl být svých povinností vědom.<sup>75</sup> K tvrzení, že pouze v některých konkrétních případech došlo k individuálnímu pochybení odpovědného pracovníka (excesu), bankovní rada dodává, že odpovědnosti za přestupek se nelze zprostit odkazem na porušení povinností vlastními zaměstnanci, případně osobami, které právnická osoba při výkonu své činnosti používá.<sup>76</sup> Bankovní rada proto považuje závěr správního orgánu prvního stupně za pravdivý, odůvodněný a podložený. Bankovní rada tak nepovažuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

#### IX.2. K povaze přestupku podle § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru

[180.] *Účastník řízení nesouhlasí s kvalifikací skutku u přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru jako trvajících přestupku. Správní orgán prvního stupně nemůže označit údajný přestupek účastníka řízení za trvalý bez toho, aby se náležitě vypořádal s otázkou, zda je zákonným znakem skutkové podstaty podle § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru vyvolání a udržování protiprávního stavu, či zda je protiprávní stav pouze důsledkem protiprávního jednání, který znakem skutkové podstaty není. Účastník řízení odkázal na doktrínu trestního práva a na judikaturu Nejvyššího správního soudu před přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, která vymezila povahu trvajících správního deliktu, ze které má plynout, že správní delikt je trvalým deliktem pouze tehdy, pokud zákonným znakem takového deliktu je buď vyvolání a udržování protiprávního stavu, nebo pouze udržování protiprávního stavu, aniž jej pachatel vyvolal. Tyto závěry měla potvrdit navazující judikatura Nejvyššího správního soudu, kdy trvalý přestupek se posuzuje jako jediné jednání, které trvá tak dlouho, pokud je protiprávní stav udržován; jeho podstatným znakem ovšem je, že se zde postihuje právě ono udržování protiprávního stavu.*

<sup>73</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2020, č. j. 2 As 265/2019-30.

<sup>74</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2021, č. j. 10 Ads 356/2021-25.

<sup>75</sup> K 1. 7. 2022 již existovala poměrně rozsáhlá rozhodovací praxe České národní banky, např. rozhodnutí pod spisovou značkou S-Sp-2020/00384/CNB/573, které nabylo právní moci 23. 6. 2022, rozhodnutí pod spisovou značkou S-Sp-2020/00100/CNB/573, které nabylo právní moci 5. 1. 2022, rozhodnutí pod spisovou značkou S-Sp-2019/00590/CNB/573, které nabylo právní moci 20. 12. 2021, rozhodnutí pod spisovou značkou S-Sp-2019/00329/CNB/573, které nabylo právní moci 17. 9. 2021, nebo rozhodnutí pod spisovou značkou S-Sp-2019/00589/CNB/573, které nabylo právní moci 21. 5. 2021 atd.

<sup>76</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 8. 2015, č. j. 5 As 10/2015-27.

*Tím se takový přestupek liší od poruchového deliktu, jímž se také způsobuje protiprávní stav, který může trvat delší dobu, ale nepostihuje se jeho udržování. Takové přestupky se dokonávají způsobem protiprávního stavu a dále netrvají. Účastník řízení dále odkázal na důvodovou zprávu k návrhu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, že: „trvajících přestupek je takový přestupek, jehož znakem je jednání spočívající ve vyvolání a následném udržování protiprávního stavu. [...] Trvajících přestupky nesmějí být zaměřovány s přestupky, jejichž znakem je jednání spočívající pouze ve vyvolání protiprávního stavu, i když je s takovým přestupkem následné trvání protiprávního stavu logicky spojeno.“. Totožný závěr má plynout i z trestní judikatury Nejvyššího soudu. Účastník řízení uvádí, že trvajícím správním deliktem může být pouze takový delikt, jehož znakem výslovně uvedeným ve skutkové podstatě je buď vyvolání a udržování protiprávního stavu, anebo samotné udržování protiprávního stavu. Účastník řízení namítá, že udržování protiprávního stavu není znakem uvedeným ve skutkové podstatě deliktu podle § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru, a proto nelze tento delikt posoudit jako trvajících. Ze skutkové podstaty tohoto deliktu neplyne, že by jejím znakem mělo být udržování nějakého protiprávního stavu ani v čem by udržovaný protiprávní stav měl spočívat.*

[181.] Bankovní rada k této námitce uvádí, že účastník řízení se přestupku podle § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru dopustil tím, že jako nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru nesplnil některý z požadavků na výkon činnosti podle § 15 zákona o spotřebitelském úvěru, a to tak, že porušil ustanovení § 15 odst. 1 a 2 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru, když nesplnil v období od 1. 7. 2022 do 27. 4. 2023 požadavek na zavedení a udržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele vhodných z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru, když jím zavedené postupy a pravidla umožňovaly vytýkané jednání uvedené ve výroku (i) napadeného rozhodnutí.

[182.] Správní orgán prvního stupně v bodě 277 napadeného rozhodnutí posoudil povahu přestupku podle § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru jako trvajících.<sup>77</sup> Bankovní rada s takovým posouzením souhlasí a s odkazem na judikaturu uvádí, že: „Posouzení právní povahy konkrétního deliktu spočívá na několika parametrech. Z hlediska gramatického svědčí pro trvajících delikty užití nedokonavého vidu pro charakteristiku objektivní stránky. Nezbytné je posoudit i povahu a podstatu deliktu a zejména charakteristiky objektivní stránky deliktu, kdy pro trvajících delikt svědčí určitá míra trvalosti. (srov. usnesení velkého senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 17. 12. 2014, sp. zn. 15 Tdo 887/2014, obdobně usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 1. 2007, sp. zn. 8 Tdo 1161/2006).“<sup>78</sup> Bankovní rada si je vědoma skutečnosti, že z gramatického výkladu svědčí pro trvajících přestupky užití nedokonavého vidu pro charakteristiku objektivní stránky přestupku,<sup>79</sup> i toho, že skutková podstata přestupku podle § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru obsahuje dokonavý vid slovesa („nesplní“). Samotný gramatický výklad a užití nedokonavého vidu slovesa ve skutkové podstatě přestupku však nejsou jediným určujícím kritériem pro posouzení jeho povahy, nýbrž je třeba posoudit charakter a podstatu přestupku a zejména charakteristiku jeho objektivní stránky, kdy pro trvajících přestupek svědčí určitá míra trvalosti.<sup>80</sup>

[183.] K námitce, že správní orgán prvního stupně nemůže označit přestupek účastníka řízení za trvajících bez toho, aby se náležitě vypořádal s otázkou, zda je zákonným znakem skutkové podstaty podle § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru vyvolání a udržování protiprávního stavu, či zda je protiprávní stav pouze důsledkem protiprávního jednání, který znakem skutkové podstaty není, a že trvajícím správním deliktem může být pouze takový delikt, jehož znakem výslovně uvedeným ve skutkové podstatě je buď vyvolání a udržování protiprávního stavu, anebo samotné udržování protiprávního stavu, a dále že udržování protiprávního stavu není znakem uvedeným ve skutkové podstatě deliktu podle § 148 odst. 1

<sup>77</sup> Podle § 8 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich je trvajícím přestupkem takový přestupek, jehož znakem je jednání pachatele spočívající ve vyvolání a následném udržování protiprávního stavu nebo jednání pachatele spočívající v udržování protiprávního stavu, který nebyl pachatelem vyvolán.

<sup>78</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2016, č. j. 3 As 205/2015-29.

<sup>79</sup> Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2007, č. j. 8 As 17/2007-135.

<sup>80</sup> Srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 1. 2021, č. j. 14 Af 25/2020-67.

písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru, a proto nelze tento delikt posoudit jako trvalý, bankovní rada uvádí, že není nezbytné, aby skutková podstata přestupku výslovně zmiňovala jeho trvalý charakter odkazem na nezbytnost udržování protiprávního stavu, nýbrž je dostatečné, pokud tento charakter lze dovodit pomocí interpretačních vodítek. To potvrzuje i judikatura, že trvalý charakter nemusí být ve skutkové podstatě přestupku vyjádřen doslovně jako „udržuje protiprávní stav“, ale postačí, lze-li jej vcelku jednoduše dovodit běžnými interpretačními metodami z textu, systematiky a povahy objektivní stránky přestupku.<sup>81</sup> To je i případ nyní posuzovaného přestupku podle § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru, který odkazuje na nesplnění některého z požadavků na výkon činnosti podle § 15 zákona o spotřebitelském úvěru, podle kterého musí nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru zavést a udržovat postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele vhodných z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru.

[184.] Povinnost podle § 15 zákona o spotřebitelském úvěru je konstruována jako kontinuální proces spočívající v zavedení, udržování a průběžném hodnocení postupů a pravidel. Protiprávní stav tedy nespočívá pouze v jednorázovém opomenutí, ale v jeho udržování po určitou dobu. A jinak tomu nebylo ani v nyní posuzovaném případě, když účastník řízení nezavedl a neudržoval řádné postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti systematicky po celé období trvající od 1. 7. 2022 do 27. 4. 2023, v čemž bankovní rada spatřuje určitou míru trvalosti. Bankovní rada má za nesporné, že odstranění protiprávního stavu bylo plně v dispozici účastníka řízení, který mohl kdykoli zavést a udržovat postupy a pravidla v souladu se zákonem o spotřebitelském úvěru, a tím protiprávní stav ukončit. Bankovní rada se tak ztotožňuje s názorem správního orgánu prvního stupně uvedeným v bodě 277 napadeného rozhodnutí, že účastník řízení udržoval protiprávní stav minimálně ve výroku uvedeném období tím, že řádně nezavedl a neudržoval postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, která by zajišťovala řádné poskytování spotřebitelských úvěrů. Na tom nemohou nic změnit účastníkem řízení provedené odkazy na doktrínu, důvodovou zprávu ani judikaturu. Bankovní rada doplňuje, že účastníkem řízení aplikované postupy a pravidla se vztahovaly na všechny spotřebitele, kteří v správním orgánu prvního stupně posuzovaném období v rámci zkoumaného vzorku 60 úvěrových případů požádali o spotřebitelský úvěr.

[185.] Nad rámec výše uvedeného odůvodnění bankovní rada konstatuje, že účastník řízení v rozkladu nevzněl žádné argumenty, jimiž by trvalý charakter jeho jednání vyvracel. V rámci své argumentace odkázal na celou řadu judikatury či doktríny a obecně trval na tom, že se správní orgán prvního stupně trvalým charakterem přestupku dostatečně nezabýval, avšak netvrdil, proč v jeho případě nemůže být trvalý charakter naplněn.

#### IX.3. K povaze přestupku podle § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru

[186.] Účastník řízení cituje z bodu 278 napadeného rozhodnutí, kde správní orgán prvního stupně charakterizuje § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru jako pokračování v přestupku, a namítá, že takové posouzení je vadné. Dle něj je zcela nesmyslné, aby správní orgán prvního stupně definoval znak stejného způsobu provedení jako „poskytnutí spotřebitelského úvěru v rozporu se zákonem“. Uvedené je zcela abstraktní a naprosto nepřezkoumatelné. Naopak je nutné identifikovat konkrétní způsob jednání. V opačném případě by ad absurdum všechny delikty měly stejný způsob provedení spočívající v „jednání v rozporu se zákonem“. Stejně nesmyslné je obecné tvrzení správního orgánu prvního stupně, že předmětem útoku jsou „spotřebitelské úvěry“. Dále nelze souhlasit ani s tvrzením správního orgánu prvního stupně, že „posuzování jednotného záměru u přestupku spáchaného účastníkem řízení je specifické, neboť je u něj dána objektivní odpovědnost, tzn. jeho odpovědnost je založena bez ohledu na zavinění“. Účastník řízení dále namítá, že tvrzení správního orgánu prvního stupně, že „Posuzování úvěruschopnosti patří mezi nejdůležitější zákonné povinnosti poskytovatele spotřebitelských úvěrů a účastník řízení si tak měl být vědom povinnosti řádně posuzovat úvěruschopnost spotřebitele před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru, přičemž i tak danou povinnost řádně neplnil“, je částečně

<sup>81</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2022, č. j. 2 Afs 30/2021-61.

nesrozumitelné a částečně vnitřně rozporné. *Není vůbec srozumitelné, co správní orgán prvního stupně považuje za „specifické“ posuzování jednotného záměru u přestupku údajně spáchaného účastníkem řízení, resp. správní orgán prvního stupně žádné specifické posuzování jednotného záměru následně nečiní. Vnitřně rozporné a bez jasné souvislosti je i tvrzení, že „odpovědnost je založena bez ohledu na zavinění“, ale současně „účastník řízení si tak měl být vědom povinnosti řádně posuzovat úvěruschopnost spotřebitele“. Správní orgán prvního stupně nejprve uvádí, že odpovědnost účastníka řízení je odpovědností objektivní a že konkrétní zavinění se nezkoumá, současně však účastníkovi řízení fakticky přičítá, že si jako nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru měl být vědom významu povinnosti posoudit úvěruschopnost spotřebitele. Účastník řízení dále namítá, že posouzení jednání jako pokračování v přestupku v bodě 278 napadeného rozhodnutí je vnitřně zcela rozporné s následujícím bodem napadeného rozhodnutí. V něm správní orgán prvního stupně tvrdí, že: „V případě přestupku podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru [...] se nejedná ani o pokračování v přestupku, neboť správní orgán neprokázal existenci jednotného záměru účastníka řízení ve vztahu k více dílčím útokům. Správní orgán nezjistil existenci žádného interního postupu, pokynu ani ustálené organizační či procesní praxe, které by směřovaly k systematickému neuchovávaní dokumentace podle ustanovení § 78 ZSÚ“. V jednom případě tak správní orgán prvního stupně tvrdí, že jednotný záměr posuzuje „specificky“ na základě objektivní odpovědnosti účastníka řízení (tj. nemusí tvrdit či prokazovat existenci jednotného záměru účastníka řízení ve vztahu k více dílčím útokům), v druhém případě však sám tvrdí, že se o pokračující přestupek nejedná právě proto, že správní orgán prvního stupně nebyl schopen prokázat existenci jednotného záměru účastníka řízení ve vztahu k více dílčím útokům. Rozdílné posouzení přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru (jako pokračování v přestupku) a přestupku podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru (jako vícero samostatných přestupků) je vzájemně zcela rozporné, zejména pokud jde o prokazování jednotného záměru účastníka řízení.*

[187.] Bankovní rada k této námitce uvádí, že účastník řízení se přestupku podle § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru dopustil tím, že jako ten, kdo je oprávněn poskytovat spotřebitelský úvěr, poskytl spotřebitelský úvěr v rozporu s § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, a to tak, že porušil ustanovení § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, když v období od 1. 7. 2022 do 27. 4. 2023 ve všech 60 úvěrových případech ze zkoumaného vzorku poskytl spotřebitelské úvěry, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací tak, jak je uvedeno ve výroku (ii) napadeného rozhodnutí.

[188.] Správní orgán prvního stupně v bodě 278 napadeného rozhodnutí posoudil povahu přestupku podle § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru jako pokračování v přestupku.<sup>82</sup> Bankovní rada s takovým posouzením souhlasí a nespatřuje na něm nic vadného. Bankovní rada k tomu dodává, že zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich pro posouzení přestupku jako pokračujícího vymezuje následující soubor znaků: jednotlivé dílčí útoky jsou vedeny jednotným záměrem (i.), naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku (ii.), jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení (iii.), blízkou souvislostí časovou (iv.) a souvislostí v předmětu útoku (v.). Předpokladem pro to, aby bylo možné dané jednání označit za pokračování v přestupku, je kumulativní splnění všech výše uvedených zákonných podmínek.<sup>83</sup>

[189.] K námitce, že nelze souhlasit s tvrzením správního orgánu prvního stupně, že posuzování jednotného záměru u přestupku spáchaného účastníkem řízení je specifické, neboť je u něj dána objektivní odpovědnost, tzn. jeho odpovědnost je založena bez ohledu na zavinění, že správní orgán prvního stupně na nejprve uvádí, že odpovědnost účastníka řízení

<sup>82</sup> Podle § 7 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich je pokračování v přestupku takové jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku.

<sup>83</sup> Např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 5. 2024, č. j. 7 As 18/2024-68.

je odpovědností objektivní a že konkrétní zavinění se nezkoumá, současně však účastníkovi řízení fakticky přičítá, že si jako nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru měl být vědom významu povinnosti posoudit úvěruschopnost spotřebitele, a že není vůbec srozumitelné, co správní orgán prvního stupně považuje za „specifické“ posuzování jednotného záměru u přestupku údajně spáchaného účastníkem řízení, resp. správní orgán prvního stupně žádné specifické posuzování jednotného záměru následně nečiní, bankovní rada závěry správního orgánu prvního stupně týkající se jednotného záměru včetně objektivní odpovědnosti účastníka řízení tímto doplňuje. Jedním ze znaků pokračování v přestupku je, že jednotlivé dílčí útoky, z nichž každý naplňuje znaky téhož přestupku, jsou po subjektivní stránce spojeny jedním a tímž záměrem. Jednotný záměr je přitom třeba v řízení dokazovat.<sup>84</sup> Jednotný záměr u pokračování v přestupku spočívá v tom, že jednotlivé útoky jsou z hlediska subjektivní stránky spojeny jedním a tímž záměrem v tom smyslu, že pachatel již od počátku zamýšlí, alespoň v nejhrušších rysech, i další útoky. Po objektivní stránce se pak tyto jednotlivé útoky jeví jako postupné realizování jediného záměru. Jednotný záměr nemůže z povahy věci existovat u přestupků spáchaných z nedbalosti, a proto je u nich vyloučeno pokračování ve smyslu § 7 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.<sup>85</sup>

[190.] K jednotnému záměru právnické osoby u přestupků se judikatura vyjadřovala opakovaně, její náhled na potřebu dokazování existence jednotného záměru se přitom postupně vyvíjel. Nejdříve založila jednotný záměr toliko na vědomí o zákonné povinnosti, kterou pachatel porušil.<sup>86</sup> Následná judikatura však připomněla, že pouhá vědomost o zákonné povinnosti nepostačuje. Pokračování v přestupku je totiž vyloučeno u přestupků spáchaných z nedbalosti, a proto může být jednotný záměr zkoumán pouze u úmyslných protiprávních jednání.<sup>87</sup> Judikatura k tomu doplnila, že tímto judikatorním vývojem není nijak popřeno obecné pravidlo, že v případě přestupků právnických osob se uplatňuje objektivní odpovědnost. Judikatura k tomu nedávno uvedla, že i u přestupků založených na objektivní odpovědnosti může být forma zavinění relevantní, a to např. při stanovení výše ukládané sankce nebo právě u přestupků pokračujících, jichž se lze dopustit pouze úmyslným jednáním, jinak totiž podmínka jednotného záměru není splněna. V těchto případech tak představuje jednotný záměr, čili subjektivní vztah pachatele k protiprávnímu jednání, jednu ze zákonných podmínek pokračování v přestupku.<sup>88</sup> Pro konstatování, že se pachatel dopustil pokračujícího přestupku, je proto nezbytné zabývat se zaviněním a prokázat existenci jednotného záměru.<sup>89</sup> Na tyto závěry navázala judikatura dalšími rozhodnutími.<sup>90</sup> V této souvislosti je zapotřebí doplnit, že jednotný záměr lze u právnických osob prokázat pomocí jednotného záměru, který měla fyzická osoba, jejíž jednání je právnické osobě přičitatelné. K otázce přičitatelnosti jednání fyzické osoby právnické osobě lze odkázat na relevantní judikaturu.<sup>91</sup> Alternativně lze jednotný záměr právnické osoby dokazovat prostřednictvím nepřímých důkazů<sup>92</sup>, což je i v nyní posuzovaném případě.

[191.] Bankovní rada k naplnění znaku pokračování v přestupku, že jednotlivé dílčí útoky jsou vedeny jednotným záměrem, uvádí, že z napadeného rozhodnutí vyplývají okolnosti, které prokazují, že účastník řízení spáchal jednotlivé skutky jako dílčí útoky s jednotným záměrem spočívajícím v poskytování spotřebitelského úvěru, aniž by pro to byly splněny zákonné podmínky, tj. řádné posouzení úvěruschopnosti spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací. O této skutečnosti svědčí to, že jednání účastníka řízení, který aniž by řádně posoudil úvěruschopnost spotřebitele před uzavřením

<sup>84</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2012, č. j. 1 As 49/2012-33.

<sup>85</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2024, č. j. 9 As 89/2024-52.

<sup>86</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2014, č. j. 9 Afs 55/2013-43.

<sup>87</sup> Srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2018, č. j. 2 As 426/2017-62, a ze dne 18. 7. 2019, č. j. 10 As 96/2018-59.

<sup>88</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2024, č. j. 5 As 28/2023-35.

<sup>89</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2024, č. j. 9 As 89/2024-52.

<sup>90</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2024, č. j. 10 As 211/2023-68.

<sup>91</sup> Rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 11. 2007, č. j. 2 As 40/2007-60, nebo ze dne 29. 1. 2004, č. j. 7 A 156/2000-54, č. 664/2005 Sb. NSS.

<sup>92</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2024, č. j. 9 As 89/2024-52.

smlouvy o spotřebitelském úvěru, poskytl spotřebitelský úvěr bez řádného posouzení úvěruschopnosti spotřebitele, představovalo dlouhodobou a soustavnou činnost, a nikoliv náhodný excés. Jednotný záměr lze dovodit i z homogenního způsobu jednání a z doby spáchání jednotlivých dílčích útoků. O jednotnosti záměru ostatně svědčí i účastníkem řízení uváděné přesvědčení, že postupuje v souladu s právními předpisy. Ze strany účastníka řízení šlo o vědomý postup, u kterého jednotlivé dílčí úkony v podobě poskytování spotřebitelských úvěrů v rozporu s § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru (resp. útoky) nepochybně vedly k témuž záměru. V řízení nevyšla najevo žádná skutečnost, která by vědomost účastníka řízení vylučovala. Toto jednání účastník řízení prováděl v rámci téže podnikatelské činnosti. Jednotný záměr vyplývá i ze skutečnosti, že účastník řízení poskytl spotřebitelům spotřebitelské úvěry, aniž by před tím řádně posoudil úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací ve všech 60 úvěrových případech ze zkoumaného vzorku (tedy ve 100 % případů). Opakované porušování této povinnosti proto nelze považovat za nahodilá či izolovaná pochybení, nýbrž za jednotné pokračující jednání.

[192.] Bankovní rada dodává, že pro vyslovení závěru o úmyslném spáchání přestupku musí být ještě prokázáno, že účastník řízení chtěl svým jednáním ohrozit nebo dokonce porušit zájem chráněný zákonem (přímý úmysl), nebo alespoň věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn (nepřímý úmysl). U pokračujících deliktů se přitom zkoumá záměr jednat protiprávně, nikoli záměr dodržet všechny předpisy.<sup>93</sup> Jak již bankovní rada uvedla, účastník řízení je nebankovním poskytovatelem spotřebitelských úvěrů, který působí na regulovaném trhu, a proto by měl být v tomto odvětví profesionálem, na kterého je ohledně znalosti zákonné úpravy legitimní klást vyšší (byť nikoli nepřiměřené) požadavky. Účastník řízení si tak měl být svých povinností vědom. Z úřední činnosti je bankovní radě dále známo, že účastník řízení využívá služeb právního zastoupení i v jiných případech. Pokud by tedy měl účastník řízení pochybnosti o zákonnosti svého postupu, mohl takového právního zastoupení využít nebo se mohl obrátit na Českou národní banku, která zveřejnila metodické a výkladové materiály i k otázce posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů.<sup>94</sup> Z postupu účastníka řízení má bankovní rada za prokázané, že si poskytování spotřebitelských úvěrů v rozporu s § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru vědom byl. S následkem v podobě administrativní odpovědnosti účastníka řízení za přestupek byl tedy srozuměn a prokazatelně jednal v nepřímém úmyslu, což vyplývá jak z napadeného rozhodnutí, z tohoto rozhodnutí o rozkladu, tak z podkladů ve spise.

[193.] Nad rámec výše uvedeného odůvodnění bankovní rada konstatuje, že účastník řízení v rozkladu nevznášel žádné argumenty, jimiž by jednotný záměr vyvracel. V rámci své argumentace odkázal na celou řadu judikatury či doktríny a obecně trval na tom, že se správní orgán prvního stupně jednotným záměrem dostatečně nezabýval, avšak netvrdil, proč v jeho případě nemůže být jednotný záměr naplněn.

[194.] K dalšímu znaku pokračování v přestupku, že jednotlivé dílčí útoky naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, bankovní rada uvádí, že všechny dílčí útoky naplňovaly skutkovou podstatu stejného přestupku, a to podle § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru.

[195.] K dalšímu znaku pokračování v přestupku, tj. že jednotlivé dílčí útoky jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, a k námitce, že je zcela nesmyslné, aby správní orgán prvního stupně definoval znak stejného způsobu provedení jako „poskytnutí spotřebitelského úvěru v rozporu se zákonem“, což má být zcela abstraktní a naprosto nepřezkoumatelné, kdy je naopak nutné identifikovat konkrétní způsob jednání, bankovní rada závěry správního orgánu prvního stupně doplňuje a dodává, že ve výroku (ii) napadeného rozhodnutí je stejný způsob provedení dostatečně identifikován, a to jako poskytnutí

<sup>93</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2019, č. j. 10 As 96/2018-59.

<sup>94</sup> Dostupné na: <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/legislativni-zakladna/ochrana-spotrebitele-a-spotrebitelsky-uver/metodicke-a-vykladove-materialy/>.

spotřebitelských úvěrů, aniž by před tím účastník řízení řádně posoudil úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací.

[196.] K dalšímu znaku pokračování v přestupku, že jednotlivé dílčí útoky jsou spojeny blízkou souvislostí časovou, bankovní rada odkazuje na výrok (ii) napadeného rozhodnutí, ve kterém jsou uvedena data všech 60 uzavřených úvěrových smluv ze zkoumaného vzorku ohraničená období od 1. 7. 2022 do 27. 4. 2023, a takovou časovou souvislost, kdy spotřebitelské smlouvy byly uzavřeny kontinuálně v krátkém časovém období, považuje bankovní rada za blízkou.

[197.] K dalšímu znaku pokračování v přestupku, že jednotlivé dílčí útoky jsou spojeny souvislostí v předmětu útoku, a k námitce, že je nesmyslné tvrzení správního orgánu prvního stupně, že předmětem útoku jsou „spotřebitelské úvěry“, bankovní rada závěry správního orgánu prvního stupně doplňuje, že předmětem útoku byl spotřebitel, jehož úvěruschopnost měla být účastníkem řízení řádně posouzena. K námitce o tvrzení správního orgánu prvního stupně, že: „Posuzování úvěruschopnosti patří mezi nejdůležitější zákonné povinnosti poskytovatele spotřebitelských úvěrů a účastník řízení si tak měl být vědom povinnosti řádně posuzovat úvěruschopnost spotřebitele před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru, přičemž i tak danou povinnost řádně neplnil“, že je částečně nesrozumitelné a částečně vnitřně rozporné, bankovní rada sděluje, že takové tvrzení za nesrozumitelné a částečně vnitřně rozporné nespatřuje, přičemž účastník řízení ani nespécifikuje v čem tuto nesrozumitelnost či vnitřní rozpor spatřuje.

[198.] K námitce, že posouzení jednání jako pokračování v přestupku v bodě 278 napadeného rozhodnutí je vnitřně zcela rozporné s bodem 279 napadeného rozhodnutí, když v jednom případě tak správní orgán prvního stupně tvrdí, že jednotný záměr posuzuje „specificky“ na základě objektivní odpovědnosti účastníka řízení (tj. nemusí tvrdit či prokazovat existenci jednotného záměru účastníka řízení ve vztahu k více dílčím útokům), v druhém případě však sám tvrdí, že se o pokračující přestupek nejedná právě proto, že správní orgán prvního stupně nebyl schopen prokázat existenci jednotného záměru účastníka řízení ve vztahu k více dílčím útokům, bankovní rada uvádí, že s ohledem na doplnění bankovní radou ve svém souhrnu v tom rozpor nespátřuje. Správním orgánem prvního stupně v bodě 278 napadeného rozhodnutí použité slovo „specifické“ plně vystihuje judikatorní vývoj v posuzování zavinění u právnických osob. Jak uvedla judikatura, „Posuzování jednotného záměru u jiných správních deliktů spáchaných právnickou osobou je specifické, neboť je u nich dána objektivní odpovědnost.“<sup>95</sup> Bankovní rada tak nespátřuje rozpor v posouzení přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru (jako pokračování v přestupku) a přestupku podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru (jako vícero samostatných přestupků) v kontextu prokazování jednotného záměru účastníka řízení.

#### IX.4. K povaze přestupku podle 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru

[199.] *Účastník řízení s ohledem na neodůvodněné rozdíly v posouzení přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru a přestupku podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru namítá též nepřezkoumatelnost hodnocení údajného spáchání přestupku podle § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru coby 12 samostatných přestupků, jak správní orgán prvního stupně činí v bodě 279 napadeného rozhodnutí. Napadené rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné pro vnitřní rozpory.*

[200.] Bankovní rada k této námitce uvádí, že účastník řízení se přestupku podle § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru dopustil tím, že jako ten, kdo je oprávněn poskytovat nebo zprostředkovávat spotřebitelský úvěr neuchovával dokumenty a záznamy podle § 78 zákona o spotřebitelském úvěru, a to tak, že porušil ustanovení § 78 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 78 odst. 2 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru, když ve 12

<sup>95</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2014, č. j. 9 Afs 55/2013-43.

úvěrových případech ze vzorku 60 úvěrových případů nepořídil a neuchoval dokumenty nebo jiné záznamy osvědčující, jaké údaje z úvěrových registrů a v jakém rozsahu byly zohledňovány a také jaký byl výsledný disponibilní příjem spotřebitele, pokud jej na základě údajů v úvěrových registrech ponížil tak, jak je uvedeno ve výroku (iii) napadeného rozhodnutí.

[201.] K námitce, že s ohledem na neodůvodněné rozdíly v posouzení přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru a přestupku podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru je nepřezkoumatelné pro vnitřní rozpory též hodnocení údajného spáchání přestupku podle § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru coby 12 samostatných přestupků, bankovní rada odkazuje na předchozí vypořádání a konstatuje, že v posouzení těchto přestupků neodůvodněné rozdíly nespátřuje. Rozdílný závěr o existenci pokračování v přestupku u přestupku podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru oproti přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru vychází z rozdílného skutkového základu a povahy porušené povinnosti, nikoli z rozdílného výkladu institutu pokračování v přestupku. Proto poskytování spotřebitelských úvěrů v rozporu s § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru bylo vyhodnoceno jako jeden přestupek podle § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru a neuchovávání dokumentů a záznamů podle § 78 zákona o spotřebitelském úvěru bylo vyhodnoceno jako 12 přestupků podle § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru. Bankovní rada dodává, že od pokračování v přestupku je třeba odlišovat opakování přestupku. V případě opakování přestupku se jedná o dva či více přestupků, které sice naplňují stejnou skutkovou podstatu, ale nejsou vedeny stejným záměrem.<sup>96</sup>

[202.] K námitce, že hodnocení přestupku podle § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru coby 12 samostatných přestupků je vnitřně rozporné a nepřezkoumatelné, bankovní rada uvádí, že účastník řízení neuvádí, v čem má namítaná vnitřní rozpornost a nepřezkoumatelnost spočívat. Bankovní rada proto přezkoumala bod 279 napadeného rozhodnutí a v posouzení neuchovávání dokumentů a záznamů podle § 78 zákona o spotřebitelském úvěru jako 12 přestupků podle § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru nespátřuje nic nesprávného či nezákonného. Ze spisu vyplývá, že v případě 12 úvěrových případů ze vzorku 60 kontrolovaných úvěrových případů šlo o jednotlivá administrativní opomenutí povinnosti uchovat dokumenty nebo jiné záznamy, která neměla povahu homogenního a systematického způsobu jednání. Tato pochybení byla v rámci kontrolovaného vzorku časově rozptýlena, bez zjevné blízké časové souvislosti a bez vnitřního věcného propojení, jež by svědčilo o jednotném pokračujícím jednání účastníka řízení. S ohledem na povahu porušené povinnosti, která má v daném případě charakter administrativní a podpůrné povinnosti navázané na jednotlivá posouzení úvěruschopnosti, nelze z pouhé skutečnosti opakovaného výskytu dílčích pochybení dovodit jednotný záměr účastníka řízení porušovat tuto povinnost kontinuálně. Za této skutkové situace nejsou splněny zákonné podmínky pokračování v přestupku a jednotlivá porušení povinnosti je třeba posoudit jako 12 samostatných přestupků podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru.

#### IX.5. K přitěžujícím okolnostem

[203.] *Účastník řízení namítá, že závěr o spáchání 12 samostatných přestupků podle § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru je přitom velmi významný, když správní orgán prvního stupně vzápětí označuje mnohost (celkem 14) účastníkem řízení údajně spáchaných přestupků za přitěžující okolnost, a to v bodě 283 napadeného rozhodnutí. Již vzhledem k uvedenému vnitřně rozpornému a nepřezkoumatelnému hodnocení přestupku podle § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru coby 12 samostatných přestupků je zřejmé, že ani závěr o přitěžující okolnosti v podobě plurality přestupků nemůže obstát. Pokud správní orgán prvního stupně jako přitěžující okolnosti hodnotí pluralitu přestupků a délku údajného*

<sup>96</sup> Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2023, č. j. 1 As 116/2022-92.

*porušování povinností, je jistě významné, zda vycházel ze správného počtu přestupků, obzvláště když tento rozdíl může být zcela markantní (namísto 14 přestupků pouze 3).*

[204.] K námitce, že závěr o přitěžujících okolnostech v podobě plurality přestupků nemůže obstát, pokud správní orgán prvního stupně jako přitěžující okolnosti hodnotí pluralitu přestupků, když je významné, zda vycházel ze správného počtu přestupků, obzvláště když tento rozdíl může být zcela markantní (namísto 14 přestupků pouze 3), bankovní rada uvádí, že správním orgánem prvního stupně v bodě 283 napadeného rozhodnutí vyhodnocená okolnost v podobě spáchání více přestupků (celkem 14 přestupků) jako přitěžující je s ohledem na výše uvedené vypořádání ohledně přestupků podle § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru a přestupku podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru plně v souladu s § 40 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Bankovní rada se s tímto postupem, který je i v souladu s judikaturou,<sup>97</sup> plně ztotožňuje.

[205.] *Účastník řízení namítá, že nemůže obstát přitěžující okolnost v podobě „porušování povinností po dobu téměř 10 měsíců“. Správní orgán prvního stupně zde zcela rezignoval na jakékoliv odůvodnění, proč by délka 10 měsíců měla být v daném případě přitěžující okolností. Účastník řízení se žádného protiprávního jednání nedopustil a navíc musel nejprve interně vyřešit další postup a vyhledat externí poradce, resp. z povahy věci nebylo možné okamžitě změnit tehdejší procesy. Je nepřiměřeně přísné a formalistické, pokud správní orgán prvního stupně trvání údajného protiprávního jednání v délce 10 měsíců automaticky přikládá k tíži účastníka řízení, zejména když se jedná o poměrně složitou a nejednoznačnou právní otázku. Účastník řízení v této souvislosti namítá, že „doba porušování povinností“ nemůže být považována za přitěžující okolnost, obzvláště pokud by se jednalo o trvalý přestupek.*

[206.] K námitce, že nemůže obstát přitěžující okolnost v podobě „porušování povinností po dobu téměř 10 měsíců“, když správní orgán prvního stupně zde zcela rezignoval na jakékoliv odůvodnění, proč by délka 10 měsíců měla být v daném případě přitěžující okolností, a že „doba porušování povinností“ nemůže být považována za přitěžující okolnost, obzvláště pokud by se jednalo o trvalý přestupek, bankovní rada uvádí, že musí korigovat závěry správního orgánu prvního stupně v bodě 283 napadeného rozhodnutí ohledně trvalého přestupku a pokračování v přestupku, že „Správní orgán též hodnotí jako přitěžující okolnost tu skutečnost, že se účastník řízení dopouštěl porušování povinností po dobu téměř 10 měsíců.“, protože tato skutečnost, tj. délka doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním pachatele, podle § 38 písm. f) zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich souvisí s povahou a závažností přestupku. Tento závěr je v souladu s judikaturou, podle které: „Nicméně podle § 38 písm. f) přestupkového zákona povaha a závažnost přestupku je dána také délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele. V tomto ohledu je tedy postup žalovaného, který bere faktor času v potaz, správný. Doba, po kterou narušování hospodářské soutěže trvá, je zásadní z pohledu závažnosti přestupku.“<sup>98</sup> Bankovní rada dodává, že tato skutečnost ale nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, ani na skutková zjištění, respektive na porušení vytýkaná ve výroku napadeného rozhodnutí, ani na určení výše pokuty. Není totiž pochyb, že delší doba protiprávního jednání způsobuje vyšší závažnost tohoto protiprávního jednání.<sup>99</sup>

[207.] K námitce, že účastník řízení musel nejprve interně vyřešit další postup a vyhledat externí poradce, resp. z povahy věci nebylo možné okamžitě změnit tehdejší procesy, kdy má být nepřiměřeně přísné a formalistické, pokud správní orgán prvního stupně trvání údajného protiprávního jednání v délce 10 měsíců automaticky přikládá k tíži účastníka, zejména když se jedná o poměrně složitou a nejednoznačnou právní otázku, bankovní rada uvádí, že účastníku řízení nic nebránilo, aby své protiprávní jednání ukončil okamžitě, stejně jako to

<sup>97</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2025, č. j. 5 As 299/2023-28.

<sup>98</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2025, č. j. 8 As 38/2024-76.

<sup>99</sup> JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2025, s. 340.

vyhodnotil Nejvyšší správní soud v jiném případě s účastníkem řízení.<sup>100</sup> To však účastník řízení neučinil. Bankovní rada současně konstatuje, že účastník řízení v průběhu správního řízení netvrdil ani nedoložil, že by po skončení kontroly bezodkladně přijal nápravná opatření směřující k odstranění zjištěných nedostatků. Ani tato skutečnost proto nesevřídčí ve prospěch jeho argumentace.

[208.] *Účastník řízení dále namítá, že nepovažuje za důvodné přičítání délky protiprávního jednání, neboť její reálné zohlednění závisí na tom, jak dlouhé kontrolované období bylo vytyčeno. Zatímco u některých poskytovatelů spotřebitelských úvěrů taková doba činila několik málo měsíců, a proto nebylo přihlédnuto k délce porušování povinnosti jako k přitěžující okolnosti,<sup>101</sup> v případě účastníka řízení činila 10 měsíců. Délku trvání kontrolovaného období tak nelze přičítat účastníkovi řízení, který na její určení neměl vliv.*

[209.] K námitce, že účastník řízení nepovažuje za důvodné přičítání délky protiprávního jednání, neboť její reálné zohlednění závisí na tom, jak dlouhé kontrolované období bylo vytyčeno, a na její určení neměl vliv, bankovní rada uvádí, že délka kontrolovaného období není v neprospěch účastníka řízení, protože by měla objektivněji vypovídat o dodržování zákonem stanovených povinností ze strany účastníka řízení. Skutečnost, že účastník řízení v tomto období, respektive ve všech 60 úvěrových případech ze zkoumaného vzorku (tedy ve 100 % případů) postupoval v rozporu s § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru jenom vypovídá o tom, že délka kontrolovaného období byla zvolena správně. K námitce, že u některých poskytovatelů spotřebitelských úvěrů taková doba činila několik málo měsíců, a proto nebylo přihlédnuto k délce porušování povinnosti jako k přitěžující okolnosti, bankovní rada uvádí, že účastník řízení odkázal pouze na jedno rozhodnutí České národní banky, z kterého nelze činit závěry o správní praxi České národní banky.

[210.] *Účastník řízení cituje z bodu 284 napadeného rozhodnutí a namítá, že tvrzení přičítané správním orgánem prvního stupně k tíži účastníka řízení, že se zaměřoval na méně bonitní spotřebitele, kteří pobírali sociální dávky nebo byli v exekuci, a že činnost účastníka řízení zaměřená na rizikovější spotřebitele ve spojení s nedbalým plněním povinností ze zákona o spotřebitelském úvěru v kontrolovaném období, když se rozhodně nejednalo o ojedinělá pochybení, velmi výrazně zvyšuje závažnost spáchaných přestupků, je zcela nepravdivé a nepodložené. Účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně v řízení žádným způsobem neprokázal, že by se účastník řízení úmyslně zaměřoval na poskytování spotřebitelských úvěrů osobám s horší úvěruschopností (bonitou). Nadto i v případě, že by snad tvrzení správního orgánu prvního stupně mělo být pravdivé, není vůbec jasné, proč by se mělo jednat o přitěžující okolnost na straně účastníka řízení. Nelze totiž tvrdit, že je automaticky přitěžující okolností, pokud poskytovatel poskytuje úvěry též osobám v tíživých životních situacích. I zde se tak projevuje nepřipustný paušalizující postup správního orgánu prvního stupně, který se diskriminačně snaží o vyloučení určitých skupin spotřebitelů (sociálních vrstev) z možnosti získat spotřebitelský úvěr. Není přitom rozhodující, zda tak správní orgán prvního stupně činí přímo (tj. explicitně uvede, že určitým sociálním vrstvám a priori nemají být úvěry poskytovány, a to nehledě na jejich výši), nebo nepřímo (nepřizná tuto svou snahu explicitně, ale prostřednictvím sankcí a a priori uplatňovaných přitěžujících okolností bude poskytovatele spotřebitelských úvěrů odrazovat od poskytování jakýchkoliv úvěrů těmto sociálním vrstvám).*

[211.] K námitce, že tvrzení přičítané správním orgánem prvního stupně k tíži účastníka řízení, že se zaměřoval na méně bonitní spotřebitele, kteří pobírali sociální dávky nebo byli v exekuci a že činnost účastníka řízení zaměřená na rizikovější spotřebitele ve spojení s nedbalým plněním povinností ze zákona o spotřebitelském úvěru v kontrolovaném období, když se rozhodně nejednalo o ojedinělá pochybení, velmi výrazně zvyšuje závažnost spáchaných přestupků, je zcela nepravdivé a nepodložené, když správní orgán prvního stupně ani žádným způsobem neprokázal, že by se účastník řízení úmyslně zaměřoval na

<sup>100</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2026, č. j. 5 As 20/2025-61.

<sup>101</sup> Viz např. řízení vedené Českou národní bankou pod sp. zn. S-Sp-2022/00117/CNB/573.

poskytování spotřebitelských úvěrů osobám s horší úvěruschopností (bonitou), bankovní rada odkazuje na body 65 až 67, 222 a 223 napadeného rozhodnutí, z kterých vyplývá, že účastník řízení umožňoval mimo jiného poskytnout spotřebitelský úvěr i spotřebitelům v exekuci, když ve 43 % úvěrových případů ze vzorku 60 úvěrových případů byl spotřebitelský úvěr spotřebitelům v exekuci poskytnut, a dále odkazuje na body 25 až 31 a 186 až 191 napadeného rozhodnutí, z kterých vyplývá, že účastník řízení umožňoval mimo jiného poskytnout spotřebitelský úvěr i spotřebitelům, kteří byli příjemci různých sociálních dávek, když v 25 % úvěrových případů ze vzorku 60 úvěrových případů byl spotřebitelský úvěr poskytnut spotřebitelům, kteří byli příjemci různých sociálních dávek. Tyto skutečnosti podle názoru bankovní rady jednoznačně dokládají závěr uvedený v bodě 284 napadeného rozhodnutí, že činnost účastníka řízení byla zaměřená na rizikovější spotřebitele, což ve spojení s porušováním zákonem o spotřebitelském úvěru stanovených povinností v kontrolovaném období, když se rozhodně nejednalo o ojedinělá pochybení, velmi výrazně zvyšuje závažnost spáchaných přestupků. K požadavku účastníka řízení, aby správní orgán prvního stupně prokázal, že se účastník řízení zaměřoval na poskytování spotřebitelských úvěrů osobám s horší úvěruschopností (bonitou) úmyslně, bankovní rada připomíná, že odpovědnost účastníka řízení za jemu vytýkané přestupky je objektivní, tedy bez zkoumání zavinění. Z tohoto důvodu pro vyvození odpovědnosti za přestupek podle § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru nemusel správní orgán prvního stupně včetně bankovní rady prokázat, že se účastník řízení zaměřoval na poskytování spotřebitelských úvěrů osobám s horší úvěruschopností (bonitou) úmyslně.

[212.] K námitce, že není vůbec jasné, proč by se v případě zaměřování na méně bonitní spotřebitele, kteří pobírali sociální dávky nebo byli v exekuci, mělo jednat o přitěžující okolnost na straně účastníka řízení, bankovní rada odkazuje na judikaturu, která taktéž posuzovala jednání účastníka řízení ve vztahu k bonitním spotřebitelům, podle které: „Žalovaná ani městský soud nepochybily, jestliže typový charakter cílové klientely posuzovaných hotovostních úvěrů hodnotily jako přitěžující okolnost. Jak již bylo konstatováno, výčet přitěžujících okolností v § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky je demonstrativní a správní orgán může přihlídnout i k jiné okolnosti, má-li význam pro celkovou závažnost přestupku. Nejde přitom o závěr, že by samotné poskytování hotovostních úvěrů méně bonitním spotřebitelům bylo protiprávní, ani o aplikaci § 40 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky založenou na prokázaném zneužití bezbrannosti, podřízenosti nebo závislosti konkrétních osob. Přitěžující okolnost spočívala v tom, že systematické protiprávní jednání stěžovatelky dopadalo na typově zvýšeně zranitelný cílový segment, pro který mělo zákonné snížení celkových nákladů při předčasném splacení velmi nákladného úvěru zvláštní praktický význam. Tato úvaha je z rozhodnutí žalované i napadeného rozsudku zcela dostatečně patrná. Nejde ani o nepřipustné dvojí přičítání. Zákonným znakem přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru je neumožnění předčasného splacení spotřebiteli za podmínek § 117 odst. 1 téhož zákona. Zvýšená ekonomická zranitelnost cílového segmentu, hotovostní povaha úvěru, jeho nízká jistina a mimořádně vysoká RPSN znaky této skutkové podstaty nejsou. Jejich zohlednění pouze individualizuje konkrétní závažnost jednání nad rámec typového porušení práva kteréhokoliv spotřebitele (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2022, č. j. 1 As 99/2021-50, bod 34, a ze dne 11. 4. 2023, č. j. 3 As 411/2020-57, body 20 až 26).“<sup>102</sup> Bankovní rada se se závěry této judikatury ztotožňuje a dodává, že závěry správního orgánu prvního stupně uvedené v bodě 284 napadeného rozhodnutí považuje za správné.

#### IX.6. K polehčujícím okolnostem

[213.] *Účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně mu účelově nepřiznal jakékoliv polehčující okolnosti, a to přestože účastník řízení v řízení plně spolupracoval a prokázal, že jednal dle svého nejlepšího vědomí a výkladu příslušných zákonných ustanovení.*

<sup>102</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2026, č. j. 5 As 20/2025-61.

[214.] Bankovní rada k této námitce sděluje, že správní orgán prvního stupně mu žádné polehčující okolnosti nepřiznal, protože žádné neexistovaly. Na tomto postupu bankovní rada neshledává nic účelového. K tvrzení, že účastník řízení v řízení plně spolupracoval, bankovní rada sděluje, že tato okolnost není okolností polehčující. Ze správního spisu není zřejmé, že by účastník řízení správnímu orgánu prvního stupně poskytl součinnost nad rámec standardního výkonu jeho procesních práv a povinností. Sotva lze proto dovozovat, že by takový postup účinně napomohl objasňování přestupku ve smyslu § 39 odst. d) přestupkového zákona.<sup>103</sup> K tvrzení účastníka řízení, že jako polehčující okolnost měl správní orgán prvního stupně přiznat skutečnost, že jednal dle svého nejlepšího vědomí a výkladu příslušných zákonných ustanovení, bankovní rada konstatuje, že polehčující okolností může být pouze taková skutečnost, která snižuje společenskou škodlivost přestupku.<sup>104</sup> Jednání účastníka řízení dle jeho nejlepšího vědomí dle výkladu příslušných zákonných ustanovení společenskou škodlivost přestupku nesnižuje. Nadto bankovní rada dodává, že s ohledem na rozsáhlou judikaturu a správní praxi České národní banky nelze přisvědčit účastníkovi řízení ohledně jeho výkladu dotčených ustanovení zákona o spotřebitelském úvěru.

#### IX.7. K výši uložené pokuty

[215.] *Účastník řízení namítá, že s ohledem na jím uvedené nedostatky posouzení jak povahy a závažnosti jednotlivých údajných přestupků, tak i polehčujících a přitěžujících okolností, je zřejmé, že rozhodnutí o uložení mimořádně vysoké pokuty 8 000 000 Kč je neopodstatněné, kdy správní orgán prvního stupně rozhodně neprokázal takovou intenzitu protiprávního jednání, která by sankci blížící se polovině zákonného rozpětí odůvodňovala, a proto nemůže obstát.*

[216.] Bankovní rada k této námitce uvádí, že napadené rozhodnutí o uložení pokuty 8 000 000 Kč nepovažuje za neopodstatněné a ani za nepřiměřené. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že správní orgán prvního stupně se logicky, srozumitelně a přezkoumatelným způsobem vypořádal se všemi zákonnými kritérii pro určení výše pokuty uvedenými v § 37 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Výše uložené pokuty odpovídá závažnosti protiprávního jednání účastníka řízení, skutkovým okolnostem případu a je přiměřená i majetkovým poměrům účastníka řízení. Vyjma nesprávného posouzení přitěžující okolnosti ohledně trvajících přestupků a pokračování v přestupku, že se účastník řízení dopouštěl porušování povinností po dobu téměř 10 měsíců, které však nemá vliv na výši uložené pokuty, bankovní rada neshledala žádné porušení zásad správního trestání, v důsledku čehož by měla být porušena zásada rovnosti či měla být účastník uřízení uložena nepřiměřená nebo likvidační pokuta nebo porušena jeho procesní práva. Pokuta má plnit podle teorie a praxe trestního práva funkci a) preventivní, tj. funkci výchovnou, a b) represivní. Jedním sledovaným cílem funkce preventivní je náprava na straně účastníka řízení (význam individuální prevence), druhým cílem je generálně-preventivní účel sankce. Smyslem uložení trestu v konkrétním případě je proto jak výchovné působení na účastníka řízení, tak výchovné působení na další povinné osoby (tj. odradit je od následování tohoto protiprávního jednání). Pokud jde o represivní účel sankce, ten vychází ze základního předpokladu, že porušení zákona má být účinně potrestáno. Podle bankovní rady je přirozené, že účastníci řízení (stejně jako účastníci řízení v posuzovaném případě) vnímají uložené sankce jako nepříjemné a úkorné, podstatné však je, aby uložená pokuta plnila svoje funkce a odrážela závažnost přestupku, tedy aby pokuta byla adekvátní, při respektování judikatury k zákazu ukládání likvidačních pokut. Bankovní rada v té souvislosti cituje z judikatury, že: „[t]o samozřejmě neznamená, že by pokuta za jiné správní delikty měla ztratit cokoliv ze své účinnosti. Naopak, (...) aby pokuta za jiný správní delikt naplnila svůj účel z hlediska individuální i generální prevence, musí být citelným zásahem do majetkové sféry pachatele. Odpovídající intenzita majetkové újmy bude v konkrétních případech záviset na řadě faktorů, v první řadě však na

<sup>103</sup> Srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2022, č. j. 2 Afs 30/2021-61, ze dne 16. 10. 2025, č. j. 3 As 255/2024-10.

<sup>104</sup> Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2024, čj. 3 As 153/2022-45.

závažnosti spáchaného deliktu.“<sup>105</sup> Tyto závěry dále vyplývají i z judikatury Ústavního soudu, podle které: „[j]e samozřejmé, že uložení této sankce je pro pachatele nepříjemné a úkorné, avšak takový účinek je přirozenou a dokonce žádoucí vlastností jakékoli sankce – pokud by tomu tak nebylo, vytratil by se generálně preventivní smysl sankcí.“<sup>106</sup> Obdobné judikatura dovodila pro osobu přestupce v „závažných finančních problémech“<sup>107</sup> a se závěrem, že „pokuta, která nebolí, nedává smysl“.<sup>108</sup> Bankovní rada dodává, že závažnost účastníkem řízení spáchaných přestupků odůvodňuje uložení pokuty ve výši 40% zákonem stanovené maximální sazby. Uloženou pokutu přitom s ohledem na všechny okolnosti projednávané věci bankovní rada považuje za zcela adekvátní a přiměřenou.

#### IX.8. K srovnatelným případům

[217.] Účastník řízení namítá, že napadeným rozhodnutím uložená pokuta je zcela zjevně nepřiměřená a vybočuje ze sankční praxe České národní banky. S odkazem na § 2 odst. 4 správního řádu a komentářovou literaturu uvádí, že požadavek, aby „při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.“, se uplatňuje i při ukládání pokut.

[218.] Bankovní rada k této námitce uvádí, že nezpochybňuje význam zásady legitimního očekávání vyjádřené v § 2 odst. 4 správního řádu, která je však v oblasti správního trestání omezena pouze na předvídatelnost maximální výše sankce stanovené zákonem. Městský soud v Praze k tomu uvedl, že: „(...) v oblasti správního trestání je uplatnění zásady legitimního očekávání, resp. práva rovného přístupu velmi omezeno, neboť subjekt porušující zákonem stanovenou povinnost má ‚legitimní očekávání‘ pouze v rozsahu maximální výše sankce stanovené zákonem. Případné uložení nižší poměrné sankce jinému subjektu nezakládá legitimní očekávání žalobce, že obdobná výše sankce bude uložena i jemu (...)“.<sup>109</sup>

[219.] Aplikace zásady legitimního očekávání vyjádřené v § 2 odst. 4 správního řádu je v řízení o přestupku značně omezena z toho důvodu, že správní orgán musí v souladu s § 37 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich při určení druhu a výše správního trestu zohlednit celou řadu individuálních okolností. Judikatura k tomu dodala, že: „Porušení zásady předvídatelnosti či legitimního očekávání by tak připadalo v úvahu např. v situacích, kdy správní orgán určité typově shodné protiprávní jednání postihuje ve všech případech pouze napomenutím, avšak by bez zjevných odlišností totéž jednání jiného subjektu postihl uložením vysoké pokuty. Naopak mechanické srovnání pokut uložených v případě obdobných (nikoliv zcela shodných) situací je z podstaty věci téměř vyloučeno, neboť ve výši pokuty se musí projevit úvahy správního orgánu zohledňující právě kritéria uvedená v přestupkovém zákoně. Správní trest musí být stanoven tak, aby naplňoval nejen funkci generální prevence, nýbrž i funkci individuální prevence a represe (v níž se může v případě právnických osob posuzovat např. jejich ‚velikost‘, neboť správní trest je potřeba určit tak, aby byl způsobilý tyto funkce naplnit ve vztahu ke konkrétní osobě). Při zvažování, jaký trest tyto funkce splňuje, se logicky může zohlednit také běh času, resp. snížení hodnoty peněz. Nelze tedy souhlasit s tím, že by ukládané pokuty musely být v průběhu delšího časového období ‚mechanicky‘ srovnatelné, neboť by mohly přestat být způsobilé naplnit výše vymezené funkce. Porušení této zásady je proto obtížně představitelné obzvláště tehdy, když správní orgány protiprávní jednání téže skutkové podstaty trestají uložením pokuty, jejíž výše roste se závažností daného jednání, výše pokut se pohybují v zákonném rozmezí a odrážejí nejen povahu a závažnost protiprávního jednání, ale také osobu pachatele a další rozhodná kritéria.“<sup>110</sup>

<sup>105</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133.

<sup>106</sup> Nález Ústavního soudu ze dne 25. 10. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 14/09 (N 183/63 SbNU 117; 22/2012 Sb.).

<sup>107</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2015, č. j. 8 Afs 25/2012-351.

<sup>108</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 204/2019-62 ze dne 14. 9. 2020, dle kterého „s jistou mírou zjednodušení by se dalo říci, že pokuta, která nebolí, nedává smysl, ledaže by se jednalo o výjimečný případ a postačilo by uložení pouze symbolické pokuty“.

<sup>109</sup> Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 8. 1. 2015, č. j. 7 A 46/2011-33.

<sup>110</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2025, č. j. 5 Ads 163/2025-36.

[220.] Bankovní rada připomíná také smysl a význam posuzování rozhodovací praxe a odkazuje na judikaturu, podle které: „správní praxe sama o sobě nepředstavuje právní rámec pro ukládání pokut, ale slouží jako referenční hledisko ve vztahu k dodržování zásad rovného zacházení a zákazu libovůle, a je tak významným vodítkem bránícím neodůvodněným excesům při správním trestání a nepředstavuje překážku pro jakékoli změny a rozdíly stanovování výše pokut v jednotlivých případech (srov. rozsudky ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009-541, publ. pod č. 2119/2010 Sb. NSS a ze dne 4. 7. 2012, č. j. 6 Ads 129/2011-119).“.<sup>111</sup>

[221.] *Účastník řízení dále uvádí, že protože protokoly o kontrole vykonávané Českou národní bankou nejsou veřejně dostupné, účastník řízení se domnívá, že v napadeném rozhodnutí je sankcionován i za další protiprávní jednání, za které jiní poskytovatelé spotřebitelského úvěru sankcionováni nebyli, třebaže se jej také dopustili. Namítá, že je mu vytýkáno neověřování „relevantních údajů“ spojených s exekucním řízením spotřebitele, třebaže jiným poskytovatelům spotřebitelských úvěrů toto údajné pochybení vytknuto nebylo. S odkazem na body 220 a 223 napadeného rozhodnutí uvádí, že mu není například známo, že by některý z nebankovních poskytovatelů spotřebitelského úvěru ověřoval osud otevřených žádostí o úvěr. Přesto za toto jednání nebyla celá řada poskytovatelů spotřebitelského úvěru sankcionována, třebaže s nimi bylo vedeno správní řízení o přestupku. Účastník řízení žádá bankovní radu, aby v souladu s principem materiální pravdy ověřila, zda účastník řízení není v napadeném rozhodnutí sankcionován za protiprávní jednání, za které jiní poskytovatelé spotřebitelského úvěru sankcionováni nebyli, třebaže správní orgán prvního stupně učinil odpovídající zjištění v protokolu o kontrole.*

[222.] Bankovní rada k domněnce účastníka řízení uvádí, že i kdyby nebylo s jinými poskytovateli spotřebitelských úvěrů zahájeno řízení o přestupku, nemohou se toho jiní poskytovatelé spotřebitelských úvěrů dovolávat ve svůj prospěch. Předmětem posouzení v nyní projednávané věci není chování jiných poskytovatelů spotřebitelských úvěrů. Případné protiprávní chování jiných poskytovatelů spotřebitelských úvěrů je pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí irelevantní. I kdyby se jiní poskytovatelé spotřebitelských úvěrů stejného porušení skutečně dopustili a nebyli za něj postiženi, tato skutečnost sama o sobě nezpochybnuje zákonnost postihu účastníka řízení, jehož vlastní protiprávní jednání bylo řádně prokázáno. K námitce, že je mu vytýkáno neověřování „relevantních údajů“ spojených s exekucním řízením spotřebitele, třebaže jiným poskytovatelům toto údajné pochybení vytknuto nebylo, bankovní rada dodává, že účastník řízení tyto jiné poskytovatele spotřebitelských úvěrů neuvedl, těžko se tak bankovní rada může k této námitce vyjádřit. To stejné platí i o námitce, že účastníkovi řízení není známo, že by některý z nebankovních poskytovatelů spotřebitelského úvěru ověřoval osud otevřených žádostí o úvěr, a přesto za toto jednání nebyla celá řada poskytovatelů spotřebitelského úvěru sankcionována, třebaže s nimi bylo vedeno správní řízení o přestupku.

[223.] K požadavku účastníka řízení ohledně ověřování osudu otevřených žádostí o úvěr, aby bankovní rada v souladu s principem materiální pravdy ověřila, zda účastník řízení není v napadeném rozhodnutí sankcionován za protiprávní jednání, za které jiní poskytovatelé spotřebitelského úvěru sankcionováni nebyli, třebaže správní orgán prvního stupně učinil odpovídající zjištění v protokolu o kontrole, bankovní rada uvádí, že tento požadavek se zásadou materiální pravdy vůbec nesouvisí. Zásada materiální pravdy zakotvená v § 3 správního řádu, kdy nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu, ve spojení s § 50 odst. 3 správního řádu, podle kterého je správní orgán povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, kdy v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena, se týká pouze konkrétního řízení ve kterém je zjišťován konkrétní stav věci, tedy řízení s účastníkem řízení a nikoliv jakéhokoliv

<sup>111</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2016, č. j. 9 As 60/2016-156.

hypotetického řízení. Z § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu vyplývá, že zásada materiální pravdy sama o sobě nezakládá povinnost správního orgánu provést jakousi retrospektivní kontrolu všech kontrolních protokolů ostatních poskytovatelů spotřebitelského úvěru, aby zjistil, zda se některý z nich nedopustil stejného jednání a zda byl následně postižen.

[224.] Přesto bankovní rada k ověřování, respektive neověřování osudu otevřených žádostí o úvěr odkazuje na některá rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, ve kterých je nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru za takové neověřování postižen. Jedná se např. o případ společnosti Credivo Finance s.r.o. (sp. zn. S-Sp-2026/00237/CNB/658),<sup>112</sup> případ společnosti SWISS FUNDS, a.s. (sp. zn. S-Sp-2025/00289/CNB/658),<sup>113</sup> a případ společnosti ESSOX s.r.o. (sp. zn. S-Sp-2024/00105/CNB/658).<sup>114</sup>

[225.] *K srovnatelným případům účastník řízení dodává, že z veřejně dostupné rozhodovací praxe České národní banky plyne, že v obdobných nebo i závažnějších případech týkajících se dovozovaného porušení povinností při posuzování úvěruschopnosti byly ukládány pokuty výrazně nižší. Ve věci HELP FINANCIAL s.r.o. (rozhodnutí č. j. 2022/50710/570 ze dne 24. 5. 2022) byla při obdobné právní kvalifikaci a významném objemu poskytnutých úvěrů uložena pokuta ve výši 5 400 000 Kč. Ve věci PROFI CREDIT Czech, a.s. (rozhodnutí č. j. 2023/155575/650 ze dne 8. 12. 2023) byla uložena pokuta 4 000 000 Kč. Ve věci Creditstar Czech s.r.o. (rozhodnutí č. j. 2020/105775/570 ze dne 25. 8. 2020) byla uložena též pokuta ve výši 4 000 000 Kč, a to dokonce v případě více přestupků. Dále například v případě Movinero s.r.o. (rozhodnutí č. j. 2023/142419/650 ze dne 8. 11. 2023) činila pokuta 2 000 000 Kč a v případě Rerum Finance, s.r.o. (rozhodnutí 2021/51330/570 ze dne 18. 5. 2021) činila pokuta jen 1 500 000 Kč. Pokuta uložená účastníkovi řízení ve výši 8 000 000 Kč proto podstatně vybočuje z dosavadní sankční praxe, aniž by správní orgán prvního stupně toto vybočení přesvědčivě a přezkoumatelně odůvodnil. Účastník řízení přitom namítá, že žádný spravedlivý důvod k takovému vybočení neexistuje.*

[226.] K účastníkem řízení uvedeným srovnatelným případům bankovní rada dodává, že takové srovnání je vždy problematické a nelze ho bez znalostí konkrétních individuálních okolností jednotlivých případů provést pouze na základě porovnání nominálních hodnot uložených pokut v jiných případech či počtu spáchaných přestupků. Odlišné jsou totiž nejen skutkové okolnosti každého jednotlivého případu, jako je např. velikost subjektu, počty poskytnutých spotřebitelských úvěrů, objemy poskytnutých spotřebitelských úvěrů, existence či neexistence polehčujících, popř. přitěžujících okolností, ale zejména závažnost vlastního jednání, kterým se pachatel přestupku dopustí. Bez posouzení všech těchto skutečností ve vzájemné souvislosti nelze žádné adekvátní srovnání provést a učinit závěr o tom, že v případě jiné osoby uložil správní orgán za obdobné jednání nižší pokutu. K takovému srovnání judikatura uvedla, že: „Jde-li o srovnání pokuty uložené stěžovateli s pokutou uloženou žalovanou v jiných případech, Nejvyšší správní soud uvádí, že podle § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, jsou správní orgány povinny dbát o to, aby „při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly“. To však neznamená, že za porušení identického ustanovení musí být uloženy pokuty zcela identické. Výše pokuty se odvíjí od toho, zda a v jaké míře (intenzitě) byla naplněna zákonná kritéria pro její uložení (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 6. 2008, č. j. 4 As 37/2007–119). Platí, že „nelze vycházet jen ze samotných nominálních hodnot uložených pokut v jiných případech, ale je třeba vždy přihlídnout k jednotlivým individuálním okolnostem daného případu“ (rozsudek NSS ze dne 26. 9. 2025, č. j. 10 As 84/2025–33, bod 25).“<sup>115</sup>

<sup>112</sup> Dostupné na [https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2026\\_00237\\_CNB\\_658.pdf](https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2026_00237_CNB_658.pdf).

<sup>113</sup> Dostupné na [https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2025\\_00289\\_CNB\\_658.pdf](https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2025_00289_CNB_658.pdf).

<sup>114</sup> Dostupné na [https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2024\\_00105\\_CNB\\_658.pdf](https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2024_00105_CNB_658.pdf).

<sup>115</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2026, č. j. 4 As 242/2024-65.

[227.] Skutečnosti, že správní orgán prvního stupně v nyní posuzovaném případě uložil přiměřenou sankci a zohlednil nízkou závažnost 12 přestupků podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru oproti přestupkům podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru a ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru, nasvědčuje i srovnání s nejbližše srovnatelným případem, kterým byl případ společnosti HELP FINANCIAL s.r.o., ve kterém byly projednávány totožné přestupky podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru, § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru a § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru jako v tomto případě. V případě společnosti HELP FINANCIAL s.r.o. byl oproti tomuto projednávanému případu posouzen přestupek podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru jako jeden skutek (pokračování v přestupku), jelikož v tomto konkrétním případě nebyly uchovávány dokumenty a záznamy v rozsahu nezbytném pro hodnověrné osvědčení o řádném plnění povinností při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele plošně a systematicky ve všech úvěrových případech. Společnosti HELP FINANCIAL s.r.o. byla v roce 2022 uložena úhrnná pokuta ve výši 5 400 000 Kč. Vzhledem k majetkovým poměrům účastníka řízení (účastník řízení má v tomto projednávaném případě 4x vyšší vlastní kapitál), rozsahu činnosti (téměř 2,5x větší množství poskytnutých úvěrů) a mnohem vyšší závažnosti spáchaných přestupků podle § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru a § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru v tomto projednávaném případě se bankovní radě nejvíce pokuta uložená ve výši 8 000 000 Kč jako nepřiměřená.

[228.] V této souvislosti bankovní rada uvádí, že účastníkem řízení zavedená a udržovaná pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti umožňovala poskytovat spotřebitelské úvěry mimo jiné zvláště rizikovým spotřebitelům, a to bez řádného posouzení jejich úvěruschopnosti. Závažnost jím spáchaných přestupků podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru a § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru tak dosáhla mnohem vyšší intenzity, než například v případě společnosti Provident Financial s.r.o. Zaměřením se na rizikové, tedy zranitelné spotřebitele, kteří mohou být z různých důvodů více vystaveny nevýhodným podmínkám na trhu, manipulaci, finančnímu tlaku nebo omezenému přístupu ke službám a jejichž schopnost hájit svá práva může být oslabena, a to bez toho, aby měl zavedeny řádné postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti, natož pak pravidla a postupy, která by zohledňovala poskytnutí úvěrů zranitelným osobám, účastník řízení výrazně ohrozil cíl, který zákonodárce regulací v zákoně o spotřebitelském úvěru sledoval, tedy ochranu spotřebitele a nepřímo celé společnosti před negativními důsledky, které pro jednotlivé spotřebitele vyplývají z neschopnosti úvěr splácet. Taková intenzita závažnosti spáchaných přestupků podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru a § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru nebyla zjištěna ani v účastníkem řízení uvedených případech týkajících se společností HELP FINANCIAL s.r.o., PROFI CREDIT Czech, a.s., Creditstar Czech s.r.o., Movinero s.r.o. a Rerum Finance, s.r.o.

[229.] K námitce, že pokuta uložená účastníkovi řízení ve výši 8 000 000 Kč proto podstatně vybočuje z dosavadní sankční praxe, aniž by správní orgán prvního stupně toto vybočení přesvědčivě a přezkoumatelně odůvodnil, a že žádný spravedlivý důvod k takovému vybočení neexistuje, bankovní rada konstatuje, že napadené rozhodnutí z dosavadní správní praxe nevybočuje a správní orgán prvního stupně v bodech 267 až 288 napadeného rozhodnutí účastníkovi řízení uloženou pokutu dostatečně, přesvědčivě a přezkoumatelným způsobem odůvodnil.

[230.] Účastník řízení dále namítá, že po analýze pravomocných rozhodnutí ve věci poskytovatelů spotřebitelských úvěrů zveřejněných na webových stránkách České národní banky má rovněž za to, že způsob určení výše pokuty udělené účastníkovi řízení se nedůvodně odchyľuje od způsobu určení výše pokuty v obdobných případech. Pro ilustraci účastník řízení poukazuje na srovnání jemu udělené pokuty a pokuty udělené společnosti

Home Credit, a. s., příkazem č. j. 2024/23023/650, sp. zn. S-Sp-2022/00117/CNB/573<sup>116</sup> (dále „rozhodnutí společnosti Home Credit“). Uvádí, že ve věci společnosti Home Credit, a. s., posuzovala Česká národní banka dva úvěrové produkty, a to Flexibilní půjčku a Kamali úvěr. Flexibilní půjčka byla bezúčelovým revolvingovým úvěrem ve výši až 250 000 Kč (bod 9 rozhodnutí společnosti Home Credit). Kamali úvěr byl bezúčelový hotovostní úvěr ve výši až 30 000 Kč (bod 14 rozhodnutí společnosti Home Credit). U Flexibilní půjčky Česká národní banka mimo jiné zjistila, že společnost Home Credit, a. s., systémově nijak neověřovala příjmy podstatné části žadatelů o úvěr a spolehla se výlučně na jejich prohlášení (body 22, 30 a 75 rozhodnutí společnosti Home Credit); systémově nijak neověřovala příjmy ostatních členů domácností (body 56 a 76 rozhodnutí společnosti Home Credit); žadatelem tvrzené pravidelné výdaje ověřovala srovnáním s částkou životního minima a normativních nákladů na bydlení (body 69 a 119 rozhodnutí společnosti Home Credit). U Kamali úvěru Česká národní banka zjistila, že společnost Home Credit, a. s. ověřovala příjem jen u náhodně vybraných 5 % nových žadatelů o úvěr a ve zbylých 95 % případech se spolehla výlučně na prohlášení žadatelů (bod 136 rozhodnutí společnosti Home Credit). Manuální ověření příjmů u 5 % žadatelů nadto ve skutečnosti zjevně nesloužilo k ověření příjmu žadatele, ale k ověření jeho identity, a tak ani u těchto žadatelů nebyly příjmy nijak ověřeny (body 165 a 166 rozhodnutí společnosti Home Credit); systémově nijak neověřovala příjmy ostatních členů domácností (bod 136 rozhodnutí společnosti Home Credit); žadatelem tvrzené výdaje ověřovala srovnáním s částkou životního minima a normativních nákladů na bydlení, které se nadto krátily koeficientem 0,8 (bod 140 rozhodnutí společnosti Home Credit). Účastník řízení okolností rozhodné pro určení výše pokuty u společnosti Home Credit, a. s., a u něho shrnul v tabulce. Účastník řízení uvádí, že v porovnání s rozhodnutím společnosti Home Credit jsou tak pochybení účastníka řízení bagatelní. Zatímco společnost Home Credit, a. s., prakticky zcela rezignovala na ověřování příjmů žadatele o úvěr i dalších členů domácnosti, pochybení účastníka řízení spočívala pouze v neověření udržitelnosti příjmů a nesprávném započtení vybraných příjmů spotřebitele. Výdaje ověřovala společnost Home Credit, a. s., srovnáním s částkou životního minima a normativních nákladů na bydlení, které se u Kamali úvěru navíc krátily koeficientem 0,8. Ve srovnání s pokutou udělenou účastníkovi řízení přitom kontrastuje nejen odlišná závažnost protiprávního jednání, ale také poměr výše uložené pokuty k prospěchu z protiprávního jednání. Účastník řízení i společnost Home Credit, a. s., poskytli za sledované období srovnatelné množství úvěrů o srovnatelné celkové výši. Sledované období v případě účastníka řízení však bylo více než čtyřnásobně delší. To navíc za situace, kdy společnost Home Credit, a. s., dosahuje podstatně vyššího výsledku hospodaření než účastník řízení. Účastník řízení namítá, že jemu uložená pokuta ve výši 8 000 000 Kč je zjevně nepřiměřená v porovnání s výší pokuty uložené společnosti Home Credit, a. s.

[231.] Dále namítá, že jemu uložená pokuta je nepřiměřeně vysoká ve vztahu k řadě dalších pokut udělených poskytovatelům spotřebitelských úvěrů. Jedním z takových příkladů je i rozhodnutí ve věci společnosti ESSOX s.r.o. vedené pod sp. zn. Sp/2024/00105/658.<sup>117</sup> Zjištění České národní banky ve věci společnosti ESSOX s.r.o. byla v mnoha ohledech srovnatelná se zjištěními ve věci účastníka řízení. U společnosti ESSOX s.r.o. nadto Česká národní banka zjistila, že tato společnost v mnoha případech systémově neověřovala příjmy spotřebitele a spolehla se na tvrzení spotřebitele o výši jeho příjmu. Přesto Česká národní banka uložila společnosti ESSOX s.r.o. pokutu ve výši 2 000 000 Kč, tj. čtyřnásobně nižší než účastníkovi.

[232.] Bankovní rada pro vypořádání této námítky odkazuje na bod 226 tohoto rozhodnutí o rozkladu a opakuje, že i v tomto případě jsou odlišné skutkové okolnosti každého jednotlivého případu, existence či neexistence polehčujících, popř. přitěžujících okolností, ale zejména závažnost vlastního jednání, kterým se pachatel přestupku dopustil.

<sup>116</sup> Dostupné na [https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2022\\_00117\\_CNB\\_573.pdf](https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2022_00117_CNB_573.pdf).

<sup>117</sup> Dostupné na [https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2024\\_00105\\_CNB\\_658.pdf](https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2024_00105_CNB_658.pdf).

[233.] Bankovní rada s odkazem na napadené rozhodnutí připomíná, že účastník řízení se zaměřoval na rizikovější spotřebitele, kteří byli v exekuci (ve 43 % úvěrových případů ze vzorku 60 úvěrových případů byl poskytnut spotřebitelský úvěr spotřebitelům v exekuci) nebo kteří pobírali sociální dávky (ve 25 % úvěrových případů ze vzorku 60 úvěrových případů byl spotřebitelský úvěr poskytnut spotřebitelům, kteří byli příjemci různých sociálních dávek) což ve spojení se systematickým protiprávním jednáním účastníka řízení dopadalo na typově zvýšeně zranitelný cílový segment. Také je zapotřebí dodat, že z předložených dat účastníkem řízení dále vyplývá, že u 7 016 smluv byli spotřebitelé v prodlení s plněním peněžitého dluhu v průběhu trvání smluvního vztahu (což odpovídá 34,51 %). Účastník řízení nepřistoupil bezodkladně po skončení kontroly k přijetí nápravných opatření, respektive ani nezaslal harmonogram nápravných opatření. Ačkoliv účastník řízení v rozkladu při porovnání okolností rozhodných pro určení výše pokuty u společnosti Home Credit, a.s., a něj samotného uvedl, že výdaje spotřebitele ověřoval pomocí součtu životního minima a normativních nákladů na bydlení, opak je pravdou, protože výdaje uvedené spotřebitelem v úvěrové žádosti v poli Bydlení, energie a také výdaje v poli Doprava, jídlo, osobní náklady ověřoval pouze porovnáním s tzv. minimálními výdaji stanovenými v produktových tabulkách, což např. u výdajů na bydlení je výrazně pod normativními náklady, které jsou stanoveny Ministerstvem práce a sociálních věcí (dále „MPSV“). Dále je zapotřebí dodat, že účastník řízení spáchal celkem 14 přestupků.

[234.] K účastníkem řízení uvedeným rozhodnutím týkajícím se společnosti Home Credit, a.s., a společnosti ESSOX s.r.o. bankovní rada předepisuje, že obsahují nesrovnatelná skutková zjištění, která účastník řízení popisuje příliš obecně a přehlíží rozdíly.

[235.] V případě uložení pokuty společnosti Home Credit, a.s., je zapotřebí zmínit polehčující okolnosti v podobě dodaného harmonogramu nápravných opatření a skutečnosti, že se společností Home Credit, a.s., nebylo vedeno žádné řízení za přestupek v oblasti finančního trhu a že nebyla za žádný přestupek trestána. Společnost Home Credit, a.s., se dopustila pouze dvou přestupků. Mezi rozdílné skutkové okolnosti patří nižší počet smluv v prodlení 15 % a 18 %; skóringové modely založené na normativních nákladech na bydlení MPSV dle velikosti obce a počtu členů domácnosti a modely založené na odhadu pravděpodobnosti prodlení se splácením, tedy modely nesrovnatelně sofistikovanější a podrobnější než v případě účastníka řízení; a zamítání žádosti o úvěr u spotřebitelů v exekuci a insolventi. Uvedené rozdíly ve svém souhrnu odůvodňují, proč byla společnosti Home Credit a.s. uložena pokuta ve výši 2 000 000 Kč, zatímco účastníku řízení pokuta ve výši 8 000 000 Kč. Nižší sankce ve věci společnosti Home Credit a.s. nebyla výsledkem odlišného právního posouzení obdobného jednání, ale mimo jiné důsledkem příznivějších polehčujících okolností, užšího rozsahu spáchaných přestupků, nižší rizikivosti dotčených úvěrových případů a podstatně sofistikovanějšího automatizovaného systému, čímž protiprávní jednání společnosti Home Credit a.s. ve srovnání s protiprávním jednáním účastníka řízení dosáhlo výrazně nižší intenzity a závažnosti.

[236.] V případě uložení pokuty společnosti ESSOX s.r.o. je zapotřebí zmínit polehčující okolnost, že se společností nebylo vedeno žádné řízení za přestupek v oblasti finančního trhu a že nebyla za žádný přestupek trestána. Společnost ESSOX s.r.o. se dopustila pouze dvou přestupků. Mezi rozdílné skutečnosti patří deklarace snahy o odstranění protiprávního stavu prostřednictvím nápravných opatření; rozdílná povaha činnosti, kdy poskytování spotřebitelských úvěrů fyzickým nepodnikajícím osobám tvořilo menšinu dočasně poskytnutých peněžních prostředků jiným osobám, přičemž větší objem úvěrů byl poskytnut podnikajícím fyzickým a právnickým osobám; nešlo o plnou rezignaci na plnění zákonných povinností, případně pouze o plnění těchto povinností pro forma, jak tomu bylo u nebankovních poskytovatelů spotřebitelských úvěrů, kterým byly v minulosti správním orgánem prvního stupně uloženy vyšší nebo obdobné pokuty. I v porovnání s tímto případem je zřejmé, že protiprávní jednání společnosti ESSOX s.r.o. ve srovnání s protiprávním jednáním účastníka řízení dosáhlo výrazně nižší intenzity a závažnosti.

[237.] Bankovní rada závěrem konstatuje, že účastníkem řízení uvedená rozhodnutí České národní banky nejsou pro řešenou věc příhodná a namítaná rozdílná výše ukládaných pokut je projevem zásady individualizace správního trestu a zohlednění konkrétních skutkových okolností jednotlivých případů a závažnosti přestupků. Bankovní rada k srovnatelným případům, respektive ke správní praxi dodává, že její význam tak spočívá v tom, že představuje významné vodítko bránící neodůvodněným excesům při správním trestání, avšak nepředstavuje překážku pro rozdíly při stanovování výše pokut s přihlédnutím k individuálním okolnostem v jednotlivých případech.<sup>118</sup>

#### IX.9. K upuštění či podstatnému snížení pokuty

[238.] *Účastník řízení uvádí, že se v průběhu roku 2026 rozhodl, že již nebude vykonávat činnost poskytovatele spotřebitelského úvěru ani činnost samostatného zprostředkovatele spotřebitelského úvěru, pro něž je třeba příslušné povolení České národní banky. Dne 18. 8. 2026 proto doručil České národní bance oznámení, kterým oznámil (i) ukončení své činnosti poskytovatele spotřebitelského úvěru podle § 13 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru; a (ii) ukončení své činnosti samostatného zprostředkovatele spotřebitelského úvěru podle § 22 odst. 1 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru. Dne 18. 8. 2026 tak účastníkovi řízení zaniklo oprávnění k oběma uvedeným činnostem. Účastník řízení dále namítá, že při rozhodování o uložení a výši pokuty by se mělo přihlídnout k tomu, že účastník řízení ukončil činnost, v jejíž souvislosti se měl údajně dopustit přestupků. Odkazuje na body 268 a 288 napadeného rozhodnutí, ve kterých je uvedeno, že jednou z funkcí správního trestání je individuální prevence, tedy působení na dotčeného pachatele přestupku tak, aby se „do budoucna podobného jednání vyvaroval“.*

[239.] *Skutečnost, že se účastník řízení po vydání napadeného rozhodnutí rozhodl dále nepokračovat v činnosti, v jejíž souvislosti se měl údajně dopustit přestupků, významně snižuje potřebu na účastníka řízení prostřednictvím pokuty individuálně působit. Tento závěr se přitom přímo podává i ze správní praxe České národní banky. Například v bodě 262 pravomocného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 13. 3. 2019, č. j. 2019/28524/570, je uvedeno, že „okolnost, která významným způsobem snižuje preventivní účinek ukládané sankce, hodnotí správní orgán účastníkem řízení provedenou změnu předmětu podnikání, který se touto změnou rozhodl již nadále nepůsobit na poli kapitálového trhu“.*

[240.] *Účastník řízení namítá, že jeho situace je zcela totožná se situací posuzovanou v jím uvedeném rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Vzhledem k tomu, že účastník řízení ukončil činnost, při které vyvstává povinnost posuzovat úvěruschopnost spotřebitele, nemůže se již přestupků, které jsou mu v napadeném rozhodnutí kladeny za vinu, znovu dopustit. Z toho vyplývá, stejně jako v případě skutkových okolností rozhodných pro jím uvedené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, že se potřeba individuálního působení na účastníka řízení prostřednictvím správních trestů významně snížila.*

[241.] *Účastník řízení rozumí tomu, že se Česká národní banka dozvěděla o ukončení účastníkovy činnosti, v jejíž souvislosti se měl údajně dopustit přestupků, až po vydání napadeného rozhodnutí. To však neznamená, že Česká národní banka není povinna k této skutečnosti v řízení o rozkladu přihlídnout. Na základě výše uvedeného je účastník řízení přesvědčen, že je v řízení nezbytné mimo jiné znovu posoudit potřebu uložit pokutu a případně od jejího uložení zcela upustit, nebo již uloženou pokutu alespoň podstatně snížit.*

[242.] *K námitce, že při rozhodování o uložení a výši pokuty by se mělo přihlídnout k tomu, že účastník řízení ukončil činnost, v jejíž souvislosti se měl dopustit přestupků, což má významně snižovat potřebu na účastníka řízení prostřednictvím pokuty individuálně působit, bankovní rada sděluje následující.*

<sup>118</sup> Srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009-541, ze dne 4. 7. 2012, č. j. 6 Ads 129/2011-119, ze dne 30. 10. 2014, č. j. 10 As 155/2014-33, nebo ze dne 15. 7. 2016, č. j. 9 As 60/2016-156.

[243.] Bankovní rada odkazuje na body 216 a násl. tohoto rozhodnutí o rozkladu a dodává, že nezpochybňuje, že jednou z funkcí pokuty je její preventivní účel, a to jak v rámci individuální prevence (náprava na straně účastníka řízení), tak i generální prevence (odradit ostatní osoby od spáchaného protiprávního jednání). Skutečnost, že účastník řízení ukončil činnost, v jejíž souvislosti se dopustil přestupků, však neznamená, že by se účel individuální prevence úplně vytratil. Účastníkovi řízení dává najevo, že případné porušení předpisů týkajících se ochrany spotřebitelů nebude ani při jiné jeho podnikatelské činnosti správními orgány tolerováno. Stejný argument použila bankovní rada v rozhodnutí o rozkladu ze dne 17. 8. 2023, č. j. 2023/105317/CNB/110, kterým zamítla rozklad nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru a potvrdila rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 18. 4. 2023, č. j. 2023/44876/570.<sup>119</sup> V posuzovaném případě byla nebankovnímu poskytovateli spotřebitelského úvěru za spáchané přestupky podle § 157 odst. 1 písm. a), podle § 148 odst. 1 písm. b) a § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru uložena pokuta ve výši 5 000 000 Kč a podle § 146 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru mu bylo odňato oprávnění k činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru. Jednalo se tedy o obdobnou situaci, kdy účastník tohoto řízení již nemohl pokračovat v činnosti, v jejíž souvislosti se dopustil přestupků, a přesto preventivní účel uložené pokuty v rámci její individuální prevence byl naplněn. Tento postup byl následně přezkoumán ve správním soudnictví a nebyl zpochybněn.<sup>120</sup>

[244.] V této souvislosti lze zmínit i jiný případ, kdy bankovní rada v rozhodnutí o rozkladu ze dne 19. 6. 2024, č. j. 2024/070856/CNB/110, zamítla rozklad nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru a potvrdila rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 13. 3. 2024, č. j. 2024/35218/650.<sup>121</sup> V posuzovaném případě byla nebankovnímu poskytovateli spotřebitelského úvěru za spáchaný přestupek podle § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru uložena pokuta ve výši 1 000 000 Kč a podle § 146 odst. 1 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru mu bylo odňato oprávnění k činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru. Jednalo se tedy o obdobnou situaci, kdy účastník tohoto řízení již nemohl pokračovat v činnosti, v jejíž souvislosti se dopustil přestupků, a přesto preventivní účel uložené pokuty v rámci její individuální prevence byl taktéž naplněn. I v tomto případě byl postup České národní banky následně přezkoumán ve správním soudnictví a ze strany správních soudů nebylo vytýkáno, že měla být uložena pokuta snížena.<sup>122</sup>

[245.] V této souvislosti lze zmínit i další jiný případ, kdy bankovní rada v rozhodnutí o rozkladu ze dne 18. 3. 2015, č. j. 2015/30321/CNB/110, rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 10. 11. 2014, č. j. 2014/57698/570 z části výrok zrušila, zčásti výrok změnila, v části řízení zastavila a ve zbytku rozklad zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdila.<sup>123</sup> V posuzovaném případě bankovní rada uvedla, že: „(...) vzala v úvahu i skutečnost, že účastník řízení ukončil podnikání na kapitálovém trhu. Nicméně tento krok účastníka řízení nemůže odůvodnit upuštění od potrestání, snížení pokuty ani zastavení řízení. (...) Nově stanovená výše pokuty 7 000 000 Kč bude stále dostatečně plnit funkci individuální prevence, tj. aby účastník řízení nepodnikal v žádném oboru s vědomím, že porušování právních předpisů nebude sankcionováno, neboť postačí vzdát se povolení a prospěch získaný nezákonnou činností konzumovat v nákladech nebo obratem vyplácet v provizích, a zejména funkci generální prevence. Účastníci trhu budou vědět, že neoprávněné podnikání nebude tolerováno a že se nelze postihu vyhnout včasným ukončením činnosti na kapitálovém trhu či argumentací o likvidační povaze pokuty.“ I v tomto případě byl postup České národní

<sup>119</sup> Dostupné na: [https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2021\\_00080\\_CNB\\_573.pdf](https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2021_00080_CNB_573.pdf).

<sup>120</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2025, čj. 4 As 57/2024-57.

<sup>121</sup> Dostupné na: [https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2023\\_00282\\_CNB\\_573.pdf](https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2023_00282_CNB_573.pdf).

<sup>122</sup> Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2026, čj. 7 As 58/2025-47.

<sup>123</sup> Dostupné na: [https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/Sp\\_2013\\_114\\_573.pdf](https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/Sp_2013_114_573.pdf).

banky následně přezkoumán ve správním soudnictví a ze strany správních soudů nebylo vytykáno, že měla být uložena pokuta z důvodu ukončení podnikatelské činnosti snížena.<sup>124</sup>

[246.] K účastníkem řízení uvedenému odkazu na bod 262 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 13. 3. 2019, č. j. 2019/28524/570, ve kterém má být uvedeno, že: „okolnost, která významným způsobem snižuje preventivní účinek ukládané sankce, hodnotí správní orgán účastníkem řízení provedenou změnu předmětu podnikání, který se touto změnou rozhodl již nadále nepůsobit na poli kapitálového trhu“, bankovní rada dodává, že tomu předcházela závěr správního orgánu prvního stupně, který uvedl, že: „Správní orgán neshledal při posuzování jednání účastníka řízení žádné polehčující okolnosti.“. V rozkladu podaném proti tomuto rozhodnutí účastník tohoto řízení namítal, že uloženou pokutu považuje za nepřiměřenou, a to vzhledem k tomu, že činnost na finančním trhu ukončil, a tudíž podle účastníka řízení nelze odůvodňovat uložení pokuty její preventivní funkcí. Bankovní rada k této námitce v rozhodnutí bankovní rady o rozkladu ze dne 18. 7. 2019, č. j. 2019/079818/CNB/110, uvedla, že: „Tím, že účastník řízení činnost na finančním trhu ukončil, je sice individuální preventivní funkce sankce snížena, jak správně podotkl správní orgán prvního stupně v bodě 262 napadeného rozhodnutí, neznamená to však, že by preventivní funkce uložené sankce zcela zanikla a že uložení pokuty nelze preventivní funkcí vůbec zdůvodňovat, jak se domnívá účastník řízení. Preventivní funkci sankce je totiž třeba chápat extenzivněji, než jak ji chápe účastník řízení. Odborná literatura k tomu uvádí: ‚Smyslem je individuální prevence, výchovné působení na konkrétního pachatele. Tato prevence má působit především pozitivně výchovně, aby uložení sankce pachatele odradilo od opakování protiprávního jednání. Kromě samotného pachatele se má prostřednictvím této funkce působit na ostatní potenciální pachatele, aby neporušovali právní normy. Preventivně má působit nejen samotná hrozba sankce, ale také vymezení samotné sankce má dát ostatním najevo, prostřednictvím právních norem, jaké chování je nežádoucí a jaké důsledky jsou s ním spjaty.‘<sup>125</sup> Toto vychází i z účastníkem řízení uvedeného nálezu Ústavního soudu, který mimo jiné také stanoví, že trest ukládaný pachateli v sobě spojuje jak moment trestní represe a prevence ve vztahu k němu samotnému (individuální represe a individuální prevence), tak i moment edukativního působení na ostatní členy společnosti (generální prevence). K uvedenému bankovní rada dále dodává, že pokuty ukládané v rámci správního trestání plní vždy více funkcí. Vedle funkce preventivní tak plní i funkci represivní, která podle soudní judikatury představuje ‚trest‘ v původním slova smyslu, tedy ryze negativní následek protiprávního jednání, který spočívá v zásahu do majetkové sféry delikventů. Při ukládání sankce účastníkovi řízení nešlo proto opomenout ani její represivní funkci.“<sup>126</sup>

[247.] K námitce, že na základě účastníkem řízení uvedených skutečností je v řízení nezbytné mimo jiné znovu posoudit potřebu uložit pokutu a případně od jejího uložení zcela upustit, nebo již uloženou pokutu alespoň podstatně snížit, bankovní rada dodává, že k upuštění od uložení pokuty nebo k jejímu podstatnému snížení nevidí žádný důvod. Bankovní rada opakuje, že správní orgán prvního stupně se logicky, srozumitelně a přezkoumatelným způsobem vypořádal se všemi zákonnými kritérii pro určení výše pokuty uvedenými v § 37 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Výše uložené pokuty odpovídá závažnosti protiprávního jednání účastníka řízení, skutkovým okolnostem případu a je přiměřená i majetkovým poměrům účastníka řízení.

\*\*\*

[248.] Bankovní rada nezjistila v napadeném rozhodnutí ze strany správního orgánu prvního stupně pochybení, která způsobují nepřezkoumatelnost nebo nezákonnost napadeného rozhodnutí. Skutkový stav věci byl zjištěn správním orgánem prvního stupně řádně, tj. v takovém rozsahu, aby odůvodnil výrok napadeného rozhodnutí. Bankovní rada po pečlivém posouzení věci dospěla k závěru, že uložená pokuta není nepřiměřená, tím spíše není ani

<sup>124</sup> Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 10. 2018, č. j. 9 Af 43/2015-89.

<sup>125</sup> KRATOCHVÍL, V. a kol. Trestní právo hmotné: Obecná část. 3. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2003. s. 571.

<sup>126</sup> [https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/galleries/prilohy/S-Sp-2017\\_00287\\_CNB\\_573.pdf](https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/galleries/prilohy/S-Sp-2017_00287_CNB_573.pdf)

likvidační. S ohledem na vše uvedené bankovní rada neshledala důvod ke zrušení napadeného rozhodnutí.

### **POUČENÍ**

Proti tomuto rozhodnutí se v souladu s ustanovením § 152 odst. 5 ve spojení s § 91 odst. 1 správního řádu nelze dále odvolat.

otisk úředního razítka

doc. Ing. Eva Zamrazilová, CSc.  
viceguvernérka  
podepsáno elektronicky

Ing. Jan Procházka  
člen bankovní rady  
podepsáno elektronicky